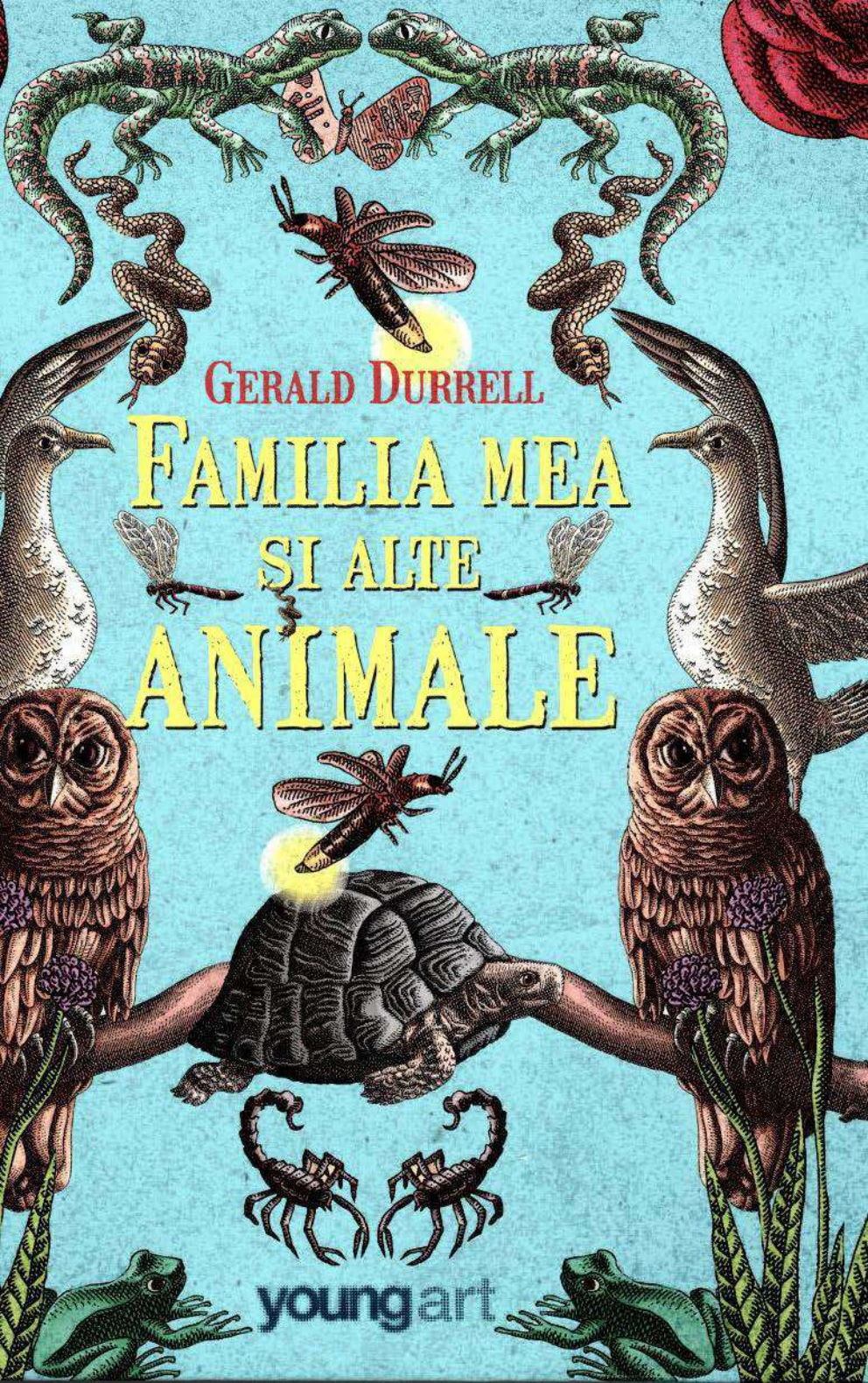
GERALD DURRELL
FAMILIA MEA
SI ALTE
ANIMALE
youngart

GERALD DURRELL

Gerald (Gerry) Malcolm Durrell (1925-1995) a fost un naturalist, autor și prezentator de televiziune britanic. Reputat cercetător în domeniul științelor naturale și un militant pentru protecția mediului înconjurător și pentru protejarea speciilor pe cale de dispariție, Gerald Durrell a rămas în istoria literaturii și ca un scriitor de succes, iubit în toată lumea în special datorită fermecătorului volum *Familia mea și alte animale*, transpus de BBC într-un serial de televiziune și, ulterior, într-un film.

Romanul, devenit un clasic, este povestea celor cinci ani pe care excentrica și amuzanta familie Durrell i-a petrecut în superba insulă grecească Corfu, încercând să scape de oribila și deprimanta climă englezească. Când au ajuns în acest paradis însorit, micul Gerry avea doar zece ani și era însoțit de o mamă excepțional de tolerantă în fața bizareriilor copiilor ei, de fratele lui mai mare Larry (cunoscutul romancier Lawrence Durrell), de celălalt frate Leslie a cărui pasiune neostoită era să tragă cu armele de foc, de sora lui Margo, veșnic îngrijorată de acnee și înconjurată de voaluri și parfumuri, și de fantasticul câine Roger. Cu o familie atât de neconvențională, este clar că aventurile nu pot fi decât pe măsură, spre delectarea și deliciul cititorilor.

GERALD DURRELL

FAMILIA MEA ŞI ALTE ANIMALE

Traducere din limba engleză
de Lidia Ionescu

Ilustraţii de Mircea Pop

young art

Redactor: Laura Albulescu
Tehnoredactor: Angela Ardeleanu
Copertă: Alexandru Daș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DURRELL, GERALD
Familia mea și alte animale / Gerard Durrell; trad. de Lidia Ionescu; il. de Mircea Mihai Pop. – București: Youngart, 2014

ISBN 978-606-93631-8-8

I. Ionescu, Lidia (trad.)
II. Pop, Mircea Mihai (il.)

821.111-31=135.1

GERALD DURRELL
My Family and Other Animals
Copyright © Gerald Durrell, 1956

© youngart, 2014, pentru prezenta ediție
youngart este un imprint al Grupului Editorial Art
Tiparul executat la Imprimeria Arta Grafică S.A.

Mamei mele

Cuvânt în apărare

„De ce uneori cred până și șase lucruri imposibile înainte de micul dejun?"

REGINA ALBA, *Alice prin oglindă*

Aceasta este povestea celor cinci ani pe care eu și familia mea i-am petrecut pe insula grecească Corfu. Am intenționat la început să fac o relatare ușor nostalgică a istoriei naturale de pe această insulă, dar am comis greșeala gravă să-mi introduc familia în primele pagini ale cărții. De-ndată ce s-a văzut pe hârtie, s-a apucat să se instaleze și să invite musafiri cu care să împartă capitolele. Numai cu mare greutate și cu nenumărate șiretlicuri am reușit să rețin câteva pagini ici și colo pe care să le dedic exclusiv animalelor.

În paginile care urmează am încercat să schițez un portret exact și nedeformat al familiei mele; membrii ei apar așa cum îi vedeam eu. Pentru a explica câteva dintre apucăturile lor mai curioase simt că este necesar să vă informez că, pe vremea când locuiam în Corfu, întreaga familie era încă tânără: Larry, cel mai în vârstă, avea douăzeci și trei de ani; Leslie, nouăsprezece; Margo, optsprezece; în timp ce eu, cel mai mic, eram la frageda și impresionabila vârstă de zece ani. N-am fost nicicând prea siguri de vârsta mamei mele, pentru simplul motiv

că niciodată nu şi-a putut aminti data naşterii. Tot ce pot spune este că era destul de în vârstă ca să aibă patru copii. Mama insistă să vă informez şi că era văduvă, deoarece, aşa cum a remarcat ea cu multă perspicacitate, nu poţi şti niciodată ce-şi închipuie lumea.

Pentru a comprima cinci ani de întâmplări, observaţii şi trai fericit într-o carte ceva mai scurtă decât Enciclopedia Britanică, *am fost silit să restrâng, să tai şi să altoiesc zdravăn, încât n-a mai rămas decât puţin din continuitatea originală a evenimentelor. La fel cum am fost forţat să las pe dinafară multe întâmplări şi personaje pe care mi-ar fi plăcut să le descriu.*

Mă îndoiesc că aş fi scris cele ce urmează fără ajutorul şi entuziasmul următoarelor persoane. Menţionez acest lucru ca vina să cadă pe cine trebuie.

Deci mulţumirile şi recunoştinţa mea:

Doctorului Teodor Stefanides. Cu generozitatea care îl caracterizează mi-a îngăduit să folosesc material din lucrarea sa nepublicată despre Corfu şi mi-a furnizat un număr de calambururi teribile, dintre care am folosit câteva.

Familiei mele. La urma urmei, ea este cea care în mod inconştient mi-a pus la dispoziţie o bună parte din material şi m-a ajutat în mod considerabil, în timp ce scriam cartea, certându-se violent şi căzând rareori de acord în privinţa oricărui incident despre care le-am cerut părerea.

Soţiei mele care mi-a făcut bucuria să râdă în hohote citindu-mi manuscrisul, ca apoi să mă informeze că ceea ce a amuzat-o a fost ortografia mea.

Secretarei mele Sophie, responsabilă cu introducerea virgulelor şi cu radierea nemiloasă a infinitivului cu adverb intercalat.

Aș vrea să aduc un omagiu special mamei mele căreia îi este dedicată această carte. Ca un Noe blând, entuziast și înțelegător, și-a pilotat cu multă dibăcie corabia încărcată cu progenituri bizare pe mările furtunoase ale vieții, amenințată mereu de posibilitatea unei răscoale, înconjurată tot timpul de pericolul de a se înnămoli prin depășirea contului din bancă și prin extravaganță, nefiind niciodată sigură că echipajul îi va aproba manevrele, dar neîndoindu-se că ea va fi învinuită de câte ori ceva nu iese bine. Faptul că a supraviețuit călătoriei este un miracol, dar cert este că a supraviețuit, ba chiar cu mintea mai mult sau mai puțin întreagă. Așa cum pe drept cuvânt subliniază fratele meu Larry, putem fi mândri de felul cum am crescut-o, căci ne face cinste. Faptul că a atins acea fericită nirvana în care nu te mai sperie și nu te mai miră nimic poate fi exemplificat prin cele întâmplate nu demult, la un sfârșit de săptămână, când, aflându-se singură în casă, s-a trezit că i s-au adus o serie de lăzi conținând doi pelicani, un ibis roșu, un vultur și opt maimuțe. În fața unei asemenea întâmplări neprevăzute un muritor mai slab de înger s-ar fi pierdut cu firea, dar mama, nu. Luni dimineață am găsit-o în garaj, fugărită de un pelican furios pe care încerca să-l hrănească cu sardinele dintr-o conservă.

— Îmi pare bine că ai venit, dragă, spuse gâfâind mama, cu pelicanul ăsta o scoți cam greu la capăt.

Când am întrebat-o cum de a știut că animalele îmi aparțin, a răspuns:

— Cum să nu știu că sunt ale tale, dragă? Cine altul mi-ar fi putut trimite mie pelicani?

Ceea ce demonstrează că cel puțin pe un membru al familiei îl cunoaște bine.

În cele din urmă, țin să subliniez că toate anecdotele despre insulă și despre locuitorii ei sunt absolut adevărate.

A călători în Corfu era ca și cum ai fi trăit într-una dintre cele mai viu colorate și mai comice opere bufe. Toată atmosfera și farmecul locului au fost, cred eu, rezumate perfect într-o hartă maritimă pe care o avem, unde insula și linia de coastă alăturată sunt prezentate în detaliu. La sfârșit se află o mică adnotare, și anume:

Atenție! Balizele care indică bancurile de nisip fiind adesea deplasate, marinarii sunt avertizați să navigheze cu prudență de-a lungul acestei coaste.

PARTEA ÎNTÂI

„Există fără îndoială o plăcere în nebunie,
pe care doar nebunii o cunosc."

DRYDEN, *Călugărul spaniol*

Migrația

Luna iulie a fost stinsă asemeni unei lumânări de vântul mușcător care anunța un cer plumburiu de august. Cădea o burniță tăioasă și înțepătoare ce se învolbura în straturi opace și cenușii când o sufla vântul. De-a lungul coastei din Bournemouth, cabanele de pe plajă întorceau fețe goale de lemn spre marea cenușiu-verzuie, înlănțuită de spuma care sărea nerăbdătoare pe digul de ciment al țărmului. Pescărușii fuseseră rostogoliți spre interiorul orașului și acum pluteau, cu aripile încordate, peste acoperișuri și se tânguiau jalnic. Era o vreme făcută parcă să pună la încercare răbdarea tuturor.

Luată în grup, familia mea nu oferea o priveliște prea atrăgătoare în după-amiaza aceea, căci vremea adusese cu ea sortimentul obișnuit de boli la care eram predispuși. Mie, care stăteam pe dușumea, etichetându-mi colecția de scoici, îmi adusese un guturai, vărsând u-mi-l în craniu ca pe un ciment, astfel că eram silit să respir hârâit cu gura deschisă. Fratelui meu Leslie, ghemuit posac și mohorât lângă foc, îi inflamase interiorul urechilor, făcându-le să sângereze ușor, dar persistent. Pe sora mea

Margo o împestrițase cu o nouă erupție de acnee pe o față deja pătată ca un văl roșu. Mama se alesese cu o răceală zdravănă și debordantă, asezonată cu un acces de reumatism. Doar fratele meu mai mare, Larry, rămăsese neatins, dar îi era de ajuns faptul că-l iritau metehnele noastre.

Larry a fost, bineînțeles, cel care a dat startul. Noi, ceilalți, eram prea apatici ca să ne mai preocupe și altceva în afara propriilor boli. Dar Larry fusese desemnat de providență să treacă prin viață ca o rachetă mică și blondă care face să explodeze idei în mintea altor oameni, ca apoi el să se încolăcească onctuos ca o pisică și să refuze să se lase învinuit pentru urmări. Enervarea lui sporea odată cu înaintarea după-amiezii. În cele din urmă, privind mânios în jurul camerei, se hotărî să o atace pe mama, ca fiind cauza evidentă a tuturor relelor.

— De ce îndurăm climatul ăsta blestemat? întrebă brusc, făcând un gest spre fereastra schimonosită de ploaie. Privește, și dacă-i vorba așa, privește-ne și pe noi: Margo umflată ca o plăcintă rumenită... Leslie rătăcind prin casă cu câte paisprezece stânjeni de vată în fiecare ureche... Gerry scoțând niște sunete de parcă s-ar fi născut cu gură de lup... Și, uită-te la tine: pe zi ce trece arăți mai ramolită și cazi pradă vedeniilor.

Mama privi pe deasupra unei cărți voluminoase intitulată *Rețete ușoare din Rajputana*.

— Nu-i adevărat! Nu arăt așa! spuse ea indignată.

— *Ba da*, insistă Larry. Ai început să arăți ca o spălătoreasă irlandeză... Iar familia ta seamănă cu o serie de ilustrații pentru o enciclopedie medicală.

Mama, negăsind niciun răspuns zdrobitor, se mulțumi să-l fulgere cu privirea înainte de a se retrage din nou în spatele cărții.

— Ceea ce ne trebuie este soarele, continuă Larry. Nu eşti de acord, Les?... Les!... Les!

Leslie extrase o mare cantitate de vată dintr-o ureche.

— Ce-ai spus? întrebă el.

— Uite în ce hal am ajuns, ripostă Larry, întorcându-se triumfător spre mama. A purta o conversaţie cu el a devenit o operaţie complicată. Te întreb cât mai putem suporta o asemenea situaţie. Unul dintre fraţi nu te aude când vorbeşti, iar celălalt nu poate fi înţeles. Cred că a venit momentul să luăm măsuri. Nu se poate aştepta de la mine să creez o proză nemuritoare într-o atmosferă de deprimare cu miros de eucalipt.

— Da, dragă, spuse mama vag.

— Ceea ce ne lipseşte, continuă Larry reluându-şi ritmul obişnuit, este soarele... o ţară în care să putem *creşte*.

— Da, dragă, ar fi foarte plăcut, consimţi mama, fără să asculte prea bine.

— Am primit azi-dimineaţă o scrisoare de la George. Spune că insula Corfu e minunată. De ce nu ne facem bagajele să plecăm în Grecia?

— Foarte bine, dragă, dacă-ţi face plăcere, spuse mama neatentă.

Când era vorba de Larry, avea de obicei grijă să nu-şi ia angajamente.

— Când? întrebă Larry, destul de surprins de această consimţire.

Mama, dându-şi seama că a comis o greşeală de tactică, lăsă jos cu grijă *Reţetele uşoare din Rajputana*.

— De, cred că ar fi o idee bună să te duci tu întâi să pregăteşti terenul. Poţi apoi să ne scrii şi să ne spui dacă-i bine, ca să te urmăm şi noi, propuse ea şiret.

Larry îi aruncă o privire ucigătoare.

— *Tot așa* ai spus și când am propus să mergem în Spania, îi aminti el, și am stat două luni nesfârșite la Sevilla, așteptând să veniți și voi, iar tu, între timp, n-ai făcut decât să-mi trimiți scrisori voluminoase despre canalizare și apă potabilă, de parcă aș fi fost angajat la primărie sau așa ceva. Nu, dacă mergem în Grecia, mergem cu toții din prima.

— Zău că *exagerezi*, Larry, se tângui mama. În orice caz, nu pot pleca așa. Trebuie să aranjez ceva în legătură cu casa.

— Să aranjezi! Ce să aranjezi, pentru numele lui Dumnezeu? Vinde-o!

— Nu pot face una ca asta, răspunse mama indignată.

— De ce nu poți?

— Abia ce-am cumpărat-o.

— În cazul acesta, vinde-o cât mai e-n picioare.

— Nu fi ridicol, dragă, ripostă mama cu hotărâre. Nici nu poate fi vorba de așa ceva. Ar fi curată nebunie.

Am vândut deci casa și am fugit de tristețea verii englezești ca un cârd de rândunele migratoare.

Noi toți călătoream cu bagaj puțin, neluând decât ce consideram strict esențial existenței. Când am deschis bagajele pentru inspecția vamală, conținutul geamantanelor noastre indica exact caracterul și pasiunile fiecăruia. Astfel, bagajul lui Margo consta dintr-o mulțime de veșminte diafane, trei cărți despre slăbit și un regiment de sticluțe, conținând fiecare un elixir garantat pentru vindecarea acneei. Cufărul lui Leslie conținea câteva pulovere pe gât, o pereche de pantaloni înfășurați în jurul a două revolvere, un pistol pneumatic, o carte intitulată *Fii propriul tău armurier* și o sticlă mare din care picura ulei. Larry era însoțit de două lăzi cu cărți și o servietă în care

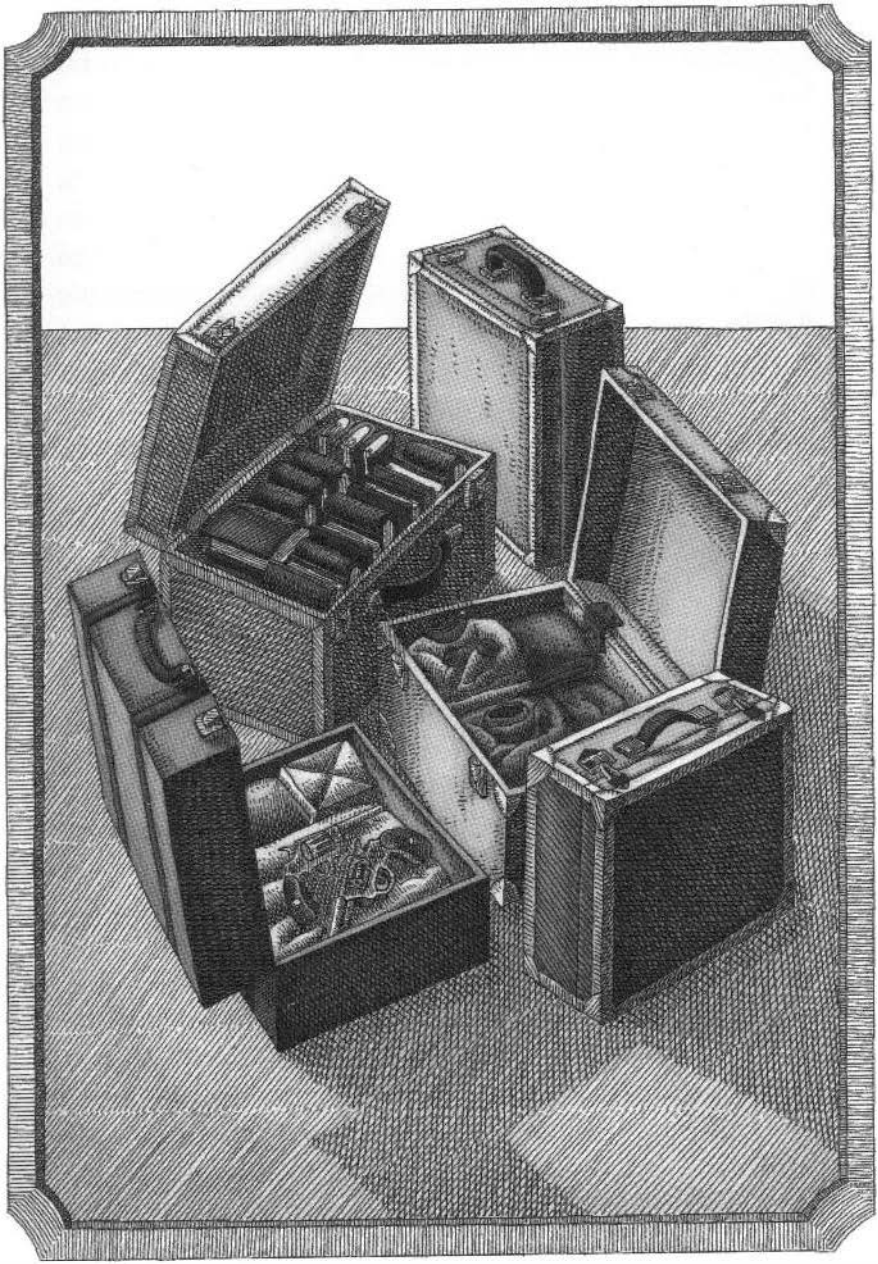

își pusese hainele. Bagajul mamei era judicios împărțit între haine și diverse cărți de bucate și de grădinărit. Eu îmi luasem numai acele articole pe care le consideram necesare să îndulcească plictiseala unei lungi călătorii: patru cărți de științe naturale, o plasă de prins fluturi, un câine și un borcan plin cu omizi, toate în pericol iminent de a deveni crisalide. Și astfel, perfect echipați, după părerea noastră, am părăsit țărmurile reci și umede ale Angliei.

Franța, melancolică și spălată de ploaie, Elveția ca un tort de Crăciun, Italia, exuberantă, zgomotoasă și rău mirositoare, pe toate le-am lăsat în urmă, păstrând amintiri confuze. Micul vapor se desprinse palpitând de călcâiul Italiei și pe când dormeam în cabinele cu aer închis, undeva, pe întinderea de ape lustruite de lună, am trecut peste linia invizibilă și am intrat în lumea strălucitoare ca o oglindă a Greciei. Încetișor, sentimentul acestei schimbări s-a strecurat în noi și, drept urmare, ne-am trezit cu noaptea în cap și am ieșit plini de nerăbdare pe covertă.

Marea ridica mușchi netezi și albaștri de valuri, mișcându-se în lumina zorilor, iar spuma din siaj se rotea lin în urma noastră, ca o coadă de păun alb, sclipind cu bășicuțe. Cerul era palid și pătat cu galben la orizontul dinspre răsărit. În fața noastră se întindea o pată cafenie de pământ, cuibărită în ceață, cu un volan de spumă la bază. Era Corfu. Ne-am încordat privirea să ne dăm seama de forma exactă a munților, să descoperim văile, vârfurile, defileurile, dar degeaba, nu se zărea decât o siluetă. Apoi soarele trecu deasupra orizontului și cerul deveni dintr-odată de un albastru satinat și smălțuit, ca un ochi de gaiță. Curbele nesfârșite și meticuloase ale mării se înflăcărară pentru o clipă, ca să se schimbe apoi într-un purpuriu regal, stropit cu verde. Ceața se ridică

în panglici repezi și ușoare și în fața noastră apăru insula, cu munți ce dormeau parcă sub un cearșaf brun, mototolit, ale cărui falduri erau pătate de verdele crângurilor de măslini. De-a lungul țărmurilor se arcuiau plaje albe ca niște colți de elefant, alături de cetăți de stâncă strălucitoare, unele aurii, altele roșii sau albe. Am ocolit capul nordic, un umăr neted de stâncă ruginie curbată într-o serie de văgăuni gigantice. Valuri negre ridicau siajul navei noastre și-l purtau ușor către ele, ca apoi, chiar la gura lor, să se spargă, sâsâind însetat printre stânci. Ocolind capul, am lăsat în urmă munții și acum insula cobora lin, pătată de irizarea argintie și verde a măslinilor, având ici și colo câte un deget amenințător de chiparos negru, îndreptat spre cer. Apa puțin adâncă din golfuri era albastră ca un fluture și peste zgomotul făcut de motorul navei puteam auzi, răsunând ușor dinspre țărm, ca un cor de voci mărunte, strigătele ascuțite și triumfătoare ale greierilor.

Insula nebănuită

Ne-am croit cu greu drum prin zgomotul și confuzia din baraca vămii spre soarele strălucitor de pe chei. În jurul nostru orașul se ridica abrupt; rânduri de case multicolore, îngrămădite la întâmplare, ferestre cu obloane verzi deschise ca aripile a sute de fluturi. În spatele nostru se întindea golful, neted ca un platou, picotind într-un albastru incredibil.

Larry, mergând repede, cu capul înclinat pe spate și cu o expresie atât de regal disprețuitoare pe față încât nu-i mai observai statura miniaturală, nu scăpa din ochi

hamalii care se războiau cu bagajele. În urma lui păşea Leslie, scund, îndesat, cu un aer de beligeranţă potolită, apoi Margo, târând în urmă metri întregi de muselină şi de parfum. Mama, arătând ca un mic misionar hărţuit, prins în plină răzmeriţă, fu târâtă fără voia ei spre cel mai apropiat stâlp de felinar de un Roger exuberant. Se văzu silită să stea acolo, privind în gol, în timp ce el se uşura de emoţiile reţinute care se acumulaseră. Larry alese două trăsuri atât de hodorogite încât aveau ceva măreţ, puse bagajul într-una, şi el se instală în cealaltă. Privi apoi enervat împrejur.

— Şi acum, întrebă el, ce mai aşteptăm?

— O aşteptăm pe mama, explică Leslie. Roger a găsit un stâlp de felinar.

— Doamne sfinte! exclamă Larry, apoi se ridică în picioare în trăsură şi răcni: Hai, mamă, vino! Câinele poate să mai aştepte.

— Vin acum, dragă, răspunse mama calm, neţinând seama de adevăr, căci Roger nu dădea semne că ar vrea să plece de lângă stâlp.

— Câinele ăsta a fost o adevărată pacoste tot timpul călătoriei, spuse Larry.

— Nu fi aşa nerăbdător, ripostă Margo indignată, câinele nu are nicio vină... şi oricum, la Napoli a trebuit să te aşteptăm pe *tine* o oră.

— Aveam stomacul deranjat, explică Larry rece.

— Ei da, probabil că şi stomacul *lui* e deranjat, spuse Margo triumfătoare. E totuna, şase pentru unu, o duzină pentru celălalt.

— Vrei să spui jumătate de duzină pentru celălalt.

— Ce vreau, ce nu vreau, e acelaşi lucru.

În momentul acela a venit şi mama, cu părul puţin în dezordine, iar noi a trebuit să ne concentrăm atenţia

asupra sarcinii de a-l băga pe Roger în trăsură. Cum nu mai fusese niciodată într-un asemenea vehicul, îl trata cu suspiciune. În cele din urmă, am fost nevoiți să-l luăm pe sus și, în timp ce el lătra înnebunit, să-i facem vânt înăuntru, ca apoi să ne aruncăm cu respirația tăiată asupra lui și să-l ținem pe loc. Calul, speriat de aceste manevre, porni într-un trap anevoios, și noi o sfârșirăm toți grămadă pe podeaua trăsurii, cu Roger care gemea dedesubt.

— Ce mai apariție, constată Larry cu amărăciune. Am sperat să dăm impresia de maiestate binevoitoare și iată ce se întâmplă... intrăm în oraș ca o trupă de saltimbanci medievali.

— N-o ține așa *întruna*, dragă, încercă mama să-l potolească. Ajungem îndată la hotel.

Și astfel trăsura noastră își deschise drum spre oraș, bălăbănindu-se și zdrăngănind, în timp ce noi, stând pe banchetele acoperite cu roshar, încercam să dăm impresia de maiestate binevoitoare, cum ne pretindea Larry. Roger, strâns în încleștarea puternică a lui Leslie, stătea cu capul atârnat în afara vehiculului, rotindu-și ochii gata parcă să-și dea duhul. Am trecut apoi huruind pe lângă o ulicioară unde patru javre stăteau tolănite la soare. Roger se încordă, îi privi furios și dădu drumul unui torent de lătrături groase. Javrele, ca electrizate, deveniră imediat active și începură să gonească după trăsură, hămăind zgomotos. Poza noastră fu iremediabil zdruncinată, căci era nevoie de două persoane să-l frâneze pe Roger ce părea turbat, în timp ce toți ceilalți, aplecați în afara trăsurii, făceau gesturi amenințătoare, cu reviste și cărți, spre haita care ne urmărea. Singurul rezultat era că-i stârneam și mai tare și, la fiecare străduță pe lângă care treceam, numărul lor creștea, astfel încât în momentul în care am început să coborâm strada principală a orașului erau vreo douăzeci

și patru de câini care se aruncau spre roțile trăsurii, înnebuniți aproape de furie.

— De ce nu face cineva ceva? întrebă Larry, ridicându-și vocea ca să depășească vacarmul. E ca o scenă din *Coliba unchiului Tom*.

— De ce nu faci *tu* ceva, în loc să tot bodogănești, se răsti Leslie, care era încleștat în luptă cu Roger.

Larry se ridică imediat în picioare, smulse biciul din mâna birjarului uluit, lovi cu putere spre haita de câini, nu-i nimeri și-l atinse pe Leslie la ceafă.

— De-a ce naiba-ți închipui că te joci? mârâi Leslie, răsucind spre Larry o față stacojie și furioasă.

— Accident, explică Larry aerian. Mi-am pierdut antrenamentul. E atâta timp de când n-am mai folosit un bici.

— Mai bine vezi ce dracu' faci, strigă Leslie pus pe harță.

— Ei, lasă, dragă, a fost un accident, îl îmbună mama. Larry mai biciui o dată câinii și doborî pălăria mamei.

— Tu ești o pacoste mai mare decât câinii, constată Margo.

— Fii atent, dragă, îl rugă mama ridicându-și pălăria. Ai putea lovi pe cineva. În locul tău aș lăsa biciul jos.

În clipa aceea trăsura se opri, cu un hârâit, în fața unei uși deasupra căreia atârna o firmă pe care scria *Pensiune elveţiană*. Câinii, convinși că în sfârșit vor reuși să înhațe potaia neagră și efeminată care se plimba cu trăsura, ne înconjurară, plini de speranțe, în grup compact. Ușa hotelului se deschise și un portar bătrân, cu favoriți, își făcu apariția și privi sticlos spre harababura de pe stradă. Necesitatea de a-l scoate pe Roger din trăsură și a-l băga în hotel ridica probleme considerabile. Fiind un câine greu, întreaga familie trebuia să-și unească forțele ca să-l ridice, să-l care și să-l stăpânească. Larry uitase între timp

de poza maiestuoasă și începuse să se amuze. Sărea și țopăia pe trotuar, croind cu biciul o cărare printre câini, pe unde Leslie, Margo, mama și cu mine căram grăbiți un Roger care se lupta și mârâia. Intrarăm clătinându-ne în hol și portarul trânti ușa dinspre stradă și se sprijini cu spatele de ea, cu mustața tremurându-i. Directorul pensiunii înainta spre noi, măsurându-ne cu o privire neîncrezătoare și curioasă. Mama, cu pălăria sucită și strângând într-o mână borcanul meu cu omizi, începu s-ă-i vorbească.

— Numele nostru este Durrell, spuse zâmbind dulce, de parcă modul în care ne făcusem intrarea ar fi fost cel mai normal din lume. Sper că ați rezervat niște camere pentru noi.

— Da, doamnă, spuse directorul, ferindu-se de Roger care tot mai mârâia. Sunt la etajul întâi. Patru camere și un balcon.

— Foarte bine, se bucură mama. În cazul acesta aș propune să urcăm imediat și să ne odihnim puțin înainte de a lua prânzul.

Și, cu o considerabilă grație maiestuoasă, își conduse familia la etaj.

Am coborât ceva mai târziu la masă, într-o cameră mare și întunecoasă, plină de ghivece cu palmieri prăfuiți și de sculpturi distorsionate. Ne servea portarul cu favoriți care devenise chelner-șef îmbrăcând pur și simplu un frac cu un plastron de celuloid care scârțâia ca o întrunire de greieri. Masa fu totuși abundentă și bine gătită și am mâncat cu poftă. Pe când se servea cafeaua, Larry se lăsă pe spătarul scaunului cu un suspin.

— A fost o masă bunicică, admise el cu generozitate. Ce crezi despre locul acesta, mamă?

— De, *mâncarea* a fost bună, aprobă mama, refuzând să-și spună părerea.

— Par oameni serviabili, continuă Larry. Directorul însuși mi-a împins patul mai aproape de fereastră.

— N-a fost prea serviabil când i-am cerut hârtie, se plânse Leslie.

— Hârtie? se miră mama. La ce îți trebuie ție hârtie?

— Pentru toaletă... înăuntru n-am găsit, explică Leslie.

— Șșșâât, nu la masă, șopti mama.

— E clar că nu știi unde să te uiți, spuse Margo cu voce limpede și pătrunzătoare. E o lădiță plină cu hârtie lângă toaletă.

— Margo, dragă! exclamă mama îngrozită.

— Ce s-a întâmplat? N-ați văzut lădița? Larry izbucni în hohote de râs.

— Din cauza unui sistem cam excentric de canalizare, îi explică el amabil lui Margo, lădița e pusă acolo pentru... ăăă... hârtia folosită la sfârșitul comunicării cu natura.

Fața lui Margo deveni stacojie ca urmare a unui amestec de jenă și dezgust.

— Vrei să spui... vrei să spui... asta era! O, doamne, cine știe ce boală îngrozitoare am luat, se jeli ea și, izbucnind în lacrimi, fugi din sufragerie.

— Foarte neigienic, spuse mama cu severitate. În afară de confuziile pe care le poți face, aș crede că este și pericol de febră tifoidă.

— Confuzii nu s-ar face dacă lucrurile ar fi bine organizate, remarcă Leslie, revenind la doleanța inițială.

— Da, dragă, dar nu cred că e cazul să vorbim despre astea acum. Cel mai bun lucru pe care îl avem de făcut este să găsim o casă cât mai curând posibil, înainte să ne alegem toți cu câte ceva.

Sus, Margo, într-o stare de seminuditate, își arunca pe corp mari cantități de dezinfectant, iar mama petrecu o după-amiază extenuantă, silită fiind s-o examineze la mici

intervale în căutarea simptomelor diverselor maladii de care Margo era sigură că s-a molipsit.

Din nefericire pentru liniștea mamei, *Pensiunea elvețiană* era situată tocmai pe drumul care ducea la cimitir. Stând în micul balcon care atârna deasupra străzii, vedeam trecând pe sub noi o succesiune aparent nesfârșită de înmormântări. Locuitorii din Corfu credeau, se vede, că partea cea mai bună a unei pierderi dureroase sunt funerariile, căci fiecare părea mai împodobită decât precedenta. În fața noastră defilau trăsuri decorate cu kilometri de crep violet și negru, trase de cai acoperiți cu pene și baldachine, încât te mirai că se mai pot mișca. Șase sau șapte astfel de trăsuri, purtând pe cei care jeleau în gura mare, precedau cadavrul. Acesta era așezat într-un alt vehicul, asemănător cu un car, și era ascuns într-un sicriu atât de mare și de înzorzonat, încât arăta mai degrabă ca un enorm tort aniversar. Unele sicrie erau albe cu decorații violete, negre, roșii și albastre, altele de un negru sclipitor cu abundente decorații complicat intercalate de filigran auriu și argintiu și mânere lucitoare de alamă. N-am văzut niciodată ceva atât de colorat și de atrăgător. În felul acesta, mi-am zis eu, se cade să mori, cu cai deghizați, hectare de flori și o ceată de rude lovite de durere. Stăteam atârnat peste balustrada balconului, urmărind absorbit și fascinat cum se perindau sicriele pe dedesubt.

Odată cu trecerea a încă unei înmormântări, când răsunetul bocetelor și tropăitul copitelor se stingeau în depărtare, mama dădu semne de neliniște crescândă.

— Sunt sigură că-i o epidemie, exclamă în cele din urmă, privind nervoasă jos în stradă.

— Prostii, mamă! Nu te mai agita fără rost, zise Larry neatent.

— Dar, dragă, atât de *multe*! E anormal.

— Nu-i nimic anormal în a muri... Oamenii fac asta tot timpul.

— Da, dar nu mor ca muștele decât dacă ceva nu-i în regulă.

— Poate pun morții la păstrare și-i înmormântează pe toți grămadă, sugeră Leslie nesimțitor.

— Nu vorbi prostii, îl mustră mama. Sunt sigură că e ceva în legătură cu canalizarea. *Asemenea* aranjamente nu pot fi sănătoase pentru populație.

— O, doamne, exclamă Margo sumbru, în cazul acesta presupun că m-am molipsit.

— Nu, nu, dragă. Nu are nicio legătură, spuse mama vag. Ar putea fi ceva care nu se ia.

— Nu văd cum poate exista o epidemie dacă nu-i ceva molipsitor, remarcă în mod logic Leslie.

— În orice caz, spuse mama, refuzând să se lanseze într-o discuție medicală, cred că ar trebui să ne interesăm. N-ai putea telefona autorităților sanitare, Larry?

— Probabil că nu există niciun fel de autorități sanitare aici, își dădu cu părerea Larry, și chiar dacă există, mă îndoiesc că mi-ar spune mie adevărul.

— Ei, da, recunoscu mama, nu-i nimic de făcut. Trebuie neapărat să ne mutăm. Trebuie să plecăm din oraș. Să găsim o casă la țară, imediat.

A doua zi dimineață am pornit la vânătoare de case, întovărășiți de domnul Beeler, ghidul hotelului. Era un omuleț gras, cu ochi speriați și maxilare lucioase de transpirație. Fusese destul de vioi la plecare, dar pe atunci nu știa ce-l așteaptă. Nimeni care nu a participat la o vânătoare de case cu mama n-ar fi fost în stare să-și imagineze. Purtați într-un nor de praf în jurul insulei, în timp ce domnul Beeler ne arăta vilă după vilă, într-o uluitoare varietate de mărimi, culori și poziții, mama continua să

refuze, mișcând hotărâtă din cap. După ce am vizitat cea de-a zecea și ultima casă de pe listă, la care mama mai clătinase o dată din cap, domnul Beeler se așeză frânt pe trepte, își tamponă fața cu batista și spuse:

— Madam Durrell, v-am arătat toate vilele pe care le-am știut. Nu v-a plăcut niciuna. Ce pretenții aveți? Ce defect au vilele astea?

Mama îl privi uimită.

— Cum, n-ați observat? Niciuna nu are cameră de baie.

Domnul Beeler privi spre mama cu ochi bulbucați.

— Dar la ce vă trebuie baie? se vaită el sincer mâhnit. Doar aveți marea.

Ne-am reîntors în tăcere la hotel.

A doua zi dimineață mama hotărî să închiriem o mașină și să plecăm la vânătoare de case singuri. Era convinsă că undeva pe insulă stătea ascunsă o vilă cu cameră de baie. Nu împărtășeam convingerea mamei, astfel că grupul care se îndrepta spre șirul de mașini din piața principală era cam enervat și pus pe harță. Șoferii de taxi, observând apariția noastră inocentă, săriră în pripă din interiorul mașinilor și se învălmășiră în jurul nostru ca niște vulturi, fiecare străduindu-se să țipe mai tare decât compatriotul său. Vocile deveneau tot mai răsunătoare, ochii le scăpărau, se strângeau unii pe alții de brațe și scrâșneau din dinți, ca apoi să pună mâna și pe noi, gata parcă să ne sfâșie în bucăți. De fapt, nu era decât cea mai blândă dintre cele mai blânde neînțelegeri, dar cum nu eram obișnuiți cu temperamentul grec, aveam impresia că viața ne este în pericol.

— Nu poți *face* ceva, Larry? scânci mama desfăcându-se cu greu din mâna unui șofer voinic.

— Spune-le că-i denunți la Consulatul Britanic, sugeră Larry, ridicând vocea deasupra vacarmului.

— Nu vorbi prostii, continuă mama gâfâind. Explică-le doar că nu înțelegem.

Margo, afectată, înfruntă atacul.

— Noi – englezi, zbieră ea spre șoferii care gesticulau, nu înțelegem grecește.

— Dacă tipul ăsta mă mai împinge, îi cârpesc un pumn între ochi, spuse Leslie înroșindu-se.

— Stai liniștit, dragă, gâfâi mama încă luptându-se cu șoferul care o împingea cu vigoare spre mașina lui. Nu cred că au intenții rele.

În momentul acela toată lumea fu adusă la tăcere de o voce care bubui pe deasupra gălăgiei, o voce adâncă, puternică, vibrantă, acel gen de voce pe care te aștepți să o aibă un vulcan.

— Hei, urlă vocea, de ce nu estem țineva să vorbească pe limba voastră?

Întorcându-ne, am văzut un Dodge străvechi, tras lângă trotuar și la volan un individ scund, cu trupul ca un poloboc, cu mâinile ca niște șunci și o față mare, tăbăcită și încruntată, încununată de o șapcă înclinată semeț într-o parte. Deschise ușa mașinii, se săltă pe trotuar și porni legănat spre noi. Se opri apoi, se încruntă și mai fioros și fixă grupul tăcut de șoferi.

— Te-au supărat ăștia cu ceva? o întrebă el pe mama.

— Nu, nu, minți mama. Ne-a fost doar greu să-i înțelegem.

— La voi trebuie țineva să vorbească pe limba voastră, repetă noul venit. Ei sunt potlogari, scuzați cuvântul... fură si pe mama lor. Asteptați un minut să-i aranzez eu.

Aruncă spre șoferi un torent de cuvinte grecești care mai că-i culcară la pământ. Jigniți, gesticulând înfuriați, se lăsară mânați înapoi la taxiuri de către tipul

nemaipomenit care apăruse. După un ultim ropot de înjurături neaoşe, deloc plăcute, se întoarse spre noi.

— Unde vreţi să merdzem? ne întrebă aproape agresiv.

— N-ai putea să ne ajuţi să căutăm o vilă? întrebă Larry.

— Sigur, tot ţe vreţi. Numai spuneţi.

— Căutăm, spuse mama hotărâtă, o vilă cu baie. Ştii vreuna?

Omul, ca un imens animal fantastic, ars de soare, cu sprâncenele negre, îmbinate într-un nod de cugetare, căzu pe gânduri.

— Bae, spuse el. De ţe vreţi bae?

— Niciuna dintre vilele pe care le-am văzut până acum nu avea baie.

— Aha, stiu o vilă cu bae, dar nu stiu dacă-i destul de mare pentru voi.

— Vrei, te rog, să ne duci să o vedem? îl întrebă mama.

— Sigur. Urcaţi în masină.

Ne-am căţărat în maşina spaţioasă, iar şoferul nostru, după ce şi-a înghesuit trupul voluminos în spatele volanului, a băgat maşina, cu un zgomot infernal, în viteză şi a pornit-o glonţ, zburând pe străzile întortocheate de la periferia oraşului, cotind când în stânga, când în dreapta, printre măgari împovăraţi, căruţe, ţărani şi nenumăraţi câini, claxonând tot timpul în mod asurzitor, nevrând în acelaşi timp nici să piardă ocazia de a sta de vorbă cu noi. De câte ori spunea câte ceva, îşi răsucea capul masiv să vadă cum reacţionăm, iar maşina se abătea când într-o parte, când într-alta a drumului, ca o rândunică cherchelită.

— Voi engledzi? Ştiam eu... La engledzi trebue totdeauna bae... Am si eu bae acasă... Mă numesc Spiros Hakiapulos... Ei îmi dzic Spiro Americanu, fiindcă am trăit în America... Da, opt ani la Sicago. Acolo am învăţat asa

bine engledzeste... M-am dus să câștig bani... După opt ani mi-am dzis, Spiro, ai câștigat destul... și m-am întors în Grecia... mi-am adus masină... țea mai bună din insulă... nimeni nu are asa masină. Toți turiștii engledzi mă cunosc, toți mă caută... Știu că nu-i însel... îmi plac engledzii... foarte buni oameni... dacă n-as fi grec, dzău c-as vrea să fiu engledz.

Am gonit de-a lungul unui drum alb, acoperit cu un strat gros de praf mătăsos care se înalța ca un nor clocotitor în urma noastră. Un drum mărginit de peri țepoși ce formau un gard verde ca din plăci sprijinite dibaci unele de altele și stropite cu noduri de fructe stacojii. Treceam pe lângă vii cu vița scundă, oprită din creștere și dantelată cu frunze verzi, pe lângă crânguri de măslini cu trunchiurile scorburoase care îndreptau spre noi, din întunericul propriei lor umbre, sute de fețe mirate, pe lângă mănunchiuri de stuf vărgat ca zebra care își flutura frunzele ca pe o mulțime de steaguri verzi. În cele din urmă, după ce am urcat în vârful unui deal, Spiro, apăsând brusc pe frână, opri mașina într-o negură de praf.

— Am azuns, spuse el, întinzând un deget arătător butucănos. Asta-i vila cu bae, cum ați țerut.

Mama, care ținuse ochii închiși tot drumul, îi deschise prudent și privi. Spiro arăta spre curba blândă a unei coline care se ridica din marea sclipitoare. Dealul și văile din jurul ei erau acoperite cu măslini ale căror frunze, înfiorate de vânt, luceau cu o sclipire ca de pește. La jumătatea pantei, păzită de un pâlc de chiparoși înalți, stătea cuibărită vila zmeurie, ca un fruct exotic ascuns în verdeață. Chiparoșii se legănau ușor în vânt, preocupați parcă să picteze cerul într-un albastru și mai strălucitor, în cinstea sosirii noastre.

Vila zmeurie

Vila era mică și pătrată și stătea în mijlocul grădinii cu un aer hotărât pe fața ei roză. Obloanele, decolorate de soare până la o nuanță delicată de verde, erau crăpate și jupuite pe alocuri. Grădina, înconjurată de tufișuri înalte de fucsii, avea straturi de forme complicate geometrice, bordate cu pietre netede, albe. Cărările acoperite cu prundiș alb, nu mai late decât un cap de greblă, șerpuiau în jurul straturilor care abia dacă erau mai mari decât o pălărie de paie, aranjate în formă de stele, de semilună, triunghiuri și cercuri. Toate erau năpădite de o încâlcitură abundentă de flori sălbăticite. Trandafirii lăsau să cadă petale neîncrețite, mari ca niște cești, roșii ca focul, albe ca luna, lucitoare și netede. Gălbenele, ca niște pui de sori zbârliți, își priveau ruda înaintând pe cer. Panseluțele își împingeau în sus fețele catifelate și inocente, iar viorelele plecau trist capul sub frunzele în formă de inimă. Clematitele, cu florile lor purpurii în formă de lanternă, se întindeau luxuriante peste micul balcon din fața casei, atârnate parcă pentru un carnaval. În umbra gardului de fucsii, sute de flori fremătau în așteptare, ca niște balerine. Aerul cald era înmiresmat de parfumul numeroaselor flori care se ofileau și plin de murmurul blând și alinător al insectelor. Cum am văzut-o, nu mi-am dorit decât să locuim în ea; vila stătuse parcă acolo așteptând sosirea noastră. Simțeam că am ajuns acasă.

După ce se năpustise în viața noastră într-un mod atât de neașteptat, Spiro lua acum în mână treburile familiei. Era mai bine, ne explica el, să se ocupe dânsul de toate, deoarece lumea îl cunoaște și el va avea grijă să nu fim înșelați.

— Nu-ți bate capul cu nimic, doamnă Durrells, spuse el încruntat. Lasă totul în seama mea.

Se lua la târguieli cu noi și, după o oră de transpirație și urlete, obținea o reducere de vreo două drahme. Aceasta însemna aproximativ un penny; n-au importanță banii, ci principiul, ne explica el. Dar o făcea probabil și pentru faptul că, fiind grec, adora să se tocmească. Descoperind că banii noștri nu sosiseră încă din Anglia, tot Spiro fu cel care ne subvenționa, luând asupra sa și sarcina de a merge să-i reproșeze directorului băncii lipsa de organizare. Faptul că bietul director nu avea nicio vină nu-l determină să renunțe. Spiro ne plăti nota la hotel, aranjă cu o căruță să ne transporte bagajele la vilă și ne mută el însuși în mașina lui, încărcată până la refuz cu alimentele pe care ni le cumpărase.

Faptul că toți locuitorii insulei îi erau cunoscuți și că el era cunoscut tuturor, am descoperit în curând că nu era laudă deșartă. Oriunde își oprea mașina, o jumătate de duzină de voci îl strigau pe nume și tot atâtea mâini îi făceau semn să se așeze la măsuțele de sub copaci și să bea cafea. Polițiști, țărani și preoți îl salutau zâmbind când îl vedeau că trece; pescarii, băcanii și proprietarii cafenelelor îl primeau ca pe un frate. „A, Spiro!" spuneau și-i surâdeau cu afecțiune, de parcă ar fi fost un copil poznaș dar iubit. Îl respectau pentru cinstea lui, pentru spiritul războinic și mai presus de toate adorau disprețul lui tipic grecesc și lipsa de teamă față de orice formă a birocrației guvernamentale. La sosire, două dintre cuferele noastre fuseseră reținute la vamă, pe ciudatul motiv că ar fi vorba de mărfuri. Când ne-am mutat în vila zmeurie și s-a ridicat problema așternutului, mama i-a vorbit lui Spiro despre cuferele noastre care zăceau la vamă, cerându-i sfatul.

— Vai de mine, doamnă Durrells, mugi el și fața uriașă i se aprinse de furie. De ţe nu mi-ai spus până acum? Ticălosii ăia de la vamă! Mă duc eu mâine si-i învăț minte;

îi stiu pe toți si ei mă stiu pe mine. Lasă totul în gridza mea. Le arăt eu lor!

A doua zi dimineață o duse pe mama cu mașina la baraca vămii. I-am întovărășit și noi, ca să nu pierdem prilejul de a ne distra. Spiro se rostogoli în sala vămii, ca un urs înfuriat.

— Unde sunt lucrurile oamenilor ăstora? întrebă el pe omulețul durduliu care era vameș.

— Vrei să spui lăzile cu mărfuri? spuse funcționarul vamal în engleza lui cea mai bună.

— Tu despre te crezi că vorbesc?

— Sunt aici, admise prudent funcționarul.

— Am venit să le luăm, declară Spiro încruntat, să fie gata.

Se întoarse și ieși semeț din baracă, în căutarea unui om care să ajute la căratul bagajelor. Când reintră, văzu că vameșul luase cheile de la mama și tocmai ridica capacul unui cufăr. Spiro, cu un mârâit furios, făcu un salt și trânti capacul peste degetele nefericitului vameș.

— De te deschizi, mă, porc de câine? întrebă el, scăpărând scântei.

Funcționarul vamal, scuturându-și mâna îndurerată, protestă sălbatic, spunând că e de datoria lui să controleze conținutul.

— Datorie? zbieră Spiro cu un dispreț suprem. Te-i aia datorie, bă? E datoria ta să atați niste străini nevinovați? Să-i tratezi drept contrabandisti? Asta ziți tu că-i datorie?

Spiro făcu o pauză de un minut, respiră adânc, apoi luă câte un geamantan voluminos în fiecare mână și porni spre ușă. Ajungând în prag se opri și se întoarse spre vameș pentru a trage un ultim foc înainte de plecare.

— Te stiu eu ține-mi esti, Cristaki, să nu-mi vorbesti tu mie de datorie. Mi-aduc aminte când te-au amendat

cu douăsprezeţe mii de drahme pentru c-ai pescuit cu dinamită. N-am chef s-aud pe un criminal vorbind despre datorie.

Am plecat în triumf de la vamă, cu tot bagajul intact şi necontrolat.

— Ticălosii ăstia cred că insula e a lor, comentă Spiro. Părea că nu-şi dă seama că el se comportă de parcă ar fi fost a lui.

După ce Spiro luase totul în seama sa, începu să se ţină de noi ca o umbră. În câteva ore se transformase din şofer de taxi în apărătorul nostru şi peste o săptămână ne deveni ghid, filozof şi prieten. Făcea atât de mult parte din familie, încât foarte curând, rar se întâmpla să facem sau să plănuim ceva, fără ca el să nu fie în vreun fel implicat. Era totdeauna prezent, încruntat şi cu vocea lui de taur, aranjând să se facă ceea ce doream, spunându-ne cât să plătim pentru diverse lucruri, supraveghindu-ne atent pe toţi şi raportând mamei tot ceea ce considera că ar trebui ea să ştie. Ca un înger mătăhălos, oacheş şi urât, veghea asupra noastră cu blândeţe, de parcă am fi fost nişte copii uşor debili mintal. Pe mama o adora în mod deschis şi o lăuda în gura mare, oriunde ne-am fi aflat, făcând-o să se simtă teribil de jenată.

— Aveţi grijă ţe faţeţi, ne spunea el, schimonosindu-şi faţa ca să o facă cât mai gravă, doar nu vrem să necădzim pe mama voastră.

— De ce nu, Spiro, protesta Larry, prefăcându-se mirat. N-a făcut niciodată nimic pentru noi. De ce-am ţine seamă de dânsa?

— Vai de mine, domnu' Larry, să nu faţi asemenea glume, spunea Spiro îndurerat.

— Are dreptate Larry, spunea foarte serios Leslie, nu-i cine ştie ce grozavă ca mamă, zău aşa!

— Nu vorbi asa! *Nu vorbi asa!* mugea Spiro. Mă zur că dacă as avea o mamă ca a voastră, as îndzenunchea în fiecare dimineață să-i sărut piționarele.

Ne-am instalat deci în vilă și fiecare dintre noi s-a acomodat, adaptându-se în felul său specific noii ambianțe. Margo, fără să facă nimic mai mult decât să îmbrace un costum de baie microscopic și să stea la soare în dumbrava cu măslini, adunase o ceată înflăcărată de țărani tineri și frumoși care apăreau ca din pământ, dintr-un peisaj ce părea pustiu, de câte ori o albină zbura prea aproape, sau trebuia mutat șezlongul. Mama se văzu silită să o prevină că aceste băi de soare i se păreau riscante.

— De fapt, dragă, costumul ăsta al tău nu prea acoperă mare lucru, remarcă mama.

— O, mamă, nu fi demodată, răspunse Margo pe un ton nerăbdător. La urma urmei, nu murim decât o dată.

Această remarcă era pe cât de deconcertantă, pe atât de adevărată și reuși să o reducă pe mama la tăcere.

Fu nevoie de trei bărbați zdraveni care timp de jumătate de oră asudară și gâfâiră ca să care în vilă cuferele lui Larry, în timp ce el se precipita în jurul lor, dându-le sfaturi. Unul dintre cufere era atât de mare, încât a trebuit introdus printr-o fereastră. Odată cărțile aduse, Larry petrecu o zi fericită despachetându-le, iar camera lui se umplu atât de tare, încât era aproape imposibil să mai intri sau să mai ieși din ea. După ce-și construise parapete de cărți în jurul camerei, Larry nu se mișca toată ziua de la mașina de scris, făcându-și visător apariția doar pe la ora mesei. În cea de-a doua dimineață ieși din cameră extrem de iritat, deoarece un țăran își priponise măgarul de gardul nostru viu. La intervale regulate, animalul își înălța capul și scotea un răget prelung și lugubru.

— Vă întreb și pe voi: nu-i ridicol ca generațiile viitoare să fie private de opera mea din simplul motiv că un cretin

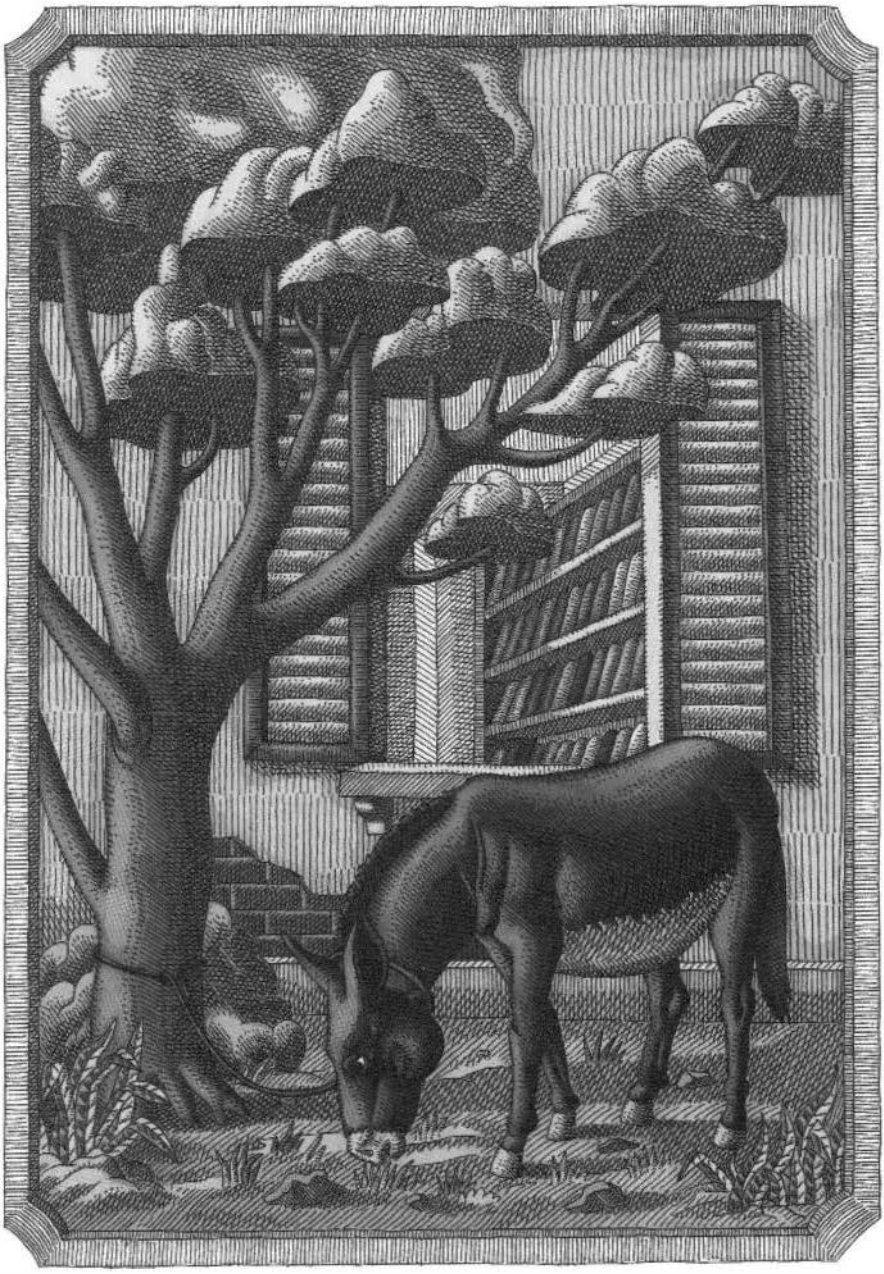

cu palme tăbăcite mi-a legat o bestie dezgustătoare sub fereastră? întrebă Larry.

— De, dragă, spuse mama, de ce nu-l muți dacă te deranjează?

— Dragă mamă, nu-ți închipui că am să-mi irosesc timpul gonind măgari printre măslinii din pădure. Am aruncat în el cu o broșură despre știința creștină. Ce vrei să fac mai mult?

— Bietul animal e legat! Doar nu te aștepți să se dezlege singur? îl apostrofă Margo.

— Ar trebui să fie o lege care să interzică parcarea acestor oribile animale de povară lângă casele oamenilor. Nu poate unul dintre voi să se ducă să-l mute?

— De ce să ne ducem? Pe noi nu ne deranjează.

— Asta-i problema familiei noastre, remarcă Larry cu amărăciune. Nu există nicio colaborare, nicio considerație pentru ceilalți.

— Tu ești cel care nu ai nicio considerație pentru ceilalți, ripostă Margo.

— E vina ta, mamă, spuse grav Larry. Nu trebuia să ne înveți să fim egoiști.

— Știi că-mi placi! Când am făcut eu una ca asta?

— De, n-am fi ajuns în halul ăsta de egoiști dacă-am fi avut o oarecare îndrumare, comentă Larry.

Până la urmă, eu și mama am dezlegat măgarul și l-am mutat ceva mai la vale.

Leslie și-a despachetat între timp revolverele și ne-a luat prin surprindere cu o serie, aparent fără sfârșit, de explozii, trăgând din geamul dormitorului într-o cutie veche de conserve. După o dimineață deosebit de asurzitoare, Larry țâșni din camera lui și ne anunță că nu i se poate cere să lucreze cât timp vila se cutremură din temelii o dată la cinci minute. Leslie, supărat, spuse că

trebuie și el să exerseze. Larry fu de părere că după zgomot n-ai zice c-ar fi vorba de un exercițiu, ci de o răscoală a indienilor. Mama, ai cărei nervi fuseseră de asemenea ușor zdruncinați de împușcături, sugeră ca Leslie să exerseze cu revolverul gol. Leslie pierdu jumătate de oră să-i explice de ce acest lucru nu este cu putință. În cele din urmă mută, cu părere de rău, cutia de conserve ceva mai departe de casă și zgomotul se auzea ușor mai înăbușit, dar tot atât de neașteptat.

Fără să ne scape din ochi, mama își reluă obișnuitele preocupări. Casa mirosea violent a plante aromatice, a usturoi și ceapă, iar bucătăria era plină de o grămadă de oale care clocoteau, în timp ce mama se mișca printre ele, cu ochelarii puși strâmb, vorbindu-și în șoaptă. Pe masă se afla un maldăr gata să cadă de cărți pe care le consulta din când în când. Când reușea să se smulgă din bucătărie, se învârtea fericită prin grădină, tăind și curățând pomi fără tragere de inimă, plivind și plantând cu entuziasm.

Din punctul meu de vedere, grădina prezenta suficient interes; împreună cu Roger am învățat câteva lucruri surprinzătoare. Roger, de pildă, a descoperit că nu-i prudent să adulmeci bărzăuni, că, săgetați cu privirea prin poartă, câinii de țară fug scheunând și că puii care sar brusc de pe gardul viu făcut din fucsii, cârâind violent în timpul zborului, sunt pradă ilegală, deși foarte dezirabilă.

Grădina, pe măsura unei case de păpuși, era un loc magic, păduri de flori printre care mișunau viețuitoare pe care nu le mai văzusem niciodată. Printre petalele groase și mătăsoase ale trandafirilor trăiau niște păianjeni micuți, asemănători crabilor, care o luau la fugă pieziș când erau deranjați. Trupurile lor mici, transparente, erau colorate după floarea în care locuiau: roz sidefiu, roșu ca vinul și galben ca untul. Pe tija trandafirilor,

încrustată cu musculiţe verzi, se plimbau buburuze ca nişte jucării proaspăt vopsite: buburuze roz cu puncte mari negre, buburuze roşii ca mărul, cu puncte maro, buburuze portocalii cu pistrui cenuşii şi negri. Rotunde şi amabile, mişunau încoace şi încolo, să-şi găsească hrană în şirul anemic al păduchilor de flori. Bondarii de lemn, ca nişte urşi păroşi, de un albastru metalic, bombăneau mergând în zigzag printre flori, gravi şi ocupaţi. Fluturi de noapte, lucitori şi cocheţi, zburau în jos şi în sus pe cărări, cu o eficacitate aferată, oprindu-se uneori pe aripi înnegurate de viteză, ca să coboare o trompă lungă şi subţire într-o floare. Printre pietricelele albe, furnici mari şi negre se clătinau şi gesticulau strânse în grup în jurul vreunui trofeu ciudat: o omidă moartă, o bucată de petală trandafirie, o măciulie de iarbă uscată, plină cu seminţe. Ca un acompaniament al întregii activităţi, se auzea din păduricea de măslini, de dincolo de tufişurile de fucsii, ţârâitul neîntrerupt şi tremurat al greierilor. Dacă boarea de căldură ciudată şi difuză ar produce un sunet, ar fi întocmai strigătului straniu şi armonios al acestei insecte.

La început eram atât de uluit de risipa de viaţă din pragul casei noastre, încât nu puteam decât să mă plimb fermecat prin grădină, urmărind când fiinţa aceasta, când cealaltă, cu atenţia mereu sustrasă de zborul fluturilor strălucitori care treceau pe deasupra gardului. Încetul cu încetul, pe măsură ce mă familiarizam cu tumultul vieţii insectelor dintre flori, am constatat că reuşesc să mă concentrez mai bine. Petreceam ore întregi stând pe vine sau întins pe burtă, urmărind cu privirea viaţa intimă a vietăţilor din jurul meu, în timp ce Roger aştepta alături, cu o expresie de resemnare pe faţă. Aşa am învăţat o sumedenie de lucruri fascinante.

Am constatat că micul păianjen asemănător cu un crab poate să-și schimbe culoarea la fel de bine ca un cameleon. Iei un păianjen de pe un trandafir roșu ca vinul, pe care stătuse ca o bucățică de coral și îl pui în adâncul unui trandafir alb. Dacă rămâne acolo – și cei mai mulți rămân –, vei vedea cum culoarea îi dispare treptat, ca și cum schimbarea l-ar fi făcut să sufere de anemie și astfel, peste două zile, îl găsești chircit printre petalele albe, asemenea unei perle.

Am descoperit că printre frunzele uscate de sub gardul de fucsia trăia un alt tip de păianjen, un mic și aprig vânător, înzestrat cu șiretenia și ferocitatea unui tigru. Se mișca încet pe continentul său de frunze, cu ochii strălucind în soare și se oprea din când în când ca să se ridice pe picioarele păroase și să scruteze împrejurimile. Dacă vedea vreo muscă care se oprise să se bucure de o baie de soare, încremenea pe loc. Apoi încet, ca o frunză care crește, înainta imperceptibil, apropiindu-se din ce în ce mai mult și făcând eventual câte o pauză ca să-și fixeze firul vieții pe suprafața frunzelor. Când ajungea suficient de aproape, se oprea, își potrivea cu grijă lăbuțele până își găsea un punct bun de sprijin și, cu picioarele desfăcute ca pentru o îmbrățișare păroasă, sărea drept pe musca adâncită în visuri. N-am văzut niciodată ca vreunuia dintre acești vânători să-i scape prada, odată ce începuse manevrele de a ajunge în poziția corectă.

Asemenea descoperiri mă umpleau de o imensă încântare și, cum simțeam nevoia să le împărtășesc, dădeam buzna în casă și-mi surprindeam familia cu vești, ca de pildă că omizile ciudate cu dungi negre de pe trandafiri nu erau de fapt omizi, ci niște buburuze mici, sau cu noutatea la fel de uluitoare că *chrysopa* depune ouă pe pedicule. La acest miracol am avut norocul să fiu martor. Am găsit o

astfel de insectă pe un trandafir și am urmărit-o cum se cațără pe frunze, admirându-i aripile frumoase și fragile ca de sticlă verde și ochii enormi de un auriu transparent. Deodată s-a oprit pe suprafața unei frunze de trandafir și și-a coborât capătul abdomenului. A rămas un moment așa și apoi și-a ridicat coada și din ea, spre uimirea mea, a ieșit un bețișor subțire ca un fir palid de păr. Chiar în vârful acestui pedicul a apărut apoi oul. Femela se odihni și apoi repetă performanța, până când suprafața frunzei de trandafir părea acoperită de o pădure de mici pedicule. Ouatul odată terminat, insecta își tremură puțin antenele și zbură într-un abur de aripi verzi de voal.

Dar cea mai emoționantă descoperire pe care am făcut-o în acest Liliput multicolor la care aveam acces a fost probabil cuibul unei urechelnițe. Doream de mult să găsesc așa ceva și am căutat zadarnic peste tot, astfel că bucuria de a da, fără să mă aștept, peste un asemenea cuib, a fost copleșitoare. Ca atunci când, pe neașteptate, primești un dar minunat. Am deplasat o scoarță de copac și acolo, sub ea, era clocitoarea, o mică gaură în pământ pe care insecta trebuie să și-o fi săpat singură. Stătea ghemuită la mijloc, ocrotind sub ea câteva ouă albe. Stătea în poziția unei cloște și nu s-a clintit când, eu ridicând coaja, s-a văzut inundată de lumina soarelui. N-am putut număra ouăle, dar nu erau prea multe, deci mi-am închipuit că nu le depusese încă pe toate. Cu mare grijă am pus la loc capacul de scoarță și din momentul acela am păzit cu strășnicie cuibul. Am ridicat în jurul lui un zid din pietre și, dintr-un exces de precauție, am scris un anunț cu cerneală roșie și l-am arborat alături într-un băț, pentru a-mi preveni familia. Pe anunț scria: „Atemție! Cuib de urechelniță. Păstrt liniștа.". Se remarcă faptul că numai două cuvinte referitoare la biologie erau scrise corect. Din

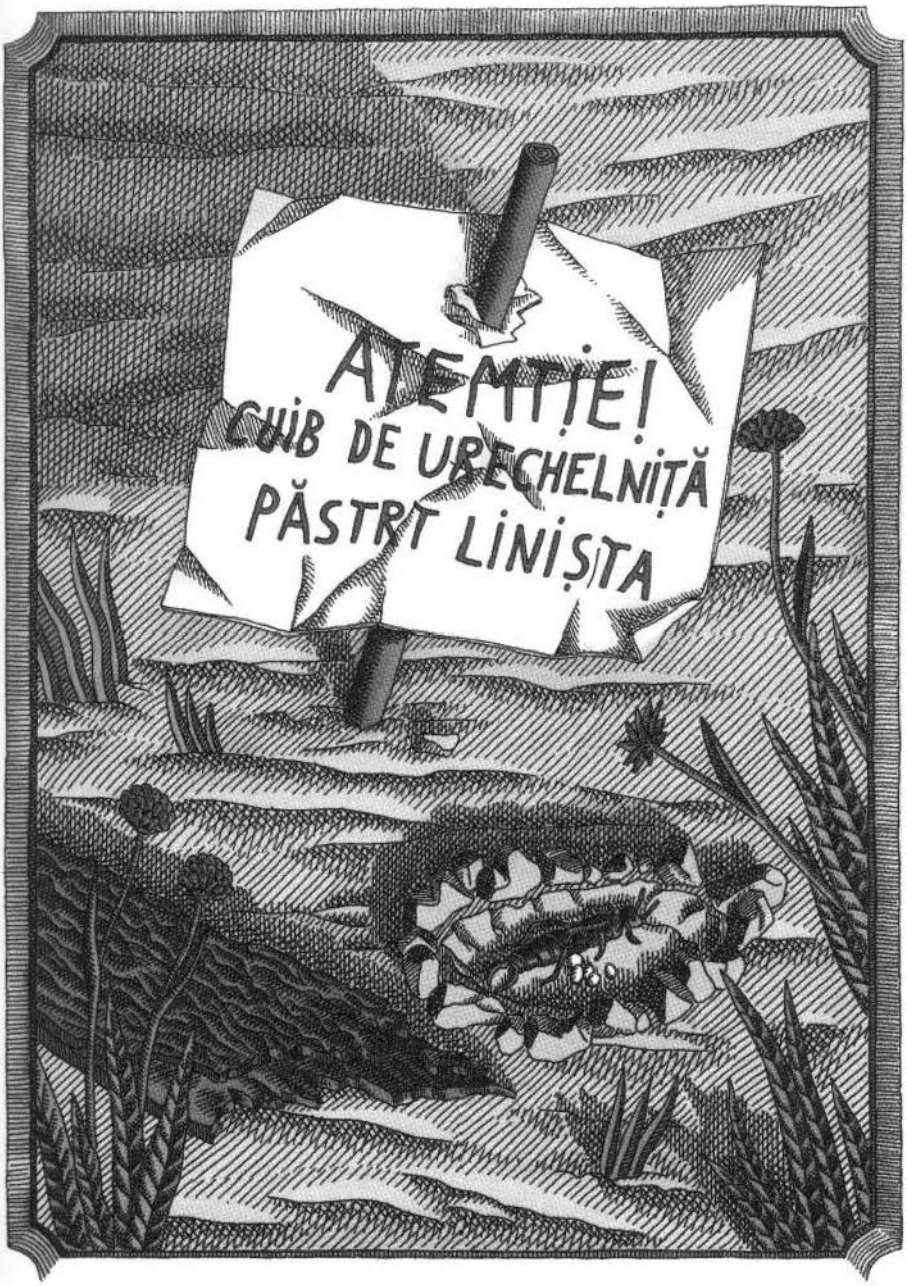
ATENȚIE!
CUIB DE URECHELNIȚĂ
PĂSTRAȚI LINIȘTA

oră în oră, sau cam așa ceva, o supuneam pe mama-urechelniță unui examen de zece minute. Nu îndrăzneam s-o cercetez mai des, de frică să nu-și abandoneze cuibul. În cele din urmă, grămada de ouă crescu și urechelnița părea că s-a obișnuit să-i tot ridic capacul de scoarță. Ba chiar mi-am zis că începuse să mă recunoască, după felul prietenos în care își mișca antenele.

Spre cumplita mea dezamăgire, după tot efortul și veghea mea constantă, puii au ieșit din nou în timpul nopții. S-ar fi cuvenit ca, după toate câte făcusem, urechelnița să aștepte până aș fi fost și eu de față. Dar oricum, era acolo o grămăjoară serioasă de pui de urechelnița, mărunți, fragili, părând sculptați în fildeș. Se mișcau foarte încet pe sub trupul mamei lor, plimbându-i-se printre picioare, iar unii mai aventuroși urcându-i-se chiar pe cleștișori. Era o priveliște care îți încălzea inima. A doua zi, clocitoarea era goală. Minunata mea familie se răspândise prin grădină. L-am revăzut ceva mai târziu pe unul dintre pui. Era bineînțeles mai mare, mai cafeniu și mai puternic, dar l-am recunoscut imediat. Încolăcit pe o grămăjoară de petale de trandafir, trăgea un pui de somn și, când l-am deranjat, și-a ridicat doar enervat cleștișorii, plecându-i pe spate. Mi-ar fi plăcut să cred că-i vorba de un salut, dar onestitatea mă obliga să admit că nu era nimic mai mult decât semnalul unei urechelnițe la apariția unui dușman potențial. L-am iertat, totuși. La urma urmei, era foarte mic când îl văzusem ultima dată.

Am început să cunosc țărăncuțele dolofane care treceau pe lângă grădină în fiecare dimineață și seară. Așezate în șa într-o parte, pe măgari greoi, cu urechi pleoștite, erau zgomotoase și colorate ca papagalii și râsetele și flecărelile lor răsunau printre măslini. Dimineața îmi zâmbeau și mă salutau cu voci ridicate, trecând pe măgarii care pășeau

mărunt, iar seara, se aplecau peste tufișul de fucsii, cumpănindu-se anevoie pe spatele fugarului lor și, surâzând, îmi ofereau daruri: un ciorchine de strugure cald încă de soare, câteva smochine negre ca păcura, cu dungi roșii acolo unde plesniseră de coapte ce erau, sau un pepene uriaș cu interiorul ca o gheață roșie. Cu trecerea timpului, începusem să le înțeleg. Ceea ce la început fusese o bolboroseală confuză deveni o serie de sunete disparate ce puteau fi recunoscute. Apoi, deodată, ele începură să aibă înțeles și, încetul cu încetul, poticnindu-mă, m-am apucat să le folosesc și eu. Am luat apoi cuvintele mele nou dobândite și le-am legat în propoziții negramaticale și șovăielnice. Vecinii noștri erau încântați, de parcă, străduindu-mă să le învăț limba, le aduceam o delicată măgulire. Stăteau aplecați peste gard, cu fețele încrețite de încordare, în timp ce eu bâjbâiam să găsesc calea de a exprima un salut sau o simplă remarcă. Când ajungeam cu succes la sfârșit, îmi zâmbeau radios, clătinând din cap și aplaudând. Cu timpul le-am învățat numele, gradele de rudenie, care dintre ei erau căsătoriți și care sperau să fie și alte amănunte de soiul ăsta. Am aflat unde își aveau căsuțele în păduricea de măslini și dacă se întâmpla ca Roger și cu mine să trecem pe acolo, întreaga familie, încântată și gălăgioasă, se precipita afară să ne salute și să aducă un scaun pe care să mă așez sub vița lor ca să mâncăm împreună niște fructe.

Încetul cu încetul, vraja insulei s-a pogorât asupra noastră tot atât de domol și aderent ca polenul. Fiecare zi purta cu ea o pace, o lipsă a noțiunii de timp care te făcea să o dorești fără sfârșit. Dar după ce pielea neagră a nopții se jupuia, ne aștepta o nouă zi, lucioasă și colorată ca un abțibild și cu aceeași nuanță de irealitate.

Omul cu gândaci de trandafir

Dimineața când mă trezeam, jaluzelele camerei erau luminoase și vărgate cu aur de soarele care răsărea. Aerul dimineții era plin de mireasma cărbunilor de la focul din bucătărie, plin de cântecul nerăbdător al cocoșilor, de lătratul îndepărtat al câinilor și de melodia șovăitoare și melancolică a tălăngilor de la turmele de capre mânate spre pășune.

Luam micul dejun în grădină, sub un mic mandarin. Cerul era proaspăt și lucitor, nu încă de acel albastru aprig al amiezii, ci de un opal limpede și lăptos. Florile erau pe jumătate adormite, trandafirii mototoliți de rouă, gălbenelele încă strâns închise. Micul dejun era în general o masă pașnică și tăcută, deoarece niciun membru al familiei nu era prea vorbăreț la ora aceea. Spre sfârșitul mesei, se făcea simțită influența cafelei, a pâinii prăjite și a ouălor și familia începea să prindă viață și să-și spună fiecare intențiile pentru ziua respectivă, cât și motivul acestor intenții, ca apoi să discute cu seriozitate dacă hotărârile luate sunt înțelepte sau ba. Eu nu luam niciodată parte la aceste discuții, deoarece știam exact ce intenționam să fac și mă grăbeam să termin cât mai repede cu mâncatul.

— Trebuie *neapărat* să înfuleci și să te mânjești în halul ăsta? întreba Larry cu o voce mâhnită, scobindu-se delicat în dinți cu un băț de chibrit.

— Mănâncă mai încet, dragă, nu-i nicio grabă, murmura mama.

Nicio grabă? Cu Roger care aștepta la poarta grădinii, umbră neagră și vigilentă, pândindu-mă cu ochii lui bruni, nerăbdători? Nicio grabă, cu primii greieri somnoroși care începeau să-și probeze viorile printre măslini? Nicio grabă, cu insula care în răcoarea dimineții aștepta,

strălucitoare ca o stea, să fie explorată? Nu puteam totuși pretinde ca familia să împărtășească punctul acesta de vedere, așa că o lăsăm mai moale, până când simțeam că atenția le fusese atrasă în altă parte, ca din nou să-mi umplu gura până la refuz.

Gata în sfârșit, mă strecuram de la masă și o porneam agale spre poartă, unde stătea Roger, uitându-se la mine cu un aer întrebător. Împreună priveam cercetător, prin poarta de fier forjat, la măslinii de pe partea cealaltă. Îi propuneam lui Roger să rămânem astăzi acasă, căci nu merita poate să ieșim. El își clătina ciotul de coadă, contrazicându-mă grăbit și-și îndesa nasul în mâna mea.

— Nu, serios, nu cred că-i bine să pornim, am impresia că o să plouă, spuneam eu, privind în sus spre cerul senin, strălucitor, cu o expresie îngrijorată.

Roger, cu urechile ciulite, privea și el spre cer, apoi, rugător, spre mine.

— În orice caz, continuam eu, chiar dacă acum nu s-ar părea că vine ploaia, e aproape sigur că va ploua mai târziu și atunci n-ar fi mai prudent să rămânem în grădină, cu o carte?

Roger, disperat, punea o labă mare și neagră pe poartă și apoi se uita spre mine, ridicând jumătate din buza de sus și arătându-și colții albi, într-un zâmbet strâmb și lingușitor, în timp ce ciotul cozii îi fremăta într-un vârtej de emoții. Acesta îi era atuul, căci știa bine că nu sunt în stare să rezist rânjetului său caraghios. Începeam să-l tachinez, îmi luam cutiile de chibrituri și plasa de fluturi, poarta grădinii scârțâia când o deschideam și zăngănea când o-nchideam și Roger o lua la fugă printre copaci, iute ca umbra unui nor, urând bun venit, cu lătratul lui adânc, zilei celei noi.

În aceste prime zile de explorări, Roger mi-a fost tovarăș nedespărțit. Împreună ne aventuram tot mai departe

peste câmpuri, descoperind păduri de măslini liniștite și retrase, care trebuiau cercetate și ținute minte, croindu-ne drum printr-un labirint de mirt bântuit de mierle, hoinărind prin văi înguste unde chiparoșii aruncau o mantie de umbră misterioasă și întunecată. Era tovarășul ideal pentru o aventură, afectuos fără exuberanță, curajos dar nu războinic, inteligent și cu o veselă toleranță față de excentricitățile mele. Dacă alunecam, urcând un povârniș lustruit de rouă, Roger își făcea brusc apariția, scotea un fornăit care suna a râs înăbușit, privea repede împrejur, îmi arăta compătimirea lingându-mă în grabă, se scutura, strănuta și-mi oferea rânjetul lui strâmb. Dacă găseam ceva care îmi stârnea interesul – un mușuroi de furnici, o omidă pe o frunză, un păianjen învăluind o muscă cu fese de mătase –, Roger se culca și mă aștepta până terminam examinatul. Dacă credea el că întârzii prea mult, se dădea mai aproape, scotea un căscat slab și plângăreț, apoi suspina adânc și începea să dea din coadă. Când era ceva lipsit de importanță, plecam mai departe, dar dacă dădeam peste ceva pasionant, ce trebuia studiat cu atenție, era destul să mă încrunt la el și-și dădea seama că treaba va fi de durată. Urechile i se pleoșteau, coada se domolea și înceta să-i bată și el se târa până la tufișul cel mai apropiat și se trântea la umbră, aruncându-mi o privire de martir.

În timpul acestor plimbări, Roger și cu mine am cunoscut și am devenit cunoscuți unui mare număr de oameni de prin preajma locului. De pildă, un tânăr ciudat, înapoiat mintal, cu o față rotundă și tot atât de lipsită de expresie ca o gogoașă de mătase. Era îmbrăcat întotdeauna într-o cămașă zdrențăroasă, cu pantaloni lucitori de serj albastru, suflecați până la genunchi, iar pe cap purta resturile unui melon fără boruri. De câte ori ne zărea, alerga spre noi printre măslini, își ridica politicos absurda

ROGER

lui pălărie și ne spunea bună ziua cu o voce copilărească și dulce ca de flaut. Se oprea timp de vreo zece minute, privindu-ne cu fața lipsită de orice expresie și clătinând din cap la orice remarcă a mea. Apoi, ridicându-și politicos pălăria, se îndepărta printre copaci.

Mai era nemaipomenit de grasa și vesela Agathi care locuia într-o colibă dărăpănată, sus în vârful dealului. Stătea totdeauna în fața casei cu o furcă de pe care răsucea lâna de capră într-un fir grosolan. Avea probabil peste șaptezeci de ani, dar părul îi era încă negru și lucios, împletit cu grijă și încolăcit în jurul unei perechi de coarne de vacă, podoabă folosită de unele țărănci mai în vârstă. Stătea la soare, ca o uriașă broască, cu o basma roșie legată deasupra coarnelor. Fusul cu lână se tot ridica și cădea, răsucindu-se ca o sfârleză, degetele îi erau ocupate să descurce și să aleagă firul, iar gura căzută, îngrădită cu dinți rupți și decolorați, larg deschisă, în timp ce cânta tare și strident, dar cu multă vigoare.

De la Agathi am învățat câteva dintre cele mai frumoase și de neuitat cântece țărănești. Stând la soare, pe o cutie veche de conserve, mâncând struguri și rodii de la ea din grădină, cântam împreună iar ea se oprea din când în când să-mi corecteze pronunția. Cântam vers cu vers veselul și înflăcăratul cântec al râului Vangelio, cum cade el din munți, îmbogățind grădinile, aducând rod câmpurilor și îngreunând pomii cu fructe. Cântam, rotind ochii unul la altul într-o exagerată cochetărie, cântecul comic de dragoste numit *Amăgire*. „Minciuni, minciuni" intonam noi din gât, clătinând capul, „toate-s minciuni, dar vina eu o port, căci eu te-am învățat să umbli prin vecini și să le spui că te iubesc." Alegeam apoi o melodie tristă, de pildă un cântec lent și cadențat numit *De ce mă părăsești?* Ăsta aproape că ne dădea gata; intonam cuvintele tânguitoare

și sentimentale cu voci tremurânde. Când ajungeam la strofa finală, cea mai sfâșietoare dintre toate, Agathi își încleștа mâinile peste sânii ei mari, ochii negri se încețoșau de tristețe și bărbia îi tremura de emoție, în timp ce ultimele note false ale duetului nostru se stingeau, se întorcea spre mine, ștergându-și nasul cu colțul basmalei.

— Ce zici, cât suntem de proști?! Proști, nu glumă! Stăm aici la soare și cântam, și încă despre dragoste. Eu îs prea bătrână pentru ea, tu prea mic și totuși stăm și ne pierdem vremea cântând. Ei, ce să-i faci? Hai să bem un pahar de vin.

În afară de Agathi, cel mai mult îmi plăcea bătrânul cioban Yani, înalt și gârbovit, cu un nas mare și coroiat ca de vultur și o mustață de toată frumusețea. L-am întâlnit pentru prima dată într-o după-amiază fierbinte, când Roger și cu mine petrecusem o oră obositoare încercând să scoatem o șopârlă mare din gaura ei, scobind un perete de stâncă. În cele din urmă, transpirați și obosiți și fără să fi reușit, ne-am trântit sub cinci chiparoși mici care aruncau un pătrat plăcut de umbră peste iarba îngălbenită de soare. Lungit acolo, am auzit clinchetul domol și adormit al unor tălăngi și curând turma de capre a ajuns lângă noi, s-a oprit să ne privească cu ochi galbeni și goi, a behăit disprețuitor și a pornit-o mai departe. Răsunetul blând al clopoțeilor și gurile care smulgeau și rupeau pârloaga aveau un efect liniștitor asupra mea, așa că până să se scurgă agale turma și să apară ciobanul eram aproape adormit. Omul se opri și, sprijinindu-se greu pe bâta negricioasă din lemn de măslin, mă privi cu ochi mici și negri, aprigi sub sprâncenele stufoase, stând cu cizmele lui mari bine înfipte în pământ.

— Bună ziua, mă salută el morocănos. Ești străinul, nu-i așa... micul lord englez.

Între timp mă obișnuisem cu credința curioasă a țăranilor că toți englezii sunt lorzi, așa că am confirmat că eu sunt acela. Se răsuci, răcni la o capră care se ridicase în două picioare și rupea dintr-un măslin tânăr și apoi se întoarse din nou spre mine.

— Am să-ți spun ceva, tinere lord, spuse el. Este periculos pentru tine să te culci sub copacii ăștia.

Am privit în sus spre chiparoșii care mi se părură destul de inofensivi, așa că l-am întrebat de ce crede el că sunt periculoși.

— De *stat,* poți să stai sub ei. Dau umbră bună, rece ca apa de izvor. Dar aici e buclucul, te trag la somn. Și niciodată, pentru nimic în lume, nu trebuie să dormi sub un chiparos.

Se opri, își răsuci mustățile și așteptă să-l întreb de ce.

— De ce, de ce? Pentru că dac-o faci, când te trezești nu mai ești același. Ei da, chiparoșii negri sunt periculoși. În timp ce dormi rădăcinile lui îți cresc în creier și ți-l fură și când te trezești ești nebun, cu capul sec ca un fluier.

L-am întrebat dacă numai chiparoșii au un asemenea efect, sau și alți arbori.

— Nu, numai chiparoșii, răspunse bătrânul, privind încruntat copacii de deasupra mea, vrând parcă să vadă dacă nu trag cu urechea. Numai chiparosul e hoțul deșteptăciunii. Așa că ia aminte, nu mai dormi aici.

Clătină scurt din cap, mai aruncă o privire spre frunzele întunecate ale chiparoșilor, provocându-le parcă să-și spună părerea și apoi își alese cu grijă drumul, printre tufișurile de mirt, spre locul unde caprele pășteau răspândite pe colină, cu ugerele mari legănându-li-se ca niște cimpoaie.

Am avut prilejul să-l cunosc bine de tot pe Yani, deoarece îl întâlneam mereu în cursul explorărilor mele și din

când în când îi făceam o vizită în căsuța lui, unde mă ospăta cu fructe, dându-mi poveți și punându-mă în gardă ca să nu pățesc nimic în plimbările mele.

Poate cel mai straniu și mai fascinant personaj întâlnit în cursul acestor expediții a fost Omul cu gândaci de trandafir. Părea ieșit dintr-un basm și era imposibil să-i reziști, iar eu așteptam cu nerăbdare întâlnirile noastre destul de rare. Prima dată l-am văzut pe un drum singuratic care ducea în sus, spre un sat îndepărtat de munte. Îl puteai auzi cu mult înainte de a-l vedea, deoarece cânta o melodie unduioasă dintr-un fluier ciobănesc, oprindu-se din când în când ca să intoneze câteva cuvinte cu o voce curioasă, nazală. Când a cotit spre noi, atât Roger cât și eu ne-am oprit și l-am privit uimiți.

Avea o față ascuțită ca de vulpe, cu ochi mari, oblici, de un cafeniu atât de intens, încât păreau negri. Aveau o expresie ciudată, absentă și un fel de brumă, așa cum vezi pe prune, un văl sidefiu aproape ca o cataractă. Era scund și firav, de o subțirime a încheieturilor și a gâtului care pledau pentru lipsă de hrană. Îmbrăcămintea lui era fantastică, iar pe cap purta o pălărie fără formă cu boruri foarte largi, pleoștite. Fusese pe vremuri verde-închis, dar acum era pătată și murdară de praf, urme de vin și arsuri de țigară. În panglică era înfiptă o pădure fâlfâitoare de pene: pene de cocoș, de pupăză, de bufniță, o aripă de pescăruș albastru, o gheară de șoim, o pană mare albă și murdară care s-ar fi putut să fie de lebădă. Cămașa îi era ponosită și destrămată, cenușie de sudoare și în jurul gâtului îi atârna o cravată enormă, din cel mai uluitor atlaz albastru. Haina îi era închisă la culoare și lăbărțată, cu petice de diferite nuanțe, ici și colo. Pe mânecă, o bucată de pânză albă imprimată cu boboci de trandafir, pe umăr un triunghi roșu cu picățele albe. Buzunarele

acestui veșmânt erau atât de ticsite, încât conținutul era gata să se reverse în afară: piepteni, baloane, poze viu colorate de sfinți, șerpi, cămile, câini și cai ciopliți din lemn de măslin, oglinjoare, o orgie de batiste și batoane lungi de pâine, decorate cu semințe. Pantalonii, peticiți ca și haina, atârnau deasupra unor „charoubias" stacojii, pantofi din piele cu vârful întors și împodobiți cu mari pompoane negru cu alb. Acest personaj extraordinar purta în spinare cuști de bambus, pline cu porumbei și pui de găină, câțiva saci misterioși și o legătură mare de praz verde. Cu o mână ținea fluierul la gură, iar cu cealaltă fire de bumbac de lungimi diferite, la capătul cărora erau legați gândaci de trandafir de mărimea unor migdale, care străluceau verzi-aurii în soare, zburând toți în jurul pălăriei cu un bâzâit disperat și intens, încercând să scape de firul legat temeinic în jurul mijlocului. Din când în când, obosit să tot zboare fără succes, unul dintre gândaci se așeza pentru o clipă pe pălărie, înainte de a se lansa din nou în vârtejul fără sfârșit.

Văzându-ne, Omul cu gândaci de trandafir se opri, tresări în mod exagerat, își scoase pălăria și se înclină într-o reverență adâncă. Roger fu atât de copleșit de această neașteptată atenție, încât lăsă să-i scape o salvă de lătrături mirate. Omul zâmbi spre noi, își puse pălăria pe cap, își ridică mâinile și clătină spre mine degetele lungi și osoase. Amuzat și destul de surprins de această apariție, i-am urat politicos bună ziua. El mai făcu o scurtă plecăciune. L-am întrebat dacă vine de la vreo serbare. Clătină energic din cap, ridică fluierul la gură și cântă o mică melodie veselă, facând câțiva pași săltăreți în praful de pe drum. Se opri apoi și-și aruncă degetul mare peste umăr, indicând în urmă drumul pe care venise. Zâmbi, se lovi ușor peste buzunare și-și frecă degetul mare de

arătător, ceea ce la greci înseamnă bani. Mi-am dat brusc seama că trebuie să fie mut. Astfel, stând acolo în mijlocul drumului, am continuat să fac conversație cu el, primind răspunsurile printr-o pantomimă variată și inteligentă. L-am întrebat la ce-i servesc gândacii de trandafir și de ce i-a legat cu fire de bumbac. Întinse mâna într-un gest care însemna copii mici, luă unul dintre firele de bumbac de care atârna un gândac și-l roti iute în jurul capului. Cât ai clipi, insecta prinse viață și-și reluă circuitul ca de planetă în jurul pălăriei, iar el privi încântat spre mine. Arătând spre cer își întinse brațele și scoase un bâzâit adânc, nazal, făcând mișcări de viraj și aterizare. Aeroplan, orice prost putea să înțeleagă asta. Arătă apoi spre gândaci, întinse mâna să indice copii și-și învârti gândacii în jurul capului, făcându-i pe toți să bâzâie enervați.

Obosit de explicațiile date, se așeză la marginea drumului și intonă o melodie scurtă din fluier, întrerupându-se ca să cânte cu vocea lui nazală, curioasă. Nu folosea cuvinte articulate, ci o serie de mormăieli bizare și chițăituri sonore care păreau formate în fundul gâtului și emise pe nas. Dar le producea cu atâta vervă și cu o expresie a chipului atât de minunată, încât erai convins că sunetele curioase aveau o semnificație. Își îndesă apoi fluierul în buzunarul ticsit, își aținti o clipă ochii gânditori spre mine și, coborând un săculeț de pe umăr, îl desfăcu și, spre încântarea și uimirea mea, lăsă să cadă în praful de pe drum jumătate de duzină de broaște țestoase. Carapacele le fuseseră lustruite cu ulei și, printr-o metodă sau alta, reușise să le împodobească labuțele din față cu mici arcuri roșii. Încet și greoi, își scoaseră capetele și picioarele din carapacea sclipitoare și o porniră la drum anevoie și fără tragere de inimă. Le priveam fascinat; cea care îmi căzuse cu tronc era destul de mică, cu o carapace de mărimea

unei cești de ceai. Părea mai sprintenă decât celelalte și carapacea îi era mai palidă, de culoarea castanei, a zahărului ars și a ambrei. Ochii îi erau strălucitori și mersul vioi, pe cât de vioi te poți aștepta de la o broască țestoasă. Am rămas mult timp în contemplarea ei. M-am autosugestionat că familia o va primi la vilă cu deosebit entuziasm, felicitându-mă poate pentru că am găsit un exemplar atât de elegant. Faptul că nu aveam bani la mine nu-mi dădea nicio bătaie de cap, căci era destul să-i spun omului să treacă a doua zi pe la vilă pentru a-și lua plata. Nici nu putea fi vorba ca el să se îndoiască de mine. Faptul că eram englez era suficient, căci cei din insulă aveau pentru englezi o dragoste și un respect care depășeau orice limită a valorii reale. Aveau chiar mai multă încredere într-un englez decât într-unul de-al lor. L-am întrebat deci care este prețul broaștei țestoase. Ridică ambele mâini cu degetele răsfirate. Nu privisem degeaba cum încheiau țăranii câte o afacere. Am clătinat hotărât din cap și am ridicat două degete. Închise ochii, îngrozit de această ofertă și ridică nouă degete; ridicai și eu trei; negă din cap și după ce se gândi puțin înălță șase degete; la rândul meu, clătinai capul și înălțai cinci. Din nou scuturară din cap cu un oftat adânc și mâhnit și apoi rămaserăm un timp tăcuți, privind cum broaștele țestoase se târau greoaie și șovăielnice pe drum cu acea hotărâre curioasă și lipsită de grație specifică copiilor mici. După un timp, omul arătă broasca țestoasă și ridică din nou șase degete. Eu clătinai din cap, arătând cinci. Roger căscă sonor; îl plictisea de moarte târguiala noastră tăcută. Omul ridică reptila și printr-o pantomimă îmi arătă cât de netedă și de drăguță îi este carapacea, cât de mândru capul, cât de ascuțite ghearele. Am rămas neînduplecat. Ridică din umeri, îmi dădu broasca țestoasă și ridică cinci degete.

I-am spus apoi că nu am bani la mine și că va trebui să treacă a doua zi pe la vilă. Clătină afirmativ din cap ca și cum ar fi fost cel mai normal lucru din lume. Fericit de noua achiziție, eram nerăbdător să mă întorc acasă ca să o arăt și celorlalți. I-am spus la revedere, i-am mulțumit și am pornit-o repede la drum. Ajungând în punctul de unde o luam de-a dreptul printre măslini, m-am oprit să-mi studiez cu grijă cumpărătura. Era, fără îndoială, cea mai frumoasă broască țestoasă pe care o văzusem și valora, după părerea mea, cel puțin de două ori mai mult decât plătisem. Am mângâiat-o pe capul solzuros și am pus-o cu grijă în buzunar. Omul cu gândaci de trandafir rămăsese în același loc, dar acum dansa o mică gigă, săltând și legănându-se, scoțând triluri din fluier, în timp ce pe drum, la picioarele sale, broaștele țestoase mișunau în sus și în jos încete și greoaie.

Noului-venit i s-a dat binemeritatul nume de Ahile și se dovedi a fi un animal cât se poate de inteligent și drăgălaș, înzestrat cu un deosebit simț al umorului. La început l-am priponit de un picior în grădină, dar pe măsură ce se îmblânzea, îl lăsam să umble pe unde avea chef. Își învăță în curând numele și nu trebuia să-l strigi decât o dată sau de două ori și apoi să aștepți răbdător o bucată de vreme, ca să apară, înaintând tiptil pe cărarea pietruită, cu capul și gâtul încordate de nerăbdare. Îi plăcea să fie hrănit și se instala regește la soare, în timp ce noi îi dădeam salată, păpădie sau struguri. Se dădea în vânt după struguri, tot atât de mult ca și Roger și de aici se isca întotdeauna o mare rivalitate. Ahile molfăia bobițele în gură și zeama i se prelingea pe bărbie, iar Roger, culcat în apropiere, îl urmărea cu ochii în agonie și cu gura lăsându-i apă. Roger își primea întotdeauna porția cuvenită de struguri, dar chiar și așa părea să considere că-i o risipă

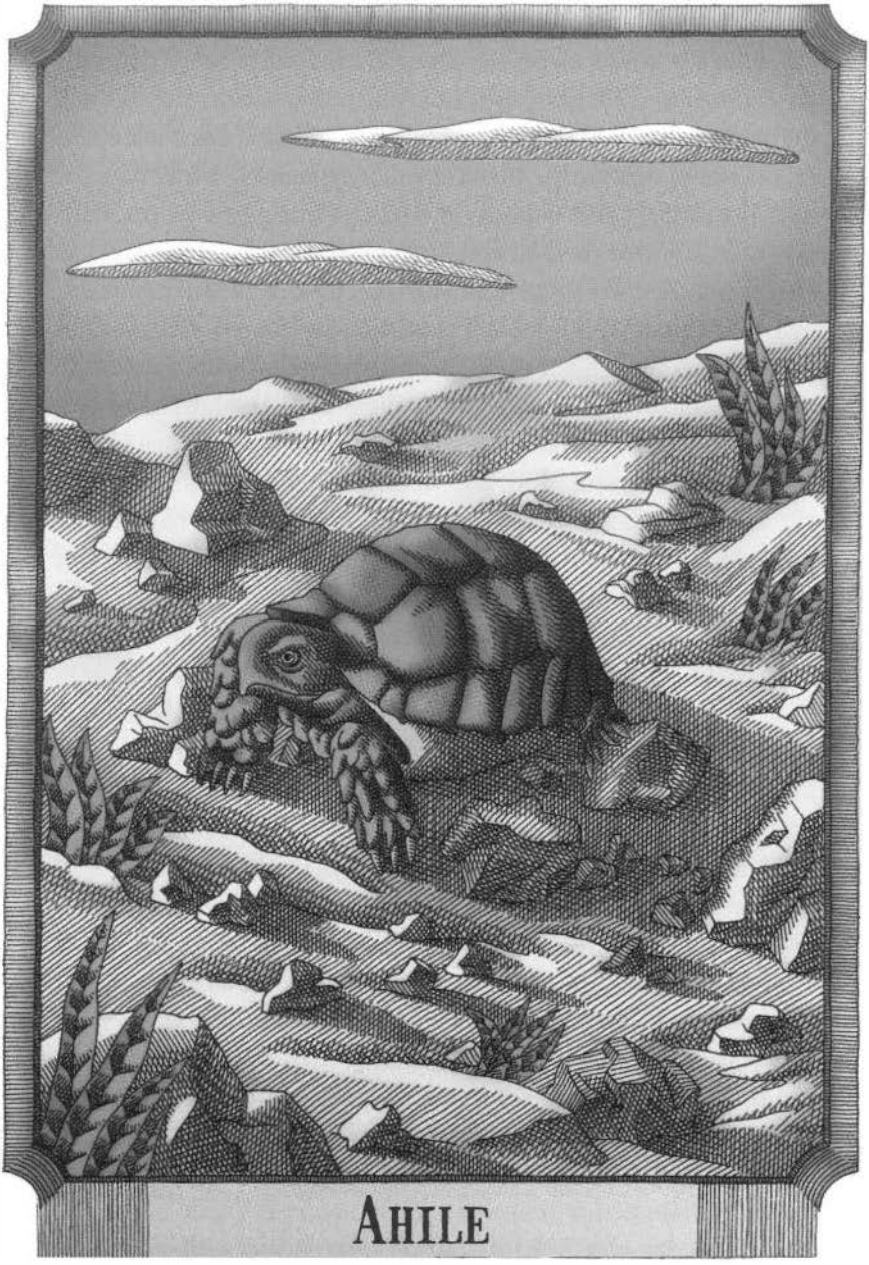
AHILE

să dai asemenea delicatese unei broaşte ţestoase. Când se termina hrănitul, dacă-l scăpăm din ochi, Roger se furişa lângă Ahile şi-l lingea energic pe partea din faţă, încercând să adune zeama care se scursese pe reptilă în timp ce mâncase. Ahile, jignit de această îndrăzneală, îl mușca pe Roger de nas şi apoi, când linsoarea devenea prea violentă şi umedă, se retrăgea în carapace cu un şuierat de indignare şi refuza să mai iasă până nu-l îndepărtam pe Roger din scenă.

Dar fructele care îi plăceau cel mai mult lui Ahile erau fragii. Era destul să le vadă ca pur şi simplu să înnebunească. Se bălăbănea încoace şi încolo, îşi întindea gâtul să vadă dacă ai de gând să-i dai şi lui, te privea rugător, cu ochişorii ca nişte nasturi. Fragii mai mici îi devora din- tr-o înghiţitură, căci abia dacă erau de mărimea unui bob de mazăre. Dar dacă îi dădeai un frag mare, să zicem cât o alună, se comporta într-un fel pe care nu l-am văzut la nicio altă broască ţestoasă. Apuca fructul şi, ţinându-l bine în gură, mergea împleticindu-se, cu viteză maximă, până la un loc sigur şi retras, între straturile de flori. Acolo, lăsa să-i cadă fructul şi apoi îl mânca în tihnă şi, imediat ce-l termina, venea să mai capete unul.

Odată cu pasiunea pentru fragi, crescu în Ahile şi o înclinaţie pentru tovărăşia oamenilor. Oricine s-ar fi dus în grădină să facă băi de soare, să citească sau pentru orice alt motiv, la scurt timp auzea un freamăt printre garofiţe şi faţa serioasă şi încreţită a lui Ahile se ivea dintre plante. Dacă stăteai pe un scaun, se mulţumea să se apropie de picioarele tale cât mai mult cu putinţă şi acolo să cadă într-un somn profund şi liniştit, cu capul atârnat afară din carapace şi nasul sprijinit de pământ. Dar dacă stăteai lungit pe un pled la soare, Ahile era convins că te-ai culcat pe pământ numai şi numai ca să-l distrezi pe el. O pornea

clătinat pe alee și se urca pe pled cu o expresie de veselie năucă pe față. Făcea o pauză, te privea gânditor și apoi alegea o parte a anatomiei tale pe care să practice alpinism. Să simți pe neașteptate ghearele ascuțite ale unei broaște țestoase înfipte cu hotărâre în șoldul tău, ca să ți se aburce pe stomac, nu contribuie la relaxare. Dacă te scuturai de el și mutai pledul nu obțineai decât un scurt răgaz, căci Ahile dădea înverșunat târcoale grădinii, până te găsea din nou. Obiceiul acesta deveni atât de sâcâitor încât, după numeroase reclamații și amenințări din partea familiei, am fost silit să-l închid, când unul dintre noi se culca în grădină. Dar într-o zi, portița grădinii fu lăsată deschisă și Ahile nu mai fu de găsit nicăieri. Se organizară imediat echipe de salvare și familia, care până atunci își petrecuse timpul cu amenințări fățișe la viața reptilei, rătăcea prin crângul de măslini strigând: Ahile!... fragi, Ahile... fragi! În cele din urmă l-am găsit. Umblând dezlânat, cum avea el obiceiul, căzuse într-un puț părăsit, cu peretele demult dărâmat și gura aproape acoperită cu ferigi. Spre regretul nostru era mort de-a binelea. Chiar și încercarea lui Leslie de a-i face respirație artificială și sugestia lui Margo de a-i băga fragi pe gât (ca să-i dăm, ne explică ea, ceva pentru care să merite să trăiască) nu dădură niciun rezultat. Astfel că, îndoliați și solemni, îl îngropărăm în grădină sub • tufă de căpșuni (la propunerea mamei). Un scurt discurs funebru, scris și citit cu voce tremurătoare de Larry, imortaliză acest eveniment. Fu profanat doar de Roger care, în ciuda protestelor mele, dădu insistent din coadă tot timpul funeraliilor.

Nu mult după ce Ahile fu răpit dintre noi, am obținut alt protejat de la Omul cu gândaci de trandafir. De data asta era un porumbel. Foarte tânăr încă, trebuia îndopat cu lapte și pâine sau cu grâu muiat. Arăta groaznic, cu

penele care-i străpungeau pielea creață și stacojie, alături de acel puf oribil, galben, pe care îl au porumbeii mici și care dă impresia că și-au oxigenat părul. Din cauza aspectului său respingător și a obezității, Larry a propus să-l numim Quasimodo și, cum numele mi-a plăcut, am acceptat fără să-mi dau seama de implicații. Mult timp după ce începuse să se hrănească singur și-i crescuseră toate penele, Quasimodo mai păstra un smoc de puf pe cap care-l făcea să semene cu un judecător pompos care poarta o perucă prea mică.

Din cauză că nu fusese crescut conform tradiției și nu avea părinți care să-l învețe realitățile vieții, Quasimodo ajunse la convingerea că el nu-i deloc pasăre și refuza să zboare. În schimb, umbla peste tot. Dacă dorea să se urce pe o masă sau pe un scaun, se băga dedesubt, își ascundea capul și uguia cu o voce pătrunzătoare de contralto până îl ridica cineva deasupra. Era mereu gata să ne țină companie, indiferent cu ce ne-am fi îndeletnicit, ba chiar încerca să vină cu noi la plimbare. De această plăcere a trebuit însă să-l privăm, căci sau trebuia să-l porți pe umăr, punându-ți în pericol hainele, sau să-l lași să vină după tine. Dacă-l lăsai pe jos, trebuia să-ți micșorezi pasul ca să se potrivească cu mersul lui. Când i-o luai prea mult înainte, auzeai cele mai frenetice și mai rugătoare uguituri și, obligat să te întorci, îl vedeai pe Quasimodo alergând disperat după tine, mișcând seducător din coadă și umflându-și pieptul irizat de indignare pentru cruzimea de care-ai dat dovadă.

Quasimodo insista să doarmă în casă; oricât l-am ademenit sau certat, nu am reușit să-l fac să stea în hulubăria pe care o construisem pentru el. Prefera să doarmă la capătul patului lui Margo. În cele din urmă, însă, fu izgonit pe divanul din salon, căci dacă Margo se răsucea

noaptea în pat, Quasimodo se trezea, traversa săltând patul și se cățăra pe fața ei, uguind tare și drăgăstos.

Larry făcu descoperirea că Quasimodo este un porumbel muzical. Nu numai că-i plăcea muzica, dar părea chiar să recunoască două genuri diferite, valsul și marșurile militare. Când era o muzică obișnuită, se apropia legănându-se de gramofon și stătea lipit de el, cu pieptul umflat și ochii pe jumătate închiși, gângurind încetișor. Dar dacă melodia era un vals, se învârtea în jurul aparatului, aplecându-se, rotindu-se și uguind tremurat. La marșuri, pe de altă parte, de preferință Sousa, se ridica drept în picioare, se umfla în pene și pășea în sus și în jos prin cameră, iar uguitul îi devenea atât de plin și gutural, încât părea în pericol să se înăbușe. Nu se deda acestor performanțe pentru niciun alt gen de muzică, în afară de vals și marș. Uneori totuși, dacă nu auzise muzică de multă vreme, se întâmpla, în entuziasmul său pentru gramofon, să danseze un vals în loc de un marș și vice-versa, dar de fiecare dată se oprea și se corecta pe la jumătatea melodiei.

Într-o zi de tristă memorie, trezindu-l pe Quasimodo, am constatat că ne trăsese pe sfoară pe toți, căci între perne se afla un ou alb și lucios. Nu-și mai reveni niciodată după această întâmplare. Deveni iritabil, îmbufnat și începea să te ciupească supărat dacă încercai să-l ridici. Mai făcu un ou și caracterul i se schimbă cu desăvârșire. El, sau mai corect ea, se sălbătici tot mai tare, ne trata pe toți de parcă i-am fi fost dușmani de moarte, intra în bucătărie după hrană pe furiș, ca și cum viața i-ar fi fost în primejdie. Nici măcar gramofonul n-o mai ispitea să intre în casă. Ultima dată când am văzut-o, stătea într-un măslin, uguind afectat și sfios, în timp ce pe aceeași creangă, ceva mai departe, un hulub cu aspect foarte masculin se rotea și uguia într-un veritabil extaz de admirație.

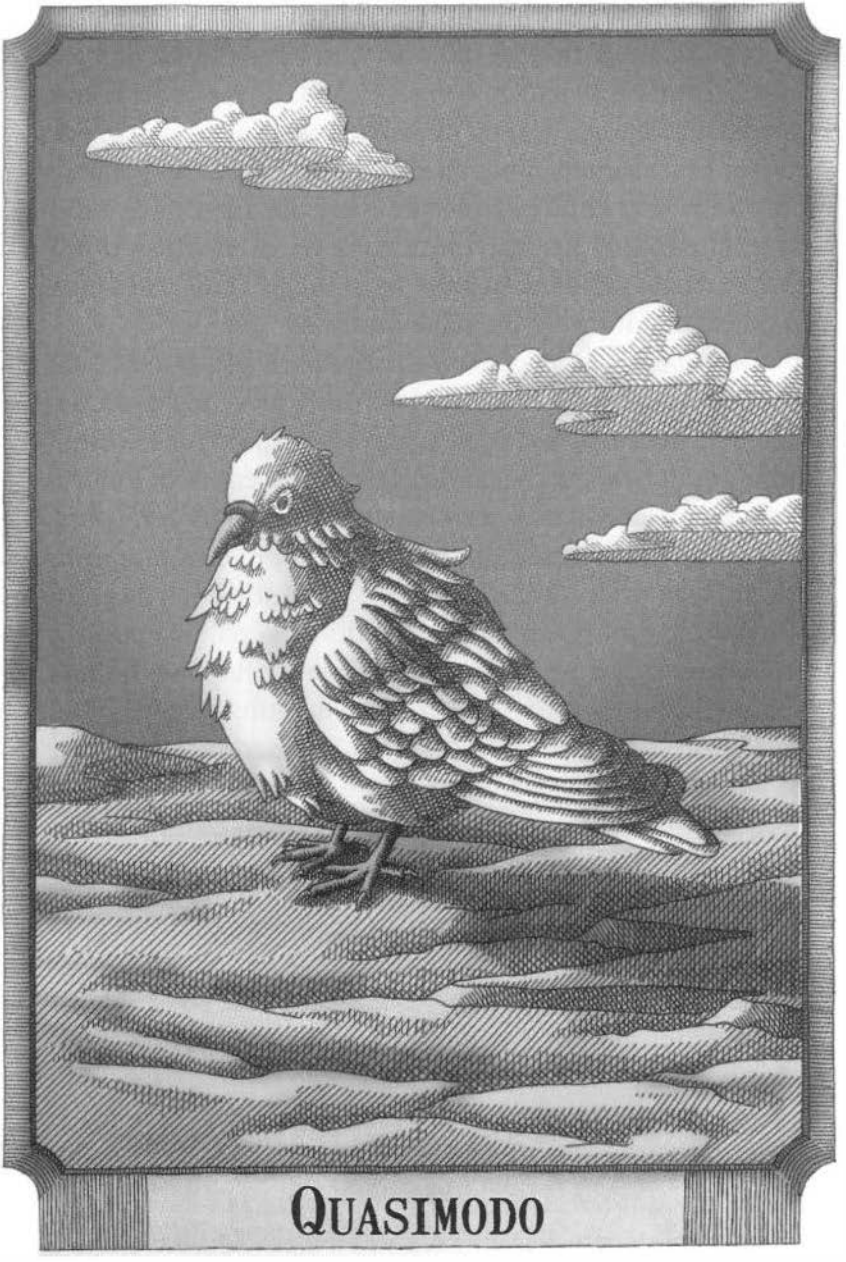
QUASIMODO

Un timp, Omul cu gândaci de trandafir trecu destul de regulat pe la noi, cu câte un nou adaos la menajeria mea: o broască, eventual o vrabie cu un picior rupt. Într-o după-amiază, mama și cu mine, într-o criză de sentimentalism extravagant, i-am cumpărat tot stocul de gândaci de trandafir și după ce a plecat, le-am dat tuturor drumul în grădină. Zile întregi vila mișuna de gândaci, se târau pe paturi, ne pândeau în baie, se loveau de lămpi noaptea și ne cădeau în brațe ca niște smaralde.

Când l-am văzut pentru ultima oară era seară și eu stăteam pe creasta unui deal de unde se vedea șoseaua. Era evident că venea de la o petrecere unde fusese omenit cu mult vin, căci se clătina în mers și cânta la fluier o melodie melancolică. I-am strigat un salut și mi-a răspuns fluturând extravagant din mână fără să privească îndărăt. La cotitura drumului, silueta i s-a profilat o clipă pe cerul liliachiu al amurgului. I-am putut vedea pălăria ponosită în care fâlfâiau penele, buzunarele umflate ale hainei, cuștile de bambus din spinare pline de hulubi adormiți și, deasupra capului, rotindu-se întruna somnoroși, am reușit să văd petele nedeslușite care erau gândacii.

Coti apoi și nu mai rămase decât cerul palid cu luna nouă ce plutea pe el ca o pană argintie și trilurile line ale fluierului care se pierdeau în amurg.

Un car de învățătură

Abia ne instalasem în vila zmeurie când mama hotărî că mă sălbăticesc și că era nevoie să mi se dea vreun fel de învățătură. Dar cum puteai găsi așa ceva într-o insulă izolată din Grecia? Ca de obicei când se ridica o

problemă, întreaga familie se repezea, cu entuziasm, s-o rezolve. Fiecare membru își avea propria sa părere despre ce era mai bine pentru mine și fiecare argumenta cu atâta ardoare încât orice discuție despre viitorul meu se termina în general cu un vacarm.

— Are tot timpul să învețe, spuse Leslie, la urma urmei știe să citească, nu-i așa? Eu îl pot învăța să tragă cu arma și dacă cumpărăm o barcă l-aș putea învăța să navigheze.

— De, dragă, nu văd la ce i-ar folosi astea mai târziu, remarcă mama, adăugând vag, doar dacă intră în marina comercială, sau așa ceva.

— Cred că-i esențial să învețe să danseze, își dădu cu părerea Margo, dacă nu vrem să crească un împiedicat cu limba legată.

— Desigur, dragă, dar toate astea vin mai târziu. Ar trebui să i se dea anumite noțiuni de matematică și franceză... Nu mai vorbesc de ortografia lui care este ceva de speriat.

— Literatură, spuse Larry cu convingere, de asta are el nevoie. O bază solidă în literatură. Restul vine de la sine. Eu l-am tot încurajat să citească cărți bune.

— Totuși, nu crezi și tu că Rabelais e puțin prea „matur" pentru el? întrebă mama îndoită.

— Umor bun și sănătos, spuse Larry degajat. E important să i se prezinte sexualitatea în adevărata ei lumină.

— Ești maniac în ceea ce privește sexualitatea, remarcă Margo pe un ton afectat. Indiferent despre ce vorbim, aduci întotdeauna vorba despre sex.

— Vă spun eu că are nevoie de o viață sănătoasă, în aer liber. Dacă învață să tragă cu arma și să navigheze... începu Leslie.

— Isprăvește odată cu predicile. În curând o să faci propagandă pentru dușuri reci.

— Ce mă scoate din sărite la tine este că te apucă câte o toană de înfumurare și crezi că numai tu le știi pe toate. Nici nu vrei să asculți punctul de vedere al celorlalți.

— Cu un punct de vedere atât de îngust ca al tău, nu văd cum poți pretinde să te ascult.

— Hai, lăsați, nu are rost să vă certați, spuse mama.

— Larry e teribil de absurd.

— Știi că-mi placi, ripostă indignat Larry. Sunt de departe membrul cel mai rațional al familiei.

— Desigur, dragă, dar cearta nu rezolvă problema. Ceea ce ne trebuie este o persoană care să-l poată învăța pe Gerry și să-l încurajeze în pasiunile lui.

— Mă tem că nu are decât una, comentă nemulțumit Larry și anume o pornire exasperantă de a băga animale peste tot. Nu cred că asta trebuie încurajată. Viața e și așa plină de primejdii... Nu mai departe decât azi-dimineață, am vrut să-mi aprind o țigară și din cutia de chibrituri a zburat un afurisit de bondar uriaș.

— Mie mi s-a întâmplat același lucru cu un cosaș, spuse Leslie întunecat.

— Ei da, și eu cred că asemenea lucruri ar trebui să înceteze, zise Margo. Am găsit un borcan dezgustător, plin cu ceva care se zvârcolea, chiar pe toaleta mea, ca și cum n-ar fi putut găsi alt loc.

— N-are nicio intenție rea bietul mititel, spuse mama împăciuitoare; îl interesează atât de mult toate aceste lucruri!

— Nu mi-ar păsa să fiu atacat de bondari dacă toate acestea ar duce undeva, remarcă Larry. Dar nu-i decât o toană... Până la paisprezece ani uită de ele.

— Îl ține toana asta de când avea doi ani, spuse mama și nu dă niciun semn că o să-i treacă.

— Foarte bine, dacă vrei neapărat să-l îndopi cu tot felul de cunoștințe nefolositoare, cred că George ar putea face o încercare să-l învețe, spuse Larry.

— Asta-i o idee grozavă, se bucură mama. Nu vrei să mergi să vorbești cu el chiar acum? Cu cât începe mai devreme, cu atât e mai bine.

Stând sub fereastra deschisă, în lumina crepusculului, cu un braț pe după gâtul flocos a lui Roger, ascultam cu un amestec de interes și indignare discuția familiei despre soarta mea. Acum, că era hotărâtă, mă întrebam distrat cine o fi George și de ce era necesar pentru mine să iau lecții. Dar amurgul era îmbibat cu mireasma florilor, iar crângurile de măslini întunecate, misterioase și fascinante. Am uitat pericolul iminent de a fi pus la învățătură și am plecat cu Roger să vânăm licuricii din rugii târâtori.

Am descoperit că George era un vechi prieten al lui Larry, venit în Corfu ca să scrie. Nu era nimic surprinzător în asta, căci toate cunoștințele lui Larry în vremea aceea erau scriitori, poeți sau pictori. De altfel, George era adevăratul responsabil de prezența noastră în Corfu, căci scrisese o scrisoare atât de elogioasă despre insulă, încât îl convinsese pe Larry că nu putea trăi în altă parte. Acum George trebuia să plătească pentru imprudența comisă. S-a prezentat la noi la vilă să discute cu mama despre educația mea și am făcut cunoștință. George era foarte înalt și extrem de subțire, cu bizara grație dezarticulată a marionetelor. Fața lui suptă ca de craniu era în parte ascunsă de o barbă castanie, ascuțită, și de o pereche de ochelari mari cu rame de baga. Avea o voce adâncă, melancolică și un simț al umorului sec și sarcastic. Când făcea o glumă, zâmbea în barbă cu un fel de bucurie șireată care rămânea neafectată de reacția celorlalți.

George își asumă cu gravitate sarcina de a mă învăța carte. Nu se lăsă descurajat de faptul că pe insulă nu se găseau manuale școlare; își răscoli pur și simplu biblioteca și în ziua fixată apăru înarmat cu cea mai neortodoxă selecție de volume. Grav și răbdător, îmi preda cunoștințe elementare de geografie după hărțile de la sfârșitul unui exemplar vechi al enciclopediei *Pears*. Engleza o studiam după o serie de autori cuprinși între Wilde și Gibbon, franceza după o carte groasă și pasionantă numită *Le Petit Larousse*, iar matematica din memorie. Dar din punctul meu de vedere, cel mai important era faptul că o parte a timpului nostru era dedicată științelor naturale și George, cu meticulozitate și atenție, mă învăța cum să observ și să-mi notez observațiile într-un caiet. De îndată interesul meu entuziast, dar lăsat la voia întâmplării, deveni organizat, căci mi-am dat seama că notând anumite lucruri puteam să învăț și să-mi amintesc mai bine.

În fiecare dimineață la nouă, George sosea călcând semeț printre măslini, îmbrăcat în pantaloni scurți, sandale și o enormă pălărie de paie cu borurile destrămate, cărând o legătură de cărți sub braț și legănându-și energic bastonul.

— Bună dimineața! Discipolul își așteaptă înfrigurat de nerăbdare maestrul, îmi închipui, mă saluta el cu un surâs palid.

În mica sufragerie a vilei, storurile erau trase împotriva soarelui și în crepusculul verzui George se profila deasupra mesei aranjând metodic cărțile. Muștele, drogate de căldură, se târau încet pe pereți sau zburau ametite prin cameră, bâzâind somnoros. Afară greierii salutau noua zi cu entuziasm strident.

— Stai să văd, stai să văd, murmura George, plimbând un arătător lung peste programul nostru întocmit cu grijă.

Da, da, matematică. Dacă îmi amintesc bine eram implicați în sarcina herculeană de a descoperi cât vor lucra șase oameni ca să ridice un zid, la care trei dintre ei au lucrat o săptămână. Parcă îmi amintesc că am petrecut cam tot atâta timp cu rezolvarea acestei probleme cât au lucrat oamenii la zid. Ei, hai să ne încingem șalele și să pornim din nou la luptă. Poate te supără forma problemei. Să încercăm s-o facem mai atrăgătoare.

Se aplecă gânditor peste caiet, trăgându-se de barbă. Apoi, cu scrisul său mare și citeț, formulă din nou problema.

— Dacă două omizi mănâncă opt frunze într-o săptămână, de cât timp au nevoie patru omizi ca să mănânce același număr de frunze? Acum străduiește-te singur.

În timp ce mă munceam cu problema aparent de nerezolvat a apetitului omizilor, George se ocupa cu altceva. Era scrimer priceput și în același timp un pasionat al dansurilor populare locale pe care încerca să le învețe. Și astfel, așteptând ca eu să termin calculul, el se tot mișca în penumbra din cameră, practicând poziții de scrimă sau pași complicați de dans, obicei pe care eu îl găseam deconcertant, ca să nu zic mai mult, și căruia i-am atribuit întotdeauna incapacitatea mea pentru matematică. Pune-mi în față, chiar și acum, o socoteală cât de simplă și o să-mi evoce imaginea trupului costeliv a lui George, legănându-se și smucindu-se în jurul sufrageriei slab luminate. Partea de dans o acompania cu un zumzet adânc și nemelodios, ca de la un stup de albine înfuriate...

— Tam-ti-tam... tidl, tidl, tam... stângul înainte... trei pași la dreapta... tam, ti, tam, ti, tam, ti, tam... înapoi, împrejur, în jos și în sus... tidl, tidl, ampti, dii... zumzăia el, pășind și făcând piruete ca un cocostârc melancolic. Apoi, brusc, zumzetul se oprea, în ochi îi apărea o lumină

metalică și el sărea într-o poziție de apărare, îndreptând o floretă imaginară spre un adversar imaginar. Cu ochi micșorați sub niște ochelari scânteietori, urmărea adversarul prin cameră, evitând cu dibăcie mobila. Când inamicul era împins într-un colț, George sărea și se învârtea în jurul lui, cu o agilitate de viespe, atacând, fentând și fandând. Vedeam parcă strălucirea oțelului. Venea apoi momentul final când, cu o lovitură de jos în sus și cu una de sus în jos, prindea arma adversarului și i-o arunca lăsându-l fără apărare, apoi retragerea rapidă urmată de o lovitură dreaptă și adâncă prin care vârful floretei se înfigea drept în inima inamicului. Tot timpul îl urmăream fascinat, dând uitării maculatorul din fața mea. Matematica n-a fost una dintre materiile noastre încununate de succes.

La geografie făceam progrese mai bunișoare, deoarece George era în stare să-mi trezească interesul. Desenam hărți gigantice încrețite de munți și apoi le completam umplându-le cu desene reprezentând fauna cea mai pasionantă de prin partea locului. Astfel, animalele și produsele principale ale Ceylonului erau tapirii și ceaiul, ale Indiei, tigrii și orezul, ale Australiei, cangurii și oile, în timp ce curbele albastre ale curenților pe care le desenam peste oceane purtau balene, albatroși, pinguini și morse, cât și uragane, alizee, vreme frumoasă și vreme rea. Hărțile noastre erau opere de artă. Vulcanii principali erupeau asemenea flăcări și scântei, încât ți-era frică să nu dea foc continentelor de hârtie. Lanțurile de munți ale lumii erau atât de albastre și albe de gheață și de zăpadă, încât ți se făcea frig privindu-le. Pustiurile noastre cafenii, scăldate în soare, învoalte cu cocoașe de cămilă și piramide, iar pădurile tropicale atât de încâlcite și luxuriante, încât cu mare dificultate reușeau să se strecoare prin ele jaguari cu mers lăbărțat, șerpi mlădioși și gorile ursuze. Pe liziere,

niște băștinași sfrijiți tăiau în silă copacii pictați, formând luminișuri, cu intenția vădită de a scrie de-a curmezișul lor cu litere șovăielnice „cafea" sau poate „cereale". Râurile noastre erau largi și albastre ca floarea de nu-mă-uita, presărate cu canoe și crocodili. Oceanele numai goale nu erau, căci dacă nu spumegau de furia furtunilor sau nu se ridicau într-un flux înfricoșător care atârna deasupra unei insule îndepărtate și năpădite de palmieri, erau pline de viață. Balene blajine îngăduiau galioanelor nedemne de mare, înarmate cu o pădure de harpoane, să le urmărească necontenit; caracatițe amabile și cu aer nevinovat, scufundau calm, cu brațele lor, numeroase bărci; jonci chinezești cu echipaj icteric erau urmărite de bancuri de rechini colțoși, în timp ce eschimoși îmbrăcați în blănuri urmăreau cârduri obeze de morse pe câmpuri de gheață bine populate cu urși polari și pinguini. Erau hărți pline de viață, hărți pe care le puteai studia, care-ți încrețeau fruntea și aduceau o contribuție; pe scurt, erau hărți care într-adevăr însemnau ceva.

Încercările noastre de a studia istoria nu au fost remarcabil de izbutite la început, până când George a descoperit că asezonând o serie de evenimente greu de înghițit cu câteva boabe de zoologie și stropindu-le cu un amănunt fără nicio legătură, putea să-mi trezească interesul. În felul acesta am devenit familiar cu câteva date istorice care, din câte știu, n-au fost niciodată înregistrate. Am urmărit cu respirația tăiată lecție după lecție, înaintarea lui Hannibal peste Alpi. Motivul care l-a îndemnat la o asemenea ispravă și ce avea de gând să facă de partea cealaltă erau amănunte de care puțin îmi păsa. Nu, ceea ce-mi trezea interesul, într-o expediție pe care o consideram foarte rău plănuită, era faptul că știam numele fiecărui elefant în parte. Mai știam că Hannibal angajase

un om special nu numai ca să hrănească și să îngrijească elefanții, dar să le dea sticle cu apă caldă când vremea se răcea. Acest fapt interesant se pare că a scăpat celor mai serioși istorici. Un alt lucru pe care majoritatea cărților de istorie nu pare să-l menționeze sunt primele cuvinte pe care le-a spus Columb când a pus piciorul în America: „Cerule, privește, un jaguar!" Cu o asemenea introducere cum se putea să nu ți se trezească interesul pentru ce-a mai urmat în istoria acelui continent? Și astfel George, handicapat de cărțile necorespunzătoare și de un elev fără tragere de inimă, se lupta să facă lecțiile cât mai captivante de teamă să nu le vadă lâncezind.

Roger credea, bineînțeles, că-mi irosesc zadarnic diminețile, îmi rămânea totuși fidel și dormea sub masă cât timp eu mă luptam cu învățatul. Din când în când, dacă trebuia să-mi iau o carte, se trezea, se ridica, se scutura, căsca sonor și dădea din coadă. Când vedea că mă reîntorc la masă, urechile i se pleoșteau și se întorcea greoi în colțul lui retras unde se trântea jos cu un suspin de resemnare. George nu avea nimic împotrivă ca Roger să stea în cameră, căci era cuminte și nu-mi distrăgea atenția. Uneori, dacă dormea foarte adânc și auzea lătrând câinele vreunui țăran, se trezea brusc, sărea în sus și scotea un urlet răgușit de furie până să-și dea seama unde se află. Privea apoi jenat spre fețele noastre mustrătoare, coada îi tresărea și se uita sfios în jurul camerei.

Pentru o scurtă perioadă stătu și Quasimodo cu noi la lecții, fiind foarte cuminte cât timp îi era îngăduit să stea la mine în poală. Moțăia acolo, uguindu-și încetișor, toată dimineața. Cel care l-a izgonit am fost de fapt eu pentru că odată a răsturnat o călimară cu cerneală albastră chiar în mijlocul unei hărți mari și foarte frumoase pe care atunci o terminasem. Mi-am dat seama, bineînțeles, că nu a fost

un act de vandalism intenționat, dar m-am supărat. Timp de o săptămână, Quasimodo a încercat să-mi intre din nou în grații stând în spatele ușii crăpate și uguind ademenitor, dar de fiecare dată când eram gata să mă înduplec, îi zăream penele din coadă de un verde strălucitor și oribil și inima mi se înăsprea din nou.

Și Ahile a fost prezent la o lecție, dar el nu era de acord să stea în interiorul casei. Și-a petrecut toată dimineața colindând prin cameră și zgâriind soclul lambriului și ușa. Apoi ajungea să se înțepenească sub câte o mobilă și să se zbată înnebunit până când ridicam obiectul și-l salvam. Camera fiind mică, dacă voiam să mișcăm o mobilă trebuia, de fapt, să mutăm totul. După a treia ridicătură, George spuse că deoarece nu a lucrat niciodată la Carter Paterson și nu era obișnuit cu asemenea eforturi, credea că Ahile ar fi mai fericit în grădină.

N-a rămas astfel decât Roger să-mi țină de urât. Era o consolare, ce-i drept, să-mi sprijin picioarele pe spinarea lui păroasă în timp ce mă războiam cu câte o problemă, dar și așa îmi venea greu să mă concentrez, căci soarele se revărsa printre storuri, desenând dungi de tigru pe masă și dușumea și amintindu-mi toate lucrurile pe care aș fi putut să le fac.

La doi pași de mine erau crângurile spațioase și goale de măslini, răsunând de greieri; zidurile de piatră acoperite de mușchi care terasau viile și unde alergau șopârle pictate; hățișurile de mirt, mișunând de insecte și capul stâncos pe care cârdurile de sticleți aurii fâlfâiau dintr-un ciulin într-altul, ciripind voioși.

Conștient de toate acestea, George, dând dovadă de înțelepciune, introduse noul sistem de lecții în aer liber. În unele dimineți, sosea purtând un șervet mare plușat și porneam împreună printre măslini spre șoseaua care

părea un covor de catifea albă. Ne abăteam apoi pe cărăruia caprelor care șerpuia pe crestele unor stânci miniaturale ca să ne conducă spre un golf mic și retras, împrejmuit de o plajă în formă de semilună cu nisip alb. Acolo creștea o pădurice de măslini piperniciți care dădeau o umbră plăcută. Din vârful stâncii, apa din golf părea atât de liniștită și transparentă încât îți venea să te îndoiești de existența ei. Peștii care se mișcau deasupra nisipului încrețit de valuri păreau suspendați în aer. Prin cele șase picioare de apă cristalină, vedeai pietricelele de pe care actinii ridicau brațe subțiri și colorate și crabii se mișcau, târându-și carapacele în formă de sfârlează.

Ne dezbrăcam sub măslini și intram în apa caldă ca să plutim cu fața în jos, deasupra stâncilor și a mănunchiurilor de alge, scufundându-ne din când în când să scoatem câte ceva ce ne-a atras privirea: o scoică mai viu colorată, un crab de proporții masive, purtând o actinie pe carapace, ca o bonetă cu o floare roșie deasupra. Ici și colo, pe fundul nisipos, creșteau în straturi lunguiețe alge marine și printre aceste straturi trăiau melci fără cochilie. Bătând apa cu picioarele și examinând adâncurile, vedeam frunze strălucitoare și înguste de plante încâlcite, verzi și negre, peste care pluteam ca niște șoimi suspendați în aer, deasupra unei bizare păduri. În luminișurile dintre straturile de ierburi stătea acest melc, cel mai urât specimen, poate, din fauna marină. Lung de vreo cincisprezece centimetri, arăta exact ca un cârnat gros, făcut dintr-o piele cafenie și zgrunțuroasă; animale sumbre și primitive care stăteau într-un loc, rostogolindu-se ușor în legănarea mării, sugând apa printr-un capăt al trupului și dându-i drumul prin celălalt. Vegetația și animalele mărunte din apă sunt filtrate pe undeva prin cârnat și trecute în mecanismul simplu din stomacul vietății. Nimeni nu poate afirma că o

asemenea viață poate fi interesantă. Se rostogolesc încet pe nisip, sugând apa mării cu o regularitate monotonă. Este greu de crezut că aceste creaturi obeze se pot apăra în vreun fel sau că ar avea nevoie să o facă și totuși au o metodă neobișnuită de a-și arăta supărarea. Scoate-i din mare și vor împroșca un jet de apă prin ambele părți ale trupului, fără niciun fel de efort muscular aparent. Acest obicei al lor, de a o face pe pistolul cu apă, ne inspira să inventăm jocuri. Fiecare dintre noi, înarmat cu un melc fără cochilie, făceam pistolul să împroaște, observând cum și unde atinge jetul apa mării. Ne deplasam apoi la locul cu pricina și cel care descoperea o cantitate mai mare de faună marină în zona sa câștiga un punct. Uneori, ca la orice joc, ne sărea țandăra, se lansau și se negau cu indignare acuzații de înșelăciune. Atunci am descoperit că animalul poate fi îndreptat împotriva adversarului. După ce ne foloseam de serviciile acestor vietăți, îi așezam din nou în pădurea lor de ierburi, de unde îi luasem. Când ne întorceam data următoare erau tot acolo, probabil exact în aceeași poziție, rostogolindu-se pașnic într-o parte și în cealaltă.

După ce epuizam posibilitățile acestor melci, începeam vânătoarea de scoici pentru colecția mea, sau purtam lungi discuții despre restul faunei care ne ieșea în cale. George își dădea brusc seama că toate aceste îndeletniciri, oricât de plăcute, era greu să le consideri învățătură, în sensul strict al cuvântului, așa că reveneam la mal și ne așezam. Lecția continua, în timp ce cârduri de peștișori se adunau și ne ciupeau ușor de picioare.

„Și astfel flota franceză și cea britanică se apropiau încet una de alta pentru ceea ce urma să fie bătălia decisivă a războiului. Când francezii fură reperați, Nelson era pe punte urmărind păsările printr-un telescop... Fusese deja anunțat de apropierea inamicului de un pescăruș

prietenos... Ce zici?... Mda, cred că era un pescăruș mai mare cu ciocul negru... Da, vapoarele au început să manevreze unele în jurul celorlalte... Bineînțeles că pe atunci nu se mișcau atât de repede căci totul se făcea cu ajutorul pânzelor... Nu erau motoare... nu, nici măcar motoare exterioare. Marinarii britanici erau puțin îngrijorați, deoarece francezii păreau foarte puternici, dar când îl văzură pe Nelson atât de nepăsător la tot ce se petrece, încât stătea pe covertă și-și eticheta colecția de ouă, și-au dat seama că nu au de ce se teme."

Marea era ca o plapumă caldă și mătăsoasă care îmi clătina lin trupul. Nu erau valuri, doar acea ușoară mișcare subacvatică, pulsul mării care mă legăna încet. În jurul picioarelor mele pești colorați zvâcneau și tremurau, stând în cap și mormăind spre mine cu gingii fără dinți. Printre tufele aplecate de măslini un greiere își spunea ceva în șoaptă.

„...și atunci l-au purtat pe Nelson jos, cât de iute cu putință, astfel ca niciun membru al echipajului să nu afle că a fost lovit... Era rănit de moarte și cum zăcea în cabina de sub covertă, cu bătălia care continua furioasă pe deasupra, murmură ultimele sale cuvinte: «Sărută-mă, Hardy», și muri. Cum? A, da. Îi spusese mai demult lui Hardy că dacă i se va întâmpla ceva, îi lasă colecția sa de ouă. Și astfel, deși Anglia a pierdut cel mai bun marinar al ei, bătălia a fost câștigată și a avut o mulțime de consecințe asupra Europei."

Prin gura golfului trecea o barcă decolorată de soare cu un pescar bronzat, cu pantalonii peticiți, stând la pupa și învârtind în apă o vâslă, asemenea unei cozi de pește. Ridica o mână salutând alene, și peste apa liniștită și albastră puteai auzi scârțâitul vâslei când se învârtea și bufnitura ușoară când se înfigea în mare.

O comoară de păianjeni

Într-o după-amiază caldă și somnoroasă, când totul în afara greierilor gălăgioși părea adormit, Roger și cu mine am pornit să vedem cât de departe ne putem urca pe dealuri până se lasă întunericul. Am luat-o direct în sus prin crângul de măslini dungat și împestrițat de lumina albă a soarelui, unde aerul era fierbinte și neclintit și în cele din urmă ne-am cățărat mai sus de copaci, pe un pisc golaș și stâncos, unde ne-am așezat să ne odihnim. Insula picotea dedesubtul nostru, strălucind ca o acuarelă în abureala căldurii; măslini verzi-cenușii, chiparoși negri, stânci multicolore pe coastă, iar marea netedă și opalescentă, azurie ca un pescăruș albastru, verde ca jadul, având ici-colo o cută, două, pe suprafața lustruită, unde se arcuia în jurul vreunui promontoriu stâncos, năpădit de măslini. Chiar dedesubtul nostru era un golf mic, cu o plajă albă în formă de semilună; un golf fără adâncime, cu fundul de nisip luminos, făcând să pară apa de un albastru palid, aproape alb. Eram transpirat după urcuș, iar Roger răsufia cu limba scoasă și cu mustățile înspumate. Am hotărât să renunțăm la urcuș și să facem în schimb o baie. Ne-am dat deci drumul la vale până la golfulețul pustiu, tăcut și adormit sub aversa strălucitoare de lumină. Am trândăvit în apa caldă și fără profunzime, iar eu am răscolit nisipul din jurul meu. Uneori găseam câte o pietricică netedă sau câte o bucată de sticlă frecată și linsă de mare până când devenise o bijuterie minunată, verde și transparentă. Toate aceste descoperiri i le treceam lui Roger care stătea privindu-mă. El, nefiind prea sigur de ceea ce doream eu să facă, și temându-se să nu mă ofenseze, le lua delicat în gură. Apoi, când credea că nu-l văd, le lăsa să cadă înapoi în apă și ofta adânc.

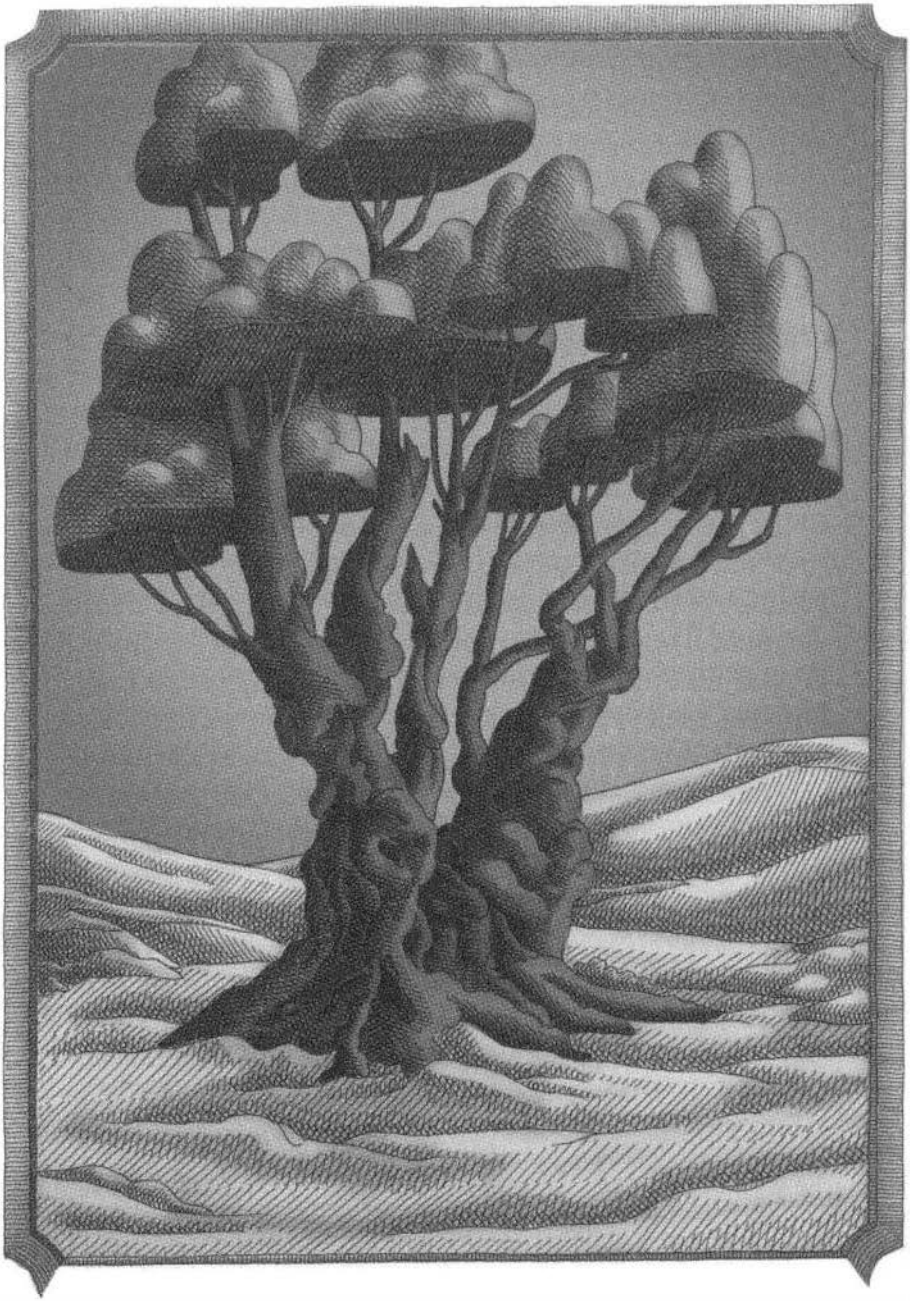

Mai târziu m-am lungit să mă usuc pe o stâncă, în timp ce Roger, strănutând, o porni prin apă încercând să prindă unul dintre cocoșeii de mare cu aripioare albastre, cu fețe bosumflate și absente care săreau din piatră în piatră cu viteza unei rândunici. Respirând din greu, cu ochii ațintiți în jos spre apa clară, Roger îi urmărea cu o expresie de intensă concentrare. Odată uscat, mi-am pus șortul și cămașa și l-am strigat. Veni fără tragere de inimă, uitându-se mereu îndărăt spre peștii care tot se mai zbenguiau pe fundul încercuit de soare. Se opri foarte aproape de mine, se scutură viguros și mă stropi cu apa din mantaua lui cârlionțată.

După înot îmi simțeam trupul greu și moleșit și pielea îmi era parcă acoperită de o crustă mătăsoasă de sare. Încet, ca într-un vis, am pornit-o spre șosea. Descoperind că-mi este foame, mă întrebam care să fie căsuța cea mai apropiată unde aș putea căpăta ceva de mâncare. M-am oprit, stârnind cu piciorul nisipul fin și alb din calea noastră, ca să examinez problema. Dacă mergeam s-o văd pe Leonora care locuia cel mai aproape, îmi va da smochine și pâine, dar va insista să-mi comunice și ultimele știri despre sănătatea fiicei sale. Fiica ei era un zdrahon cu voce răgușită și cu un ochi zbanghiu pe care nu puteam să o sufăr și deci nu mă interesa sănătatea ei. Am hotărât să nu mă duc la Leonora. Era păcat, căci avea cei mai buni smochini de prin preajma locului, dar era o limită în ceea ce puteam să îndur de dragul unor smochine negre. Dacă mergeam să-l văd pe Take, pescarul, l-aș fi găsit făcându-și siesta și ar fi strigat la mine: „Pleacă de aici, măi, sfârleazăl" din adâncul casei sale oblonite. Cristaki și familia sa ar fi fost probabil pe acasă, dar în schimbul hranei s-ar fi așteptat să le răspund la o sumedenie de întrebări plicticoase: Dacă Anglia era mai mare decât Corfu? Câți

oameni trăiau acolo? Dacă erau toți lorzi? Cum arată un tren? Dacă creșteau copaci în Anglia? și așa mai departe la nesfârșit. Dacă ar fi fost dimineață, aș fi putut tăia peste ogoare și prin vii și înainte să ajung acasă, aș fi mâncat pe săturate în drum din contribuția prietenilor mei: măsline, pâine, struguri, smochine, iar la sfârșit aș fi făcut poate un mic ocol care m-ar fi dus prin câmpul Filomenei, unde mi-aș fi încheiat poate gustarea cu o felie proaspătă și roșie de pepene, rece ca gheața. Dar era ora somnului de după-amiază și cei mai mulți dintre țărani dormeau în casele lor, cu ușile și obloanele bine ferecate.

Problema era dificilă și, în timp ce meditam asupra ei, crescură și chinurile foamei. Loveam tot mai nărăvaș cu piciorul în praful de pe drum, până când Roger strănută dezaprobator și-mi aruncă o privire lezată.

Brusc îmi veni o idee. De cealaltă parte a dealului locuia bătrânul păstor Yani și soția lui, într-o casă mică și strălucitoare. Știam că Yani doarme după-masa în fața casei, în umbra viței și dacă făceam destulă gălăgie apropiindu-mă de casă, se trezea. Odată trezit, eram sigur că ne va primi cu ospitalitate. Nu exista nicio singură casă țărănească pe care să o vizitezi fără să te alegi cu ceva. Înveselit de acest gând, am pornit-o pe cărăruia pietroasă, șerpuitoare, bătătorită de copitele caprelor lui Yani, în mersul lor mărunt pe creasta dealului și spre valea în care acoperișul roșu al casei sclipea printre trunchiurile uriașe de măslin. Când am socotit că sunt destul de aproape, m-am oprit și am aruncat o piatră pe care să mi-o aducă Roger. Era una dintre distracțiile lui favorite, dar odată ce începeai, trebuia să continui, altfel, se așeza în fața ta și lătra oribil până când repetai figura, din pură disperare. Roger aduse piatra, o lăsă să-mi cadă la picioare și se dădu îndărăt, în așteptare, cu urechile ciulite, ochii strălucitori

și mușchii încordați, gata de acțiune. L-am ignorat atât pe el, cât și piatra. Păru ușor surprins, examină cu grijă piatra și apoi se uită din nou la mine. Eu fluieram o mică melodie, privind spre cer. Roger scoase un lătrat de probă. Văzând că tot nu-l bag în seamă, continuă cu o salvă de lătrături adânci și pătrunzătoare care răsunau printre măslini. L-am lăsat să latre vreo cinci minute. Între timp eram sigur că Yani trebuie s-ă-și fi dat seama de sosirea noastră. Am aruncat piatra pentru Roger și în timp ce el se repezea după ea, vesel, m-am îndreptat spre poarta casei.

Bătrânul cioban se afla, cum era de așteptat, în umbra peticită a viței întinsă pe spalierul de deasupra capului, dar spre adânca mea nemulțumire, nu se trezise. Stătea revărsat într-un scaun simplu de scândură care era înclinat spre perete într-un unghi periculos. Brațele îi atârnau fără vlagă, picioarele larg desfăcute, iar mustățile lui magnifice, portocalii și albe de nicotină și vârstă, se ridicau și tremurau odată cu sforăitul, ca o algă marină ciudată care e înălțată și coborâtă de o blândă hulă. Degetele groase ale mâinilor butucănoase tresăreau prin somn și-i puteam vedea unghiile striate și galbene, ca niște solzi tăiați dintr-o lumânare de seu. Fața lui negricioasă, încrețită și brăzdată ca o coajă de pin, era goală de expresie și ochii strâns închiși. M-am uitat fix la el, încercând să-l trezesc prin puterea voinței, dar fără rezultat. Ca să-l scol eu, nu era de *bon ton* și tocmai mă întrebam dacă merită să aștept până se trezește de la sine, sau e mai bine să mă duc, să mă las plictisit de Leonora, când apăru Roger, în căutarea mea. Făcu ocolul casei, cu urechile ciulite și limba scoasă, mă văzu, mișcă din coadă într-un scurt salut și privi în jurul său cu aerul unui musafir care se știe binevenit. Încremeni dintr-o dată, mustățile i se zbârliră și începu să înainteze fremătând, cu picioarele înțepenite. Văzuse ceva

ce mie îmi scăpase: ghemuită sub scaunul înclinat al lui Yani, stătea o pisică cenușie, mare și slabă care ne privea cu ochi verzi insolenți. Înainte să mă întind și să-l apuc, Roger sărise. Pisica, cu o mișcare sprintenă ce dovedea o practică îndelungată, o zbughi ca o pietricică aruncată spre locul unde vița noduroasă se răsucea ametită în jurul spalierului și de acolo o porni glonț în sus, zgrepțănându-se cu ghearele ascuțite. Se ghemui printre ciorchinii de struguri albi, privi în jos spre Roger și scuipă delicat. Roger, frustrat și furios, își aruncă capul pe spate și hămăi amenințări și insulte. Ochii lui Yani se deschiseră, scaunul se legănă, brațele se bălăbăniră violent în efortul de a-și menține echilibrul. Scaunul se clătină periculos, apoi se așeză pe toate patru picioarele cu o bufnitură.

— Sfinte Spiridoane, apără-mă, se rugă el tare. Ai milă, doamne!

Privi împrejur cu mustățile tremurătoare ca să afle cauza zarvei și mă văzu stând cuminte pe zid. L-am salutat dulce și politicos, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, întrebându-l dacă a dormit bine. Se ridică în picioare zâmbind și scărpinându-se energic pe burtă.

— Tu făceai zgomotul ăsta de-i gata să-mi plesnească capul? Să fii sănătos. Ia loc, tinere lord, spuse el ștergându-și scaunul de praf și punându-mi-l în față. Îmi pare bine că te văd. Ai să mănânci cu mine și poate o să bem ceva. E foarte cald azi după-amiază. Foarte cald, destul de cald ca să se topească sticla.

Se întinse și căscă zdravăn, arătându-și gingiile tot atât de neîntinate de dinți ca ale unui bebeluș. Întorcându-se apoi spre casă, strigă:

—Afrodita, Afrodita, trezește-te, femeie! Au venit musafiri... micul lord e aici cu mine. Adu de mâncare, m-auzi?

— Te aud, te aud, răspunse o voce voalată dincolo de obloane.

Yani gemu, își șterse mustața și, ducându-se lângă cel mai apropiat măslin, se retrase discret în spatele lui. Reapăru, încheindu-se la pantaloni și veni să se așeze lângă mine pe zid.

— Astăzi ar fi trebuit să duc caprele pe Gastouri. Dar a fost prea cald, mult prea cald. Pe creste pietrele trebuie să fie așa de fierbinți, că-ți aprinzi țigara de ele. Așa că m-am dus în schimb și am gustat vinul cel nou al lui Take. Spiridoane, ce mai vin! Ca sângele unui zmeu și lunecos ca un pește... Ce mai vin! Când m-am întors aerul era plin de somn și uite așa!

Oftând adânc, dar fără părere de rău, se scotoci prin buzunar să-și caute tabachera cu tutun și foița cenușie de țigară. Mâna lui brună și bătătorită se făcu căuș ca să țină grămăjoara de frunze aurii, în timp ce degetele celeilalte lucrau de zor. Își răsuci iute țigara, rupse tutunul care atârna la capete și-l puse din nou în tabacheră și-i dădu foc cu ajutorul unei brichete mari de tinichea din care atârna un fitil ca un șarpe înfuriat. Pufăi gânditor câteva clipe, culese un firicel de tutun din mustață și se scormoni din nou în buzunar.

— Pe tine știu că te interesează gângăniile lui Dumnezeu. Ia te uită ce-am găsit azi-dimineață, ghemuit ca un drac sub o piatră, spuse el scoțând din buzunar o sticluță bine închisă și plină cu ulei auriu de măsline. E frumos, nu? E vânător. Singurul vânător, pe câte știu, care te poate vătăma și cu spatele.

Sticla, plină ochi cu ulei, părea făcută dintr-un chihlimbar palid, iar la mijloc, susținut de densitatea uleiului, stătea, ca într-o raclă, un mic scorpion castaniu, cu coada ca un iatagan, întoarsă pe spate. Era mort de-a binelea,

sufocat în mormântul năclăios. În jurul cadavrului era un nimb slab, decolorat, ca o ceață a uleiului auriu.

— Vezi? spuse Yani. Asta-i otravă. Era plină de tot lighioana asta.

L-am întrebat, curios, de ce era necesar să pui scorpionul în ulei.

Yani chicoti cu poftă și-și șterse mustața.

— Nu știi, tinere lord, deși-ți petreci tot timpul stând pe burtă și prinzând de-alde astea! spuse el, foarte amuzat. Ei lasă, că-ți spun eu. Nu se știe dacă n-o să-ți fie vreodată de folos. Întâi prinzi scorpionul. Îl prinzi viu și-l prinzi ușor, ca pe o pană ce cade. Apoi îl pui viu – ai înțeles, viu – într-o sticlă de ulei. Îl lași să dospească și uleiul dulce să sugă otrava. Și dacă se întâmplă să te înțepe vreun frate de-al lui (Sfântul Spiridon să te apere de una ca asta) trebuie să-ți freci locul cu ulei dintr-ăsta. Îți vindecă înțepătura, de nu te necăjește mai tare decât o împunsătură de ghimpe.

În timp ce rumegam această ciudată informație, Afrodita apăru din casă cu fața ei încrețită, roșie ca o sămânță de rodie, purtând o tavă de tablă pe care pusese o sticlă de vin, un ulcior cu apă, o farfurie cu pâine, măsline și smochine. Yani și cu mine băurăm vinul amestecat cu apă până ce deveni de un roz delicat și mâncarăm în tăcere. În ciuda gingiilor sale fără dinți, Yani rupea bucăți mari de pâine și le clefăia cu poftă, înghițind cocoloașe mari care făceau să i se umfle gâtul încrețit. Când terminarăm, se lăsă pe spate, își șterse cu grijă mustața și reluă conversația de parcă n-ar fi intervenit nicio pauză.

— Am cunoscut cândva un om, păstor ca și mine, care s-a dus la o petrecere într-un sat mai de departe. În drum spre casă, cum îi era burta caldă de vin, a hotărât să tragă un pui de somn și și-a găsit un loc sub niște mirt. Dar, în

timp ce dormea, un scorpion a ieșit dintre frunze și i s-a strecurat în ureche. Când s-a trezit, l-a înțepat.

Yani făcu o pauză la acest moment psihologic, scuipă peste gard și-și răsuci altă țigară.

— Ei da, oftă el în cele din urmă, a fost foarte trist, era încă tânăr. Scorpionul ăla mic l-a înțepat în ureche... mda! Uite-așa! Bietul băiat a luat-o la fugă de durere. Fugea urlând, printre măslini, trăgându-se de cap... îngrozitor! Nu era nimeni să-l audă strigând și să-l ajute... absolut nimeni. Înnebunit de durere, a luat-o la goană spre sat, dar n-a mai ajuns niciodată. A căzut mort, acolo jos în vale, nu departe de drum. L-am găsit a doua zi când am plecat la câmp. Ce arătare! Ce arătare! Din mușcătura aia mică i s-a umflat capul de parcă creierul i-ar fi fost însărcinat și era mort. Mort de-a binelea!

Yani suspină adânc și jalnic, învârtind sticluța între degete.

— De aceea, continuă el, nu dorm niciodată sus pe dealuri. Și dacă mă cinstește vreun prieten cu vin și uit pericolul, am întotdeauna cu mine o sticlă cu un scorpion.

Conversația trecu la alte subiecte la fel de captivante și după o oră, sau mai mult, m-am ridicat, scuturând firimiturile din poală, am mulțumit bătrânului și nevestei sale pentru ospitalitate, am acceptat niște struguri ca dar de despărțire și am pornit-o spre casă. Roger mergea alături de mine, cu ochii la buzunar, căci observase strugurii. După un timp, găsind o pădurice de măslini răcoroasă și întunecată de umbrele lungi ale serii, ne-am așezat pe o ridicătură de mușchi și am împărțit strugurii. Roger îi mânca întregi, cu tot cu semințe. Eu scuipam sâmburii în cerc, în jurul meu și-mi închipuiam mulțumit vița-de-vie înfloritoare care avea să crească acolo. Când am terminat strugurii, m-am întins pe burtă și cu bărbia în mâini, am început să cercetez movilița pe care stătusem.

Un cosaș verde și mic, cu fața lungă, melancolică, își încorda nervos picioarele din spate. Un melc fragil stătea pe o rămurică de mușchi, meditând și așteptând roua serii. O căpușă grasă, roșie, de mărimea unui cap de chibrit, se trudea, ca un vânător bondoc, prin pădurea de mușchi.

Era o lume măruntă, plină de viață fascinantă. Urmărind căpușa care înainta încet, am observat un lucru ciudat. Ici și colo, pe suprafața verde și plușată a mușchiului, erau răspândite semne slabe circulare, fiecare de mărimea unui șiling. Erau așa de palide că nici nu le puteai observa decât din anumite unghiuri. Îmi aminteau o lună plină, văzută în spatele unor nori groși; un cerc slab care părea că se deplasează și se schimbă. Mă întrebam alene cine le-a făcut. Erau prea neregulate, prea răspândite ca să fie urmele unui animal și dacă ar fi fost astfel, cine putea să umble pe o suprafață aproape verticală așa de alandala? Și afară de asta, nu semănau a urme. Am împins marginea unuia dintre cercuri cu un fir de iarbă. Rămase nemișcat. Începusem să cred că semnele erau pricinuite de vreun fel ciudat în care creștea mușchiul. Am sondat din nou, mai energic, și brusc stomacul mi s-a strâns de o emoție teribilă. Ai fi zis că firul meu de iarbă găsise un resort ascuns, căci tot cercul se ridică, asemeni unei trape. Uitându-mă atent, am constatat cu uimire că era de fapt o trapă căptușită cu mătase și cu o muchie tăiată oblic care se potrivea exact cu gura cilindrului pe care îl ascundea. Muchia ușii era prinsă de buza tunelului cu un mic fir de mătase care acționa ca o balama. Priveam la această magnifică lucrare și mă întrebam cine ar fi putut-o face. Am examinat interiorul tunelului de mătase, dar n-am văzut nimic. Mi-am băgat firul de iarbă înăuntru, fără niciun efect. Am stat mult timp privind fantastica locuință și încercând să mă lămuresc cine o făcuse. Mă gândeam că

ar putea fi vreun fel de viespe, dar nu auzisem niciodată ca vreo viespe să-și ajusteze la cuib uși secrete. Simțeam că trebuie imediat să adâncesc problema. Să mă duc la George și să-l întreb dacă știe cine poate fi animalul acela misterios. L-am strigat pe Roger, ocupat cu dezrădăcinarea unui măslin, și am pornit-o în grabă.

Ajuns la vila lui George, cu sufletul la gură și gata să explodez de emoție reprimată, am bătut de formă la ușă și am dat buzna înăuntru. Abia atunci mi-am dat seama că nu era singur; așezat lângă el pe un scaun, stătea un bărbat care la prima vedere mi-am zis că trebuie să fie frate cu George, deoarece avea și el barbă. Totuși, spre deosebire de George, era îmbrăcat ireproșabil cu un costum de flanelă gri, cu vestă, o cămașă imaculată, o cravată frumoasă, dar sobră, și cizme largi și solide, lustruite ca oglinda. M-am oprit intimidat în prag, în timp ce George mă privea ironic.

— Bună seara, mă salută el. După graba veselă cu care ți-ai făcut intrarea, bănuiesc că n-ai venit pentru o mică lecție suplimentară.

M-am scuzat că-i deranjez și le-am povestit despre cuiburile curioase pe care le descoperisem.

— Mulțumesc cerului că ești aici, Theodore, spuse el prietenului său cu barbă. Pot să-mi permit să plasez problema în mâini experte.

— Nu tocmai experte, mormăi dezaprobator bărbosul numit Theodore.

— Gerry, ți-l prezint pe doctorul Stefanidis, spuse George, expert în aproape tot ce-ți trece prin cap și dacă nu-ți trece ție, îi trece lui. Ca și tine e un pasionat iubitor al naturii. Theodore, el e Gerry Durrell.

Spre surprinderea mea, după ce l-am salutat politicos, bărbosul se ridică în picioare, traversă vioi camera și-mi întinse o mână mare și albă.

— Încântat să te cunosc, spuse el, adresându-se în aparență propriei sale bărbi și apoi îmi aruncă o privire rapidă și sfioasă din ochii albaștri sclipitori.

I-am scuturat mâna și i-am spus că și eu eram foarte fericit să-l cunosc. Se instală apoi o tăcere jenantă în timpul căreia George ne urmărea zâmbind.

— Ei bine, Theodore, spuse în cele din urmă, cine crezi că a făcut acele ciudate galerii secrete?

Theodore își prinse mâinile la spate, se ridică de câteva ori pe vârfuri, cu cizmele care protestară, scârțâind, și cercetă cu un aer grav dușumeaua.

— De, spuse el pronunțând cuvintele încet și meticulos, s-ar putea să fie ascunzișul păianjenului cu trapă, cred eu... Un specimen destul de obișnuit aici în Corfu... Când zic obișnuit, vreau să spun că am găsit vreo treizeci sau patruzeci de exemplare de când sunt aici.

— Aha, spuse George, păianjen cu trapă.

— Ei da, întări Theodore, am impresia că este mai mult decât probabil să fie vorba despre așa ceva, totuși s-ar putea să greșesc.

Se ridică pe vârfuri și se lăsă iarăși jos, scârțâind încetișor și apoi îmi aruncă o privire ageră.

— Dacă nu-i prea departe, am putea merge să verificăm, sugeră el nesigur. Vreau să spun, dacă nu ai ceva mai bun de făcut și nu-i prea departe.

Vocea tărăgănată se pierdu într-o notă ușor interogativă. I-am spus că nu era deloc departe, trebuia doar să urcăm dealul.

— Mda, spuse Theodore.

— Nu-l lăsa să te târască cine știe unde, Theodore, îl preveni George, doar nu ai chef să fii mânat prin tot ținutul.

— Nu, nici vorbă, spuse Theodore. Eram oricum pe picior de plecare și nu-mi vine greu să mă întorc pe acolo... E simplu pentru mine... pot să ajung la Canoni tăind-o direct prin crângul de măslini.

Ridică o pălărie elegantă gri și și-o puse drept pe cap. La ușă întinse mâna și o scutură scurt pe a lui George.

— Îți mulțumesc pentru ceaiul delicios, adăugă el, pornind cu pași gravi alături de mine pe cărare.

În timp ce mergeam, l-am studiat pe ascuns; avea nasul drept și bine făcut, o gură șăgalnică, ascunsă în barba blond-cenușie, sprâncene drepte, destul de stufoase, sub care ochii pătrunzători, dar cu o licărire în ei și riduri laba gâștei apărute de la prea mult râs, supravegheau lumea. Umbla cu energie, fredonând încet. Când am ajuns la o băltoacă plină cu apă stătută, se opri un minut și privi în jos, zbârlindu-și barba.

— Mda, spuse el pe un ton de conversație, *daphnia magna*.

Își scarpină barba cu degetul mare și apoi porni mai departe pe cărare.

— Din păcate, îmi spuse el, am ieșit doar să văd niște persoane... ăăă... prieteni de-ai mei și nu mi-am luat sacul de colecționat. Îmi pare rău, balta asta putea conține ceva interesant.

Când am părăsit cărarea destul de bătătorită pe care mersesem până atunci și am luat-o pe calea pietroasă a caprelor, mă așteptam la vreun protest, dar Theodore călca în urma mea cu vigoare susținută, fredonând întruna. În cele din urmă am ajuns la crângul umbros, unde l-am condus pe Theodore la moviliță și i-am arătat trapa misterioasă.

Privi în jos spre ea, cu ochii micșorați.

— Aha, îngână el, da, da.

Scoase din buzunarul vestei un briceag, îl deschise, introduse delicat vârful lamei în mica ușă și o dădu pe spate.

— Mda, da, repetă el, *Cteniza*.

Privi în adâncul tunelului, suflă în el și apoi lăsă trapa să cadă la loc.

— Da, sunt ascunzători de păianjen cu trapă, spuse el, asta însă nu pare locuită. De obicei vietatea stă agățată cu picioarele de trapă, sau mai degrabă cu ghearele și o ține cu atâta îndârjire că, dacă nu ești atent, strici ușa, încercând s-o forțezi. Ei, da. Sunt ascunzătorile femelei, bineînțeles. Masculul sapă o galerie similară, dar pe jumătatea acesteia.

Am remarcat că este cea mai curioasă construcție pe care o văzusem.

— Ei da, aprobă Theodore, sunt într-adevăr foarte curioase. Pe mine m-a mirat întotdeauna cum de știe femela când se apropie masculul.

Aveam probabil o expresie nedumerită căci se legănă pe vârfuri, îmi aruncă o scurtă privire și continuă:

— Păianjenul așteaptă, evident, în gaură până se întâmplă să treacă vreo insectă – o muscă, un cosaș, sau ceva asemănător. Se pare că-și dă seama dacă insecta este destul de aproape s-o poată prinde. Dacă-i așa, păianjenul... ăăă... țâșnește afară și o prinde. Ei, și când masculul vine în căutarea femelei, pășește doar pe mușchi până la trapă, întotdeauna m-am mirat cum de nu-i devorat din greșeală de femelă. E posibil, desigur, ca pașii lui să răsune altfel. Sau poate scoate vreun... mă înțelegi, vreun fel de sunet, pe care femela îl recunoaște.

Am coborât dealul în tăcere. Când am ajuns la locul unde cărarea se bifurca, i-am spus că trebuie să ne despărțim.

— La revedere, atunci, spuse el, fixându-și cu privirea cizmele. Mă bucur că ne-am întâlnit.

Am așteptat o clipă în tăcere. Theodore era chinuit de stânjeneala acută care părea să pună stăpânire pe el ori de câte ori saluta sau își lua rămas-bun de la cineva. Mai privi țintă câteva clipe spre cizme, apoi întinse mâna și mi-o strânse pe a mea cu gravitate.

— La revedere, spuse el și... sper să ne mai revedem.

Se întoarse și, cu pașii săi apăsați, coborî dealul legănându-și bastonul și privind în jurul lui cu ochi cercetători. L-am urmărit cu privirea până nu s-a mai zărit și apoi am pornit-o încet spre vilă! Eram derutat și totodată uluit de Theodore. În primul rând, era evident un om de știință de o considerabilă reputație (îmi dădusem seama după barbă), o persoană foarte importantă. De fapt, fusese unica persoană pe care o întâlnisem până atunci care părea să împărtășească interesul meu pentru zoologie. În al doilea rând, eram extrem de fiatat să văd că mă tratează și îmi vorbește de parcă aș fi fost de vârsta lui. Asta mi-l făcea simpatic; cum familia mea nu-mi vorbea niciodată de sus, impresia mea despre orice străin care încerca să procedeze astfel nu era una prea strălucită. Dar Theodore nu numai că-mi vorbea de parcă aș fi fost adult, ci ca și cum aș fi știut tot atât de multe ca și el.

Ceea ce mi-a spus despre păianjenul cu trapă mă obseda: ființa ghemuită în tunelul mătăsos, ținând ușa închisă cu gheare încârligate, ascultând mișcarea insectelor defilând pe mușchiul de deasupra. Mă întrebam ce răsunet aveau lucrurile pentru acest păianjen. Îmi puteam lesne închipui că un melc se târa pe deasupra trapei cu un zgomot ca atunci când dezlipești încet un plasture. Un miriapod ar răsuna ca un detașament de cavalerie, o muscă ar tropăi cu pași vioi, făcând pauze ca să-și spele lăbuțele, sunet înăbușit, asemenea unui raspel în acțiune. Gândacii mai mari, am hotărât eu, ar răsuna ca un tăvălug, pe câtă

vreme cei mici, buburuza și altele, vor trece pe deasupra mușchiului ca o mașinuță cu motor. Fascinat de aceste gânduri, mă îndreptam spre casă, peste câmpurile care se întunecau, nerăbdător să povestesc familiei despre descoperirea mea și întâlnirea cu Theodore. Speram să-l revăd căci erau multe întrebări pe care doream să i le pun, dar mă temeam că nu era decât puțin probabil ca el să aibă timp de pierdut cu mine. Nu aveam totuși dreptate, căci, peste două zile, Leslie, întors dintr-o vizită în oraș, îmi înmână un mic pachet.

— M-am întâlnit cu bărbosul, spuse el laconic, știi, tipul ăla savant; mi-a dat asta pentru tine.

Priveam, fără să-mi cred ochilor, pachetul. Cum ar fi putut să fie pentru mine, căci era aproape imposibil de crezut că un om de știință și-ar bate capul ca să-mi trimită mie un pachet. L-am întors și mi-am văzut numele scris cu o caligrafie îngrijită și fină. Am rupt hârtia cât am putut de iute. În interior era o mică cutie și o scrisoare.

„Dragă Gerry Durrell,

După conversația noastră de ieri, m-am întrebat dacă nu ți-ar fi de folos în investigațiile tale ce țin de istoria naturală locală să ai vreun instrument care mărește. Din acest motiv îți trimit un microscop de buzunar; în speranța că îți va fi de folos. Nu mărește, bineînțeles, prea mult, dar vei găsi că este suficient pentru cercetările de teren.

Cu cele mai bune urări,
Theodore Stefanides

P.S.

Dacă nu ai altceva mai bun de făcut joi, poate ți-ar plăcea să vii să iei ceaiul cu mine. Aș putea să-ți arăt și câteva dintre lamele mele de microscop."

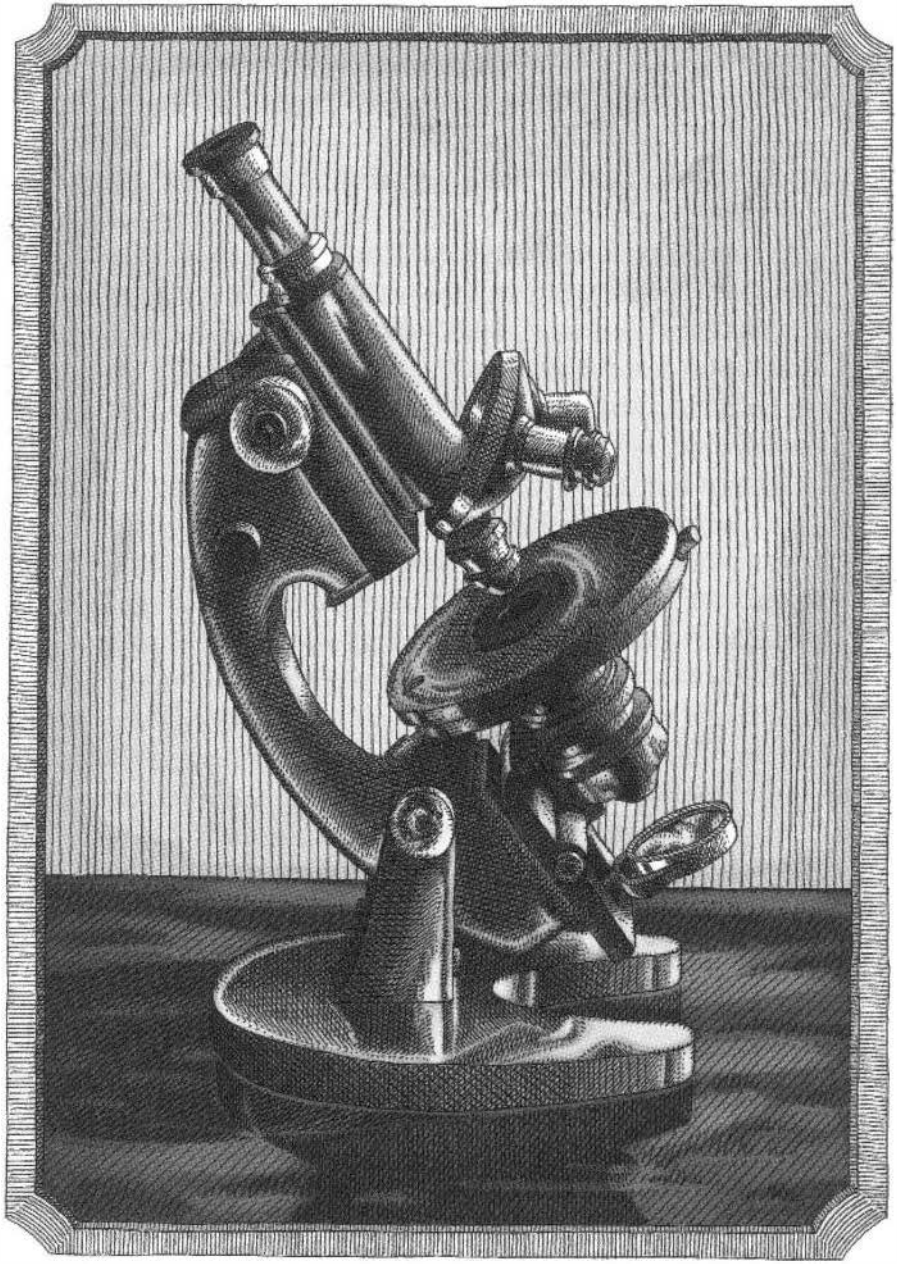

Dulcea primăvară

În ultimele zile ale sfârșitului de vară, cât și de-a lungul iernii calde și umede care a urmat, ceaiul cu Theodore deveni o rutină săptămânală. În fiecare joi stăteam la poartă, cu buzunarele doldora de cutii de chibrituri și eprubete cu diverse specimene, așteptându-l pe Spiro să mă ducă în oraș. Era o întâlnire de la care nu aș fi lipsit pentru nimic în lume.

Theodore mă primea la el în birou, o cameră după pofta inimii mele. Era, am hotărât eu, exact cum trebuie să fie o cameră; pereții erau căptușiți până sus cu rafturi burdușite de volume despre biologia apelor dulci, botanică, astronomie, folclor și alte subiecte la fel de fascinante și atrăgătoare. Infiltrase printre ele o selecție de romane polițiste și povești cu stafii. Așa se face că Sherlock Holmes stătea cot la cot cu Darwin și Le Fanu cu Fabre, într-o bibliotecă pe care eu o consideram perfect echilibrată. La o fereastră a camerei era telescopul lui Theodore, cu nasul îndreptat spre cer, ca un câine care urlă, în timp ce pervazul fiecărei ferestre etala o expoziție de borcane și sticle conținând faună minusculă de apă dulce, rotindu-se și palpitând între frunze delicate de drobiță. Pe o latură a camerei era un birou masiv, înțesat cu dosare, micro-fotografii, radiografii, jurnale de însemnări și agende. De cealaltă parte a camerei era masa microscoapelor cu lampa ei puternică înclinându-se ca un crin pe tija articulată, deasupra cutiilor plate care găzduiau colecția de lame a lui Theodore. Microscoapele, strălucind ca niște coțofene, își aveau lăcașul sub o serie de clopote de sticlă în formă de stup.

— Ce mai faci? întrebă Theodore, ca și cum îi eram complet străin, dându-mi mâna în felul său caracteristic,

smucindu-mi-o puternic în jos, ca un om care probează nodul unei frânghii.

După ce terminam cu formulele de politețe, puteam să ne îndreptăm atenția spre subiecte mai importante.

— Tocmai... ăăă... priveam, înainte să sosești, niște lame și am dat peste una care te-ar putea interesa. Este vorba despre sistemul mandibular al unui purice... *Ceratophyllus fasciatus*, înțelegi? Stai puțin să reglez microscopul... uite... vezi? Foarte curios. Vreau să spun că aproape poți să-ți imaginezi că-i vorba de un cap de om, nu crezi? Și aici altă lamă... ei, asta-i nostim... A, iată! Aceasta este filiera păianjenului de grădină sau a păianjenului cu cruce... *Epeira fasciata*.

Și astfel, absorbiți și fericiți, studiam deasupra microscopului, în culmea entuziasmului, treceam de la un subiect la altul și dacă Theodore nu reușea să facă față potopului meu nesfârșit de întrebări avea cărți care reușeau. În bibliotecă însepuseră să apară goluri, pe măsură ce volum după volum era extras, pentru a fi consultat, iar vraful de cărți de lângă noi creștea necontenit.

— Uite, acesta de aici e un ciclop... *Cyclops viridis*... pe care l-am prins lângă Govino. E o femelă cu pontă... Așteaptă să reglez și o să poți vedea destul de clar ouăle... s-o pun în cristalizor... Sunt mai multe specii de ciclopi aici în Corfu.

În cercul strălucitor de lumină albă apărea o creatură stranie, cu trupul în formă de pară, antene lungi, care se zbăteau indignate, o coadă ca un fir de iarbă neagră și de fiecare parte (atârnate ca niște saci cu ceapă pe spatele unui măgar) două pungi mari, doldora de ouă roșii.

— E numit ciclop deoarece, precum vezi, are un singur ochi situat în centrul frunții. Adică în centrul a ceea ce ar fi frunte dacă ciclopul ar avea una. În mitologia greacă

antică, după cum știi, ciclopul făcea parte dintr-un grup de giganți care aveau un singur ochi. Sarcina lor era să forjeze fier pentru Hefaistos.

Afară vântul cald se îmbulzea în storuri făcându-le să scârțâie, iar picăturile de ploaie se goneau unele pe altele de-a lungul ferestrei ca niște mormoloci transparenți.

— A, da! E curios că ai amintit acest lucru. Țăranii din Salonic au o... ăăă... o superstiție asemănătoare... Nu, nu, doar o superstiție. Am aici o carte cu o descriere foarte interesantă a vampirilor din... ăăă... Bosnia. Se pare că localnicii de acolo...

Sosea ceaiul cu prăjituri cuibărite în perne de frișcă, pâine prăjită pe care se topea un văl de unt, cești strălucitoare și un fir subțire de abur care se ridica din gura ceainicului.

— ...dar pe de altă parte este imposibil să afirmi că nu există viață pe Marte. După părerea mea, e foarte plauzibil să se descopere vreo formă de viață dacă... ăăă... vom reuși vreodată să ajungem acolo. Dar nu-i niciun motiv să presupunem că forma de viață care s-ar descoperi ar fi identică...

Și așa, îngrijit și corect, în costumul lui de tweed, Theodore mesteca încet și metodic pâinea prăjită, barba zbârlindu-i-se, ochii aprinzându-i-se de entuziasm la fiecare subiect nou abordat. Pentru mine cunoștințele sale erau inepuizabile. Era o vână bogată de informații pe care eu o exploatam neobosit. Oricare ar fi fost subiectul, Theodore era capabil să contribuie cu ceva interesant. Într-un final, îl auzeam pe Spiro claxonând jos în stradă și, cu părere de rău, trebuia să mă ridic să plec.

— La revedere, spunea Theodore scuturându-mi mâna. Mi-a făcut plăcere vizita... oo!... nu, nu, deloc. Ne vedem joia

viitoare. Când vremea se mai drege... mai puțin umedă... la primăvară, știi, putem ieși împreună să ne plimbăm... să vedem ce mai găsim. Sunt niște bălți foarte interesante în Val de Ropa... ei, da... la revedere... nicidecum!

În drum spre casă, de-a lungul șoselelor întunecoase, spălate de ploaie, Spiro fredona tare ghemuit în spatele volanului și eu visam la primăvara care urma să sosească și la toate vietățile minunate pe care Theodore și cu mine aveam să le capturăm.

În cele din urmă, vântul cald și ploaia iernii parcă ar fi lustruit cerul, așa că la venirea lunii ianuarie strălucea de un albastru limpede și delicat, același albastru ca al flăcărilor care devorau trunchiurile de măslini în gropile de cărbuni de lemn. Nopțile erau liniștite și reci, cu o lună atât de fragilă încât abia dacă încondeia marea cu mici puncte argintii. Zorii erau palizi și transparenți, până când răsărea soarele, învăluit în ceață, ca un gigantic cocon de vierme de mătase și spăla insula cu o boare delicată de praf de aur.

Odată cu luna martie veni și primăvara, și insula se umplu de flori și de parfum și fremăta de frunze noi. Chiparoșii care se zbătuseră și șuieraseră în vânturile iernii acum se profilau pe cer, drepți și netezi, acoperiți de o mantie diafană de conuri alb-verzui. Șofranul galben ca de ceară își făcea apariția în ciorchini înfoiați, bulbucându-se printre trunchiurile copacilor și rostogolindu-se prin șanțuri. Sub tufișuri de mirt, ceapa ciorii înălța boboci ca niște bomboane roșii și umbra desișurilor de stejar era înțesată de negura miilor de stânjenei albaștri. Anemonele delicate, lesne strivite de vânt, înălțau flori ivorii ale căror petale păreau scăldate în vin. Măzărichea, gălbenelele, narcisele și sute de alte flori inundau câmpiile și pădurile. Chiar străvechii măslini, scorburoși și gârboviți de o mie

de primăveri, se pavoazau cu ciorchini de flori mărunte, alburii, modeste și totuși decorative, cum le șade bine la vârsta lor înaintată. Era primăvară din toate băierile inimii: întreaga insulă vibra odată cu ea, de parcă o imensă coardă sonoră fusese lovită. Toți o auziseră și totul îi răspundea. Era vizibilă în strălucirea petalelor, în scăpărarea aripilor de păsări, în licărirea din ochii întunecați și umezi ai fetelor de la țară. În bălțile pline de apă, broaște ce păreau proaspăt smălțuite orăcăiau într-un cor frenetic printre ierburile luxuriante. În cafenelele din sat, vinul părea mai roșu, ba chiar mai tare. Degete boante, bătătorite de muncă, ciupeau coardele ghitarei cu bizară delicatețe și voci profunde se ridicau într-un cântec însuflețit și obsedant.

Fiecare membru al familiei era afectat, în felul său, de primăvară. Larry își cumpără o ghitară și un poloboc voluminos cu vin roșu și tare. Își întrerupea ședințele de lucru ca să cânte, cu o mică voce de tenor, cântece de dragoste elisabetane, acompaniindu-se la voia întâmplării din ghitară și făcând dese pauze să-și potolească setea. După scurt timp îl cuprindea melancolia, cântecele de dragoste deveneau tot mai triste și, după fiecare, Larry făcea o pauză să informeze pe orice membru al familiei care se întâmpla să fie prin preajmă că pentru el primăvara nu însemna începutul unui an, ci moartea celui vechi. Mormântul, proclama el făcând ghitara să zdrăngănească amenințător, se cască puțin mai tare cu fiecare anotimp.

Într-o după-amiază, familia ieșise lăsând-o pe mama singură cu Larry. Acesta își petrecuse seara cântând cântece din ce în ce mai triste până ce izbutise să se aducă și pe el și pe mama într-o stare de jalnică deprimare. Încercară să-și aline melancolia cu ajutorul vinului, dar din păcate efectul fu exact opus așteptărilor, căci nu erau obișnuiți

cu vinurile tari ale Greciei. La întoarcere, am fost oarecum surprinși să o găsim pe mama întâmpinându-ne în ușa vilei, cu un felinar de vânt în mână. Ne informă, cu o precizie și o demnitate de mare doamnă, că dorea să fie înmormântată sub tufișurile de trandafir. Noutatea consta în faptul că-și alesese un loc foarte la îndemână pentru depunerea rămășițelor ei pământești. Mama își petrecea o bună parte din timp alegându-și locuri pentru înmormântare, dar de obicei erau situate în regiunile cele mai puțin accesibile și-ți sugerau o viziune a cortegiului funerar căzând de epuizare la marginea drumului, înainte de a fi ajuns la mormânt.

Când nu era tulburată de Larry, primăvara însemna totuși pentru mama un nesfârșit alai de legume proaspete cu care să experimenteze și o dezlănțuire de flori în grădină care să o încânte. Din bucătărie izvorau un număr imens de bucate noi, supe, tocane, soteuri și *curry* care de care mai nutritive, mai aromate și mai exotice. Larry începu să sufere de indigestie. Disprețuind remediul simplu de a mânca mai puțin, își procură o cantitate imensă de bicarbonat de sodiu și lua solemn câte o porție după fiecare masă.

— De ce mănânci atât de mult dacă nu-ți face bine? îl întreba mama.

— Ar fi o insultă adusă artei tale culinare dacă aș mânca mai puțin, răspundea lingușitor Larry.

— Ai început să te îngrași teribil, constată Margo. Nu-i bine pentru tine.

— Prostii, răspundea Larry alarmat. Mamă, nu m-am îngrășat, nu-i așa?

— S-ar părea că ai câștigat puțin în greutate, admise mama, privindu-l critic.

— E vina ta, o acuză Larry fără temei. Mă ispitești cu tot felul de bunătăți aromate. O să mă faci să mă

îmbolnăvesc de ulcer. Trebuie să încep să țin dietă. Ce cură bună de slăbit cunoști, Margo?

Margo se lansă cu entuziasm în subiectul ei preferat.

— Poți să încerci pe cea cu suc de portocale și salată. E grozav de bună. Mai e una cu lapte și legume crude... și asta-i bună, dar durează ceva mai mult. Apoi mai e una cu pește rasol și pâine neagră. Asta nu știu cum e, n-am încercat-o.

— Sfinte Dumnezeule, se văicări Larry revoltat. Vrei să spui că astea-s diete?

— Da, și-ncă foarte bune, răspunse serios Margo. Am încercat-o pe cea cu suc de portocale și mi-a făcut minuni la acnee.

— Ei nu, spuse hotărât Larry. N-am de gând s-o țin nici dacă ar fi să-mi rod drum, ca un amărât de patruped, prin tufișuri de fructe și legume. Va trebui să acceptați toți ideea că voi fi răpit dintre voi la vârstă fragedă, bolnav de degenerescență grăsoasă a inimii. Înainte de masa următoare, luă preventiv o doză mare de bicarbonat și apoi protestă amarnic, spunând că mâncarea are gust ciudat.

Asupra lui Margo primăvara avea întotdeauna un efect negativ. Aspectul ei fizic, de care era permanent foarte preocupată, devenea aproape o obsesie. Camera ei de dormit era plină de haine proaspăt spălate și sfoara de rufe îndoită sub greutatea rochiilor puse la uscat. Se învârtea prin casă, cântând strident și fals, cărând grămezi de lenjerie transparentă sau sticluțe de parfum. Profita de orice ocazie să intre în camera de baie, într-un vârtej de șervete albe și, odată plantată acolo, era la fel de greu de dislocat ca o moluscă lipită de o stâncă. Membrii familiei strigau și băteau pe rând la ușă, fără să ajungă la alt rezultat decât o asigurare că e pe sfârșite, asigurare în care cruda experiență ne învățase să nu avem încredere. Ieșea în cele

din urmă strălucitoare și imaculată, ca să dispară din casă fredonând și să se ducă să facă plajă printre măslini sau să înoate în mare. În timpul unei expediții de acest fel la mare, întâlnise un turc extrem de arătos. Cu o discreție care nu-i stătea în fire, evită să informeze familia despre frecventele ei întâlniri cu acest Adonis, crezând, așa cum ne-a declarat mai târziu, că nu ne-ar fi interesat. Spiro a fost, bineînțeles, cel care a făcut descoperirea. Veghea la bunăstarea lui Margo cu grija zeloasă a unui Saint-Bernard și, în consecință, fata nu putea face mai nimic fără ca el să afle. Într-o dimineață, prinzând-o pe mama într-un colț al bucătăriei, privi de mai multe ori în jur, ca să se asigure că nu-l aude nimeni, oftă adânc și-i împărtăși vestea.

— Îmi pare rău că trebuie să vă spun asta, doamnă Durrells, murmură el, dar cred că-i bine să știți.

Mama se obișnuise cu aerul de conspirator al lui Spiro de câte ori venea să-i aducă vreo informație în legătură cu membrii familiei și nu se mai alarma.

— Despre cine e vorba de data asta, Spiro? întrebă ea.

— Domnisoara Margo, suspină întristat Spiro.

— Ce-i cu ea?

Spiro privi stingherit împrejur.

— Știți că se vede cu un bărbat? întrebă el într-o șoaptă tremurătoare.

— Un bărbat?... mda... știam ceva, minți mama cu curaj.

Spiro își ridică pantalonii peste burtă și se aplecă înainte.

— Dar știți că-i *turc?* întrebă el pe un ton care făcea să-ți înghețe sângele în vine.

— Turc? spuse mama distrată. N-am știut că-i turc. Ce-i rău într-asta?

Spiro privi îngrozit.

— Vai de mine, doamnă Durrells, țe-i rău într-asta? E *turc,* bre, nu-nțeledzi? Nu m-as bizui pentru nimic în lume să las o zavră de turc cu o fată! În numele țerului, doamnă Durrells, o să-i taie beregata. O s-o pățească dacă mai merdze să-noate cu el.

— Foarte bine, Spiro, spuse mama ca să-l liniștească. Vorbesc eu cu Margo.

— Am credzut că-i bine să știți, dar nu vă necădziți, doamnă Durrells, dacă-i fațe țeva domnișoarei Margo, cu mine are de-a fațe, o asigură Spiro grav.

În urma informației primite, mama îi menționă lui Margo informația primită, într-un fel care făcea sângele să-ți înghețe mai puțin în vine decât atunci când o anunțase Spiro. Propuse ca tânărul turc să fie invitat la ceai. Încântată, Margo se duse să-l cheme, în timp ce mama se grăbi să facă o prăjitură și niște plăcinte și rugă restul familiei să dea dovadă de maniere cât mai alese. Când își făcu apariția, turcul se dovedi a fi un tânăr înalt, cu părul ondulat grijuliu și cu un surâs radios care reușea să îmbine un minimum de umor cu un maximum de condescendență. Avea exact siguranța de sine mieroasă și infatuată a unui motan în călduri. Apăsă mâna mamei pe buze, ca și cum i-ar fi făcut o onoare, iar nouă, celorlalți, ne aruncă un zâmbet. Mama, simțind cum familia începe să se zbârlească, se grăbi să ia cuvântul.

— Încântați că vă avem printre noi... am dorit-o mereu... n-am prea avut timp, știți... zilele parcă zboară. Margo ne-a vorbit atât de mult despre dumneavoastră... dar luați o plăcintă, spuse ea cu sufletul la gură, surâzând cu farmec irezistibil și întinzându-i o felie de prăjitură.

— Atât de amabil, murmură turcul, lăsându-ne ușor nelămuriți dacă se referea la noi sau la dânsul.

Urmă o pauză.

— E venit aici în vacanță, anunță brusc Margo, de parcă ar fi fost ceva cu totul neobișnuit.

— I-auzi, spuse Larry sec. În vacanță? Uimitor.

— Am avut și eu odată o vacanță, spuse nedeslușit Leslie, cu gura plină de prăjitură. Îmi aduc aminte precis.

Mama, nenvoasă, făcu să zăngănească ceainicul, amenințându-ne cu privirea.

— Zahăr? întrebă. Doriți zahăr la ceai?

— Mulțumesc, da.

Urmă o altă scurtă pauză, în timpul căreia toți o priveam pe mama turnând ceaiul și căutând disperată un subiect de conversație. În cele din urmă, turcul se întoarse spre Larry.

— Scrieți, dacă nu mă înșel, spuse el cu o totală lipsă de interes.

Ochii lui Larry sclipiră. Mama, observând semnele pericolului, se repezi cu răspunsul, ca să nu-i dea lui timp.

— Da, da, îl informă, surâzând, scrie întruna. Zi de zi. Tot timpul bate la mașina de scris.

— Am avut totdeauna impresia că aș scrie minunat dacă aș încerca.

— Într-adevăr? spuse mama. Ei da, e un dar, cred, ca atâtea alte talente.

— Înoată bine, remarcă Margo, se duce teribil de departe în larg.

— Nu mi-e frică, spuse turcul, modest. Sunt un înotător admirabil și deci nu mi-e frică. Când călăresc nu mi-e frică, căci călăresc admirabil. Pot conduce barca magnific. Niciun taifun nu mă sperie.

Sorbi delicat ceaiul, privind aprobator fețele noastre uluite.

— Vedeți, continuă el, pentru cazul că nu eram lămuriți, vedeți, eu nu cunosc ce-i frica.

Ca urmare a invitației la ceai, ziua următoare Margo primi un bilețel de la turc în care era întrebată dacă nu vrea să meargă seara la cinematograf.

— Crezi că-i bine să mă duc? o întrebă pe mama.

— Dacă-ți face plăcere, dragă, răspunse mama, adăugând hotărâtă, dar spune-i că vin și eu.

— O să fie o seară veselă pentru tine, remarcă Larry.

— Mamă, nu se poate, protestă Margo. O să i se pară curios.

— Da' de unde, dragă, spuse mama distrată. Turcii sunt obișnuiți ca fetele tinere să fie însoțite și chestii de astea... uită-te la haremurile lor.

Deci, în aceeași seară, mama și Margo, îmbrăcate potrivit ocaziei, coborâră dealul să întâlnească turcul. Unicul cinematograf din oraș era în aer liber și noi am calculat că spectacolul se va termina cel târziu pe la zece, când Larry, Leslie și cu mine le așteptam nerăbdători să se întoarcă. La unu și jumătate dimineața, Margo și cu mama, la limita rezistenței, se furișară în vilă și căzură moarte de oboseală pe scaun.

— Ați venit deci acasă, spuse Larry. Ne-am închipuit că ați fugit cu el. Parcă vă vedeam galopând pe cămile, prin Constantinopol, cu iașmacul fluturând ademenitor în vânt.

— Am petrecut o seară îngrozitoare, spuse mama, lepădându-și pantofii. Cu-adevărat îngrozitoare.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Leslie.

— Folosise un parfum absolut înspăimântător, spuse Margo, asta mi-a tăiat cheful de la bun început.

— Am stat pe locurile cele mai ieftine. Atât de aproape de ecran, încât m-a apucat durerea de cap și înghesuiți ca sardelele. O înăbușeală de nu mai puteam respira. Și, ca să pună capac la toate, m-am ales și cu un purice. Nu-i nimic

de râs, Larry, zău dacă mai știam ce să fac. Blestematul mi-a intrat sub corset și-l simțeam cum se mișcă. Nu se cădea nici să mă scarpin. Tot ce puteam face era să mă apăs de scaun. De altfel, cred că a observat ceva... se tot uita pe furiș la mine, cu coada ochiului. Apoi, în pauză, a ieșit și ne-a adus niște rahat turcesc, oribil de lipicios, așa că foarte curând eram complet acoperită cu zahăr pudră și mi-era o sete îngrozitoare. În a doua pauză iar a ieșit și s-a întors cu flori. Spuneți-mi, vă rog, și voi, se poate să aduci flori în mijlocul filmului? Acolo pe masă e buchetul lui Margo.

Mama arătă un mănunchi masiv de flori de primăvară, legat cu niște panglici încâlcite și colorate. Răscoli la ea în poșetă și scoase la iveală un buchet minuscul de violete care părea călcat de un cal extrem de robust.

— Iar ăsta, spuse ea, e al meu.

— Dar partea cea mai rea a fost întoarcerea acasă, declară Margo.

— O expediție îngrozitoare, fu și mama de părere. Când am ieșit de la cinematograf, mi-am închipuit că vom lua o mașină. Da' de unde! Ne-a înghesuit într-o trăsură și încă una foarte rău mirositoare, zău, cred că nu-i întreg la minte, să încerce să ne ducă tot drumul ăsta cu trăsura. A durat, bineînțeles, ore și ore, deoarece bietul cal era obosit, iar eu mă străduiam să fiu politicoasă, murind de dorința de a mă scărpina și tânjind după ceva de băut. Cât despre nebun, tot ce făcea era să se hlizească la Margo și să cânte turcește cântece de dragoste. Îmi venea să-i dau cu ceva în cap. Am crezut că n-o să mai ajungem niciodată. N-am putut scăpa de el nici măcar la poalele dealului. A insistat să urce cu noi, înarmat cu un baston uriaș. Zicea că pădurile sunt pline de șerpi în sezonul ăsta. Ce bucurie când mi-a întors în sfârșit spatele. Mi-e teamă că va

trebui pe viitor să fii mai atentă când îți alegi curtezanii, Margo. Nu mai am puterea să trec încă o dată prin ceva asemănător. Eram terorizată la gândul că va veni până la ușă și va trebui să-l invit înăuntru. Mă temeam că nu mai scăpăm de el niciodată.

— E clar că n-ai știut să fii destul de înfricoșătoare, spuse Larry.

Pentru Leslie, sosirea primăverii însemna fluturări domoale de aripi, pe măsură ce se întorceau turturelele și porumbeii sălbatici și străfulgerarea unui iepure prin hățișurile de mirt. După ce cutreieră magazinele de arme și după multe discuții tehnice, într-o zi se întoarse mândru la vilă, purtând o pușcă cu două țevi. Prima lui acțiune a fost s-o ducă în cameră, s-o demonteze și s-o curețe, în timp ce eu îl priveam fascinat de țevile lucitoare și de patul armei, inhalând încântat mirosul greu și pătrunzător de ulei de pușcă.

— Nu-i o frumusețe? îngână el mai mult pentru sine însuși, cu ochii lui albaștri, strălucitori. Nu-i așa că e drăguță?

Cu delicatețe, își plimbă mâinile peste formele mătăsoase ale puștii. O puse apoi la umăr și ochi într-un stol imaginar de păsări pe plafonul camerei.

— Poc, poc, imită el ducându-și arma la umăr. La stânga, la dreapta, și iată-le cum cad.

Mai dădu puștii un ultim lustru cu cârpa unsuroasă și o așeză cu grijă în colțul camerei lângă pat.

— Mâine trebuie s-o încercăm pe niște turturele. Vrei? continuă el, desfăcând un pachet și împrăștiind pe pat alice roșii. Pe la șase încep să sosească. Colina din partea cealaltă a văii e locul cel mai potrivit.

Și așa, în zorii zilei, Leslie și cu mine am pornit grăbiți prin crângul de măslini gheboși și întunecați. Am trecut valea, unde mirții erau umezi de rouă și apoi ne-am urcat

pe vârful colinei. Oprindu-ne într-o vie care ne venea până la mijloc, aşteptam să crească lumina şi să înceapă păsările să zboare. Deodată cerul palid al dimineţii fu stropit cu picăţele întunecate care se mişcau iute ca săgeata, iar noi am putut auzi bătăile repezi ale aripilor. Leslie aştepta ţeapăn, cu picioarele îndepărtate, puşca rezemată pe şold, ochii atenţi şi sclipitori urmărind păsările care zburau din ce în ce mai aproape, dând impresia că vor trece pe deasupra noastră şi se vor pierde în vârfurile argintii şi tremurătoare ale măslinilor din spate. În ultima clipă puşca săltă la el pe umăr, ţevile strălucitoare ca gândacii îşi ridicară gura spre cer, arma se smuci odată cu detunătura, urmată de un scurt ecou ca atunci când se rupe o creangă mare într-o pădure liniştită. Turturica care în urmă cu o clipă fusese atât de sprintenă şi concentrată în zbor cădea acum moale la pământ, urmată de un vârtej de pene de culoarea scorţişoarei. Când îi atârnară cinci turturele de centură, amorţit, cu ochii închişi alene, îşi aprinse o ţigară, trase borul pălăriei peste ochi şi strânse puşca sub braţ.

— Hai să mergem, spuse el. Avem destule. Să le lăsăm sărmanele să se odihnească.

Ne-am întors prin crângul de măslini vărgat de soare, unde se iţeau printre frunze cintezoii ca o sută de monede mici. Yani, păstorul, îşi mâna turma de capre la păscut. Faţa lui măslinie, cu mustăţi mari ca nişte mături şi pătate de nicotină, se încreţi într-un surâs. O mână noduroasă ieşi din faldurile grele ale saricii şi se ridică să ne salute.

— *Chairete,* ne strigă el cu voce adâncă frumosul salut grecesc. *Chairete, kyrioi*... fii fericit!

Caprele se revărsară printre măslini, chemându-se cu strigăte bâlbâite, în timp ce talanga conducătorului răsuna ritmic. Cintezoii ciripeau întărâtaţi. Printre tufişurile de

mirt, un prigor se umflă în pene, semănând cu o mandarină și scoase un tril. Insula era leoarcă de rouă, radioasă în soarele dimineții, plină de viață clocotitoare. Fii fericit! Cum putea cineva să fie altfel într-un asemenea anotimp?!

Conversație

De îndată ce ne instalasem și începusem să ne bucurăm de insulă, Larry, cu generozitatea lui caracteristică, scrise tuturor prietenilor săi, invitându-i să vină să stea cu noi. Faptul că vila era abia destul de mare să găzduiască membrii familiei se pare că nu i-a trecut prin minte.

— Am invitat câteva cunoștințe pentru vreo săptămână sau două, spuse el degajat, într-o dimineață, mamei.

— Va fi foarte plăcut, dragă, răspunse mama fără să se gândească.

— Mi-am închipuit că ne prinde bine să fim în compania unor oameni inteligenți care să ne mai stimuleze. Doar nu dorim să stagnăm.

— Sper că nu sunt *prea* intelectuali, dragă.

— Doamne ferește, mamă, bineînțeles că nu. Niște persoane obișnuite, dar cât se poate de fermecătoare. Nu știu de unde ți se trage fobia asta de oameni prea intelectuali.

— Nu-mi place când sunt prea intelectuali, se lamentă mama. Eu nu sunt la înălțime; nu știu să vorbesc despre poezii și de-alde astea. Dar ei tind să creadă că pentru simplul fapt că-ți sunt mamă, trebuie să fiu în stare să port lungi discuții cu ei despre literatură. Și vin să-mi pună întrebări stupide, exact când sunt mai ocupată cu gătitul.

— Nu-ți pretind să discuți cu ei despre artă, spuse Larry morocănos, dar cred că ar trebui să încerci să

ascunzi gustul revoltător pe care îl ai în ce privește literatura. Uite, am umplut casa cu cărți bune și noptiera ta geme sub greutatea cărților de bucate, de grădinărit și celor mai lugubre romane polițiste. Nu înțeleg de unde faci rost de așa ceva.

— Sunt romane polițiste foarte bune, se apără mama. Le-am împrumutat de la Theodore.

Larry scoase un suspin scurt și exasperat și-și luă din nou cartea.

— Ai grijă să anunți „Pensiunea elvețiană" de data sosirii lor, îl sfătui mama.

— De ce? întrebă surprins Larry.

— Ca să le rețină camere, răspunse mama, la fel de surprinsă.

— Dar i-am invitat să stea la noi, explică Larry.

— Larry, sper că glumești. Nu poți fi chiar atât de necugetat. Cum ar putea să stea aici?

— Zău, nu știu de ce faci atâta caz, spuse Larry rece.

— Dar unde ai de gând să-i culci? întrebă consternată mama. Abia dacă este loc destul pentru noi.

— Astea-s prostii, mamă! E loc din belșug cu condiția să ne organizăm bine. Dacă Margo și Les dorm afară pe verandă, eliberăm două camere; tu și cu Gerry vă puteți muta în salon și în felul acesta mai avem încă două.

— Nu vorbi copilării, dragă, nu ne putem întinde culcușul peste tot ca țiganii. Afară de asta, noaptea e încă răcoare și nu cred că ar fi bine ca Margo și Les să doarmă afară. Nu-i loc, pur și simplu, să primim musafiri în vila asta. Va trebui să le scrii și să te scuzi.

— Nu mai pot să mă scuz, sunt în drum spre noi.

— Zău, Larry, ești o ființă insuportabilă. De ce nu m-ai anunțat mai din vreme? Aștepți până când sunt aproape aici și atunci îmi spui.

— N-am ştiut că ai să consideri sosirea câtorva prieteni drept o catastrofă.

— Dar bine, dragă, e o prostie să inviţi oameni când ştii că nu-i loc în vilă.

— Te rog să nu te mai agiţi fără rost, spuse enervat Larry, există o soluţie foarte simplă pentru rezolvarea situaţiei.

— Care? întrebă mama bănuitoare.

— Ei bine, odată ce vila este prea mică, să ne mutăm într-una mai mare.

— Nu fi ridicol! Unde-ai mai auzit ca cineva să se mute într-o casă mai mare doar pentru că a invitat nişte prieteni în vizită.

— Ce vezi rău în ideea asta? Mi se pare o soluţie foarte judicioasă ; dacă spui că aici nu-i loc, lucrul cel mai normal este să te muţi.

— Lucrul cel mai normal este să nu inviţi lume, spuse mama sever.

— Nu cred că-i bine să trăim ca nişte pustnici, replică Larry. De fapt, pentru tine i-am invitat. E un grup fermecător. Mi-am închipuit că o să-ţi facă plăcere. Se mai însufleţeşte atmosfera.

— E şi aşa destul de însufleţită, mulţumesc.

— Nu prea văd ce altceva am putea face.

— Nu înţeleg de ce să nu locuiască la „Pensiunea elveţiană", dragă?

— Nu poţi chema nişte oameni în vizită la tine şi apoi să-i duci la un hotel de mâna a treia.

— Câţi ai invitat? întrebă mama.

— A, puţini, vreo doi sau trei. Nu vor veni toţi în aceeaşi perioadă. Cred că vor sosi pe rând.

— Cred c-ar trebui să fii cel puţin în stare să-mi spui câţi ai invitat, spuse mama.

— Ei, nu-mi aduc acum aminte. Câţiva n-au răspuns, dar asta nu înseamnă nimic... probabil au şi pornit la drum, închipuindu-şi că nu mai are rost să ne anunţe. În orice caz, dacă te pregăteşti pentru şapte sau opt persoane va fi în regulă.

— Vrei să spui împreună cu noi.

— Nu, nu, vreau să spun şapte sau opt invitaţi pe lângă familie.

— Dar e absurd, Larry. Nu putem adăposti treisprezece oameni în vila asta, cu toată bunăvoinţa din lume.

— Atunci hai să ne mutăm. Ţi-am oferit o soluţie perfect viabilă. Nu ştiu de ce te împotriveşti.

— Nu fi ridicol, dragă! Să zicem că ne mutăm într-o vilă destul de mare să încapă treisprezece persoane, ce facem cu surplusul de spaţiu când pleacă musafirii?

— Invităm alţii, spuse Larry, uimit că mamei nu-i trecuse prin cap răspunsul acesta simplu.

Mama îl fulgeră cu privirea prin ochelarii puşi strâmb.

— Zău, Larry, tu mă superi, spuse ea în cele din urmă.

— Cred că-i nedrept să dai vina pe mine, pentru că toată organizarea casei tale se duce de râpă la sosirea unui mic număr de musafiri, spuse grav Larry.

— Un mic număr de musafiri, suspină mama. Mă bucur să aud că opt este un mic număr de musafiri.

— Cred că atitudinea pe care ai adoptat-o nu-i deloc rezonabilă.

— Presupun că-i rezonabil să inviţi oameni fără să-mi spui şi mie.

Larry îi aruncă o privire ofensată şi-şi luă cartea.

— Îmi pare rău, am făcut tot ce am putut, spuse el, mai mult nu pot face.

Urmă o tăcere prelungită, în timpul căreia Larry îşi citea calm cartea şi mama îngrămădea mănunchiuri de

trandafiri în vase și le punea la întâmplare prin cameră, vorbindu-și în șoaptă.

— Aș dori să faci ceva și să nu stai culcat acolo, spuse ea în cele din urmă. În definitiv, sunt prietenii tăi. Tu ești cel care trebuie să ia niște măsuri.

Larry, cu aerul unui om care a suferit îndelung, puse cartea jos.

— Nu știu ce dorești să fac. Toate sugestiile pe care ți le-am dat le-ai respins.

— Dacă ar fi fost rezonabile le-aș fi acceptat.

— Nu văd nimic absurd în ceea ce am sugerat.

— Larry, dragă, judecă și tu. Nu putem să ne mutăm în graba mare în altă vilă, fiindcă vin niște musafiri. Mă îndoiesc de altfel că vom găsi una la timp. Și mai sunt și lecțiile lui Gerry.

— Toate pot fi aranjate dacă îți dai silința.

— Nu ne vom muta de aici, spuse mama. În această privință hotărârea mea este fermă.

Își îndreptă ochelarii, îl privi sfidător pe Larry și se îndreptă spre bucătărie, exprimându-și prin toată ființa ei hotărârea de nezdruncinat.

PARTEA A DOUA

„Primirea de oaspeți să n-o uitați,
Căci prin aceasta unii fără ca să
știe au primit în gazdă îngeri".

Epistolă către Evrei XIII, 2

Vila galbenă ca narcisa

Noua vilă era enormă, o clădire înaltă și pătrată în stil venețian, cu pereți decolorați, galbeni ca narcisa, storuri verzi și acoperiș cărămiziu. Stătea pe un deal de pe care se vedea marea și era înconjurată de un pâlc neîngrijit de măslini și de livezi tăcute de lămâi și portocali. Întreaga atmosferă sugera o melancolică antichitate: casa cu zidurile ei crăpate care se cojeau, cu camerele imense cu ecou și verandele unde stăteau îngrămădite mormane de frunze din anul trecut și unde vița și lianele creșteau atât de des, încât camerele de la parter erau într-un permament crepuscul. Dintr-o latură a casei, coborai spre o grădină mică, înconjurată de un zid cu o poartă de fier forjat era mâncată de rugină. Aici trandafirii, anemonele și muștatele se revărsau peste cărările năpădite de buruieni și mandarinii lățoși și necurățați erau atât de înțesați de flori, încât parfumul lor te amețea. Dincolo de grădină, livezile erau nemișcate și nu se auzea decât bâzâitul albinelor și câte un ciripit de pasăre. Atât casa cât și pământul din jurul ei se părăgineau cu încetul, uitate pe partea

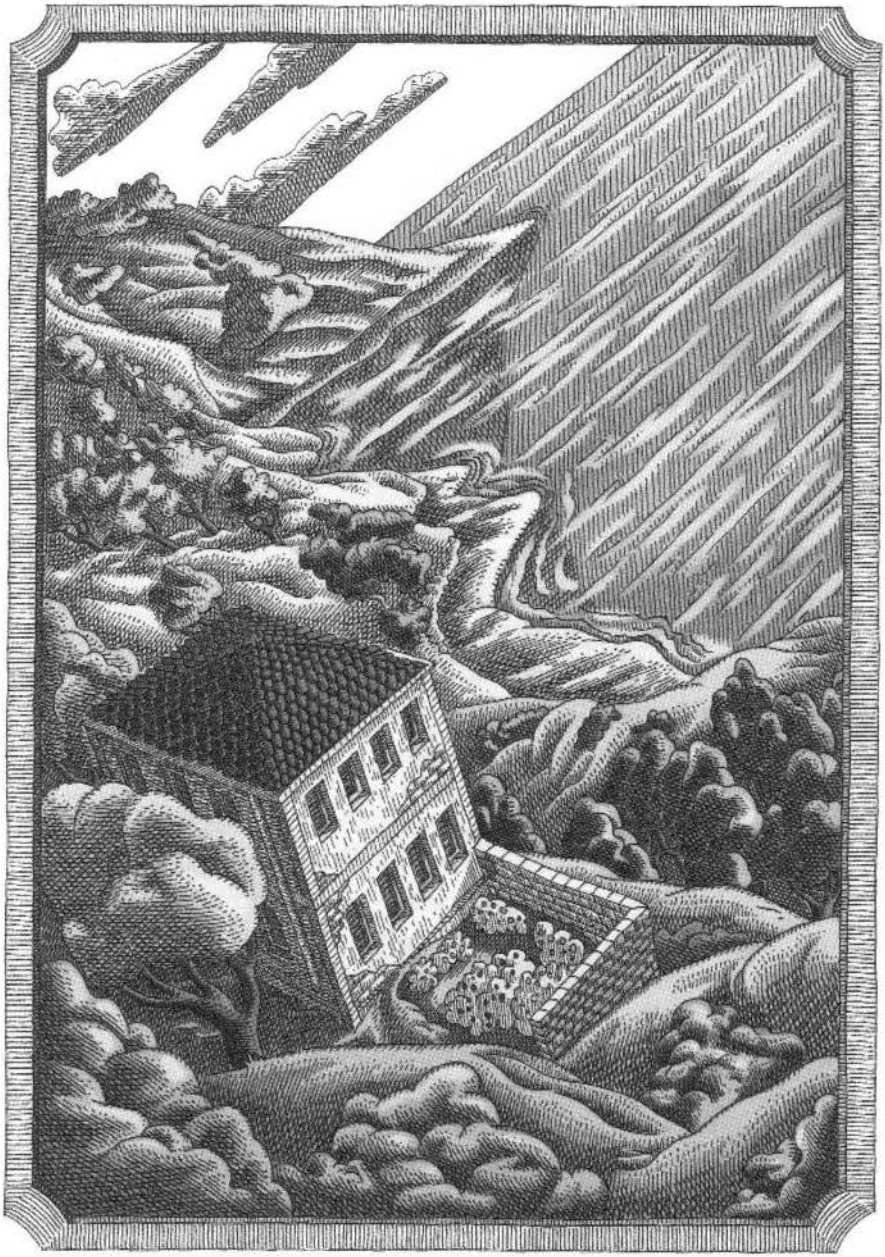

dealului care privea spre coastele întunecate și roase ale Albaniei. Părea că vila și întreg peisajul erau pe jumătate adormite, zăcând amețite sub soarele de primăvară, lăsându-se pradă mușchiului, ferigilor și unui mare număr de ciuperci.

Spiro fusese bineînțeles cel care găsise locuința și organizase mutarea cu minimum de agitație și maximum de eficiență. La trei zile după ce văzusem pentru prima dată vila, căruțele lungi de lemn se târau pe drum într-o procesiune prăfoasă, încărcate până la refuz cu lucrurile noastre. În cea de a patra zi ne și instalasem.

La marginea proprietății, într-o căsuță, locuia grădinarul cu soția sa, o pereche mai în etate și destul de decrepită care părea că decăzuse odată cu moșia. Sarcina lui era să umple rezervoarele cu apă, să culeagă fructele, să preseze măslinele și să se lase groaznic înțepat, o dată pe an, extrăgând mierea din cele șaptesprezece stupuri care fremătau pe sub lămâi. Într-un moment de entuziasm prost inspirat, mama o angajase pe soția grădinarului ca fată în casă. Se numea Lugaretzia și era o ființă slabă și lugubră, al cărei păr scăpa veșnic de sub fortificația de ace și piepteni cu care era prins de țeastă. Era extrem de sensibilă, după cum descoperi curând mama și cea mai palidă critică adusă activității sale, cu oricât tact ar fi fost formulată, făcea să-i înoate în lacrimi ochii negri, într-o manifestare penibilă de mâhnire. Era un spectacol atât de deprimant, încât mama renunță curând să o mai critice.

Exista un singur lucru pe lume care putea aduce un surâs pe chipul întunecat al Lugaretziei, o licărire în ochii ei umili: să-i vorbești despre durerile ei. În timp ce majoritatea oamenilor practică ipohondria în timpul lor liber, pentru Lugaretzia devenise o ocupație permanentă. Când ne-am mutat, stomacul era cel care o supăra. Raportul

privind starea stomacului ei începea la șapte dimineața când se urca cu ceaiul. Trecea cu tăvile din cameră în cameră, oferind fiecăruia descrierea detaliată a încăierării ei nocturne cu măruntaiele. Era as în arta descrierii plastice: gemând, gâfâind, încovoindu-se de durere, împleticindu-se prin cameră, ne dădea o imagine atât de realistă a celor pătimite, încât ne trezeam și noi, prin simpatie, cu dureri de stomac.

— N-ai putea face ceva cu femeia asta? o întrebă Larry pe mama într-o dimineață, după o noapte în care stomacul îi dăduse deosebit de mult de furcă Lugaretziei.

— Ce crezi că aș putea face? I-am dat niște bicarbonat de sodiu de la tine.

— Probabil asta explică răul ei din noaptea trecută.

— Sunt convinsă că nu mănâncă cum trebuie, își dădu cu părerea Margo. Are probabil nevoie de o dietă.

— Nimic nu i-ar putea veni de hac stomacului ei, cu excepția unei baionete, spuse Larry caustic. Sunt sigur, căci în ultima săptămână m-am familiarizat cumplit de mult cu fiecare detaliu al intestinului ei gros.

— Știu că-i puțin cam obositoare, recunoscu mama, dar în definitiv este evident că biata femeie suferă.

— Da' de unde! fu de părere Leslie. Savurează fiecare moment în parte, cum face și Larry când e bolnav.

— Oricum, interveni grăbită mama, trebuie să o suportăm. Nu putem găsi nici altă femeie. Am să-l rog pe Theodore s-o consulte când vine data viitoare pe la noi.

— Dacă tot ce mi-a spus azi-dimineață este adevărat, spuse Larry, ar trebui să intre la ea în stomac cu o daltă și o lampă de miner.

— Nu fi dezgustător, Larry, îl mustră mama.

Scurt timp după aceea, spre ușurarea noastră, stomacul Lugaretziei se amelioră, dar aproape imediat o lăsară

picioarele și începu să șchiopăteze jalnic prin casă, gemând tare și frecvent. Larry fu de părere că mama angajase drept femeie de serviciu o stafie și propuse să i se cumpere o bilă și un lanț. Ne lămuri că în felul acesta vom ști cel puțin când se apropie și vom avea timp să ne salvăm, căci Lugaretzia își făcuse obiceiul să se strecoare în spatele tău și să-ți geamă pe neașteptate în ureche. După dimineața în care Lugaretzia și-a scos pantofii în sufragerie ca să ne arate exact care deget o supără, Larry a început să ia micul dejun la el în dormitor.

Dar în afara suferințelor Lugaretziei, casa mai avea și alte metehne. Mobila pe care o închiriasem odată cu vila era o colecție fantastică de relicve victoriene, care stătuseră încuiate în camere în ultimii douăzeci de ani. Înghesuite peste tot, urâte, greoaie, nepractice, scârțâind oribil dacă treceai pe lângă ele călcând mai apăsat, lepădau câte o bucată de lemn cu trosnituri puternice ca împușcăturile de muschetă, întovărășite de nori de praf. În prima seară căzu piciorul mesei din sufragerie, făcând să curgă în cascadă pe dușumea toată mâncarea. Câteva zile mai târziu, Larry se așeză pe un scaun imens, cu aspect solid, ca spătarul să dispară într-un nor de praf înecăcios. Când, încercând să deschidă un garderob de dimensiunile unei case, mama se trezi cu ușa în brațe, hotărî că trebuiesc luate măsuri.

— Nu putem invita niște oameni într-o casă în care lucrurile cad în bucăți numai dacă te uiți la ele, spuse ea. Nu-i nimic altceva de făcut decât să cumpărăm mobilă nouă. Niciodată nu ne-au costat musafirii atât de mult.

A doua zi dimineață, Spiro o conduse pe mama, pe Margo și pe mine în oraș, să cumpărăm mobilă. Am constatat că orașul era mai aglomerat și mai gălăgios ca de obicei, dar nu ne-a trecut prin minte că s-ar petrece ceva

deosebit până nu am terminat tocmeala cu negustorul și am ieșit din prăvălie pe străzile înguste și întortocheate. Încercând să ajungem la locul unde parcasem mașina, am fost îmbrânciți și împinși de mulțimea care devenea din ce în ce mai compactă. Înghesuiala se înteți într-atât, încât am fost antrenați și noi, împotriva voinței noastre.

— Cred că se petrece ceva, spuse Margo, dovedind mult spirit de observație. Poate-i vreo serbare, sau altceva interesant.

— Nu-mi pasă ce este câtă vreme ne mai putem întoarce la mașină, afirmă mama.

Dar am fost târâți în direcția opusă mașinii și, în cele din urmă, siliți să ne alăturăm unei imense mulțimi adunate în piața principală a orașului. Am întrebat o țărancă bătrână de lângă mine ce se petrece și s-a întors să-mi răspundă cu fața strălucind de mândrie.

— Ziua Sfântului Spiridon, *Kirie*. Astăzi ne este îngăduit să intrăm în biserică și să-i sărutăm picioarele.

Sfântul Spiridon era sfântul protector al insulei. Moaștele sale se păstrau într-un sicriu de argint, în biserică, și o dată pe an erau purtate într-o procesiune în jurul orașului. Sfântul era atotputernic și-ți putea îndeplini dorințele; vindeca boli și făcea o mulțime de minuni, dacă se întâmpla să fie bine dispus când îi adresai rugăciunea. Locuitorii insulei îl adorau și tot al doilea băiat era botezat Spiro, în onoarea lui. Astăzi era o zi specială. Se pare că aveau să deschidă sicriul și să îngăduie drept-credincioșilor să sărute papucii din picioarele moaștelor și totodată să ceară îndeplinirea unei rugăciuni. Componența mulțimii arăta cât de iubit era sfântul printre corfioți: vedeai țărănci bătrâne, în hainele lor negre de sărbătoare, alături de bărbații lor gârboviți ca niște măslini și cu mustăți albe și stufoase; pescari bronzați și vânjoși, cu

pete întunecate de cerneală de caracatiță pe cămăși; dar mai erau și bolnavi, deficienți mintali, tuberculoși, ologi, bătrâni care abia mai puteau umbla și copilași înfășați strâns ca niște coconi, cu obrăjorii ca de ceară, încrețiți de tusea care nu mai contenea. Vedeai chiar și câțiva ciobani albanezi, înalți și cu aspect sălbatic, mustăcioși, rași în cap și purtând sarici. Toată această masă colorată de oameni se mișca încet spre ușa întunecată a bisericii, iar noi eram duși odată cu ea, târâți ca pietricelele într-o revărsare de lavă. Margo fusese împinsă mult înaintea mea, în timp ce mama rămăsese mult în urmă. Eram prins între cinci țărănci grase care se îndesau în mine ca niște perne și emanau miros de sudoare și usturoi, iar mama era încleștată fără ieșire între doi ciobani albanezi. În mod susținut și sigur eram împinși în sus, pe trepte, în biserică.

În interior era răcoare ca într-un puț. Lumina venea doar de la un strat de lumânări care înfloreau ca șofranul galben de-a lungul unui perete. Un preot bărbos, cu potcap, îmbrăcat într-o sutană neagră, fâlfâia ca o cioară prin întuneric, cerând mulțimii să stea la rând câte unul și să străbată biserica, trecând pe lângă sicriul mare de argint, ca apoi să iasă în stradă pe altă ușă. Sicriul stătea în picioare arătând ca o crisalidă de argint, iar în partea de jos o bucată fusese îndepărtată, astfel că se puteau zări picioarele încălțate în papuci brodați. Odată ajuns la sicriu, fiecare se apleca, săruta picioarele și șoptea o rugăciune, în timp ce în partea de sus a sarcofagului, printr-un geam de sticlă, se vedea fața neagră și smochinită a sfântului, purtând o expresie de viu dezgust. Era evident că indiferent de voința noastră, eram siliți să sărutăm picioarele Sfântului Spiridon. Am aruncat o privire în spate și am văzut-o pe mama făcând eforturi frenetice să ajungă lângă mine, dar escorta albaneză nu

ceda deloc și sforțările ei rămâneau zadarnice. Mama îmi prinse privirea și începu să facă grimase și să arate spre sicriu, scuturând vehement din cap. Eram foarte nedumerit de semnele acestea și tot așa erau și albanezii, care o scrutau bănuitori. Cred că au tras concluzia, pe bună dreptate, de altfel, că mama era pe punctul să leșine, căci era roșie la față și se strâmba din ce în ce mai tare. În cele din urmă, din disperare, lăsă baltă prudența și strigă peste capetele mulțimii.

— Spune-i lui Margo... să nu sărute... să sărute în vânt... să sărute în vânt.

M-am întors să-i transmit lui Margo mesajul mamei, dar era prea târziu; o văzui aplecată peste picioarele în papuci, sărutându-le cu un entuziasm care încântă și surprinse mulțimea. Când veni rândul meu, urmai instrucțiunile mamei, sărutând cu zgomot și evlavie demonstrativă un punct cu câțiva centimetri deasupra picioarelor sfinte. Am fost apoi împinși mai departe și scoși prin ușa bisericii afară în stradă, unde mulțimea se risipea, formând grupuri mici care râdeau și vorbeau. Margo aștepta pe trepte cu un aer extrem de satisfăcut. În clipa următoare țâșni pe ușă și mama, împinsă de umerii vânjoși ai ciobanilor ei. Coborî clătinându-se scările și ni se alătură.

— Păstorii aceștia! exclamă ea slab. Atât de prost crescuți... mirosul aproape m-a omorât... un amestec de tămâie și usturoi... cum reușesc oare să miroasă astfel?

— Ei, lasă, interveni Margo veselă. Merită tot efortul dacă Sfântul Spiridon îmi împlinește dorința.

— Un procedeu cât se poate de neigienic, spuse mama, făcut să răspândească bolile, nu să le vindece. Mi-e groază să mă mai gândesc la tot ce-am fi putut lua, dacă chiar sărutam picioarele.

— Dar eu i-am sărutat picioarele, spuse Margo mirată.

— Margo, nu-i cu putință!

— Toți făceau așa.

— După ce ți-am spus în mod expres să nu o faci!

— Nu mi-ai spus mie nimic!

Le-am întrerupt ca să le explic că avertismentul mamei sosise prea târziu.

— După ce toată lumea a îmbăiat papucii aceia, tu n-ai ceva mai bun de făcut decât să-i săruți?

— Am făcut și eu ce-au făcut și ceilalți.

— Nu pricep ce te-a apucat. Cum e cu putință una ca asta?

— De, m-am gândit că poate îmi vindecă acneea.

— Acneea! repetă mama cu dispreț. M-aș mira dacă nu te-ai molipsit de ceva care să țină de urât acneei.

A doua zi Margo căzu la pat, bolnavă rău de gripă și Sfântul Spiridon își pierdu definitiv prestigiul în ochii mamei. Spiro fu trimis în grabă la oraș după un medic și se întoarse aducând un omuleț bondoc, cu părul lăcuit, un fir subțire de mustață și ochii ca niște năsturași, în dosul unor ochelari mari, cu ramă de baga.

Era doctorul Androuchelli, o persoană fermecătoare, care se comporta într-un mod absolut unic față de bolnavi.

— Po, po, po, spuse el intrând grav în dormitor și privind-o pe Margo cu dispreț. Po, po, po, ai făcut o prostie cât tine de mare! Să săruți picioarele sfântului! Po, po, po, po, po, cât pe ce să te alegi cu cine știe ce microbi. Ai noroc, este gripă. Acum să faci tot ce-ți spun. Dacă nu, mă spăl pe mâini în ceea ce te privește. Și te rog să nu-mi mai dai de lucru cu prostii de-alde astea. Dacă mai săruți picioarele vreunui sfânt, pe viitor n-am de gând să mai vin să te vindec. Po, po, po, să faci asemenea imprudență!

Și astfel, în timp ce Margo zăcu în pat trei săptămâni, cu Androuchelli po-po-ind în jurul ei o dată la două sau

trei zile, noi ceilalți ne-am instalat în vilă. Larry puse stăpânire pe o imensă mansardă și angajă doi dulgheri să facă rafturi pentru cărți. Leslie transformă veranda acoperită care se întindea spațioasă în spatele casei în poligon de tir și agăță un enorm steag roșu în exterior ori de câte ori exersa. Mama se învârtea absentă prin imensa bucătărie de la subsol, cu dușumea de piatră, preparând galoane de bulion de carne și încercând să urmărească monologul Lugaretziei și totodată să-și facă griji pentru Margo. În ceea ce ne privea pe Roger și pe mine, aveam la dispoziție zeci de mii de metri pătrați de grădină pe care să-i explorăm, un vast paradis nou, care cobora lin spre marea caldă și nu prea adâncă. Neavând pentru moment niciun profesor (căci George plecase de pe insulă), puteam hoinări toată ziua pe afară, întorcându-mă la vilă doar pentru a lua masa pe fugă.

În terenul variat care îmi era la îndemână, am întâlnit multe ființe pe care le consideram acum vechi prieteni: gândaci de trandafir, bondari albaștri de lemn, buburuze, păianjeni cu trapă. Dar am găsit și animale noi care îmi trezeau interesul. În zidurile în curs de măcinare ale grădinii de lângă casă, trăiau zeci de scorpioni mici și negri, lucitori și lustruiți de parcă ar fi fost făcuți din bachelită. În lămâii și în smochinii din spatele grădinii se afla un mare număr de brotăcei verzi ca smaraldul care, printre frunze, păreau delicioase bomboane satinate. Sus pe dealuri întâlneai diferite soiuri de șerpi, șopârle strălucitoare și broaște țestoase. În livada de fructe vedeai tot felul de păsări: sticleți, florinți, codroși, codobature, granguri, ba uneori și pupeze albe, negre și roz-portocalii, care scormoneau pământul moale, cu ciocuri lungi, încovoiate și își ridicau mirate creasta când mă zăreau, ca apoi să-și ia zborul.

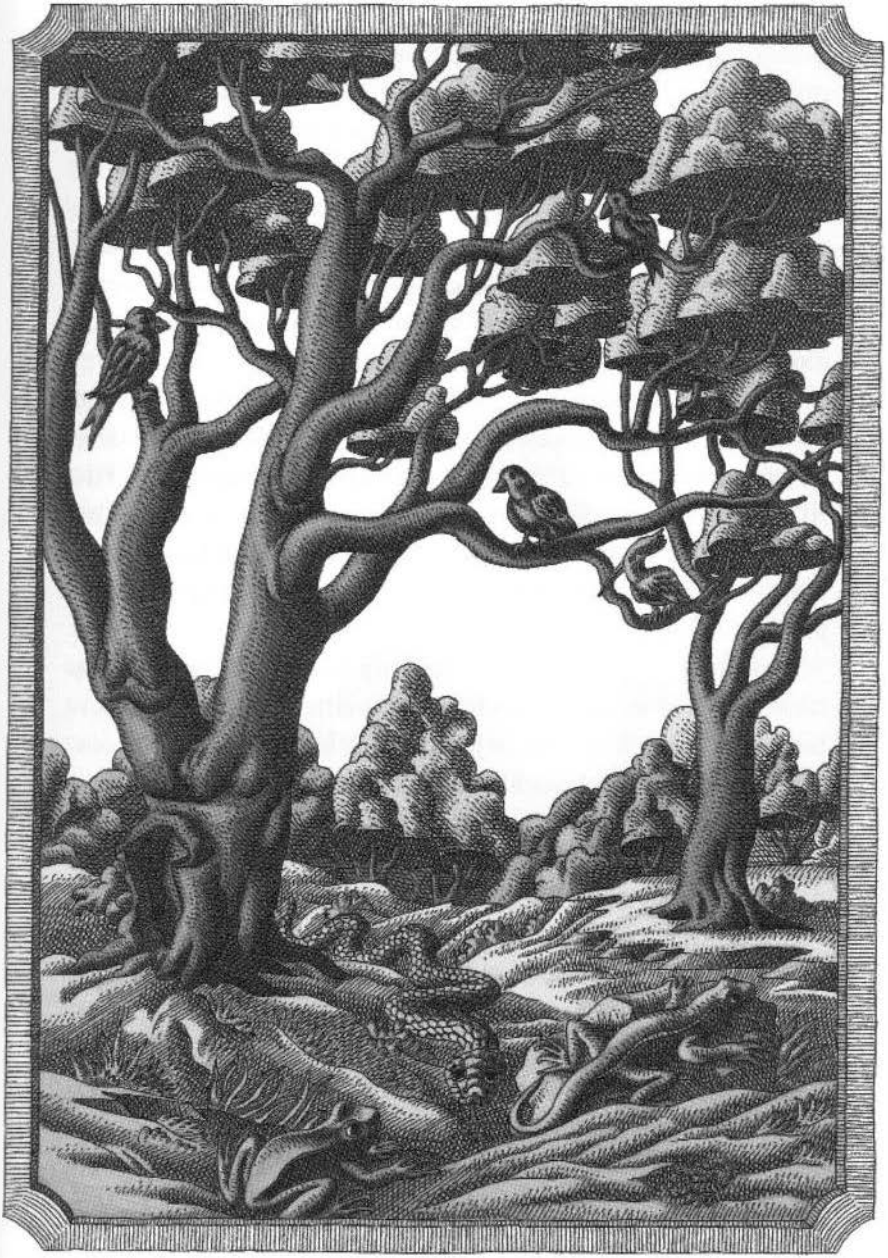

Sub cornișele casei își făcuseră lăcaș rândunelele. Sosiseră cu puțin timp înaintea noastră și căsuțele lor noduroase de lut, abia terminate, mai erau încă de un cafeniu-închis și umed, amintind de plăcintele cu prune. În timp ce cuiburile se uscau devenind de un brun mai deschis, viitorii părinți erau ocupați să le căptușească cu radicele, lână și pene, pe care le căutau prin grădină. Două dintre cuiburi erau mai jos decât restul și asupra acestora mi-am concentrat atenția. Am sprijinit de zid o scară, exact între cele două cuiburi și apoi, încetul cu încetul, zi de zi, m-am urcat tot mai sus până când am reușit să mă așez pe traversa superioară și să privesc în cuiburile care erau acum la vreun metru depărtare de mine. Păsările nu păreau deloc deranjate de prezența mea. Continuau pregătirile lor laborioase pentru a-și întemeia familia, în timp ce eu stăteam ghemuit sus în vârful scării și Roger jos, la picioarele ei.

Am ajuns să cunosc foarte bine cele două perechi de rândunele și urmăream cu interes considerabil activitatea lor zilnică. Păsărelele pe care eu le consideram femele erau foarte asemănătoare în felul de a se comporta: preocupate și din cale-afară de grijulii și aferate. Cei doi masculi, pe de altă parte, dădeau dovadă de caractere total diferite. Unul dintre ei, în timpul lucrărilor de căptușire a cuibului, aducea material excelent, dar refuza să-și considere activitatea drept muncă. Purtând un smoc de păr de oaie în cioc, zbura cu multe devieri spre cuib, pierdea câteva minute desenând, în zbor jos, opturi deasupra florilor din grădină, sau treiera înainte și înapoi, printre coloanele care susțineau via. Soția lui se ținea pe lângă cuib și-l mustra exasperată, dar el refuza să ia viața în serios. Și cealaltă femelă avea necazuri cu perechea ei, dar de altă natură. Puteai spune, cel mult, că era exagerat de

entuziast. Părea hotărât să nu lase nicio piatră neîntoarsă, în efortul de a pregăti pentru copiii lui cea mai bună căptușeală din toată colonia de rândunele. Dar, din nefericire, nu era matematician și, oricât s-ar fi străduit, nu reușea să-și amintească dimensiunea cuibului. Se întorcea la cuib, ciripind agitat, deși cam înăbușit, cu câte o pană de găină sau de curcan mare cât el și cu țeava prea groasă ca să poată fi îndoită. Soția sa pierdea câteva minute ca să-l convingă că, oricât s-ar munci și ar înghesui-o, pana nu va intra în cuib. Profund decepționat, o lăsa în cele din urmă să plutească în jos, spre grămada tot mai mare ce se formase dedesubt, ca apoi să zboare în căutarea unui material mai potrivit. După scurt timp se întorcea împovărat cu câte un smoc de lână atât de îmbâcsit și întărit de pământ și bălegar, încât îi era greu să-l urce până sus la streașină, darmite să-l mai bage în cuib.

Când în cele din urmă cuiburile fuseseră căptușite, ouăle pestrițe depuse și clocite, caracterul celor doi soți păru că se schimbă. Cel care adunase atât de mult material inutil pentru căptușeala cuiburilor acum se zbenguia și zburătăcea pe deal fără grijă și venea plutind spre cuib purtând nepăsător o gură de insecte tocmai potrivite ca mărime și frăgezime ca să placă progeniturilor sale pufoase și tremurătoare. Celălalt mascul începu să aibă un aer hărțuit, pradă pare-se temerii groaznice că puișorii îi vor muri de foame. Slăbise ca o umbră alergând după mâncare și se întorcea cărând cele mai nepotrivite alimente, ca de pildă gândaci mari și scorțoși, numai picioare și elitre, și imense libelule uscate, complet indigeste. Se ținea de marginea cuibului într-un curajos dar zadarnic efort de a vârî aceste gigantice ofrande în ciocul veșnic deschis al puișorilor. Mi-e groază să mă gândesc ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi reușit să împingă vreuna dintre țepoasele

capturi de-a lungul micului lor esofag. Din fericire nu reușea niciodată și, în cele din urmă, cu un aer mai istovit ca oricând, lăsa să-i cadă insecta jos și zbura grăbit în căutare de altă hrană. I-am rămas foarte recunoscător acestui rândunel căci mi-a furnizat trei specii de fluturi, șase libelule și două exemplare de leul furnicilor, toate noi în colecția mea.

Femelele, odată puii ieșiți din ou, se comportau aproape la fel ca înainte: zburau ceva mai repede, aveau un aer de sprintenă eficiență, dar nimic mai mult. M-a interesat să văd pentru prima dată aranjamentele de igienă din cuibul unei păsări. De câte ori hrăneam cu mâna vreun pui de pasăre, mă tot întrebam de ce își ridică coada în sus și o mișcă insistent când vrea să excreteze. Acum am descoperit motivul. Excrețiile micilor rândunele, în formă de bilă, erau învelite într-o mucoasă, de parcă ar fi fost împachetate în gelatină. Puii stăteau în cap, își mișcau coada într-o scurtă dar entuziastă rumbă și depuneau micile lor ofrande pe marginea cuibului. Când se întorceau rândunelele, îndesau hrana în gâtlejurile căscate și apoi luau delicat în cioc găinațurile și zburau să le ducă în altă parte, printre măslini. Era un aranjament admirabil și eu urmăream fascinat spectacolul, începând cu clătinarea cozii – care mă făcea întotdeauna să chicotesc – până la zborul părinților peste vârfurile copacilor și căderea la pământ a micii bombe negre și albe.

Știind obiceiul rândunelului de a aduna insecte ciudate și nepotrivite pentru puișorii săi, aveam obiceiul să caut pe sub cuiburi de câteva ori pe zi, în speranța de a găsi specimene noi, pe care să le adaug la colecția mea. Acolo am găsit, într-o dimineață, târându-se, un gândac absolut extraordinar. Nu-mi venea să cred că un rândunel, chiar zănatic ca acesta, ar fi putut aduce sau prinde o vietate

atât de mare. Și totuși era acolo, sub cuiburi. Era un gândac mare și stângaci, negru-albăstrui, cu capul mare, rotund, antene lungi, unite și un corp bombat. Partea lui cea mai bizară erau elitrele; ai fi zis că le-a trimis la spălat și au intrat la apă, căci erau foarte mici și păreau concepute pentru un gândac de două ori mai mic decât el. Mă amuza ideea că în dimineața respectivă se trezise fără elitre curate și le împrumutase pe ale fratelui său mai mic, dar a trebuit să recunosc că această presupunere, oricât de încântătoare, nu putea fi considerată științifică. Am constatat, după ce am umblat cu el, că degetele îmi miroseau puțin înțepător și erau unsuroase, deși nu am văzut să fi eliminat vreun lichid. Am întins mâna lui Roger s-o miroasă, să văd dacă era de aceeași părere și cum a început să strănute violent și să se dea înapoi, am tras concluzia că trebuie să fi fost gândacul și nu degetele mele. L-am păstrat cu grijă, ca Theodore să-l poată identifica.

Acum, că venise primăvara cu zilele ei calde, venea Theodore la noi la vilă, la ceai, în fiecare joi. Sosea de la oraș într-o trăsură, iar costumul său imaculat, gulerul tare și pălăria contrastau bizar cu plasele, pungile și cutiile cu eprubete de care era înconjurat. Înainte de ceai examinam și identificam specimenele noi pe care le găsisem între timp. După ceai, hoinăream peste câmpuri în căutare de gângănii, sau făceam ceea ce Theodore numea o excursie la vreun eleșteu sau vreo baltă din apropiere, în căutarea vreunui nou exemplu de viață microscopică pentru colecția lui. Identifică ciudatul meu gândac cu elitre fără nicio dificultate și-mi mai dădu și câteva informații interesante în legătură cu el.

— Aha, da, spuse el, examinând insecta de aproape. E un mamornic... *Meloe proscaraboeus*... Da, e drept că-i un gândac cu aspect foarte curios. Ce spui? A, da! Elitrele...

după cum vezi, nu poate zbura. Există mai multe specii de coleoptere care au pierdut capacitatea de a zbura dintr-un motiv sau altul. Viața acestui gândac este foarte curioasă. Exemplarul nostru este evident o femelă, masculul fiind cu mult mai mic. Aș zice cam jumătate. Se pare că femela depune mai multe ouă mici, galbene, în ulei, din care ies larvele. Acestea se urcă pe prima floare care le iese în cale și așteaptă printre petale. Există un anumit tip de albină solitară pe care o așteaptă larva și când se întâmplă ca una să intre în floare, se prinde bine cu ghearele de perișorul albinei și... călătorește cu autostopul. Dacă are noroc, albina e o femelă care colectează miere să o ducă în celula de fagure, unde va depune oul. De îndată ce albina a umplut celula și și-a depus oul, larva își dă drumul deasupra oului și albina închide celula. Larva mănâncă oul și se dezvoltă în interior. Ceea ce mi se pare curios este că nu există decât o singură specie de albine pe care le pradă larva. Înclin să cred că un mare număr de larve se agață de câte o albină din altă specie și în final moare. Și dacă stai să te gândești, chiar dacă este albina care trebuie, nu există nicio garanție că-i o femelă pe punctul de a-și depune ouăle.

Făcu o mică pauză, se ridică de mai multe ori pe vârfuri și contemplă gânditor dușumeaua. Privi apoi în sus cu o licărire în ochi.

— Mă gândesc, continuă el, că este ca atunci când pariezi pe un cal la curse... cu foarte puțini sorți de izbândă.

Clătină ușor cutia cu capac de sticlă, făcând gândacul să alunece dintr-o parte într-alta, fluturând surprins din antene, înainte de a o așeza, cu grijă, pe raft, printre celelalte specimene.

— Dacă tot veni vorba despre cai, spuse Theodore fericit, punându-și mâinile în șold și legănându-se, ți-am

povestit vreodată cum am condus eu intrarea triumfală a trupelor în Smirna pe un cal de luptă alb? Știi, era în timpul Primului Război Mondial și comandantul batalionului meu luase hotărârea să intre în marș în Smirna într-o coloană triumfală, condusă, dacă va fi posibil, de un om călare pe un cal alb. Din păcate mi-au acordat mie privilegiul îndoielnic de a conduce trupele. Învățasem, bineînțeles, și eu să călăresc, dar... n-aș zice... că m-am considerat vreodată as în călărie. Totul a mers bine, calul a avut un comportament foarte demn, până am ajuns la periferia orașului. În unele părți ale Greciei există obiceiul de a se arunca cu parfum, apă de roze, sau ceva de genul acesta în... eroii victorioși. Cum mergeam eu așa, în fruntea coloanei, o bătrână se repezi dintr-o străduță lăturalnică și începu să mă stropească cu apă de colonie. Calul nu s-ar fi sinchisit de atâta lucru, dar, din păcate, câteva picături de parfum i-au intrat probabil în ochi. Era el, ce-i drept, obișnuit cu paradele, cu mulțimile entuziaste și așa mai departe, dar nu era obișnuit să fie împroșcat în ochi cu apă de colonie. Deveni, ca să zic așa, foarte indispus și începu să se comporte mai mult ca un cal de circ decât ca unul de luptă. Am reușit să rămân călare numai pentru că mi s-au înțepenit picioarele în scările de la șa. Coloana a fost nevoită să spargă rândurile ca să încerce să-l potolească, dar era atât de înnebunit încât, în cele din urmă, comandantul a considerat că n-ar fi înțelept să-l lase să ia parte la intrarea triumfală. Și așa, în timp ce trupele defilau pe bulevardele principale, cu fanfare care cântau și oameni care aplaudau, eu, pe calul meu alb, am fost nevoit să mă furișez pe ulițe lăturalnice și, colac peste pupăză, amândoi miroseam foarte violent a apă de colonie. Ei da... de atunci nu mi-a mai plăcut să călăresc.

Colina broaştelor ţestoase

În spatele vilei se afla un şir de coline care înălţau creste năpădite de verdeaţă deasupra crângurilor de măslini din jur, coline acoperite cu mirt verde, hăţişuri înalte şi câte un penaj pestriţ de chiparoşi. Era probabil partea cea mai atrăgătoare din preajma casei, căci clocotea de viaţă. Pe cărările de nisip, larvele de leul furnicilor săpau capcane conice şi stăteau la pândă, gata să reverse asupra oricărei furnici nesăbuite care ar fi călcat pe margine un bombardament de nisip care o făcea să se rostogolească la fund unde era înhăţată de fălcile teribile, ca nişte cleşti, ale larvei. În bancurile de nisip roşu, viespile prădătoare îşi săpau tunelele. Zburau jos, în căutare de păianjeni, îi înţepau cu acul paralizându-i şi-i cărau să-şi hrănească larvele cu ei. Printre florile tufişurilor, omizile unor mici păuni de noapte, grase şi păroase, se hrăneau tacticos, arătând ca nişte gulere însufleţite de blană. Printre mirţi, în umbra caldă şi parfumată dintre frunze, mişunau călugăriţele, întorcându-şi capul într-o parte şi în cealaltă, în căutarea prăzii. Printre ramurile chiparoşilor se lăfăiau cuiburi cochete de cintezoi, pline de puişori cu ochi holbaţi şi cioc căscat. Pe ramurile mai de jos, auşeii îşi ţeseau cupa lor mică şi fragilă din muşchi şi păr şi, în aşteptarea insectelor, atârnau cu capul în jos la marginea crengilor. Scoteau chiţăituri aproape imperceptibile de bucurie când descopereau vreun mic păianjen sau ţânţar, iar crestele aurii sclipeau ca nişte căşti în zborul lor scurt, pe sub umbra pomului.

Nu mult după ce ne stabilisem în vilă, am făcut descoperirea că aceste coline aparţineau de fapt broaştelor ţestoase. Într-o după-amiază fierbinte, Roger şi cu mine stăteam pitiţi după un tufiş, aşteptând răbdători ca un

fluture coadă-de-rândunică să se întoarcă la petecul de soare unde părea să fie locul lui favorit, căci voiam să-l prind. Era prima zi într-adevăr caldă a anului și totul părea să zacă amețit, dormitând și absorbind soarele. Coada-de-rândunică nu se grăbea; coborâse jos printre măslini și dansa de unul singur un balet, răsucindu-se, plonjând și piruetând în soare. În timp ce-l urmăream cu privirea, am văzut cu coada ochiului o ușoară mișcare alături de tufișul sub care ne tupilasem. M-am uitat repede să văd ce poate fi, dar pământul brun era inundat de soare și lipsit de viață. Eram pe punctul de a-mi îndrepta din nou atenția spre fluture, când am văzut ceva ce nu-mi venea să-mi cred ochilor: petecul de pământ pe care îl privisem se ridică brusc în sus ca și cum o mână l-ar fi împins pe dedesubt, scoarța se crăpă și o mică plantă se clătină violent, înainte ca rădăcinile palide să-i cedeze și ea să cadă într-o parte.

Care putea fi cauza acestei subite erupții? Un cutremur? Imposibil, era prea slab și restrâns. O cârtiță? Puțin probabil într-un teren atât de arid și lipsit de apă. În timp ce încercam să mă lămuresc, pământul se mai înălțuri o dată, bulgări de țărână se desprinseră și se rostogoliră, iar sub ochii mei se ivi o carapace galbenă. Se ridică, înlăturând din calea ei pământul și apoi, încet și prevăzător, apăru din gaură un cap încrețit și solzos, urmat de un gât prelung. Ochii împăienjeniți clipiră de câteva ori, broasca țestoasă mă cercetă și, hotărând probabil că nu reprezint niciun pericol, se ridică cu mare grijă și efort și, ieșind din celula de lut, făcu doi, trei pași, ca apoi să se lase somnoroasă jos, la soare. După o lungă iarnă petrecută sub pământul umed și rece, prima baie de soare trebuie să fi fost pentru reptilă ca un pahar de vin. Cu lăbuțele ieșite din carapace, gâtul cât se poate de întins, capul culcat pe

pământ și ochii închiși, vietatea părea că absoarbe soarele prin fiecare por al trupului și al carapacei. Rămase culcată astfel vreo zece minute, apoi se ridică încet și hotărât și se rostogoli în jos, pe cărare, până la un petec de păpădie și trifoi ce se întindea la umbra unui chiparos. Aici picioarele părură că o lasă și, cu o bufnitură, căzu cu carapacea de pământ. Capul ieși apoi în afară, se aplecă spre smocul verde de trifoi, gura se căscă, urmă o clipă de nehotărâre, ca apoi să se închidă, cuprinzând frunzele zemoase. Capul se smuci îndărăt să le rupă și le mestecă fericită, cu botul mânjit de întâia hrană a anului.

Fusese probabil prima care-și făcuse apariția în primăvara aceea și, ca și cum ivirea ei din dormitorul subteran fusese un semnal, dealurile se acoperiră în scurt timp de broaște țestoase. Nu văzusem niciodată atât de multe borște țestoase adunate pe un teritoriu atât de mic; unele de mărimea unei farfurii adânci, altele doar cât o ceașcă, străbunici palide, de culoarea ciocolatei, tineret în nuanța coarnelor, mișunau greoi pe cărările de nisip, intrând și ieșind de sub tufișuri și mirți, coborând uneori în crângul de măslini, unde vegetația era mai suculentă. Stând în același loc vreo oră, puteai să numeri până și zece broaște țestoase care treceau pe lângă tine. Într-o după-amiază, vrând să fac un experiment, am cules treizeci și cinci de exemplare în două ore, nefăcând altceva decât să mă plimb pe coasta dealului și să le culeg pe cele care rătăceau cu un aer de hotărâre preocupată, picioarele lor scurte și strâmbe lovind vârtos pământul.

Nu mult după ce stăpânii cu carapace ai colinelor ieșiseră din lăcașurile lor de iarnă și-și luaseră prima masă, masculii fură cuprinși de romantism. Înaintând semeț pe vârfuri, cu o grabă împiedicată și cu gâtul complet întins, porneau în căutarea unei perechi, oprindu-se din când

în când să scoată un strigăt ciudat, cântecul pasionat de dragoste al masculului. Femela, călcând mărunt şi greoi printre tufişuri şi oprindu-se din când în când pentru o gustare, răspundea într-un fel degajat. Doi sau trei masculi, deplasându-se în ceea ce pentru o broască ţestoasă însemna galop, se îndreptau de obicei spre aceeaşi femelă. Ajungeau suflând din greu, aprinşi de pasiune şi se scrutau unul pe altul cu guşile palpitându-le spasmodic. Apoi se pregăteau de luptă.

Confruntarea lor era nespus de pasionantă, amintind mai mult de luptele libere decât de box, deoarece combatanţii nu aveau nici iuţeala, nici graţia necesară vreunui joc de picioare. Tactica principală consta în a ataca rivalul cât se putea de repede, apoi retragerea bruscă în carapace, înainte de ciocnire. Lovitura cea mai bună era considerată cea de flanc, căci dădea prilejul, dacă înghesuiau carapacea adversarului şi apăsau cu nădejde, ca rivalul să fie răsturnat şi lăsat pe spate, dând neajutorat din lăbuţe. Dacă nu reuşeau să lovească în flanc, oricare altă parte din anatomia adversarului era la fel de potrivită. Atacându-se unul pe altul, opintindu-se şi împingând în păcănit de carapace, muşcându-se uneori de ceafă, cu o mişcare lentă, sau retrăgându-se în carapace cu un sâsâit, masculii îşi purtau bătălia. Între timp, obiectul freneziei lor păşea mărunţel înainte, oprindu-se din când în când pentru o gură de mâncare, aparent indiferentă la râcâiala şi trosniturile care se auzeau din spate. Nu în mod excepţional, încăierarea devenea atât de înverşunată, încât câte un mascul, într-un avânt prost plasat, dădea din greşeală câte o lovitură de flanc alesei inimii sale. Victima se ghemuia în carapace cu un smiorcăit indignat şi aştepta răbdătoare ca luptătorii să se îndepărteze de ea. Încăierările acestea mi se păreau cât se poate de prost organizate şi inutile,

căci nu câștiga întotdeauna cel mai tare; dacă terenul îl avantaja, un individ mic putea răsturna cu ușurință unul de două ori mai mare. Și nu se întâmpla întotdeauna ca doamna să fie cucerită de unul dintre cei doi combatanți. Nu de puține ori am văzut femela că se îndepărtează de perechea de masculi în plină luptă și, lăsându-se acostată de un străin (care nici măcar nu-și ciopârțise carapacea de dragul ei), că pleacă fericită cu el.

Roger și cu mine stăteam ore întregi ghemuiți în tufișuri, urmărind cavalerii broaștelor țestoase, în armurile lor incomode, duelându-se de dragul unor doamne, iar disputa reușea întotdeauna să ne amuze. Uneori făceam pariuri între noi care va fi învingătorul și, spre sfârșitul verii, Roger pierduse de atâtea ori, ținând cu cel învins, încât îmi datora o grămadă de bani. Adesea, când lupta era în toi, Roger, furat de spiritul momentului, voia să ia și el parte și trebuia să intervin ca să-l împiedic.

După ce doamna își făcea, în sfârșit, alegerea, urmăream perechea fericită care își petrecea luna de miere printre mirți, ba chiar priveam (pitindu-ne discret după tufișuri) actul final al trăirii romantice. Noaptea, sau mai precis ziua nunții unei broaște țestoase nu are nimic care să te inspire. De la început femela se comportă într-o manieră supărător de timidă și, prin tot soiul de capricii, încearcă să se sustragă atențiilor mirelui ei. Îl irită într-atât, încât nu-i rămâne decât să adopte tactica omului cavernelor și să-i potolească maimuțărelile feciorelnice cu câteva iuți lovituri laterale. Actul sexual însuși este cel mai anevoios și mai stângaci lucru pe care l-am văzut vreodată. Felul incredibil de neîndemânatic și neexperimentat în care masculul încearcă să se aburce pe carapacea femelei, alunecând și rostogolindu-se, agățându-se cu disperare să-și găsească un punct de sprijin pe scutul lucitor, pierzându-și

echilibrul, mai, mai să se răstoarne, este extrem de penibil de privit. De multe ori imboldul de a da o mână de ajutor sărmanei creaturi devenea aproape irezistibil și numai cu greutate mă abțineam să nu intervin. Odată, un mascul se dovedi infinit mai nătâng decât de obicei; căzu jos de trei ori în timpul actului și în general se comportă într-un mod atât de stupid încât începusem să mă întreb dacă-i va fi de ajuns o vară întreagă pentru strădania lui. În cele din urmă, mai mult din noroc decât din pricepere, reuși să se urce și tocmai scoteam un suspin de ușurare, când femela, vădit agasată de nepriceperea mirelui, făcu câțiva pași spre o frunză de păpădie. Masculul se agăță cu disperare de carapacea mișcătoare, dar nu reuși să se țină, alunecă, se clătină o clipă și apoi se rostogoli în mod rușinos, căzând pe spate. Această lovitură finală era mai mult decât putea să îndure și în loc să încerce să se îndrepte se ghemui pur și simplu în carapace și se cufundă în triste-țe. Femela mânca între timp tacticos frunza de păpădie. Cum, după toate aparențele, pasiunea mirelui părea ca se stinsese, l-am repus în picioare și după câteva minute o luă din loc, uitându-se năucit în jur și ignorându-și fosta soție care îl privea indiferentă, cu gura plină de mâncare. Drept pedeapsă pentru comportarea ei crudă, am dus-o într-o parte aridă și uscată a colinei și am lăsat-o acolo ca să fie silită să facă un drum nesfârșit până la cea mai apropiată pajiște de trifoi.

Ca urmare a entuziasmului cu care le urmăream în viața lor de fiecare zi, am ajuns să cunosc din vedere multe dintre broaștele țestoase. Pe unele le recunoșteam după formă și culoare, pe altele după vreun defect fizic, o crestătură la marginea carapacei, lipsa vreunei gheare și așa mai departe. Printre acestea era, în special, o femelă mare de culoarea mierii și a catranului care nu putea confundată

cu nimeni din simplul motiv că avea un singur ochi. Am ajuns atât de apropiați, încât am botezat-o doamna Ciclop. Ajunsese să mă cunoască destul de bine și, dându-și seama că nu vreau să-i fac niciun rău, nu mai dispărea în carapace când mă apropiam, ci își întindea gâtul să vadă dacă i-am adus vreo bunătate, ca de pildă o frunză de salată, sau un mic melc care îi plăcea deosebit de mult. Își vedea de treaba ei nestingherită, în timp ce Roger și cu mine o urmăream și, uneori, ca să-i fac o bucurie, o purtam jos, printre măslini, dându-i prilejul unui picnic cu trifoi. Spre nesfârșita mea părere de rău, n-am fost de față la căsătoria ei, dar am avut norocul să asist la consecințele lunii de miere.

Am găsit-o într-o bună zi ocupată să sape o groapă în pământul moale de la baza unei movile. Când am sosit, săpase destul de adânc și păru bucuroasă să facă o pauză și să-și refacă forțele cu câteva flori de trifoi. Apoi se puse din nou pe treabă, râcâind pământul cu picioarele din față și împingându-l într-o parte cu carapacea. Nefiind sigur de intențiile pe care le avea, n-am încercat să-i vin într-ajutor, ci doar m-am întins pe burtă să o urmăresc cu privirea. După un timp, când reușise să escaveze o grămadă bună de pământ, cercetă atent din toate unghiurile rezultatul și păru satisfăcută. Se întoarse, își coborî partea din spate peste gaură și rămase așa, pierdută în gânduri, ca să depună nouă ouă albe. Am fost cât se poate de surprins și încântat și am felicitat-o din toată inima pentru ceea ce realizase, în timp ce ea se uita la mine cu un aer meditativ. Începu apoi să tragă la loc pământul peste ouă și să-l bătătorească prin metoda simplă de a se așeza deasupra și a se scutura de câteva ori. Odată îndeplinită și această sarcină, se odihni și acceptă restul florilor de trifoi.

M-am trezit astfel într-o situație dificilă, căci îmi doream cu ardoare unul dintre ouă pentru a-mi îmbogăți colecția; nu voiam însă să-l iau cât mai era încă de față, de teamă să nu se simtă jignită, sau poate să sape și restul ouălor și să le mănânce, sau să facă cine știe ce altă grozăvie. A trebuit deci să stau și să aștept răbdător până a terminat de mâncat, a ațipit un pic și apoi a pornit cu pași șovăitori printre tufișuri. Am urmărit-o un timp, să mă asigur că nu se mai întoarce și apoi m-am apropiat grăbit de cuib și am scos cu mare grijă din pământ unul dintre ouă. Era de mărimea unui ou de porumbel, de formă ovală și cu o coajă aspră, calcaroasă. Am tasat bine țărâna peste cuib, ca să nu știe că i-a fost deranjat și am dus triumfător trofeul înapoi la vilă. Cu mare atenție i-am scos gălbenușul cleios și l-am așezat în colecția mea de științe naturale, singur, într-o cutiuță cu capacul de sticlă. Textul etichetei era o nostimă împletire de științific cu sentimental: „Ou de broască țestoasă din Grecia *(Testudo graeca)*. Depus de doamna Ciclop."

În cursul primăverii și al începutului de vară, în timp ce eu studiam împerecherea broaștelor țestoase, vila era asaltată de puhoiul aparent fără sfârșit al prietenilor lui Larry. Abia dacă apucam să văd plecând un grup și să oftăm ușurați, că altul își și făcea apariția într-un șir de taxiuri și trăsuri care urcau dealul claxonând și zdrăngănind, ca să ne umple iarăși casa. Uneori ceata de oaspeți noi apărea înainte să fi scăpat de cea care o precedase și haosul devenea de nedescris. Întreaga casă și grădină erau dotate cu poeți, autori, pictori și dramaturgi care discutau, pictau, beau, băteau la mașină și compuneau. Nu erau nici pe departe oamenii obișnuiți și agreabili pe care îi promisese Larry, ci toți se dovediră a fi neobișnuit

de excentrici și atât de supraintelectuali, încât aveau dificultăți serioase în a se înțelege între ei.

Printre primii sosiți fu Zatopec, un poet armean, scurt și îndesat, cu nasul acvilin, strâmb, o coamă de păr cărunt care îi ajungea la umeri și mâinile umflate și deformate de artrită.

Purtând o imensă pelerină neagră care fâlfâia, o pălărie cu boruri largi, sosi într-o trăsură încărcată cu sticle de vin. Vocea lui cutremură casa ca un siroco când se năpusti înăuntru, cu pelerina în vânt și brațele pline de sticle. Nu-i tăcu glasul mai deloc de-a lungul șederii sale. Vorbea din zori și până-n noapte, bând cantități enorme de vin, trăgând câte un pui de somn pe unde apuca și culcându-se în pat foarte rar sau deloc. În ciuda vârstei sale înaintate, nu pierduse nimic din entuziasmul pentru sexul opus și, în timp ce pe mama și pe Margo le trata cu un fel de curtoazie prăfuită, de modă veche, nicio fată de țară, pe o rază de kilometri, nu scăpa atențiilor sale. Șchiopăta printre măslini, ținându-se după ele, hohotind și strigându-le vorbe dulci, cu pelerina fâlfâind în urma lui și buzunarul umflat de o sticlă cu vin. Nici chiar Lugaretzia nu a scăpat, ci a fost ciupită de fund în timp ce mătura pe sub divan. Mișcarea se dovedi a fi într-un fel o adevărată binecuvântare, căci a făcut-o măcar câteva zile să-și dea uitării suferințele și să se îmbujoreze, chicotind cochet, de câte ori apărea Zatopec. În cele din urmă Zatopec plecă așa cum venise, tolănit regește într-o trăsură, înfășurat în pelerină, strigându-ne cuvinte afectuoase în timp ce caii tropăiau la vale și promițându-ne să se reîntoarcă în curând din Bosnia și să ne mai aducă vin.

Invazia următoare fu compusă dintr-o pictoriță, Jonquil, și doi pictori, Durant și Michael. Jonquil arăta și vorbea ca o coțofană de mahala, cu breton. Durant era

deșirat și melancolic și atât de nervos încât tresărea gata parcă să-și iasă din piele dacă i te adresai pe neașteptate. Prin contrast, Michael era un omuleț scund, gras și adormit care arăta ca un crevete bine fiert, cu un moț de păr negru și cârlionțat. Cei trei aveau un singur lucru în comun și anume dorința de a se apuca imediat de lucru. Jonquil, de cum intră în casă, o lămuri pe mama care părea puțin speriată, spunându-i sever:

— N-am venit aici în vacanță. Am venit să mă pun pe treabă și nu mă interesează picnicurile și de-alde astea. Mă înțelegi?

— Aa... da... nu, nu, desigur, spuse mama simțindu-se vinovată, de parcă ar fi plănuit banchete fastuoase printre tufișurile de mirți, în cinstea lui Jonquil.

— E bine să știți de la început. Nu vreau să stric cheful nimănui, înțelegi? Dar vreau să-mi duc treaba la bun sfârșit.

Așa că se retrase fără întârziere în grădină, îmbrăcată în costum de baie și dormi liniștită la soare tot timpul cât a stat la noi.

Durant ne informă și el că ar vrea să lucreze, dar mai întâi trebuia să-și refacă sistemul nervos. Fusese zguduit, ne spuse el, pur și simplu zguduit de recenta sa experiență. Se pare că, vizitând Italia, fusese brusc cuprins de dorința de a picta o capodoperă. După îndelungi cugetări hotărî că o livadă cu migdali în plină floare ar deschide anumite perspective artei sale. Cheltui considerabil de mult timp și bani colindând cu mașina prin țară, în căutarea livezii potrivite. Într-un final, găsi una perfectă: poziția era magnifică, iar florile bogate și dese. Se apucă înfrigurat de lucru și, spre sfârșitul primei zile, schițase contururile pe pânză. Obosit, dar mulțumit, își strânse ustensilele și se întoarse în sat. După un somn bun, se trezi refăcut și înviorat și se grăbi să se ducă la livadă ca

să-şi continue pictura. La sosire rămase mut de groază şi uimire: toţi copacii erau despuiaţi şi goi, în timp ce pe pământ se aşternuse un covor gros de petale roz şi albe. Probabil în cursul nopţii, o furtună jucăuşă de primăvară scuturase florile livezilor din preajmă, necruţând-o nici pe cea a lui Durant.

— Am fost lovit, ne povesti el cu voce tremurătoare şi ochi înotând în lacrimi. Am jurat să nu mai pictez niciodată... niciodată! Dar, încetul cu încetul, am început să-mi mai refac nervii. Nu mă mai simt atât de zguduit... Cândva am de gând să încerc din nou să pictez.

Din întrebări reieşi că întâmplarea avusese loc în urmă cu doi ani şi Durant încă nu-şi revenise.

Michael începu prost. Fusese fermecat de coloritul ţinutului şi ne spusese entuziast că are de gând să picteze o pânză imensă care să capteze însăşi esenţa insulei Corfu.

Abia aştepta să înceapă. Dar nenorocul a făcut ca tocmai el să sufere de astm. Tot din nenorocire Lugaretzia pusese pe un scaun din camera sa o pătură pe care eu o folosisem la călărit, negăsindu-se şei. În plină noapte am fost treziţi de un zgomot care îţi sugera o haită de copoi strangulaţi cu încetinitorul. Adunându-ne somnoroşi în camera lui Michael, l-am găsit horcăind şi sufocându-se, cu faţa scăldată în sudoare. În timp ce Margo se repezi să-i facă un ceai, Larry să-i aducă nişte coniac şi Leslie să deschidă fereastra, mama îl aşeză din nou în pat şi cum era acum leoarcă de transpiraţie, îl acoperi, plină de compasiune, cu pătura pentru cai. Spre surprinderea noastră, în ciuda tuturor îngrijirilor, i se făcu şi mai rău. Profitând că mai putea încă să vorbească, l-am întrebat de ce suferă şi care sunt cauzele.

— Psihologice, pur psihologice, spuse Larry. De ce vă aminteşte respiraţia lui?

Michael neagă, clătinând mufeşte din cap.

— Cred că ar trebui să-i dăm ceva să miroasă... amoniac sau altceva, spuse Margo. Face minuni când eşti pe punctul să leşini.

— Nu-i pe cale de a leşina, spuse Leslie scurt. Dar i se va întâmpla probabil şi asta dacă respiră amoniac.

— Da, dragă, este puţin prea tare, spuse mama. Mă întreb de la ce i se trage. Eşti alergic la ceva, Michael?

Gâfâind, Michael ne informă că este alergic numai la trei lucruri: polenul florilor de liliac, pisicile şi caii. Privirăm toţi pe fereastră, dar nu se vedea niciun liliac cale de-o milă. Căutarăm prin cameră, dar nu se ascunsese nicăieri vreo pisică. Am combătut indignat acuzaţia lui Larry că aş fi pitit vreun cal prin casă. Abia când Michael părea că trage să moară, am observat pătura de cal, pe care mama i-o potrivise cu grijă până sub bărbie. Incidentul avu un efect atât de negativ asupra bietului om, încât nu mai fu în stare să pună mâna pe penel tot timpul vizitei. El şi cu Durant stăteau în două şezlonguri alăturate, refăcându-şi împreună nervii.

În timp ce încă mai ţineam piept acestor trei, sosi un alt musafir în persoana Melaniei, contesă de Torro. Era lungă şi slabă, cu faţa ca de cal bătrân, ochi negri ca pana corbului şi o imensă claie de păr stacojiu deasupra capului. Nu trecuseră nici cinci minute de când intrase în casă, că începu să se plângă de căldură şi, spre consternarea mamei şi încântarea mea, se apucă de păr şi smulgându-şi-l, dădu la iveală o scăfârlie tot atât de cheală ca o ciupercă. Observând privirea uimită a mamei, contesa explică, cu vocea ei aspră şi spartă:

— Tocmai m-am vindecat de erizipel... mi-am pierdut tot părul... La Milano n-am găsit sprâncene asortate cu peruca... poate găsesc la Atena.

Din păcate, din cauza protezei prost făcute care o jena, contesa avea tendinţa să nu vorbească deslușit, aşa că

mama rămase cu impresia că boala de care tocmai se vindecase era de o natură mult mai îndoielnică și nedemnă de o doamnă. Profită de prima ocazie și îl trase pe Larry într-un colț.

— De-a dreptul dezgustător, șopti ea cu voce tremurătoare. Ai auzit ce boală a avut? Și mai spui că ți-e prietenă!

— Prietenă! se miră Larry. Da' de unde, abia o cunosc... nu pot s-o sufăr. Dar e un personaj interesant și am dorit s-o studiez mai de aproape.

— Hai că asta-i bună! se indignă mama. Deci ai invitat creatura asta aici și o să ne molipsească pe toți de boli revoltătoare, în timp ce tu iei liniștit notițe. Îmi pare rău, Larry, dar va trebui să plece.

— Nu vorbi prostii, mamă, se enervă Larry. Nu te poți molipsi... decât dacă ai intenția să o culci cu tine în pat.

— Nu fi insuportabil, îl apostrofă mama cu voce severă. Nu am de gând să suport o persoană atât de obscenă la noi în casă.

Se certară în șoaptă tot restul zilei, dar mama era de neînduplecat. În cele din urmă, Larry propuse să-l cheme pe Theodore și să-i ceară lui părerea și mama fu de acord. Îi trimise lui Theodore vorbă să vină, să petreacă ziua cu noi. Răspunsul prin care accepta invitația ne parveni printr-o trăsură în care stătea tolănită forma înfășurată în pelerină a lui Zatopec. Ne lămuri că-și luase rămas bun de la Corfu bând peste măsură, că se urcase într-un vapor greșit și se trezise la Atena. Cum între timp pierduse întâlnirea pe care o avusese în Bosnia, hotărâse, în mod înțelept, să se urce în prima navă care se reîntorcea în Corfu și să aducă cu el câteva lăzi cu vin. Theodore apăru a doua zi, purtând o panama în locul pălăriei lui obișnuite, ca să facă o concesie verii. Înainte ca mama să-l poată preveni despre oaspetele nostru, Larry făcuse prezentările.

— Un doctor, se bucură Melanie, Contesă de Torro. Ce interesant! Poate îmi puteți da un sfat... Tocmai am avut erizipel.

— A, da! Într-adevăr, spuse Theodore cu o privire pătrunzătoare... ăăă... ce tratament ați urmat?

Se lansară cu entuziasm într-o lungă discuție de specialitate și numai eforturile foarte susținute ale mamei îi făcură să abandoneze acest subiect, pe care ea tot îl mai considera indecent.

— Zău, Theodore e tot atât de imposibil ca și femeia asta, îi șopti lui Larry. Încerc eu să am vederi largi, dar există o limită în toate și nu cred că-i cuviincios să se abordeze asemenea subiecte la masă.

Ceva mai târziu, mama reuși să stea de vorbă cu Theodore între patru ochi și se lămuri despre ce boală era vorba. Fu cuprinsă de remușcări că a nedreptățit-o pe biata contesă și tot restul zilei se purtă cu ea extrem de afabil, invitând-o chiar să-și scoată peruca dacă îi era prea cald.

Cina care a urmat fu neobișnuit de colorată și eram atât de fascinat de diversitatea personajelor și a conversațiilor pe care le purtau, încât nu mă puteam hotărî pe care să-l ascult cu atenția neîmpărțită. Lămpile fumegau ușor și aruncau o lumină caldă, de culoarea mierii, făcând porțelanurile și cristalurile de pe masă să sclipească și aprinzând vinul roșu care se turna în pahare.

— Dar, băiete dragă, ți-a scăpat adevăratul înțeles... da, da, așa este, bubuia vocea lui Zatopec, în timp ce nasul i se curba deasupra paharului cu vin. Nu poți vorbi despre poezie de parcă ar fi zugrăvitul unei camere.

— ...Și i-am zis: n-am de gând să fac niciun afurisit de desen fără un sutar pe bucată. Și așa-i scârbos de ieftin. I-am zis...

— ...și a doua zi am rămas paralizat... un șoc care întrece orice... mii de flori ofilite și rupte... am spus că n-am să mai pictez niciodată... nervii mi-au fost zdruncinați... toată livada la pământ! Puuuuf! Uite așa... și eu fusesem cel care...

— ... și, bineînțeles, am făcut băi de pucioasă.

— A, da... mda... deși după părerea mea se crede... ăăă... puțin prea mult în efectul tratamentului cu băi. Nouăzeci și doi la sută dintre bolnavi, cred eu...

Platourile încărcate cu mâncare, fumegând ușor ca niște vulcani, primele fructe, bine lustruite într-o farfurie, la mijloc; Lugaretzia șchiopătând în jurul mesei, gemând încetișor; barba lui Theodore sclipind în lumină; Leslie făcând cu grijă cocoloașe de pâine ca să le arunce în moliile ce pluteau în jurul lămpilor; mama servind mâncarea, zâmbind vag tuturor și ținând-o pe Lugaretzia sub observație; nasul rece al lui Roger sub masă, apăsându-mi genunchiul, într-o chemare mută.

Margo și cu Michael, care încă mai respira astmatic, vorbeau despre literatură.

— După părerea mea, totuși Lawrence rezolvă subiecte de felul acesta mult mai bine. Are o vigoare opulentă, ca să zic așa. Nu ești de acord? Să luăm, de pildă, *Amantul doamnei Chatterley*, nu?

— Ei, da, și în afară de asta lucrurile minunate pe care le-a făcut în deșert, cred eu... și a scris cartea aceea admirabilă... ăăă ... *Cei șapte stâlpi ai înțelepciunii,* sau cam așa ceva...

Larry și contesa vorbeau despre artă.

— E necesar să posezi o simplitate directă, limpezimea unor ochi de copil... să luăm cele mai reușite versuri fundamentale... să luăm Humpty Dumpty... ei da, asta-i adevărată poezie... simplitate și lipsa unor clișee și a unor doctrine învechite.

— ...dar e inutil atunci să mai flecărim despre abordarea simplă a poeziei dacă e vorba să compunem rime la fel de directe și necomplicate ca stomacul unei cămile.

Mama și Durant:

— ...și vă puteți imagina efectul pe care l-a avut asupra mea... am fost zguduit.

— Ei, da, pe bună dreptate. Ce păcat, după toată osteneala! Mai doriți puțin orez?

Jonquil și Theodore:

— ...și țăranii din Latvian... n-am văzut niciodată așa ceva.

— Da, aici în Corfu și... ăăă... cred în unele părți ale Albaniei au un obicei foarte asemănător.

De afară luna ne privea printr-un filigran din frunze de viță și bufnițele scoteau sunetul lor straniu și monoton. Cafeaua și vinul erau servite pe balcon, printre coloanele acoperite de viță. Larry zdrăngănea din chitară, cântând un marș elisabetan care îi aminti lui Theodore o anecdotă despre Corfu, fantastică, dar adevărată. Ne-o povesti cu o veselie poznașă:

— Precum știți, aici în Corfu, nimic nu se face cum trebuie. Toți pornesc cu... ăăă... cele mai bune intenții, dar totdeauna intervine ceva și lucrurile iau o întorsătură anapoda. Când a vizitat regele grec insula, în urmă cu câțiva ani... punctul culminant al programului trebuia să fie un spectacol, o piesă. Momentul cel mai dramatic era lupta de la Termopile când, odată cu căderea cortinei, armata greacă triumfătoare urma să-i gonească pe perși în... cum le spune? A, da, în culise. Ei, se pare că oamenii care jucau rolul persanilor erau puțin nemulțumiți de faptul că trebuiau să bată în retragere în prezența regelui și-i sâcâia gândul că trebuie să o facă pe persanii. Nu era nevoie decât de un mic incident ca să dezlănțuie totul. Din nefericire, în cursul scenei care reprezenta

bătălia, conducătorul armatei grecești... ăăă... a calculat greșit distanța și i-a tras șefului persan o lovitură destul de serioasă cu sabia de lemn. Era evident vorba de un accident. Adică bietul om n-a făcut-o cu intenție. Totuși a fost suficient să întărâte armata persană în așa măsură, încât să-i facă să avanseze în loc să se retragă. Centrul scenei deveni o învălmășeală de soldați cu coifuri, încleștați în luptă pe viață și pe moarte. Doi dintre ei au căzut în fosa orchestrei înainte ca cineva să aibă buna inspirație de a coborî cortina. Regele a remarcat mai târziu că a fost foarte impresionat de realismul cu care s-a desfășurat scena bătăliei.

Hohotele de râs stârniră niște geko palizi care, alarmați, o zbughiră în sus pe perete.

— Theodore, râse Larry ironic, asta-i scornită de tine!

— Nu, nu, protestă Theodore. E adevărat, am văzut-o cu ochii mei.

— Povestea pare absolut neverosimilă.

— Aici în Corfu, spuse Theodore cu ochii sclipind de mândrie, totul este posibil.

Marea, vărgată de lună, strălucea printre măslini. Jos la fântână broaștele orăcăiau agitate unele la altele. Două bufnițe se luaseră la ceartă în copacul de sub verandă, în vița-de-vie de deasupra capetelor noastre, șopârlele se târau pe crengile cioturoase, urmărind lacome vălul de insecte atrase, ca un flux, de lumina lămpii.

O lume într-un zid

Zidul sfărâmicios din jurul grădinii care cobora pe o latură a casei constituia pentru mine un teren bogat de vânătoare. Era un vechi zid de cărămidă care fusese

tencuit, dar acum pojghița exterioară era verde de mușchi, deformată și mâncată de umezeala multor ierni. Întreaga suprafață forma o hartă complicată de crăpături, unele largi de câțiva centimetri, altele fine ca firul de păr. Ici și colo tencuiala căzuse și lăsa să se vadă straturile de cărămidă roșcată care stăteau dedesubt ca niște coaste. Dacă te uitai îndeaproape la acest zid, puteai distinge un întreg peisaj; acoperișuri a sute de ciuperci, roșii, galbene și brune erau grupate ca niște sate pe părțile mai umede; munți de mușchi verde ca sticla creșteau în tufe atât de simetrice, de parcă ar fi fost plantate și tunse; păduri de ferigi subțiri răsăreau din crăpături în locurile umbrite, îndoindu-se moleșite ca niște mici și verzi fântâni arteziene.

Vârful zidului era pustiu, prea uscat ca să poată crește pe el și altceva decât puțin mușchi roșu ca rugina, prea fierbinte ca să folosească la altceva în afara băilor de soare a libelulelor. La baza zidului creșteau o mulțime de plante: ciclame, șofran, narcise, scoțându-și frunzele printre bucățile sparte de țiglă, îngrămădite acolo. Toata fâșia asta era păzită de un labirint de rugi de mure de care atârnau, în anotimpul potrivit, fructe mari și zemoase, negre ca abanosul.

Locuitorii zidului erau variați și se împărțeau în lucrători de zi și lucrători de noapte, vânători și vânat. Noaptea, vânatori erau broaștele râioase care trăiau printre rugi și șopârlele geko, palide și transparente, cu ochii bulbucați care locuiau în crăpăturile din partea mai de sus a zidului. Prada lor era mulțimea proastă și neatentă de țânțăroi care zumzăiau și se vârau printre frunze, molii de toate mărimile și formele, molii vărgate, în carouri, cadrilate, cu picățele, pătate, care fâlfâiau ca niște nori ușori prin dreptul tencuielii îmbătrânite, gândaci rotofei și corect îmbrăcați ca niște oameni de afaceri, grăbindu-se,

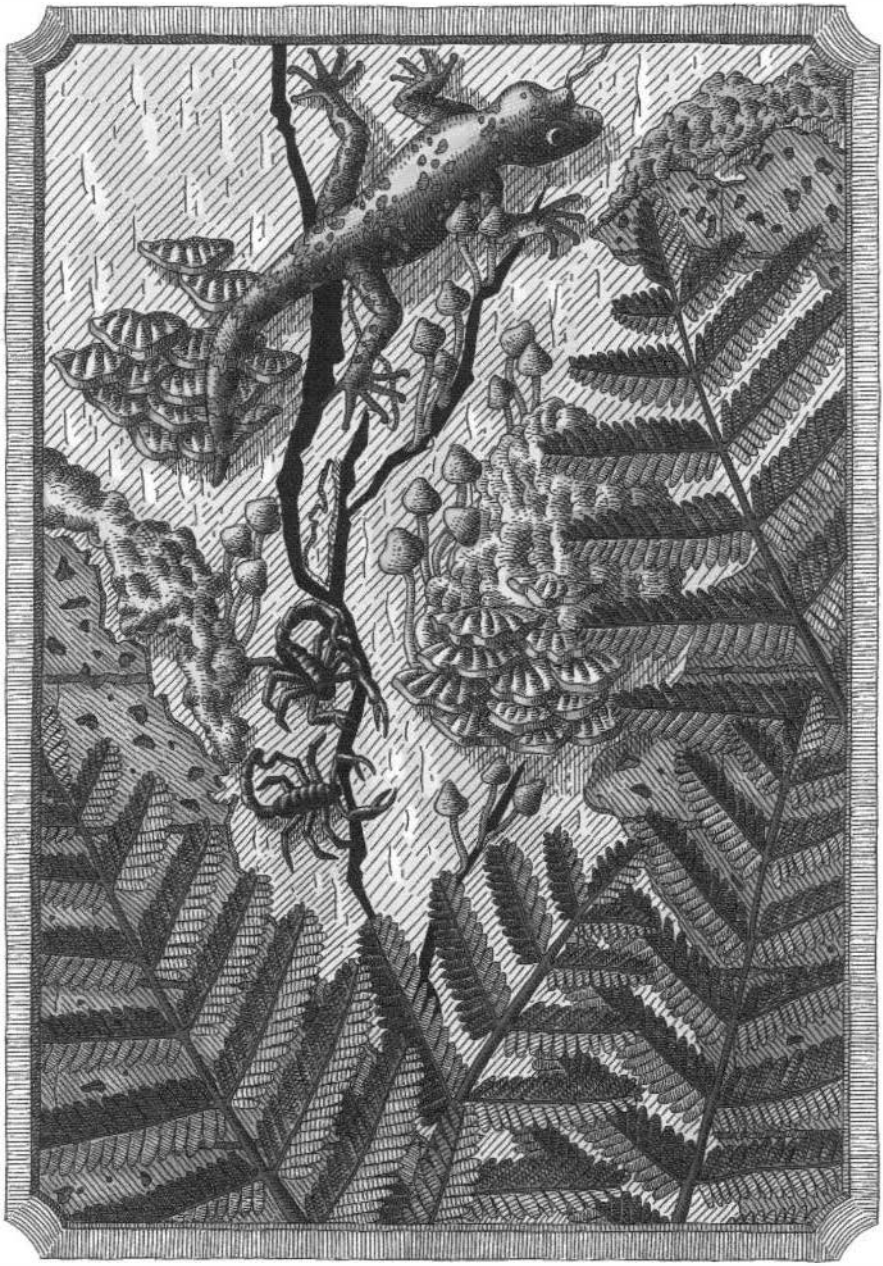

cu aer de impunătoare eficiență, spre treburile lor nocturne. Când ultimul licurici își târa spre pat lanterna de smarald trecând peste dealuri de mușchi, și răsărea soarele, zidul era preluat de schimbul următor de locuitori. Acum era mai greu să faci distincție între vânat și răpitor căci toate păreau că se hrănesc, fără alegere, cu toate celelalte. Astfel, viespea prădătoare căuta omizi și păianjeni, păianjenii vânau muște, libelulele mari, fragile și roșcovane se hrăneau cu păianjeni și muște, iar șopârla multicoloră, sprintenă și mlădioasă, le mânca pe toate.

Dar cea mai sfioasă și retrasă parte a populației din zid era și cea mai periculoasă. Rar găseai câte unul, dacă nu-l căutai anume și totuși trebuie să fi trăit cu sutele în crăpăturile zidului. Dacă introduceai cu grijă lama unui cuțit sub o bucată de tencuială dezlipită și o ridicai ușor pe cărămidă, vedeai ghemuit sub ea un mic scorpion negru, lung de vreo trei centimetri, făcut parcă din ciocolată. Erau făpturi ciudate, cu trupurile lor ovale, turtite, picioarele frumos curbate, gheare enorme ca de rac, rotunde și elegant unite ca o armură, iar coada, un șirag de mărgele cafenii, terminată într-un ac ca ghimpele unui trandafir. Scorpionul stătea acolo liniștit în timp ce-l examinam și doar dacă suflai prea tare asupra lui, ridica coada să te avertizeze, cu aerul că-și cere scuze. Dacă îl țineai prea mult expus la soare, își întorcea spatele și se îndepărta, ca să se strecoare încet, dar hotărât, sub altă bucată de tencuială.

Am îndrăgit foarte mult scorpionii. Îi găseam amabili și modești, cu obiceiuri în general foarte pașnice. Dacă nu făceai vreo stângăcie sau ceva stupid (ca de pildă să pui mâna pe el), scorpionul te trata cu respect, unica lui dorință fiind să plece și să se ascundă cât mai repede cu putință. Cred că mă considerau un fel de pacoste, căci tot timpul jupuiam tencuiala, ca să-i pot urmări, sau îi

prindeam și-i puneam să umble în borcane, ca să văd cum își mișcă picioarele. În urma asalturilor mele neașteptate asupra zidului, am reușit să descopăr destul de multe despre scorpioni. Am constatat că mănâncă muște albastre de carne (deși cum reușeau să le prindă a rămas un mister), cosași, molii și chrysope. De multe ori i-am găsit mâncându-se unii pe alții, obicei foarte reprobabil la o ființă de altfel impecabilă.

Ghemuindu-mă seara jos în fața zidului, cu o lanternă, am reușit să zăresc în fugă minunatul lor dans nupțial. I-am văzut stând cu ghearele unite, trupurile înălțate spre cer și cozile înlănțuite drăgăstos; i-am văzut dansând, încet, în cerc, printre pernele de mușchi, ținându-se de gheare. Dar clipele în care reușeam să privesc acest spectacol erau mult prea scurte, căci de îndată ce aprindeam lumina se întorceau și plecau, gheară în gheară, unul lângă altul. Erau, fără îndoială, niște animale care nu voiau să le fie tulburată intimitatea. Dacă aș fi putut ține o colonie de scorpioni în captivitate, aș fi reușit să văd cum își făceau curte, dar familia îmi interzisese să aduc scorpioni în casă, în ciuda pledoariilor mele în favoarea lor.

Dar într-o zi, am găsit în zid o femelă purtând ceea ce la prima vedere părea o haină de blană palid cafenie. Cercetând mai de aproape am constatat că ciudata îmbrăcăminte era de fapt o grămadă de puișori care se țineau de spatele mamei lor. Am fost fermecat la vederea acestei familii și am hotărât să-i introduc pe ascuns în casă și să-i țin sus în camera mea, ca să-i observ cum cresc. Manevrând cu infinită grijă, am reușit s-o închid pe mamă și pe copiii ei într-o cutie de chibrituri și apoi am pornit-o iute spre vilă. Din păcate, când am intrat pe ușă, tocmai se servea prânzul. Am pus bine cutia de chibrituri pe polița căminului din salon, astfel încât scorpionii să aibă

destul aer și am intrat în sufragerie, să iau masa împreună cu familia. Mâncând pe îndelete, hrănindu-l pe furiș pe Roger de sub masă, ascultând ce discută familia, am uitat cu desăvârșire de noile și pasionantele mele capturi. La urmă, Larry, terminând masa, își luă țigările din salon și, așezându-se din nou pe scaun, își puse o țigară în gură și ridică cutia de chibrituri pe care o adusesem. Nedându-mi seama de soarta cumplită care mă amenința, îl priveam cu interes cum deschide cutia de chibrituri, continuând volubil să peroreze.

Eu susțin până în ziua de astăzi că scorpionul-mamă nu a avut nicio intenție rea. Era agitată și plictisită de atâta stat în cutie și a profitat de prima ocazie să scape. Se săltă afară în mare viteză, puișorii ținându-i-se disperați de spate, și o zbughi pe dosul mâinii lui Larry. Acolo, neștiind încotro să se îndrepte, făcu o pauză, cu acul întors în sus gata de atac. Larry, simțind mișcarea ghearelor, privi în jos să vadă despre ce poate fi vorba și, din momentul acela, situația degeneră definitiv.

Scoase un urlet de groază care o făcu pe Lugaretzia să scape o farfurie și pe Roger să iasă de sub masă, lătrând înnebunit. Scuturându-și mâna, îl făcu pe bietul scorpion să zboare de-a lungul mesei, aterizând la egală distanță între Margo și Leslie. Când căzu pe fața de masă, puișorii se risipiră, ca niște confetti. Înfuriată de-a binelea de acest tratament, vietatea porni în grabă spre Leslie, cu acul palpitând de emoție. Leslie sări în picioare, răsturnând scaunul, și se apără disperat cu șervetul, făcând scorpionul să se rostogolească spre Margo care, prompt, lăsă să-i scape un țipăt, de care orice locomotivă ar fi fost mândră. Mama, complet zăpăcită de această bruscă și rapidă trecere de la pace la haos, își puse ochelarii și privi spre masă, să vadă care este cauza tărăboiului. În momentul acela

Margo, într-o încercare zadarnică de a opri înaintarea scorpionului, aruncă în el cu apa dintr-un pahar. Dușul nu atinse animalul, dar avu mult succes în a o uda pe mama care, neputând suporta apa rece, își pierdu brusc respirația și rămase gâfâind la capătul mesei, incapabilă să mai protesteze. Scorpionul se tupilase sub farfuria lui Leslie, în timp ce puișorii mișunau speriați pe toată masa. Roger, dezorientat de panică, dar hotărât să participe și el, fugea în jurul camerei, lătrând isteric.

— Ne-a făcut-o iarăși afurisitul ăsta de băiat... mugi Larry.

— Uite-i, uite-i că vin! țipă Margo.

— E nevoie de o carte, strigă Leslie. Loviți-i cu o carte, nu vă speriați.

— Ce v-a apucat pe toți așa deodată? imploră mama un răspuns, ștergându-și ochelarii.

— E băiatul ăsta afurisit... o să ne omoare pe toți... uită-te la masă... poți să te înfunzi până la genunchi în scorpioni.

— Repede! Repede! Fă ceva... Fii atent! Fii atent!

— Nu mai țipa și adu o carte, pentru numele lui Dumnezeu... Ești mai insuportabilă decât câinele. Taci din gură, Roger!

— Numai din mila lui Dumnezeu nu m-a mușcat.

— Uite... altul... repede, repede!

— Taci, dragă, din gură și dă-mi o carte sau ceva!

— Afurisitul ăsta de băiat! Fiecare cutie de chibrituri a devenit o capcană a morții.

— Uite! Vine spre mine! Repede, repede, fă ceva!

— Lovește-l cu cuțitul. Cu cuțitul tău, hai, lovește-l!

Deoarece nimeni nu-și bătuse capul să-l lămurească și pe el, Roger avea greșita impresie că familia este atacată și că-i de datoria lui să o apere. Cum Lugaretzia era singura

persoană străină din cameră, trase concluzia logică că ea trebuie să fie vinovată și o mușcă de gleznă, lucru care nu contribui cu nimic la ameliorarea situației.

Între timp ordinea începuse să se restabilească puțin. Scorpionii mici se ascunseseră sub diferite farfurii și tacâmuri. La rugămințile mele fierbinți, având-o aliată și pe mama, sugestia lui Leslie de a-i măcelări pe toți nu fu totuși pusă în aplicare. În timp ce familia, fremătând încă de furie și teamă, se refugiase în salon, eu m-am străduit jumătate de oră să adun puișorii luându-i cu o linguriță și să-i pun înapoi pe spatele mamei lor. I-am dus apoi afară într-o farfurie și cu mare părere de rău i-am lăsat pe zidul grădinii. Roger și cu mine am plecat să petrecem după-amiaza pe deal, considerând că-i mai prudent să las familia să-și facă siesta, înainte de a da ochii cu mine.

Rezultatele acestei întâmplări n-au fost puține la număr. Larry se alese cu o fobie pentru cutiile de chibrituri și le deschidea cu toată băgarea de seamă și cu mâna înfășurată într-o batistă. Lugaretzia șchiopăta prin casă, cu glezna înfășurată în kilometri de bandaj, multe săptămâni după ce rana se cicatrizase și în fiecare dimineață, când ne aducea ceaiul, ne arăta cum arată crusta de pe mușcătură. Din punctul meu de vedere, repercusiunea cea mai gravă a fost constatarea mamei că am început din nou să mă sălbăticesc și hotărârea că a venit momentul să fiu iarăși educat. În timp ce căutau un meditator care să se ocupe de mine tot timpul, s-au gândit să ia măsuri pentru ca franceza mea, cel puțin, să nu fie dată uitării. Deci, conform unor aranjamente, Spiro mă conducea în fiecare dimineață în oraș, la lecția de franceză cu consulul belgian.

Casa consulului era situată în labirintul de străduțe înguste și rău mirositoare care formau cartierul evreiesc al orașului. O zonă fascinantă, străzi pietruite, înțesate

cu tarabe pe care erau îngrămădite baloturi viu colorate de pânză, munți de dulciuri strălucitoare, podoabe de argint ciocănit, fructe și legume. Străzile erau atât de înguste încât trebuia să te lipești de perete ca să permiți măgarilor împovărați cu mărfuri să treacă pe lângă tine. Partea aceasta a orașului era colorată și pitorească, plină de zgomot și agitație: glasul strident al femeilor care târguiau, cotcodăcitul găinilor, lătratul câinilor și strigătul tânguitor al oamenilor care purtau pe cap tăvi mari cu chifle calde. Chiar în mijloc, la etajul superior al unei clădiri înalte și șubrede ce se apleca obosită peste un mic scuar, locuia consulul belgian.

Era o persoană agreabilă, a cărui trăsătură predominantă era o magnifică barbă în trei colțuri și o mustață bine ceruită. Își lua meseria foarte în serios, fiind întotdeauna îmbrăcat de parcă ar fi fost pe punctul să pornească spre vreo importantă recepție oficială: redingotă neagră, pantaloni în dungi, ghetre cafenii peste pantofi bine lustruiți, o imensă cravată, ca o cascadă de mătase, fixată într-un ac simplu de aur și un joben lucitor ca să completeze întreg ansamblul. Îl puteai vedea la orice oră din zi îmbrăcat astfel, alegându-și drumul pe ulicioarele murdare și înguste, călcând elegant printre băltoace, retrăgându-se lângă perete, cu un gest măreț și curtenitor, ca să lase drum măgarilor pe care îi lovea ușor pe crupă cu bastonul său de malacca. Orășenii nu găseau nimic neobișnuit în această apariție. Credeau că este englez, că toți englezii sunt lorzi și că nu-i doar corect, ci și necesar ca ei să poarte uniforma cuvenită.

În prima dimineață în care m-am prezentat la lecție, m-a primit într-un salon ai cărui pereți erau decorați cu fotografii în rame grele, care îl reprezentau pe el în diferite posturi napoleoniene. Scaunele victoriene, acoperite

cu brocart roșu, erau apărate cu zeci de carpetele ca niște petice. Masa la care lucram era drapată în catifea purpurie, mărginită de franjuri, terminați cu ciucuri verzi. Era o cameră ciudat de urâtă. Ca să probeze nivelul cunoștințelor mele de limbă franceză, consulul mă așeză la masă, scoase o ediție groasă și uzată din *Le Petit Larousse* și, punându-mi-l în față, îl deschise la pagina întâi.

— Citește, te rog aici, spuse el cu dinții de aur strălucindu-i prietenos în barbă.

Își răsuci vârfurile mustății, țuguie buzele, duse mâinile la spate și traversă camera spre fereastră, în timp ce eu mă trudeam să citesc lista cuvintelor care începeau cu *A*. Abia dacă trecusem poticnindu-mă peste primele trei, când consulul rămase încremenit, scoțând o exclamație înăbușită. Am crezut la început că-i indignat de accentul meu, dar s-a dovedit că tulburarea lui nu avea nicio legătură cu mine. Se repezi în cealaltă parte a camerei, mormăind ceva nedeslușit, deschise brusc un dulap și trase afară o pușcă cu aer comprimat, destul de puternică după aspect. Eu îl urmăream cu un interes și o curiozitate crescândă, nu total lipsită de o anumită neliniște în ceea ce privește siguranța persoanei mele. Încărcă arma, răspândind alice pe tot covorul în graba lui febrilă, se ghemui la pământ, se târî la fereastră unde, pe jumătate ascuns după perdea, privi atent afară. Ridică apoi pușca, ținti cu atenție ceva și trase. Se întoarse apoi încet, clătinând mâhnit din cap și puse pușca jos. Am fost uimit să-i văd ochii înotând în lacrimi. Scoase o nesfârșită batistă de mătase din buzunarul de la piept și-și suflă violent nasul.

— Vai, vai, se lamentă el, scuturându-și trist capul, sãâmana mititică. Daâ tâebuie să lucâãm... te âog, continuă să citești, *mon ami*.

Tot timpul dimineții m-am complăcut în ideea emoționantă că domnul consul comisese un omor chiar sub ochii mei, sau cel puțin că se dușmănea de moarte cu vreun vecin. Dar când, după a patra dimineață, tot mai trăgea din când în când cu pușca pe fereastră, mi-am spus că bănuiala mea nu putea fi corectă decât doar dacă ținta urii sale era o familie excepțional de numeroasă și anume una care evident nu era capabilă să răspundă, împușcând și ea la rândul ei. A trecut o săptămână până când să aflu motivul neîntreruptei canonade a consulului și acest motiv erau pisicile. În cartierul evreiesc, ca și în alte părți ale orașului, pisicile se înmulțeau necontrolat. Erau, fără exagerare, cu sutele. Nu aparțineau nimănui și nu erau îngrijite, astfel că cele mai multe dintre ele ajungeau într-o stare deplorabilă, pline de răni, cu blana care le cădea, lăsând locuri goale, picioarele îndoite de rahitism și atât de slabe, încât te minunai că mai sunt în viață. Consulul iubea mult pisicile, lucru dovedit de faptul că avea el însuși trei pisici persane enorme, bine îngrijite. Dar priveliștea tuturor acestor feline înfometate și suferinde care umblau pe acoperișurile din fața ferestrei sale era mai mult decât putea să îndure firea lui simțitoare.

— Nu le pot hâăni pe toate, îmi explică el. Deci vâeau să le fac feâicite împușcându-le. E mai bine pentu ele, da' pe mine mă întâistează nespus.

De fapt, oricine a văzut aceste pisici va fi de acord că el îndeplinea o sarcină foarte necesară și umană. Și astfel lecțiile mele de franceză erau întrerupte de câte ori consulul sărea la fereastră să mai expedieze încă o pisică pe tărâmuri de vânătoare mai fericite. După descărcarea puștii urma un moment de reculegere, din respect pentru decedată și apoi consulul își ștergea violent nasul, suspina

jalnic şi ne afundam din nou în labirintul încurcat al verbelor franceze.

Dintr-un motiv inexplicabil, consulul nutrea convingerea că mama vorbeşte franţuzeşte şi nu pierdea nicio ocazie să facă conversaţie cu ea. Dacă avea norocul, pe când făcea cumpărăturile în oraş, să-i vadă jobenul legănându-se prin mulţime în direcţia ei, mama se refugia în grabă în cea mai apropiată prăvălie şi cumpăra tot felul de lucruri de care nu avea nicio nevoie, până trecea pericolul. Uneori, însă, consulul apărea brusc din vreo ulicioară şi o lua prin surprindere. Înainta, zâmbind şi răsucindu-şi bastonul, îşi ridica jobenul şi, îndoindu-se până aproape de pământ, îi prindea mâna oferită în silă şi i-o apăsa cu pasiune în barbă. Rămâneau apoi în mijlocul drumului, forţaţi din când în când să se despartă de trecerea unui măgar şi consulul o inunda pe mama cu un torent de cuvinte franţuzeşti, gesticulând elegant cu pălăria şi bastonul, nedându-şi pare-se seama de expresia nedumerită înscrisă pe faţa mamei. Din timp în timp îşi întrerupea discursul cu un *n'est-ce pas, madame?* întrebător, şi pentru mama acesta era semnalul. Adunându-şi tot curajul, îşi etala toate cunoştinţele în materie de limbă franceză:

— *Oui, oui!* exclama ea, zâmbind vag şi apoi mai adăuga, de teamă că nu fusese destul de entuziastă: *oui! oui!*

Această replică îl satisfăcea pe consul şi cred că nu şi-a dat niciodată seama că era singurul cuvânt francez pe care îl cunoştea mama. Dar conversaţiile acestea erau o tortură pentru nervii ei şi era destul să-i şoptim: „Uite, mamă, vine consulul" ca să facă cale întoarsă, forţându-şi mersul ei elegant, până când se apropia periculos de mult de un galop.

Dintr-un punct de vedere, lecţiile acestea de franceză îmi priau; n-am învăţat, ce-i drept, nicio boabă de franceză, dar

spre sfârșitul dimineții eram atât de plictisit, încât ieșirile mele de după-amiază erau primite cu un entuziasm dublu. Și mai erau bineînțeles joile pe care le așteptam cu nerăbdare. Theodore venea la noi la vilă atât de devreme pe cât permitea buna-cuviință și rămânea până când luna se ridica sus, deasupra munților Albaniei. Ziua de joi era o alegere fericită, căci tocmai atunci sosea hidroavionul de la Atena, și ateriza într-un golf din apropierea casei noastre. Din păcate, unica parte a casei de unde aveai o vizibilitate bună asupra golfului era podul, cu condiția să te apleci periculos de mult pe fereastră și să-ți lungești gâtul. Avionul sosea fără excepție tocmai când luam ceaiul: se auzea un bâzâit nedeslușit și somnoros, atât de slab încât nu puteai fi sigur că nu-i o muscă. Theodore, în mijlocul unei anecdote sau al unei explicații se oprea brusc, în ochi îi apărea o lucire fanatică, barba i se zbârlea și-și pleca capul într-o parte.

— Nu cumva... ăăă... credeți că... se aude avionul? întreba el.

Toată lumea se întrerupea din vorbit și asculta; încet, sunetul creștea. Theodore punea cu grijă pe farfurie prăjitura mâncată pe jumătate.

— Aha, exclama el, ștergându-și atent degetele. Da, după sunet e cu siguranță avionul... ăăă... da!

Zgomotul se întețea, în timp ce Theodore se foia neliniștit pe scaun. În cele din urmă mama îi curma chinul, întrebându-l:

— Ți-ar plăcea să te duci să privești cum aterizează?

— Da, dacă sunteți de acord, mormăia Theodore, ridicându-se cu mare zel de pe scaun. Eu găsesc spectacolul foarte atrăgător, dacă nu vă supărați.

Sunetul motorului ajunsese între timp exact deasupra capetelor noastre; nu mai era niciun moment de pierdut.

— Am fost întotdeauna... știți... atras...

— Grăbește-te, Theo, dacă nu vrei să-ți scape! strigam toți în cor.

Ne ridicam într-un suflet de la masă și, alăturându-ne lui Theodore, urcam în fugă cele patru etaje, cu Roger în frunte, lătrând voios. Dădeam năvală în pod, gâfâind și râzând, tropăitul nostru pe dușumeaua fără covor răsunând ca pocnetele unor focuri de artificii. Deschideam fereastra și ne aplecam în afară, privind peste vârfurile măslinilor spre golful care apărea printre copaci ca un ochi rotund, albastru, cu suprafața netedă ca mierea. Avionul, asemenea unei gâște voluminoase și obeze, zbura peste pădurea de măslini, pierzând treptat din înălțime. Curând ajungea deasupra apei, luându-se la întrecere cu imaginea reflectată pe suprafața albastră și cobora tot mai jos. Theodore, cu ochii micșorați și barba zbârlită, îl privea ținându-și răsuflarea. Din ce în ce mai jos, ajungea să atingă puțin suprafața, făcând să se propage o petală de spumă. Zbura apoi mai departe ca să se așeze, în cele din urmă, pe apă și să salte pe valuri, lăsând în urma lui un evantai de spumă albă. Când avionul rămânea pe loc să se odihnească, Theodore își netezea barba cu degetul mare și se retrăgea în pod.

— Mda! exclama el, scuturându-și mâinile. Este desigur un... spectacol foarte plăcut.

Spectacolul se terminase. Trebuia să așteptăm încă o săptămâna până la hidroavionul următor. Închideam ferestrele podului și, gălăgioși, ne întorceam toți în grup la ceaiul întrerupt. Săptămâna următoare se repeta exact aceeași scenă.

Joia, Theodore și cu mine ieșeam împreună, uneori limitându-ne la grădină, alteori aventurându-ne mai

departe. Încărcați cu cutii și plase, o porneam printre măslini, cu Roger galopând în frunte, adulmecând pământul. Tot ce ne ieșea în cale ne stârnea interesul – fiori, insecte, roci sau păsări. Theodore părea să dețină un fond inepuizabil de cunoștințe, în toate domeniile, și ți le împărtășea cu un fel de scrupule de modestie, dându-ți senzația că nu te învăța ceva nou ci-ți amintea mai degrabă ceva de care erai informat, dar care, dintr-un motiv sau altul, nu-ți venea în minte. Conversația lui era presărată cu anecdote nostime, cu jocuri de cuvinte incredibil de nereușite și glume și mai proaste, pe care le spunea cu multă plăcere, cu ochii licărind și nasul încrețit, căci râdea tăcut în barbă atât de el însuși, cât și de umorul său.

Fiecare șanț plin cu apă sau băltoacă însemna pentru noi o junglă fertilă și neexplorată, cu ciclopi microscopici, muște de apă verzi și roșii precum coralul, agățate ca păsările pe ramurile subacvatice, în timp ce pe fundul nămolos dădeau târcoale tigrii bălților: lipitoarele și larvele de lăcustă. Fiecare pom scorburos trebuia cercetat îndeaproape, în cazul în care ar conține un mic ochi de apă în care trăiesc larve de țânțari, fiecare piatră cu perucă de mușchi trebuia întoarsă ca să vedem ce se află dedesubt și fiecare bucată de lemn putred trebuia disecată. Stând drept și imaculat la marginea unei bălți, Theodore trecea cu grijă o mică plasă prin apă, o ridica și se uita cu toată atenția în sticluța care atârna la capătul ei și în care se separaseră animalele microscopice de apă dulce.

— Aha! spunea el cu vocea răsunând de entuziasm și barba zbârlită. Cred că-i *Ceriodaphnia laticaudata*.

Scotea repede lupa pe care o purta în vestă și privea mai de aproape.

— Da, da! Foarte curios... e într-adevăr *laticaudata*. Poți, te rog, să-mi dai o eprubetă? Mulțumesc.

Cu o pompă de toc rezervor, sugea micul animal din sticlă și-l închidea cu grijă în eprubetă, examinând apoi restul prăzii.

— Nu pare să mai fie nimic altceva deosebit... a, da! Nu observasem... o larvă de friganidă, foarte curioasă... uite, o vezi?... se pare că și-a făcut teaca din cochilia unor anumite moluște... e drăguță, nu?

Pe fundul sticluței era o teacă lunguiață de vreo doi centimetri construită din ceva care arăta ca mătasea și îngroșată de cochilii mici și late de melci, asemeni unor nasturi. Dintr-un capăt al acestei căsuțe încântătoare se ițea stăpânul, un animal neatrăgător, ca un vierme, cu capul ca de furnică. Se târa încetinel pe sticlă, târând frumoasa casă după el.

— Odată am făcut o experiență interesantă, îmi povesti Theodore. Am prins mai multe larve... ca acestea... și le-am luat cochilia. Bineînțeles, nu au suferit. Le-am pus apoi în borcane cu apă limpede de tot, fără nimic care să poată fi folosit drept... ăăă... material de construcție pentru o casă nouă. Am dat apoi fiecărui grup de larve materiale divers colorate. Unuia i-am dat mărgeluțe verzi și albastre, altuia fărâme de cărămidă, nisip alb, ba chiar niște... bucățele de sticlă. Toate și-au construit carcase noi din aceste materiale diferite și trebuie să recunosc că rezultatul a fost curios și... viu colorat. Sunt neîndoielnic pricepute în arhitectură.

Goli conținutul sticlei din nou în baltă, își puse plasa pe umăr și pornirăm mai departe.

— Vorbind despre construcții, continuă el, cu ochii sclipitori, ți-am spus vreodată ce i s-a întâmplat unui prieten de al meu? Ei, da. Avea o căsuță la țară și cum familia i

se înmulțise... ăăă... constată că nu este destul de mare. Hotărî să mai adauge un etaj. Avea, cred, puțin prea multă încredere în propriile sale... talente arhitectonice și insistă să-și deseneze singur proiectul. Totul a mers bine și foarte repede, noul etaj fu terminat, având dormitoare, băi și așa mai departe. Amicul meu își invită prietenii să sărbătorească realizarea. Se bău în cinstea noului etaj și cu mare fast se inaugură și... ăăă... se îndepărtă scheleria. Nimeni nu a observat nimic... nimic lipsă, până când un întârziat la petrecere ceru să viziteze noile încăperi. Atunci s-a constatat că nu existau scări. Se pare că prietenul meu uitase să deseneze casa scării în plan, înțelegi, și în timpul lucrărilor atât el cât și muncitorii se obișnuiseră într-atât să se cațere pe schele, încât nimeni n-a observat... ăăă... defectul.

Și ne plimbam așa, în după-amiaza fierbinte, oprindu-ne la bălți și pâraie, croindu-ne drum printre tufișurile de mirt parfumat, urcând dealuri pline de hățișuri, mergând pe drumuri albe și prăfoase, unde eram câteodată depășiți de vreun măgar deșelat și obosit care cără în spate un țăran somnoros.

Spre seară, cu borcanele pline, cu sticluțele și eprubetele în care mișunau forme ciudate și interesante, ne întorceam acasă. Cerul pălea, devenind de un auriu șters. Când ajungeam la crângul de măslini, întunecat deja de umbre, se răcorea și aerul, devenind și mai parfumat. Roger alerga înaintea noastră cu limba scoasă, privind din când în când peste umăr, să se asigure că îl urmăm. Theodore și cu mine, încălziți, prăfuiți și obosiți, cu pungile de colectat doldora de ne dureau într-un mod plăcut umerii, pășeam înainte, cântând un cântec pe care îl învățasem de la Theodore. Avea o melodie săltăreață care înviora picioarele prea ostenite și vocea mea soprană,

subțire, alături de baritonul lui Theodore, răsuna vesel printre copacii întunecați.

Trăia odată un bâtrân la Ierusalim,
Glorie, aleluia, hu-ee-riim,
Purta joben și-arăta sublim,
Glorie, aleluia, hu-ee-riim,
Skirnermer rinki dudle dim,
Glorie, aleluia, hu-ee-riim.

O paradă de licurici

Primăvara înainta încetișor spre zilele lungi, fierbinți și însorite ale verii, cântate de greierii care, cu vocile lor ascuțite și nerăbdătoare, făceau să vibreze întreaga insulă. Pe câmpuri, știuleții de porumb începuseră să se umple și mătasea blondă ca untul să devină brună. Când dădeai la o parte frunzele care înfășurau păpușoiul și mușcai boabele înșirate asemeni perlelor, sucul îți țâșnea în gură ca laptele. Pe vița-de-vie, strugurii atrânau în mici ciorchini pistruiați și calzi. Măslinii păreau îngreunați de povara fructelor, mărgele lustruite de jad, printre care greierii cântau la țiteră. În livezile de portocali, printre frunzele întunecate și strălucitoare, fructele începuseră să se înroșească, o îmbujorare care se răspândea pe pielița verde, poroasă.

Sus pe dealuri, printre chiparoșii întunecați și printre tufișuri, cârduri de fluturi dansau și se răsuceau ca niște confetti purtate de vânt, oprindu-se, când și când, pe câte o frunză, să depună o salvă de ouă. Cosașii și lăcustele se învârteau ca niște automate, sub picioarele mele, și zburau ca bete printre tufișuri, cu aripile lucind în soare. Printre mirți, călugărițele, chintesența răului, se mișcau

încet, cu grijă, legănându-se ușor. Erau uscățive și verzi, cu fețe fără bărbie și ochi monstruoși, globulari, de un auriu înghețat, cu o expresie de nebunie prădalnică. Brațele în formă de cângi, cu un chenar de dinți ascuțiți, se ridicau de parcă ar fi implorat în bătaie de joc lumea atât de umilă, de stăruitoare a insectelor care se înfiora chiar și când un fluture zbura prea aproape.

Spre seară, odată cu răcoarea, greierii se opreau din cântat; locul le era luat de brotăceii verzi de copac, lipiți de frunzele lămâilor de jos de lângă fântână. Privind cu ochii holbați, de parcă erau hipnotizați, cu spinarea la fel de lucioasă ca frunzele printre care stăteau, își umflau pungile vocale și orăcăiau strident și cu atâta violență, încât ai fi crezut că trupurile lor umede sunt în pericol să crape din cauza efortului. Când apunea soarele, amurgul era pentru puțin timp verde ca mărul, apoi pălea și devenea violet, iar aerul se răcorea și se îmbiba cu parfumurile serii. Apăreau broaștele cenușii, cu pete ciudate verzi, ca niște hărți. Săltau, pitindu-se, printre smocurile lungi de iarbă dintre măslini, unde zborul șovăielnic al țânțăroilor părea că acoperă pământul cu un val plutitor. Se opreau în loc, clipind și hăpăind brusc, când trecea vreun țânțăroi. Stând pe coadă, cu aerul ușor jenat, își îndesau în gurile lor mari capete de aripi și picioare, ajutându-se de gheare. Deasupra lor, pe zidurile sfărâmicioase ale grădinii, scorpionii mici și negri pășeau solemn, ținându-se de mână, printre grămezi voluminoase de mușchi verde și păduri de ciupercuțe.

Marea era netedă, caldă și întunecată ca o catifea neagră. Nicio umbră nu-i tulbura suprafața. Coasta îndepărtată a Albaniei era palid conturată de o slabă lucire roșiatică de-a lungul orizontului. Treptat, clipă de clipă, lucirea se întețea, devenind mai puternică și se răspândea pe tot cerul. Apoi deodată, luna, enormă, roșie, se ridica

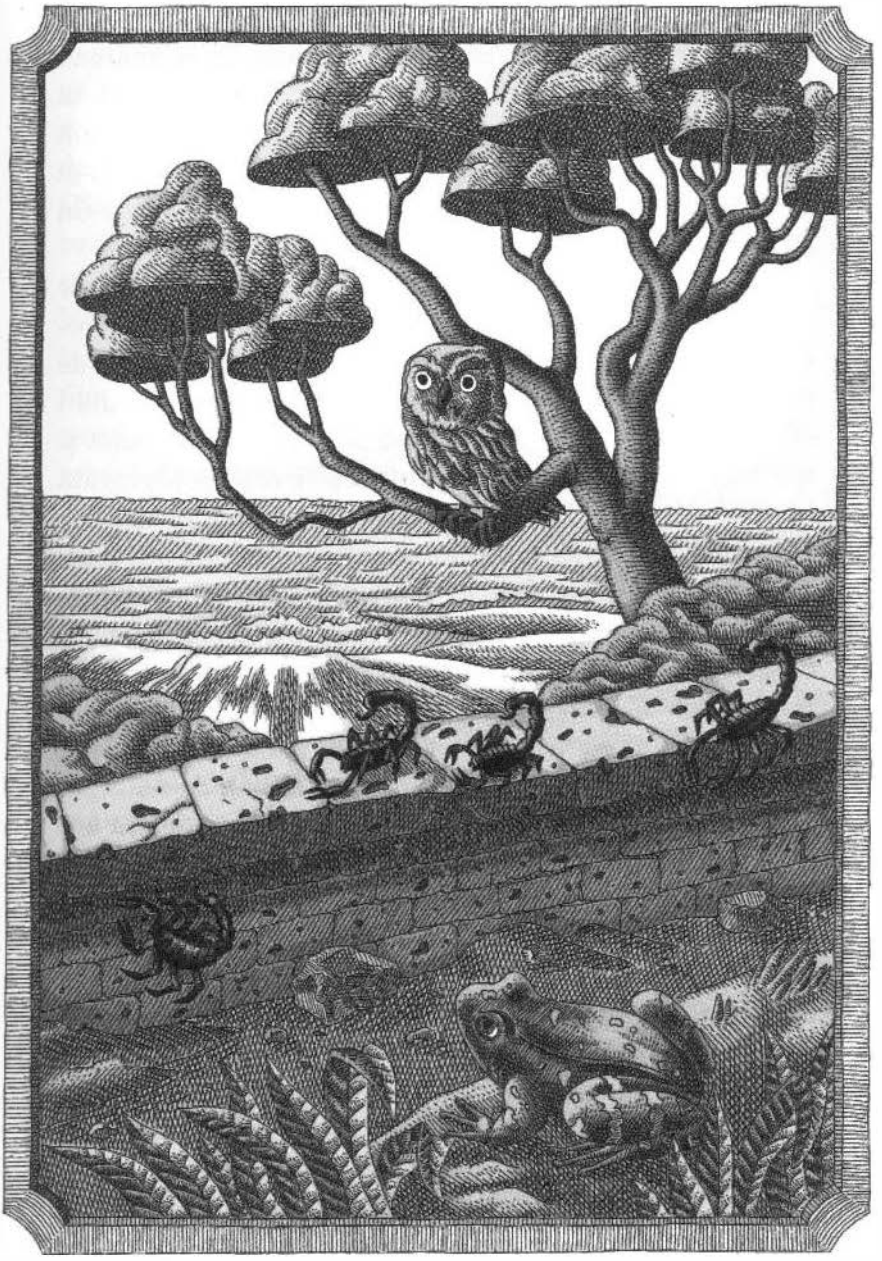

deasupra crestelor de munți și arunca o cărare dreaptă de culoarea sângelui, peste marea întunecată. Acum apăreau bufnițele, plutind din pom în pom, tot atât de ușoare ca niște fulgi de funingine, țipând de uimire văzând cum luna se ridică tot mai sus, devenind roșie, apoi aurie și în cele din urmă un balon de argint care se plimbă într-un cuib de stele.

Odată cu vara sosi și Peter, noul meu profesor, un tânăr înalt și frumos, proaspăt ieșit de la Oxford, cu idei precise despre educație, idei pe care le-am găsit destul de deprimante la început, dar treptat, atmosfera insulei i s-a strecurat în mod insidios sub piele și el s-a înmuiat și a devenit mai uman. La început lecțiile erau o adevărată tortură; lupte nesfârșite cu fracții și procentaje, straturi geologice și curenți calzi, substantive, verbe și adverbe. Dar, pe măsură ce soarele își exercita efectul magic asupra lui Peter, fracțiile și procentajele încetară să i se mai pară o parte copleșitor de importantă a vieții și fură încetișor împinse pe ultimul plan; descoperi că mai toate complexitățile straturilor geologice și efectul curenților calzi pot fi explicate mult mai ușor în timp ce înotam de-a lungul coastei, iar modul cel mai simplu de a studia engleza era să-mi îngăduie să scriu în fiecare zi ceva, iar el să corecteze. Sugerase să țin un jurnal de zi, dar m-am împotrivit spunându-i că scriu deja unul în care notez zilnic tot ce se întâmplă interesant în natură. Dacă aș fi ținut încă un jurnal, ce-aș fi putut să mai scriu în el? Peter nu reuși să-mi dea niciun răspuns. I-am propus să mă lase să încerc ceva puțin mai pretențios și mai interesant. Cu sfială, mi-am exprimat dorința de a scrie o carte și Peter, oarecum surprins, dar nereușind să găsească niciun motiv pentru care n-aș fi putut să o scriu, acceptă. Și astfel, în fiecare dimineață, petreceam câte o oră fericită adăugând

un nou capitol epopeii mele, o poveste plină de întâmplări, în care era vorba despre o călătorie în jurul lumii împreună cu familia, în timpul căreia capturam toate exemplarele imaginabile de faună cu ajutorul unor capcane destul de neverosimile. Îmi modelam stilul după cartea *Boy's Own Paper* și, în consecință, fiecare capitol se termina cu un eveniment palpitant; mama atacată de un jaguar, sau Larry zbătându-se în încolăcirea unui enorm piton. Uneori aceste momente de vârf erau atât de complicate și încărcate de primejdii, încât aveam mari dificultăți să scap familia întreagă și nevătămată în ziua următoare. În timp ce eu îmi scriam capodopera, suflând din greu, cu limba scoasă, întrerupându-mă să discut cu Roger momentele mai subtile ale acțiunii, Peter și Margo se plimbau prin grădină ca să privească florile. Spre surprinderea mea fuseseră amândoi brusc cuprinși de o înclinație pentru botanică. În felul acesta dimineții le treceau foarte plăcut pentru noi toți. Uneori, mai pe la început, pe Peter îl apucau spasme de conștiință, cartea mea era surghiunită într-un sertar și noi asudam iarăși cu problemele de matematică. Dar pe măsură ce zilele de vară deveneau mai lungi și interesul lui Margo pentru grădinărit mai susținut, aceste perioade enervante se răriră.

După întâmplarea nefericită cu scorpionul, familia îmi pusese la dispoziție o încăpere mare la primul etaj, unde să-mi găzduiesc animalele, în speranța vagă că astfel le vor îngrădi într-o singură parte a casei. Camera – pe care eu o numeam biroul meu, iar restul familiei casa gândacilor – mirosea plăcut a eter și alcool metilic. Aici îmi țineam cărțile de științe naturale, jurnalul de zi, microscopul, instrumentele de disecție, plase, pungi de colectat și alte articole importante. În cutii mari de carton țineam colecțiile mele de ouă, de gândaci, fluturi, lăcuste, în timp

ce pe rafturi erau înşirate frumos sticle pline cu alcool metilic în care erau conservate tot felul de exemplare interesante, ca de pildă un pui de găină cu patru picioare (primit în dar de la soţul Lugaretziei), diverse şopârle şi şerpi, mormoloci în diferite etape de dezvoltare, un pui de caracatiţă, trei şobolani bruni adolescenţi (contribuţia lui Roger) şi o mică broască ţestoasă, abia ieşită din ou care nu reuşise să supravieţuiască iernii. Pereţii erau decoraţi simplu, dar cu mult gust, cu o placă de ardezie conţinând urmele fosilizate ale unui peşte, o fotografie de a mea dând mâna cu un cimpanzeu şi un liliac împăiat. Împăiasem singur liliacul, fără niciun ajutor şi eram extrem de mândru de rezultat. Deşi cunoştinţele mele despre împăiere erau limitate, arăta, gândeam eu, extrem de asemănător cu un liliac, în special privit din partea opusă a camerei. Cu aripi întinse, privea încruntat în jos de pe placa lui de plută prinsă de perete. Odată cu vara, totuşi, liliacul dădu semne că suferă de căldură: se pleoşti puţin, blana nu-i mai strălucea şi un miros nou şi misterios se ridică simţitor deasupra celui de eter şi de alcool metilic. Bietul Roger fu acuzat pe nedrept la început şi abia mai târziu, când mirosul pătrunsese până şi în camera unde dormea Larry, investigaţiile au demonstrat că sursa mirosului neplăcut era liliacul meu. Eram mirat şi destul de supărat. Sub presiuni intense, am fost silit să mă descotorosesc de el. Peter mi-a explicat că nu l-am tratat aşa cum trebuie şi a promis să-mi arate procedura corectă, cu condiţia să fac rost de un alt exemplar. I-am mulţumit din toată inima şi l-am rugat să acţionăm în mare taină; i-am explicat că familia nutreşte asemenea îndoieli în ceea ce priveşte arta împăiatului încât mi-e teamă că va fi nevoie de prea multă străduinţă până să-i conving şi să-i aduc în starea de spirit favorabilă acestei îndeletniciri.

Eforturile mele de a-mi procura alt liliac nu au fost încununate de succes. Înarmat cu un băț lung de bambus, am așteptat cu orele pe coridoarele stropite cu lună dintre măslini, dar liliecii săgetau pe lângă mine ca argintul-viu și dispăreau înainte să-mi pot folosi arma. Așteptând zadarnic prilejul să lovesc un liliac, am văzut totuși multe alte animale de noapte care altfel mi-ar fi scăpat. Am urmărit o tânără vulpe răscolind pământul în căutare de gândaci. Scurma cu lăbuțe subțiri în țărâna de pe deal și ronțăia flămândă insectele pe care le dezgropa. Odată, dintre tufișurile de mirți, apărură cinci șacali, se opriră surprinși dând de mine și apoi se topiră ca niște umbre, printre copaci. Caprimulgii, pe aripi mătăsoase și tăcute, lunecau asemeni unor mari rândunele negre de-a lungul măslinilor, abătându-se prin iarbă, în urmărirea vreunui țânțăroi care se rotea beat. Într-o noapte, o pereche de pârși de pădure apărură în copacul de deasupra mea. Se fugăriră unul pe altul cu o exuberanță nebună, în sus și în jos, din creangă în creangă, gonind pe trunchiurile arborilor ca niște acrobați, cu cozile stufoase care păreau, în lumina lunii, pământufuri de fum cenușiu. M-au fascinat în așa măsură încât am hotărât să încerc să prind unul. Momentul cel mai potrivit ca să-i caut era evident ziua, când dormeau. Deci, am început o trudnică vânătoare printre măslini ca să le găsesc ascunzișul, dar căutarea mea s-a dovedit a avea puține șanse căci fiecare trunchi cioturos, răsucit și scorburos avea cel puțin jumătate de duzină de găuri. Totuși, răbdarea mea nu a rămas complet nerăsplătită, căci într-o zi, băgându-mi mâna într-o gaură, degetele mi s-au chircit în jurul a ceva mic și pufos care se zbătea când a fost tras afară. La prima vedere captura mea părea să fie o legătură mare de semințe de păpădie, înzestrată cu o pereche de ochi enormi, aurii. Cercetată

mai îndeaproape, se dovedi a fi o bufniță tânără acoperită încă cu puf de pui. Ne-am privit câteva clipe și apoi pasărea, indignată se pare de râsul meu nepoliticos văzând-o cum arată, și-a înfipt gheruțele adânc în degetul meu mare, făcând să mi se desfacă mâna cu care mă țineam de o creangă și să cădem împreună din copac.

Băgând-o în buzunar, am dus-o acasă și am prezentat-o familiei cu oarecare îngrijorare. Spre surprinderea mea, a fost acceptată fără rezerve și nu s-au ridicat obiecții când am propus să o păstrăm. I-am făcut culcușul într-un coș la mine în birou și, după multe discuții, fu botezată Ulise. De la început se dovedi a fi o pasăre cu multă tărie de caracter care nu-ți îngăduia să o iei în glumă. Deși ar fi încăput ușor într-o ceașcă de ceai, nu știa ce-i frica și nu ezita să atace orice și pe oricine, indiferent de mărime. Odată ce trebuia să împărțim toți trei aceeași cameră, m-am gândit că ar fi bine să se cunoască mai îndeaproape și cu Roger, așa că de îndată ce bufnița s-a instalat, am făcut prezentările. L-am așezat pe Ulise pe dușumea și l-am îndemnat pe Roger să se apropie și să se împrietenească. Roger devenise un filozof în ceea ce privește împrietenirea cu diversele făpturi pe care le adoptam eu și, în consecință, foarte detașat, începu să o facă pe bufnița și, dând vesel din coadă, într-un fel prevenitor, se apropie de Ulise care se ghemuise pe dușumea cu o expresie departe de a fi prietenoasă. Urmărea cum se apropie Roger cu o privire fixă și feroce. Înaintarea câinelui deveni mai șovăielnică. Ulise continuă să-l privească, încercând parcă să-l hipnotizeze. Roger se opri, urechile i se pleoștiră, coada nu se mai mișca decât puțin și privi spre mine întrebător. I-am poruncit sever să continue oferta sa de prietenie. Roger privi nervos spre mica bufniță și apoi, cu prefăcută nepăsare, se învârti în jurul ei făcând o încercare de a se apropia

pe la spate. Ulise roti capul și continuă să-l privească fix. Roger, care nu mai întâlnise o făptură capabilă să se uite îndărăt fără să se întoarcă, rămase puțin perplex. După o clipă de ezitare, hotărî să încerce să se apropie ca și cum l-ar invita la joacă. Se culcă pe burtă, își puse capul între labe și se târî încet spre pasăre, scheunând amabil și dând cu dezinvoltură din coadă. Ulise continua să privească de parcă ar fi fost împăiat. Roger, înaintând pe burtă, reuși să ajungă destul de aproape, dar apoi făcu o greșeală fatală: întinse înainte capul lui lânos și adulmecă sonor și cu interes. Ulise era el răbdător, dar nu într-atât încât să suporte să fie mirosit de un dulău cât un munte, acoperit de cârlionți negri. Hotărî să arate acestei bestii dizgrațioase și fără aripi cu cine are de-a face. Își coborî pleoapele, țăcăni din cioc, se săltă în aer și ateriză drept pe botul câinelui, înfigându-și ghearele ascuțite ca briciul în trufa lui neagră. Roger se scutură de pasăre cu un lătrat îngrozit și se ascunse sub masă de unde, oricât l-am ademenit, nu a mai vrut să iasă până când Ulise nu a fost pus din nou la el în coș.

Maturizându-se, Ulise își pierdu puful și îi crescu penajul frumos, gri și ruginiu al speciei sale, cu pieptul palid însemnat cu o elegantă cruce de Malta neagră. Căpătă și perciuni lungi, pe care îi ridica indignat dacă îți permiteai familiarități cu el. Cum era acum mult prea mare ca să mai stea în coș și se opunea vehement ideii de colivie, am fost silit să-l las liber prin cameră. A luat lecții de zbor între masă și clanța ușii și, de îndată ce și-a însușit această artă, și-a ales galeria de deasupra ferestrei drept lăcaș și-și petrecea ziua dormind cu ochii închiși, arătând exact ca un ciot de măslin. Dacă îi vorbeai, deschidea o clipă ochii, își ridica perciunii și-și lungea tot corpul arătând ca un idol chinez bizar și slab. Dacă era deosebit de afectuos

țăcănea din cioc spre tine și, ca o mare favoare, zbura jos și te ciugulea în grabă de ureche.

Când apunea soarele și reptilele geko începeau să gonească pe pereții umbriți ai casei, Ulise se trezea, căsca delicat, își întindea aripile, își curăța coada și apoi se scutura violent astfel că toate penele îi rămâneau sculate ca petalele unei crizanteme bătute de vânt. Cu multă nepăsare regurgita un cocoloș de mâncare nedigerată pe ziarul întins dedesubt în acest scop ca și în altele. Pregătit astfel pentru activitatea nocturnă, scotea un „tifuu" de probă, să se asigure că vocea îi este în ordine și apoi își dădea drumul pe aripi moi, plutind în jurul camerei, tăcut ca un fulg de cenușă și venea să mi se lase pe umăr. Rămânea puțin acolo, ciugulindu-mi urechea, apoi se scutura din nou, lăsa baltă sentimentalismul și devenea practic. Zbura pe pervazul ferestrei și mai scotea un „tifuu" întrebător, privindu-mă cu ochii lui ca mierea. Era semnalul că vrea să-i deschid obloanele. De îndată ce le dădeam într-o parte, ieșea plutind pe fereastră, se contura o clipă în lumina lunii și apoi plonja în întunericul dintre măslini. Puțin mai târziu auzeai răsunetul unui „tifuu" provocator, semn că Ulise este gata să înceapă vânătoarea.

Timpul pe care îl petrecea la vânat era variabil; uneori se întorcea în cameră peste o oră și alteori rămânea afară toată noaptea. Dar oriunde s-ar fi aflat nu uita niciodată să se întoarcă acasă între nouă și zece ca să-și mănânce cina. Când nu era lumină la mine în birou, zbura în jos și se uita prin fereastra salonului să vadă dacă nu sunt acolo. Când nu eram nici acolo, se înălța din nou și zbura pe pervazul ferestrei dormitorului meu, unde bătea energic în oblon, până când deschideam și-i serveam un castron cu carne tocată, bucățele de inimă de pui sau orice altă bunătate care era în meniul acelei zile. După ce înghițea

ULISE

ultima bucăţică însângerată, scotea un ciripit slab ca un sughiţ, stătea o clipă gânditor şi apoi zbura peste vârfurile copacilor luminaţi de lună.

Odată ce dovedise că-i luptător de temut, Ulise se arăta destul de prietenos faţă de Roger şi, când mergeam să facem o baie seara târziu, reuşeam uneori să obţinem favoarea de a fi întovărăşiţi de el. Călărea pe spinarea lui Roger, ţinându-se bine de lâna neagră şi dacă, cum se întâmpla uneori, Roger uita de pasager şi mergea prea repede sau sărea jucăuş peste vreo piatră, ochii lui Ulise aruncau văpăi, aripile fâlfâiau într-un efort frenetic de a-şi ţine echilibrul şi ţăcănea tare şi indignat din cioc, până îl mustram pe Roger pentru neatenţie. Pe ţărm se cocoţa pe şortul sau cămaşa mea, în timp ce eu şi Roger ne zbenguiam în apa caldă de lângă ţărm. Ulise ne urmărea scălâmbăielile cu ochi rotunzi, uşor dezaprobatori, stând drept ca un străjer. Din când în când îşi lăsa postul, plutea deasupra noastră, ţăcănea din cioc şi se întorcea la ţărm, dar n-am putut fi sigur niciodată dacă venea să se asigure că nu ne paşte niciun pericol sau ca să ia şi el parte la jocurile noastre. Uneori, dacă lungeam prea mult scăldatul, se plictisea şi zbura în sus, spre grădină, strigând „tifuu" în semn de rămas-bun.

Vara, când era lună plină, familia avea obiceiul să se scalde noaptea, căci în timpul zilei soarele ardea atât de cumplit, încât apa era prea caldă ca să te răcorească. De îndată ce răsărea luna, ne croiam drum spre debarcaderul de lemn care scârţâia sub paşii noştri şi ne urcam în *Vaca Mării*. În timp ce Larry şi Peter ramau la o vâslă, iar Margo şi Leslie la cealaltă, Roger şi cu mine stăteam la prora drept marinari de veghe. Pluteam în jurul coastei aproape vreun kilometru, până ajungeam la un mic golf, cu marginea de nisip alb şi câţiva bolovani netezi şi calzi

încă de la soare, aranjați cu grijă, tocmai buni să te așezi pe ei. Ancoram *Vaca Mării* în apă adâncă și apoi plonjam în ea să ne zbenguim, să ne scufundăm, făcând să tremure lumina lunii care traversa apa golfului. Când oboseam, înotam domol spre țărm și ne întindeam pe stâncile calde, privind în sus spre cerul presărat cu stele. De obicei, după vreo jumătate de oră, mă plictiseam de conversație, lunecam din nou în apă și traversam înotând lin golful ca să plutesc, cu fața în sus, pe mare, ca pe o pernă caldă, privind luna. Într-o noapte, pe când făceam tocmai acest lucru, am descoperit că golful nostru era vizitat și de alte ființe.

Plutind pe spate pe apa mătăsoasă, privind în sus, mișcându-mi doar ușor brațele și picioarele ca să mă țin la suprafață, admiram Calea Lactee întinsă ca un fular peste cer și mă întrebam din câte stele poate fi compusă. Glasul celorlalți, vorbind și râzând pe plajă, răsuna peste apă și, ridicându-mi capul, le distingeam poziția după luminile tremurătoare ale țigărilor. Cum pluteam astfel, relaxat și visător, am fost surprins să aud foarte aproape de mine clipocind și gâlgâind apa și apoi un suspin lung și profund, urmat de un șir de unde slabe care mă legănau în sus și în jos. M-am ridicat în grabă în picioare și, călcând apa, m-am uitat să văd cât de mult mă îndepărtasem de coastă. Spre spaima mea, nu numai că eram la o distanță considerabilă de țărm, dar și de *Vaca Mării* și nu-mi dădeam deloc seama ce fel de vietate înota prin preajmă, în apa neagră de sub mine. Îi auzeam pe ceilalți râzând pe plajă, de câte vreo glumă și am văzut cum unul arunca mucul unei țigări sus, spre cer, care apoi, ca o stea roșie, făcând o curbă, cădea stingându-se la marginea mării. Mă simțeam din ce în ce mai neliniștit și eram gata să strig după ajutor când, la o distanță de vreo șapte metri

de mine, marea păru că se cască cu un susur și un gâlgâit ușor și apăru o spinare lucitoare care scoase un suspin adânc de satisfacție și se afundă din nou. Abia am avut timp să-mi dau seama că era un delfin și am și constatat că mă aflu drept în mijlocul lor. Se ridicară toți în jurul meu suspinând profund, cu spinările lucind când se curbau în lumina lunii. Trebuie să fi fost vreo opt, și unul se săltă atât de aproape de mine, încât, dacă aș fi înotat spre el, din trei lovituri de braț i-aș fi atins capul de ebonit.

Săltându-se și suspinând, se jucau prin golf, iar eu înotam alături de ei, privindu-i fascinat. Ieșeau la suprafață, încrețind apa, respirau adânc și apoi plonjau iarăși, lăsând drept semn în urma lor un cerc de spumă care se propaga apoi. Deodată, dând parcă ascultare unui semnal, se întoarseră și, lăsând golful în urmă, o porniră spre coasta îndepărtată a Albaniei, iar eu, călcând apa, îi priveam cum se duc înotând pe lanțul alb de lumină făcut de lună, cu spinările lucind când se săltau și plonjau fericite în apa caldă și proaspătă ca laptele. În urma lor rămânea o dâră de bășicuțe care se legănau și străluceau o clipă, ca niște luni în miniatură, înainte de a dispărea sub valuri.

Începând din acea noapte, am întâlnit adesea delfini, când ne duceam să ne scăldăm la lumina lunii, și într-o seară ne-au oferit un spectacol cu iluminații la care a contribuit și una dintre insectele cele mai atrăgătoare care locuiau pe insulă. Am remarcat că în lunile călduroase ale anului marea devenea fosforescentă. În nopțile cu lună, nu se observa atât de bine: o licărire slab verzuie în jurul prorei, o lucire scurtă când unul dintre noi plonja în apă. Am constatat că fosforescența se vede cel mai bine în nopțile fără lună. Locuitorii luminoși ai insulei în lunile de vară erau licuricii. Acești gândaci subțiri și cafenii zburau cum se lăsa întunericul, plutind cu zecile printre măslini,

cozile lor răspândind o lumină alb-verzuie, nu auriu verzuie, cum era marea. Și licuricii se vedeau mai bine când nu era lună plină să le micșoreze efectul. Pare ciudat, dar n-am fi văzut niciodată delfinii, licuricii și fosforescența dând împreună un spectacol, dacă n-ar fi fost costumul de baie al mamei.

De câtva timp, mama spunea că ne invidiază pentru că mergem la scăldat ziua și noaptea, dar când am invitat-o să ni se alăture, replica ei a fost că-i mult prea bătrână pentru asemenea lucruri. Până la urmă, însă, la insistențele noastre, mama s-a dus până în oraș și s-a reîntors cu un pachet misterios pe care îl ținea rușinată. Când l-am deschis, am rămas toți cu gura căscată. Pachetul conținea un veșmânt fără nicio formă, din material negru, acoperit de sus și până jos cu sute de volănașe, pliuri și cute.

— Ei, ce părere aveți? întrebă mama.

Privirăm atenți ciudata îmbrăcăminte, întrebându-ne ce naiba ar putea fi.

— Ce-i asta? întrebă în cele din urmă Larry.

— Un costum de baie, bineînțeles. Ce altceva v-ați închipuit că poate fi?

— Mie mi s-a părut că-i o balenă prost jupuită, mărturisi Larry, privind mai de aproape.

— Nu-i posibil să porți așa ceva, mamă, spuse Margo îngrozită. Pare făcut prin 1920.

— La ce servesc volănașele și toate chestiile astea? se interesă curios Larry.

— Garnitură, bineînțeles, se indignă mama.

— Ce idee nostimă! Să nu uiți să scuturi peștii din ele când ieși din apă.

— Mie îmi place și gata, spuse mama hotărâtă, reîmpachetând monstruozitatea, și am de gând să-l port.

— Trebuie să ai grijă să nu te tragă apa la fund, cu toată stofa asta pe tine, spuse Leslie serios.

— Mamă, e îngrozitor! Nu poți să-l porți, fu de părere Margo. De ce naiba n-ai luat ceva mai modern?

— Cineva de vârsta mea, dragă, nu poate îmbrăca un costum în două piese... nu mai ai corpul pentru așa ceva.

— Aș vrea să știu pentru ce corp a fost croit ăsta, zise Larry.

— Ești încorijibilă, mamă, constată Margo disperată.

— Dar mie îmi place... și nu-ți cer să-l porți tu, ripostă mama, gata să se ia la harță.

— Asta-i adevărat. Faci cum dorești, îi dădu dreptate Larry, nu te jena. Ți s-ar potrivi probabil ceva mai bine dacă ți-ar mai crește vreo trei, patru picioare.

Mama îl fulgeră cu o privire indignată și urcă scările să-și probeze costumul. După puțin timp ne chemă să vedem cum îi vine și o pornirăm toți, buluc, spre dormitor. Primul care intră fu Roger și, fiind întâmpinat de o apariție ciudată, înveșmântată într-un costum negru, voluminos, care unduia de volănașe, se retrase grăbit spre ușă, dând îndărăt și lătrând sălbatic. Ne-a trebuit destul timp să-l convingem că nu-i decât mama și chiar atunci, tot o privea nesigur, cu coada ochiului. În ciuda protestelor reunite, mama se încăpățână să poarte costumul ei ca un cort, iar noi am cedat în cele din urmă.

Ca să sărbătorim prima ei baie în mare, am hotărât să organizăm un picnic la lumina lunii, jos în golf și i-am trimis o invitație și lui Theodore, fiind singurul străin pe care mama l-ar fi tolerat într-o asemenea ocazie. Sosi și ziua marii scufundări, mâncarea și vinul erau pregătite, barca curățată și umplută cu perne, și la sosirea lui Theodore totul era gata. Auzind că plănuisem un picnic și o baie la lumina lunii, ne aminti că în noaptea aceea nu era lună. Începurăm să dăm vina unul pe altul că nu ne-am interesat de mersul lunii și discuțiile s-au lungit până la căderea nopții. Am hotărât

să nu renunțăm totuși la picnic, odată ce pregătirile erau făcute, așa că am mers orbecăind până la barcă, încărcați cu mâncare, vin, șervete și țigări și am început să plutim de-a lungul coastei. Theodore și cu mine stăteam de veghe la proră, iar ceilalți vâsleau cu rândul, mama fiind la cârmă. Pentru început, privirea ei nefiind obișnuită încă cu întunericul, ne-a pilotat dibaci, în cerc strâns, așa că după zece minute istovitoare de vâslit, debarcaderul se ivi brusc în fața ochilor noștri, iar barca se ciocni de el, gata să se facă țăndări. Speriată de izbitură, mama exageră în celălalt sens, pilotându-ne spre mare și am fi debarcat cine știe unde, pe coasta albaneză, dacă Leslie nu ar fi observat la timp. Drept urmare, trecu Margo la cârmă, cu destul succes, doar că în momentele de primejdie se fâstâcea și uita că pentru a întoarce spre dreapta, trebuie pus fusul cârmei pe stânga. Rezultatul a fost că am petrecut zece minute trăgând și smucind barca pe care Margo, în zăpăceala ei, o băgase drept în stânca pe care a vrut să o evite. Punând totul la socoteală, prima baie a mamei a început într-un mod destul de promițător. Ajunși în golf, am întins păturile pe nisip, am scos merindele, batalionul de sticle cu vin a fost înșirat la apă mică, să rămână rece, și momentul hotărâtor a sosit. Îmbărbătată de noi, mama își lepădă halatul și ni se înfățișă în toată splendoarea costumului de baie care o făcea să arate, cum remarcă Larry, ca un fel de Albert Memorial marin. Roger se comportă foarte bine până când o văzu pe mama bălăcindu-se încet și cu multă demnitate la marginea apei. Din momentul acela deveni teribil de agitat. Avea, se vede, impresia că voluminosul costum era un monstru marin care se înfășurase în jurul mamei și acum era gata să o tragă în larg. Lătrând sălbatic, se aruncă să o salveze. Apucă unul dintre numeroasele volane care atârnau de marginea costumului și smuci cu toată puterea să o scoată pe mama afară

din pericol. Mama, care tocmai constatase că apa este puțin cam rece, se trezi brusc trasă înapoi. Cu un strigăt de spaimă își pierdu echilibrul și căzu greoi în apa adâncă de vreo jumătate de metru, pe când Roger trăgea cu atâta nădejde încât o bucată bună de volan cedă. Jubilând de bucurie că dușmanul pare să se descompună, Roger, mârâind încurajator către mama, se puse serios pe treabă vrând să îndepărteze și restul monstrului supărător din jurul persoanei ei. Noi ne tăvăleam de râs pe nisip, în timp ce mama, gâfâind, făcea eforturi disperate să se ridice în picioare, să-l gonească pe Roger și să păstreze măcar o parte din îmbrăcăminte. Din păcate, din cauza materialului extrem de dens din care era făcut costumul, aerul rămăsese blocat înăuntru; cu ajutorul apei, se umflă ca un balon și încercarea de a ține sub control această aeronavă de volănașe și cute sporea dificultățile în care se zbătea mama. Theodore fu cel care în cele din urmă îl goni pe Roger și o ajută să se ridice. După ce am băut un pahar de vin ca să sărbătorim și să ne venim în fire după ceea ce Larry numea salvarea Andromedei de către Perseu, am mers să înotăm, iar mama se scălda discretă în apa de lângă țărm, în timp ce Roger, ghemuit alături, mârâia amenințător la costumul care se umfla și fâlfâia în jurul trupului ei.

Fosforescența era deosebit de bună în noaptea aceea. Dacă băgai mâna și despicai apa, puteai să desenezi în mare o panglică verde aurie de foc rece, iar când plonjai, în momentul în care atingeai suprafața, părea că te scufunzi în focarul unei lumini reflectate. Când, obosiți, ieșirăm din mare să ne așezăm pe plajă și să mâncăm, apa care se scurgea pe trupurile noastre ne făcea să părem cuprinși de flăcări. Ca și cum ar fi fost un montaj, după masă, pe când desfundam vinul, câțiva licurici apărură în măslinii din spatele nostru, ca o uvertură a spectacolului ce urma să se desfășoare.

Se iviră mai întâi două sau trei pete verzi care alunecau printre copaci, licărind. Treptat apărură tot mai multe, până când porţiuni întregi de pădure erau luminate de o strălucire verde, bizară. Niciodată nu mai văzuserăm atâţia licurici adunaţi într-un singur loc; săgetau printre arbori, se târau pe iarbă, peste tufişuri şi prin măslini, pluteau în roiuri deasupra capetelor noastre şi se lăsau pe pături ca un jar verde. Formând şiroaie sclipitoare, zburau peste golf, rotindu-se deasupra apei. Apoi, ca la comandă, îşi făcură apariţia delfinii, înotând aliniaţi spre golf, legănându-se ritmic în apă, cu spinările ca pictate cu fosfor. Ajunşi în mijlocul golfului înotară în cerc, plonjând şi rostogolindu-se, sărind uneori sus în aer şi căzând într-o vâlvătaie de lumini. Cu licuricii deasupra şi delfinii fosforescenţi dedesubt, priveliştea era fantastică. Puteai să vezi chiar şi urmele luminoase pe care le lăsau delfinii sub suprafaţa apei, înotând ca nişte forme de foc peste nisipul de la fund, iar când săltau sus în aer se scuturau de pe ei picături de apă strălucind ca smaraldul. Nici nu-ţi dădeai seama dacă ceea ce priveai era fosforescenţă sau licurici. Mai bine de o oră am admirat parada. Apoi, încet, licuricii au pornit-o spre interiorul insulei şi jos, de-a lungul coastei, delfinii s-au aliniat şi s-au îndreptat grăbiţi spre largul mării, lăsând în urma lor o cărare de flăcări care licărea şi strălucea pentru ca apoi să se stingă, ca o creangă aprinsă, aruncată peste golf.

Arhipelagul fermecat

Pe măsură ce vara devenea tot mai fierbinte, am constatat că trebuie să depunem un efort prea mare ca să vâslim pentru a ajunge în golful unde obişnuiam să facem

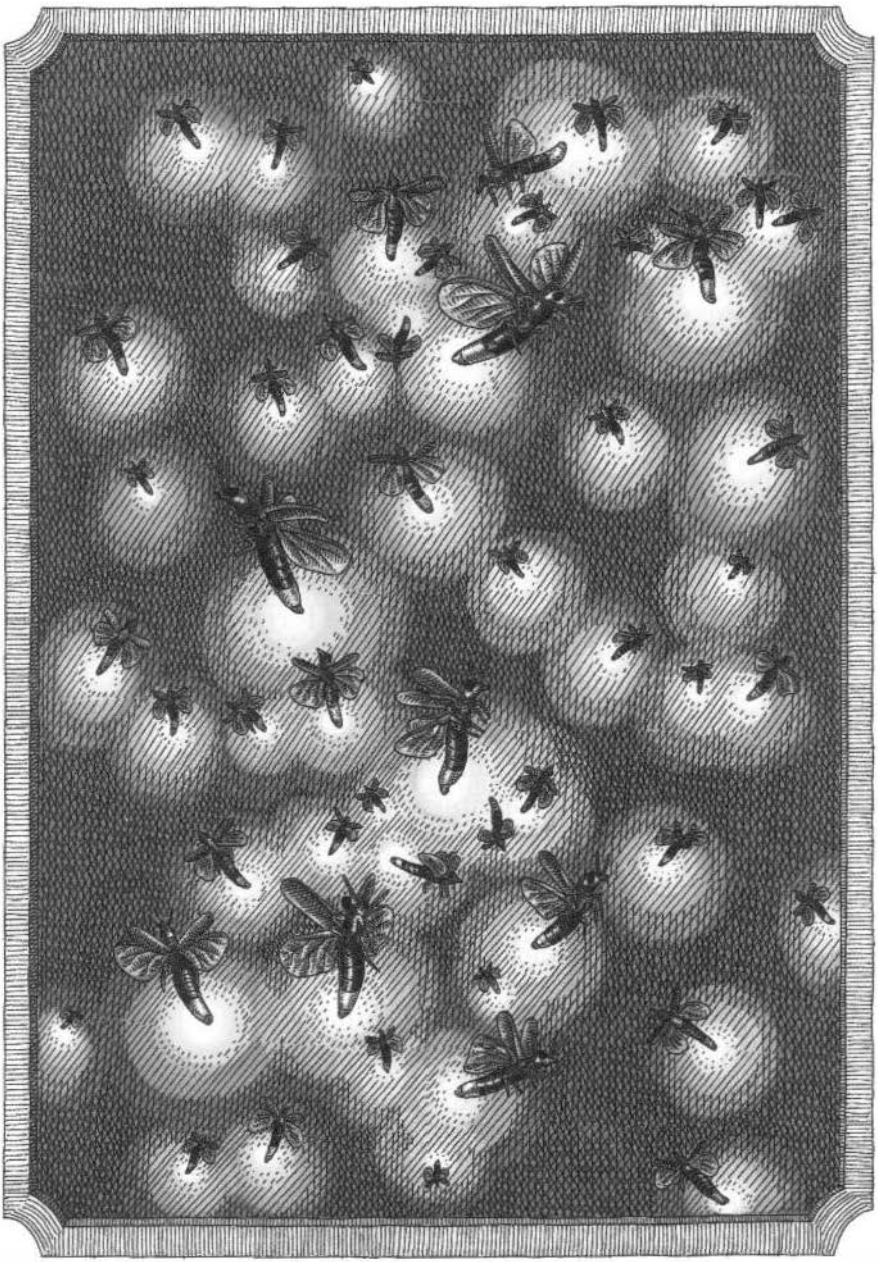

baie și am cumpărat un motor exterior de barcă. Acum ne puteam aventura până departe, făcând excursii de-a lungul țărmului crestat, ajungând pe plaje singuratice și goale, aurii ca porumbul, arătând uneori ca o lună căzută printre stânci. În felul acesta mi-am dat seama că, paralel cu țărmul, era presărat pe distanță de kilometri buni un arhipelag format din insule mici, unele mai întinse, altele care nu erau de fapt decât niște stânci mari, cu câte o perucă de verdeață așezată precar pe vârf. Dintr-un motiv pe care nu l-am putut detecta, fauna marină era foarte atrasă de acest arhipelag și în jurul insulelor, în ochiurile de apă de pe stânci și în golfurile nisipoase, nu mai întinse decât o masă, trăia o varietate uimitoare de vietăți. Am reușit să ademenesc familia să facem câteva excursii până la aceste insulițe, dar cum locurile de scăldat erau rare, ceilalți s-au plictisit curând să stea pe stânci coapte de soare în timp ce eu pescuiam la nesfârșit prin băltoace și scoteam la iveală din când în când vietăți marine bizare pe care ei le găseau respingătoare. Insulițele erau înșirate în apropierea coastei, unele separate de mal de un canal doar de vreo șapte metri și abundau în recife și stânci. Era deci dificil să navighezi pe lângă aceste insule în așa fel încât *Vaca Mării* să se strecoare prin locuri primejdioase, fără ca elicea să se lovească și să se rupă. Plimbările noastre în arhipelag deveniră tot mai rare, în ciuda insistențelor mele și mă tortura gândul că viețuitoarele acelea minunate așteaptă în apa limpede fără ca eu să le pot prinde. N-aș fi putut face nimic pentru simplul motiv că nu aveam o barcă. Am cerut să mi se îngăduie să plec singur cu *Vaca Mării,* să zicem o dată pe săptămână, dar din mai multe motive familia nu a fost de acord. Și, tocmai când eram pe punctul de a abandona orice speranță, mi-a venit o idee genială. Se apropia ziua mea și dacă-mi manevram

cu iscusință familia eram sigur că voi obține nu numai o barcă, dar și o bună parte din echipamentul necesar. Am venit deci cu propunerea ca familia să-mi îngăduie să-mi aleg eu singur cadourile pentru ziua mea. Să-mi permită să le spun eu ce aș dori, căci în felul acesta puteau fi siguri că nu mă decepționează. Familia, luată oarecum prin surprindere, acceptă în principiu și apoi, cu destulă suspiciune, se interesă ce-mi doresc. Inocent, le-am răspuns că nu m-am gândit încă bine, dar că am să fac câte o listă pentru fiecare dintre ei de pe care vor putea alege câte unul sau mai multe articole.

Întocmirea listei necesită mult timp de gândire și o cantitate considerabilă de psihologie aplicată. Mama, de pildă, eram sigur că îmi va cumpăra tot ce era pe lista ei, deci am înșirat obiectele cele mai necesare și scumpe: cinci cutii de lemn cu capac de sticlă, căptușite cu plută, pentru a-mi adăposti colecția de insecte; două duzini de eprubete; trei litri de alcool metilic; trei litri de formol și un microscop. Lista pentru Margo era mai dificilă, căci trebuia astfel alcătuită, încât să-i dea prilej să treacă pe la prăvăliile ei preferate. Deci i-am cerut zece metri de șifon galben, zece metri de stambă albă, șase pachete mari cu bolduri, două scule de bumbac, un litru de eter, un forceps și două rezerve de stilou. Era, mi-am zis eu resemnat, inutil să-i cer lui Larry formol, bolduri sau de-alde astea, dar dacă din lista mea reieșea o oarecare înclinație spre literatură, aveam șanse serioase. Prin urmare am făcut o înșirare nesfârșită cu titlurile, autorii, editurile și prețul cărților de științe naturale de care simțeam eu că aș avea nevoie și am pus o steluță în dreptul celor care ar fi fost primite cu deosebită recunoștință. Deoarece nu-mi mai rămăsese decât o dorință, am considerat că-i mai bine să-l atac direct pe Leslie, în loc să-i dau o listă, dar știam

că momentul trebuie ales cu grijă. A fost nevoie să aştept câteva zile până când s-a ivit şi momentul pe care l-am considerat potrivit.

Tocmai îl ajutasem să ducă la bun sfârşit nişte experienţe balistice care implicau legarea unei vechi puşti de un pom şi descărcarea ei cu ajutorul unui fir lung legat de trăgaci. La o a patra încercare am obţinut ceea ce Leslie cosidera un succes: ţeava s-a spart şi bucăţile de metal au zburat văitându-se în toate direcţiile. Leslie era încântat şi făcea însemnări amănunţite pe dosul unui plic. Împreună am adunat rămăşiţele puştii. În timp ce ne îndeletniceam cu acest lucru, l-am întrebat, ca din întâmplare, ce cadou intenţionează să-mi facă de ziua mea.

— Nu m-am gândit, răspunse el absent, examinând cu evidentă satisfacţie o bucăţică de metal deformat. Mi-e indiferent. Orice îţi doreşti. Alege.

I-am spus că vreau o barcă. Leslie, dându-şi seama că fusese prins în cursă, a replicat indignat că o barcă era un cadou prea important pentru o zi de naştere şi, în orice caz, nu avea cu ce să mi-o cumpere. I-am răspuns la fel de indignat că el mă pusese să aleg. Leslie recunoscu că-i adevărat, dar că nu poate fi vorba de o barcă, fiind prea scumpă. Eu i-am spus că atunci când omul spune *orice,* asta înseamnă orice, deci sunt incluse şi bărcile şi în orice caz nu mă aştept să mi-o cumpere. Îmi închipuiam că odată ce ştie atât de multe despre bărci, ar fi în stare să-mi construiască el singur una. Totuşi, dacă crede că-i prea greu...

— Bineînţeles că nu-i greu, spuse Leslie imprudent şi apoi adăugă repede: Adică nu-i teribil de greu, dar e vorba de timp. Ar dura o veşnicie până să o termin. Nu crezi c-ar fi mai bine dacă te-aş scoate la plimbare cu *Vaca Mării,* să zicem de două ori pe săptămână?

Eu însă eram de neclintit. Îmi doream o barcă și eram dispus să aștept oricât.

— Foarte bine. Foarte bine, spuse Leslie exasperat. Am să-ți fac o barcă, dar nu vreau să stai pe capul meu cât timp o s-o fac. M-ai înțeles? Stai deoparte și-ți vezi de treabă. Nu trebuie să o vezi decât când e gata.

Încântat, am acceptat această condiție și, în consecință, în următoarele două săptămâni, Spiro își tot făcea apariția la vilă cu mașina plină de scânduri, iar zgomotul ferestrăului, al ciocanului și al blestemelor se propaga în permanență de pe veranda din spate. Casa era plină de așchii și pe unde trecea Leslie rămânea o urmă de rumeguș. Nu mi-a fost greu să-mi stăpânesc nerăbdarea și curiozitatea, căci eram ocupat cu altceva. Tocmai se terminaseră niște reparații la casă și rămăseseră trei saci plini cu un ciment frumos, roz aprins. Mi-l însușisem și m-am pus pe lucru ca să clădesc o serie de bazine mici, în care să-mi țin nu numai fauna mea de apă dulce, dar și minunatele viețuitoare marine pe care speram să le prind din barca mea cea nouă. A săpa bazine în plină vară era o muncă mai anevoioasă decât m-aș fi așteptat, dar în cele din urmă am reușit să sap niște găuri pătrate acceptabile și două zile de bălăceală într-o pastă lipicioasă făcută dintr-un drăgălaș ciment roz mă înviorară. Dârele de rumeguș și așchii făcute de Leslie prin casă se întretăiau cu urmele roz, lăsate de pașii mei.

Cu o zi înainte de aniversare, întreaga familie făcu o expediție în oraș. Motivele erau trei: mai întâi voiau să-mi cumpere daruri, al doilea să umple cămara. Căzusem de acord să nu invităm multă lume la sindrofie. Declarasem că nu ne plac mulțimile și zece invitați aleși cu discernământ era maximum pe care am fi fost dispuși să-l suportăm. Va fi o petrecere mică, dar selectă, invitând numai persoanele

care ne plăceau cel mai mult. Hotărând în unanimitate acest lucru, fiecare membru al familiei lansă zece invitații. Din păcate nu toate includeau aceleași persoane cu excepția lui Theodore care fu invitat de cinci ori. Rezultatul a fost că mama, în ajunul aniversării, descoperi brusc că erau așteptați nu zece, ci patruzeci și cinci de oaspeți. Cel de al treilea motiv de a merge în oraș era să ne asigurăm că Lugaretzia se duce la dentist. În ultima vreme dinții erau cei care o supăraseră mai tare și doctorul Androuchelli, după ce privise în gura ei, a scos o serie de sunete care indicau oroare și a declarat că toți dinții trebuie scoși căci ei erau fără îndoială cauza tuturor suferințelor. După discuții de o săptămână întovărășite cu râuri de lacrimi, am obținut consimțământul Lugaretziei care însă refuza să meargă, dacă nu i se asigura un sprijin moral. Astfel, susținând-o în mijlocul nostru, palidă și plânsă, am pornit-o spre oraș.

Ne-am întors pe înserat, istoviți și nervoși, cu mașina încărcată de alimente și cu Lugaretzia culcată peste genunchii noștri, ca un cadavru, gemând înspăimântător. Era evident că nu era în stare să ajute la gătit și la celelalte treburi care trebuiau făcute a doua zi. Spiro, rugat să găsească o soluție, veni cu răspunsul său obișnuit.

— Nu vă necăziți. Lăsați totul în griza mea.

Dimineața următoare fu plină de întâmplări. Lugaretzia își revenise suficient ca să-și asume mici sarcini și ne urmărea prin toată casa, arătând cu mândrie găurile însângerate din gingii și descriind cu lux de amănunte suferințele prin care trecuse cu fiecare dinte în parte. După ce am privit pe îndelete cadourile și am mulțumit familiei, m-am dus cu Leslie în spatele casei, unde am văzut o formă misterioasă, acoperită cu o prelată. Leslie o îndepărtă, cu aerul unui magician, ca să-mi prezinte

barca. Am privit-o extaziat. Era fără îndoială cea mai perfectă barcă pe care o văzuse vreodată cineva. Strălucind sub învelișul de vopsea proaspătă, aștepta acolo să mă poarte spre arhipelagul fermecat.

Barca era lungă de vreo doi metri și jumătate și de formă aproape circulară. Leslie explică grăbit, pentru cazul că aș fi înclinat să cred că-i vorba de vreo greșeală a meșterului, că forma se datora faptului că nu a avut scânduri suficient de lungi pentru schelet, explicație pe care am găsit-o perfect satisfăcătoare. Era unul dintre acele neajunsuri care puteau să i se întâmple oricui. Am susținut energic că, după părerea mea, forma aceasta era foarte atrăgătoare la o barcă. Chiar asta și credeam. Nu era lunguiață, zveltă și cu un aer prădalnic ca majoritatea bărcilor, ci rotundă, blajină și cu ceva liniștitor în coeziunea ei circulară. Îmi aducea aminte de un cărăbuș de bălegar, un gândac serios pentru care aveam multă afecțiune. Leslie, mulțumit de evidenta mea încântare, spuse depreciativ că a fost obligat să o facă cu fundul plat, căci din anumite motive tehnice numai în felul acesta reușise să-i dea stabilitatea necesară. L-am asigurat că îmi plac bărcile cu fundul plat deoarece îți oferă avantajul de a putea pune borcane cu specimene pe jos, fără să riști prea mult să se răstoarne. Leslie mă mai întrebă dacă îmi place combinația de culori, el nefiind atât de sigur că e reușită. După părerea mea tocmai combinația de culori era partea cea mai frumoasă, efectul final al unei măiestrii unice. În interior era vopsită în verde și alb, în timp ce laturile bombate erau pictate cu gust în dungi albe, negre și portocalii, o combinație care îți făcea impresia că este nu numai artistică, dar și de bun augur. Leslie îmi arătă apoi stâlpul lung și neted de chiparos pe care îl tăiase drept catarg și-mi dădu explicația că nu poate fi montat

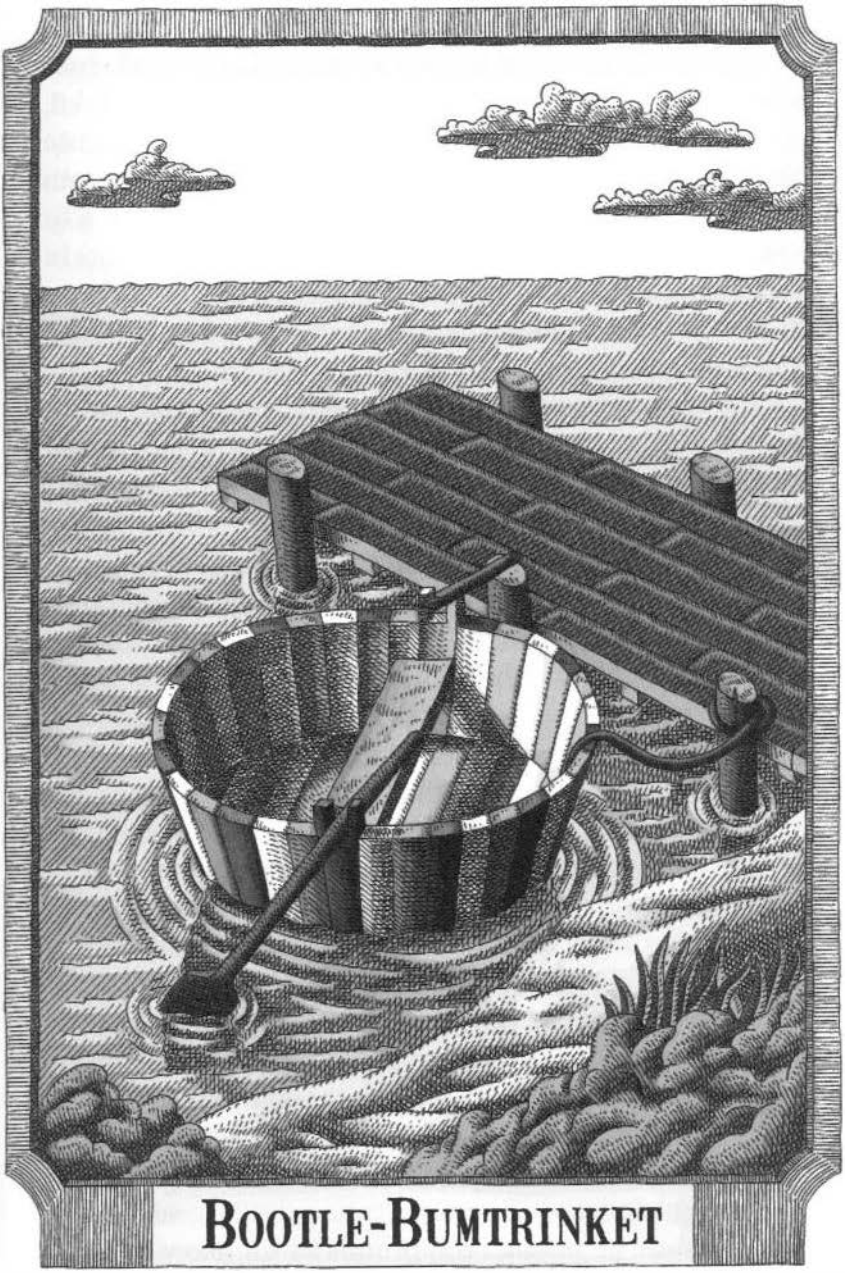
BOOTLE-BUMTRINKET

decât după ce barca va fi lansată la apă. Plin de entuziasm, i-am propus să o lansăm imediat. Leslie însă, care era foarte pedant în ce privește respectarea protocolului, mă informă că o navă nu poate fi lansată pe apă înainte de a i se da un nume și mă întrebă dacă meditasem cum avea să o cheme. Problema era dificilă. Toată familia fu chemată să mă ajute să o rezolv. Stăteam îngrămădiți în jurul bărcii care în mijlocul nostru părea o gigantică floare și ne storceam creierii.

— De ce nu-i spui *Jolly Roger?* spuse Margo.

Am respins disprețuitor ideea, explicând că doresc un nume *gras*, ca să se potrivească cu aspectul bărcii și să-i dea personalitate.

— *Arbuckle*, sugeră vag mama.

Nici acest nume nu se potrivea cu barca.

— Numește-o *Ark*, spuse Leslie, dar și la această propunere am clătinat negativ din cap.

Urmă o altă pauză, în timp ce toți priveam barca. Brusc îmi veni în minte un nume care i se potrivea perfect: *Bootle*, așa am s-o numesc.

— Foarte drăguț, aprobă mama.

— Eram gata să propun *Bumtrinket*, spuse Larry.

— Larry dragă, îl mustră mama, nu învăța băiatul astfel de cuvinte.

Am reflectat la sugestia lui Larry; era un nume neobișnuit, dar la fel era și *Bootle*. Amândouă păreau să evoce forma și personalitatea bărcii. După multă gândire știam ce aveam de făcut. Mi-am procurat o cutie cu vopsea neagră și, dându-mi toată silința, am scris pe o latură cu litere de tipar, de pe care s-a cam prelins vopseaua: *Bootle-Bumtrinket*. Asta era! Nu numai un nume neobișnut, dar și un al doilea, unite aristocratic printr-o cratimă. Ca să o liniștesc pe mama i-am promis să nu folosesc decât

Bootle când vor fi de față străini. Numele bărcii odată stabilit, ne-am apucat de treabă ca să o lăsăm pe apă. A fost nevoie de eforturile unite ale lui Margo, Peter, Leslie și Larry pentru a căra barca la vale, până la debarcader, în timp ce mama și cu mine veneam în urmă purtând catargul și o sticluță de vin pentru a face lansarea așa cum se cuvine. La marginea debarcaderului cei care cărau barca s-au oprit, clătinându-se de oboseală, iar mama și cu mine ne-am chinuit să scoatem dopul sticlei.

— Ce tot faceți acolo? întrebă iritat Larry. Dați-i zor, pentru numele lui Dumnezeu! Nu sunt învățat să o fac pe cala de lansare.

Într-un final, am reușit să scoatem dopul sticlei, iar eu am anunțat cu voce limpede că botez ambarcațiunea *Bootle-Bumtrinket*. Am lovit apoi sticla de spatele rotund al bărcii și din nefercire un sfert de litru de vin roșu s-a vărsat în capul lui Larry.

— Vezi ce faci, fii atent! mă mustră el. Pe care dintre noi vrei să-l lansezi la apă?

În cele din urmă, am aruncat-o pe *Bootle-Bumtrinket* de pe debarcader gâfâind toți din greu. Barca căzu pe fundul ei plat cu un bubuit ca de tun, împroșcând apă în toate direcțiile, ca apoi să se legene constant și sigur pe valuri. Avea o vagă înclinație la tribord, dar, mărinimos, am atribuit aceasta vinului și nu măiestriei lui Leslie.

— Și acum, spuse Leslie luând conducerea, hai să montăm catargul. Margo, ține barca de bot... așa... Peter, dacă te urci la pupă, Larry și cu mine îți întindem catargul pe care trebuie să-l montezi în scobitură.

Și astfel, în timp ce Margo culcată pe burtă ținea barca de bot, Peter sări sprinten la pupă și rămase cu picioarele desfăcute ca să primească catargul pe care îl țineau Larry și Leslie.

— Catargul acesta îmi face impresia că e prea lung, Les, spuse Larry privind critic.

— Da' de unde! Odată montat va fi perfect. Ești gata, Peter?

Peter dădu afirmativ din cap, se înțepeni, apucă catargul bine cu amândouă mâinile și îl vârî în scobitură. Făcu apoi un pas îndărăt, își scutură mâinile și *Bootle-Bumtrinket*, cu o iuțeală remarcabilă pentru un vas cu circumferința ei, se răsturnă cu fundul în sus. Peter, îmbrăcat în unicul său costum bun pe care și-l pusese în cinstea zilei mele, dispăru fără măcar un plescăit. Tot ce rămăsese pe suprafața apei era pălăria lui, catargul și fundul portocaliu a lui *Bootle-Bumtrinket*.

— Se înecă! Se înecă! strigă Margo, care în momentele de criză avea tendința să vadă partea tragică a situației.

— Prostii! Nu-i destul de adânc, spuse Leslie.

— Ți-am spus eu, catargul e prea lung, insinuă Larry.

— Nu-i deloc prea lung, i-o tăie Leslie enervat. Nătărăul ăla nu l-a fixat bine.

— Să nu te mai aud că-i spui nătărău, se înfurie Margo.

— Nu poți fixa un catarg de șapte metri pe ceva care aduce cu o balie de spălat rufe și să te și aștepți să rămână în picioare, spuse Larry.

— Dacă ești așa de deștept, de ce naiba n-ai făcut tu barca?

— Nu m-a invitat nimeni. În afară de asta, tu ești considerat expert, deși mă îndoiesc că te-ar accepta să construiești nave la Clydeside.

— Foarte spiritual. E destul de ușor să critici! Și toate astea numai pentru că nătărăul...

— Nu-i mai spune nătărău... Cum îndrăznești?

— Ei, lăsați. N-o să vă certați acum pentru asta, încercă mama să-i potolească.

— Larry o face totdeauna pe grozavul.

— Mulțumesc cerului! A ieșit! exclamă Margo cu înflăcărare, în timp ce Peter, ud leoarcă și cu apa șiroind pe el, ieși la suprafață.

Fu tras afară și Margo porni cu el în grabă spre casă să încerce să-i usuce costumul înainte de petrecere. Noi ceilalți veneam în urmă certându-ne. Leslie, înfuriat de critica lui Larry, își îmbrăcă costumul de baie și, înarmat cu un manual voluminos despre construcția iahturilor și cu un metru, coborî să salveze barca.

Toată dimineața tăie cu ferestrăul câte o bucată de catarg, până când, în cele din urmă, barca începu să plutească dreaptă. Între timp, catargul rămăsese doar de vreo trei metri. Leslie era deconcertat, dar îmi făgădui să-mi potrivească alt catarg, de îndată ce se va lămuri care sunt caracteristicile precise și astfel *Bootle-Bumtrinket*, legată de capătul debarcaderului, plutea în toată splendoarea ei, arătând ca o pisică fără coadă din insula Manx, cât se poate de vioaie și de grasă.

Spiro își făcu apariția imediat după prânz, însoțit de un bătrân înalt, cu aer de ambasador. Era, ne explică Spiro, fostul valet al regelui Greciei, acum la pensie, care acceptase să vină să dea o mână de ajutor la petrecere. În continuare, Spiro dădu pe toată lumea afară din bucătărie și se închise înăuntru împreună cu noul venit. Dând ocol casei cu intenția de a-mi face apariția pe fereastră, l-am văzut pe valet, în vestă, lustruind paharele, în timp ce Spiro, cu fruntea încrețită de gânduri și fredonând încetișor, ataca o grămadă imensă de legume. Din când în când, se apleca asupra celor șapte focuri care ardeau de zor și sufla viguros, făcând cărbunii să strălucească ca niște rubine.

Primul musafir care sosi fu Theodore, stând ca scos din cutie într-o trăsură, îmbrăcat cu cel mai bun costum, cu

cizmele lustruite și, în cinstea evenimentului, fără niciun instrument de colectat. Într-o mână ținea bastonul și în cealaltă un pachet frumos ambalat.

— A, la mulți ani... ăăă... spuse el scuturându-mi mâna. Ți-am adus o mică... ăăă... amintire. Un mic dar. Vreau să spun cadou, ca să... sărbătorim acest eveniment.

Desfăcând pachetul am fost încântat să găsesc un volum gros intitulat *Viața în bălți și pâraie.*

— Sper să o consideri drept un adaos util la biblioteca ta, spuse Theodore, legănându-se pe vârfuri. Conține câteva informații foarte interesante despre... viața în apele dulci.

Oaspeții sosiră rând pe rând făcând ca mulțimea de taxiuri și trăsuri din fața vilei să fie într-o permanentă agitație. Salonul și sufrageria erau ticsite de lume care vorbea, dezbătea și râdea, iar valetul (care, spre consternarea mamei, se îmbrăcase în frac) se mișca agil prin mulțime ca un pinguin mai în vârstă, servind băuturi și gustări, cu un aer atât de regal încât mulți musafiri nu erau lămuriți dacă era într-adevăr valet sau vreun membru al familiei mai excentric care venise să ne viziteze. Jos în bucătărie Spiro consuma cantități enorme de vin învârtindu-se printre oale și cratițe, fața lui încruntată strălucind roșie în lumina focurilor, pe când cânta, cu vocea lui adâncă, cât îl ținea gura. Aerul era îmbibat cu miros de usturoi și ierburi aromatice, iar Lugaretzia șchiopăta întruna între bucătărie și sufragerie, cu o viteză considerabilă. Din când în când, reușea să prindă într-un colț vreun biet musafir și, ținându-i o tavă cu mâncare sub nas, îi descria calvarul prin care trecuse la dentist, imitând în modul cel mai real și înfiorător zgomotul pe care îl face un molar smuls din alveolă și deschizându-și larg gura, să arate victimei prăpădul care fusese provocat înăuntru.

Apăreau întruna alți musafiri și, odată cu ei, alte cadouri. Erau în cea mai mare parte inutile din punctul meu de vedere, căci nu aveau tangență cu studiile de istorie naturală. Darul care m-a bucurat cel mai mult au fost doi cățeluși aduși de o familie de țărani care locuiau prin apropiere. Unul era maro cu alb și cu sprâncene mari roșcate, celălalt negru ca un cărbune, cu sprâncene mari roșcate. Odată ce-mi fuseseră dăruiți, familia era evident obligată să-i accepte. Roger îi cercetă bănuitor și interesat. Ca să facă cunoștință mai îndeaproape, i-am închis pe toți trei în sufragerie, punând între ei un platou mare cu bunătăți pregătite pentru aniversare. Rezultatele nu au fost exact cele scontate, căci atunci când puhoiul de musafiri deveni atât de mare încât a trebuit să deschidem ușile și să-i lăsăm în sufragerie, l-am găsit pe Roger stând posac pe podea, cu cei doi cățeluși zburdând în jurul lui, iar întreaga cameră decorata de așa natură încât nu mai rămânea nicio îndoială că noii-sosiți mâncaseră și băuseră pe săturate. Propunerea lui Larry de a-i numi Widdle și Puke, primită cu dezgust de mama, a prins, și Widdle și Puke le-au rămas numele.

Oaspeții tot mai soseau, revărsându-se din salon în sufragerie și pe verandă. Unii dintre ei veniseră convinși că se vor plictisi, dar după vreo oră se amuzau atât de tare încât își chemară trăsurile și plecară acasă ca să aducă și restul familiei. Vinul curgea gârlă, aerul bătea în albastru de fum de țigară, iar șopârlele geko erau prea speriate de zgomot și râsete ca să mai iasă din crăpăturile tavanului. Într-un colț de cameră, Theodore, mergând cu îndrăzneala atât de departe încât să-și scoată sacoul, dansa Kalamatiano cu Leslie și alți câțiva dintre cei mai cherchelițimusafiri, făcând să duduie podeaua sub săriturile și bătăile lor din picior. Valetul care băuse probabil ceva mai mult vin

decât s-ar fi cuvenit nu rezistă ispitei când îi văzu dansând jocul lui național. Lăsă tava jos și se alătură dansatorilor, săltând și tropăind și el cu aceeași vigoare, în ciuda vârstei sale înaintate, în timp ce cozile fracului fâlfâiau la spatele lui. Mama, cu un surâs cam forțat și confuz, stătea înghesuită între preotul englez care privea din ce în ce mai dezaprobator orgia și consulul belgian care îi vorbea la ureche și-și răsucea mustața. Spiro, venit din bucătărie să vadă unde dispăruse valetul, intră și el prompt în joc. Prin toată camera zburau baloane, lovindu-se de picioarele dansatorilor și explodând brusc cu pocnete sonore. Larry, afară pe verandă, se străduia să învețe un grup de greci câteva poezioare umoristice engleze. Widdle și Puke adormiseră în pălăria unui invitat. Doctorul Androuchelli sosi ceva mai târziu și se scuză față de mama.

— Din cauza soției mele, *madame*, tocmai a dat naștere unui copil.

— O! Felicitări, doctore, spuse mama. Trebuie să bem în sănătatea lor.

Spiro, obosit de dans, stătea pe o sofa din apropiere, făcându-și vânt.

— Ți-e dziți? urlă la Androuchelli, încruntându-se fioros. Ai încă un copil?

— Da, Spiro, un băiat, afirmă Androuchelli strălucind de bucurie.

— Câți ai acu? vru să știe Spiro.

— Șase, numai șase, răspunse surprins doctorul. De ce mă întrebi?

— Ar trebui să-ți fie rușine, îl apostrofă dezgustat Spiro. Sase! Doamne fereste! Îi dai înainte ca pisițile si câinii.

— Dar îmi plac copiii, protestă Androuchelli.

— Când m-am însurat am întrebat soția câți copii doreste, spuse Spiro în gura mare. A spus doi, asa că i-am dat doi

si apoi am dus-o s-o coase. Sase copii! Pentru Dumnedzeu! Mă faţi să-mi vină greaţă. Drept ca pisiţile si câinii!

În acel moment preotul englez se hotărî să ne anunţe că va trebui, cu toată părerea de rău, să plece, deoarece, îl aştepta o zi grea. Mama şi cu mine l-am condus până la ieşire şi când ne-am întors Androuchelli şi Spiro se prinseseră iar în joc.

Marea era calmă în lumina zorilor, iar orizontul se învăpăiase la răsărit când, în dreptul uşii de la intrare, noi căscam în timp ce caii ultimei trăsuri tropăiau în josul aleii. Cum stăteam în pat cu Roger la picioare, câte un căţeluş de fiecare parte şi Ulise înfoiat sus pe garniză, privind lumina roşie care se întindea peste vârfurile măslinilor ca să stingă stelele una câte una, mi-am zis că, dacă luai totul în consideraţie, fusese o aniversare extrem de reuşită.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, mi-am împachetat uneltele de colectat şi cu Roger, Widdle şi Puke drept tovarăşi am plecat într-o călătorie cu *Bootle-Bumtrinket*. Marea era calmă, soarele strălucea pe un cer albastru ca genţiana şi nu era decât o foarte uşoară briză; era o zi perfectă. Barca plutea de-a lungul coastei încet şi demn, în timp ce Roger stătea de veghe la proră, iar Widdle şi Puke alergau dintr-un capăt în celălalt al bărcii, bătându-se şi încercând să se aplece peste bord şi să bea marea şi comportându-se în general într-un mod care dovedea o patetică lipsă de experienţă într-ale mării.

Bucuria de a avea o barcă care să-ţi aparţină numai ţie! Sentimentul plăcut de putere, în timp ce tragi la rame şi simţi barca ridicându-se pe valuri şi înaintând cu un foşnet de apă, ca atunci când taie cineva mătase. Soarele încălzindu-ţi plăcut spinarea şi făcând să tremure pe suprafaţa mării sute de culori diferite. Emoţia de a te strecura prin

labirintul întortocheat al recifelor acoperite cu vegetație care strălucea drept sub suprafața mării! Contemplam cu un fel de satisfacție bășicuțele care mi se formau în palmă, făcând să-mi simt mâinile înțepenite și stângace.

Deși am petrecut multe zile plimbându-mă cu *Bootle-Bumtrinket* și am avut multe aventuri, nimic nu s-a putut compara cu această primă ieșire. Marea părea mai albastră, mai limpede și transparentă. Insulele scăldate în soare mai singuratice și mai fermecătoare ca oricând și ai fi zis că viețuitoarele mării se adunaseră anume în micile golfuri și canale ca să mă salute în barca mea cea nouă. La vreo treizeci de metri de o insuliță, am lăsat vâslele și m-am târât la proră unde, umăr la umăr cu Roger, priveam în jos, prin apa cristalină, fundul mării, în timp ce barca plutea spre țărm cu vioiciunea placidă a unei rațe de celuloid. Pe când umbra ca de broască țestoasă a lui *Bootle-Bumtrinket* înainta pe apă, priveam desfășurându-se covorul multicolor și veșnic în mișcare de pe fundul mării.

În peticile argintii de nisip, scoicile stăteau înfipte în grămezi mici, cu gurile căscate. Uneori, agățate între buzele lor cornoase vedeai un crab ca un bob de mazăre, mititel și fragil, cu carapacea moale, vietăți degenerate care trăiau o viață parazitară în siguranța pe care le-o ofereau zidurile ondulate și mari ale scoicii. Era amuzant să pui în funcțiune sistemul de alarmă împotriva hoților al coloniei de scoici. Pluteam peste câte un grup până când ajungeam drept deasupra și le vedeam căscând gura la mine. Atunci băgăm mânerul plasei mele de fluturi în apă și băteam ușurel într-o scoică. De îndată se închideau, mișcarea lor făcând un mic nor de nisip să se ridice în sus în vârtej, ca un tornado. Pe măsură ce curentul de alarmă se transmitea prin apă, îl simțeau și celelalte scoici din colonie. Într-o clipă, le vedeai în stânga și în dreapta

închizând grăbite ușa de intrare, iar apa se umplea de vârtejuri de nisip care pluteau și se roteau printre scoici ca apoi să cadă din nou la fund ca o pulbere de argint.

Răspândite printre scoici vedeai serpulide, niște frumoase petale asemeni penelor care se mișcau necontenit jur-împrejur, agățate la capătul unui tub lung, gros și cenușiu. Petalele mișcătoare, portocalii și albastre, păreau nelalocul lor la capătul acelor lujere butucănoase, niște orhidee pe un picior de ciupercă. Și această plantă avea un sistem de alarmă, dar mult mai sensibil decât al scoicilor; când mânerul plasei mele ajungea doar la vreo cincisprezece centimetri de ondularea strălucitoare a petalelor, ele se și îndreptau în sus, se adunau buchet și plonjau cu capul în jos, de-a lungul tulpinii, așa că ceea ce mai rămânea semăna cu niște bucăți miniaturale de furtun înfipte în nisip.

Pe reciful care se afla doar la câțiva centimetri sub nivelul apei și care rămânea descoperit în reflux, găseai cea mai densă aglomerație de viețuitoare. În găuri găseai cocoșei de mare bosumflați, uitându-se fix la tine cu buzele lor groase care le dădeau o expresie de insolență negroidă, când își fluturau aripioarele spre tine. În crăpăturile umbrite, printre alge, aricii de mare stăteau adunați ciorchine, ca niște capsule de castane sălbatice, țepii lor mișcându-se ușor, ca acele unui compas, la apropierea unui dușman posibil, în jurul lor anemonele se țineau de stâncă, dolofane și lucioase, brațele lor legănându-se într-un dans dezinvolt și oarecum oriental, în efortul de a prinde crevetii transparenți ca sticla care zburau pe lângă ele. Scormonind în peșterile întunecate submarine am scos la iveală un pui de caracatiță care s-a fixat de stâncă ca un cap de meduză și s-a îmbujorat până la o nuanță brun-pământie, privindu-mă cu ochi parcă triști de sub bolta

pleșuvă a capului. Când m-am mișcat din nou a scuipat un mic nor de cerneală neagră care se rostogolea în apa limpede, în timp ce caracatița aluneca în spatele ei, despicând apa cu brațele atârnându-i în urmă, ca un balon împodobit cu panglici. Mai erau și crabii, grași, verzi și lucitori care stăteau pe creasta recifului, fluturând ghearele într-un fel care-mi părea prietenos. Jos, pe fundul năpădit de alge, trăiau crabi asemănători cu păianjenii, cu carapace ciudate, țepoase, cu picioare lungi și subțiri, purtând fiecare o mantie de ierburi, de bureți, ba uneori de anemone pe care și le plantaseră cu grijă pe spinare. Pretutindeni, pe recife, pe straturile de iarbă marină, pe fundul nisipos al mării, se mișcau sute de scoici frumos vărgate sau cu picățele, albastre, argintii, gri și roșii și cu chipul stacojiu și indignat al unui crustaceu decapod ițindu-se de sub ele. Erau ca niște caravane mici și greoaie, mișcându-se încoace și încolo, ciocnindu-se unele de altele, înghesuindu-se printre ierburi, sau bălăbănindu-se pe deasupra nisipului, printre ghiocuri și gorgonacee în formă de evantai.

Soarele cobora la asfințit și apa din golfuri și de sub castelele tremurătoare de stâncă era pătată de umbrele cenușii ale serii când încet, cu vâslele care scârțâiau ușurel, m-am îndreptat cu *BootleBumtrinket* spre casă. Widdle și Puke dormeau, obosiți de soare și de aerul mării. Lăbuțele le tresăreau și sprâncenele roșcate se mișcau pe când goneau în vis crabi de-a lungul unor recife fără sfârșit. Roger stătea înconjurat de borcane și de eprubete în care pești mititei atârnau suspendați, anemone își legănau brațele și crabii păianjeni atingeau pereții închisorii de sticlă cu gheare delicate. Stătea uitându-se în jos, în borcane, cu urechile ciulite, ridicînd uneori privirea spre mine și dând puțin din coadă, înainte de a se lăsa absorbit

din nou de studiile sale. Roger era un pasionat cercetător al vieții marine. Dincolo de măslini, soarele lucea ca o monedă, iar marea avea dungi aurii și argintii când *Bootle-Bumtrinket*, întors cu spatele înainte, se ciocni lin de debarcader.

Flămând, însetat, obosit, cu capul țiuind de câte culori și forme văzusem, mi-am purtat prețioasele capturi sus pe deal, la vilă, urmat de cei trei câini care căscau și se întindeau.

Iarna sitarului

Când vara se apropia de sfârșit, m-am trezit, spre încântarea mea, din nou fără meditator. Mama descoperise că Margo și Peter erau pe cale, cum se exprima ea cu delicatețe, să se atașeze prea mult unul de altul. Cum familia, în unanimitate, nu vedea cu ochi buni o înrudire cu Peter printr-o eventuală căsătorie, era clar că trebuiau luate măsuri. Propunerea cu care a contribuit în acest sens Leslie, de a-l împușca pe Peter, a fost, din anumite motive, luată în râs. Eu unul consideram că-i o idee excelentă, dar eram în minoritate. Sugestia lui Larry ca perechea fericită să fie trimisă o lună la Atena ca, trăind împreună, ne explică el, să se lecuiască unul de altul, fu respinsă de mama pe bază de imoralitate. În cele din urmă, mama a renunțat la serviciile lui Peter, acesta a plecat în grabă și pe ascuns, iar noi am rămas s-o scoatem la capăt cu o Margo tragică, plânsă și teribil de indignată care, îmbrăcată în veșmintele ei cele mai largi și posomorâte, își juca rolul în mod magnific. Mama o consola cu banalități amabile. Larry o instruia în privința amorului liber și Leslie, din

motive numai de el știute, hotărî să joace rolul fratelui ultragiat. Își tot făcea apariția învârtind un revolver în mână și amenințând că o să-l doboare pe Peter ca pe un câine dacă mai pune piciorul în casă. În mijlocul acestei nebunii, Margo, cu lacrimi de mare efect prelingându-i-se pe obraji, făcea gesturi tragice și ne spunea că viața i-a fost distrusă. Spiro, care gusta și el ca tot omul o bună situație dramatică, își petrecea vremea plângând de mila lui Margo și angajând diverși prieteni să facă de gardă în zona docurilor ca să fie sigur că Peter nu încearcă să se reîntoarcă pe insulă. Cu toții ne distram de minune. Tocmai când evenimentul părea să moară de moarte naturală și Margo era în stare să înfulece toată mâncarea fără să plângă, primi un bilet de la Peter prin care o anunța că vrea să se reîntoarcă pentru ea. Margo, cuprinsă de panică, arătă mamei biletul și încă o dată familia se năpusti entuziastă să continue farsa. Spiro dublă paza din docuri, Leslie își unse revolverele și începu să exerseze trăgând într-o siluetă mare de carton prinsă în cuie în fața casei, Larry când o îndemna pe Margo să se deghizeze în țărancă și să fugă în brațele lui Peter, când îi spunea să înceteze de a o face pe Camille. Margo, jignită, se închisese în pod și refuza să mai vadă alt membru al familiei în afară de mine care nu fusesem de partea nimănui. Stătea acolo plângând din belșug și citind un volum de Tennyson; din când în când se întrerupea ca să consume, cu apetit neștirbit, câte o masă copioasă adusă sus de mine pe o tavă.

Margo rămase închisă în pod timp de o săptămână. Fu adusă jos, în cele din urmă, de o întâmplare care făcu să culmineze întreaga situație. Leslie descoperise că au început să dispară lucruri fără valoare de pe *Vaca mării* și îi bănuia pe pescarii care treceau noaptea pe lângă ponton. Hotărâse să le dea o lecție hoților, așa că fixă de pervazul

ferestrei din dormitorul său trei puști cu țeava lungă care ținteau în jos, spre debarcader. Printr-un aranjament dibaci de sfori reușea să tragă consecutiv cu cele trei puști, fără măcar să se dea jos din pat. Armele erau bineînțeles prea departe ca să poată face vreun rău, dar șuieratul gloanțelor printre frunzele de măslin și zgomotul pe care îl făceau căzând în mare credea el că îi va intimida bine pe hoți. Antrenat de propria sa ingeniozitate, a omis să informeze pe cineva că a construit o capcană pentru hoți.

Ne retrăsesem toți în camerele noastre și ne îndeletniceam cu diverse lucruri. În casă era liniște. De afară se auzeau greierii cântând încetișor în noaptea caldă. Dintr-odată, ne luă prin surprindere o serie rapidă de explozii asurzitoare care zgudui casa și făcu câinii de la parter să se pună pe lătrat. Am ieșit pe culoar unde domnea o zarvă infernală. Câinii dăduseră buzna sus să ia parte la distracție și acum lătrau ațâțați. Mama, înnebunită de spaimă, sărise din pat în cămașa ei voluminoasă de noapte, sub impresia că Margo s-a sinucis. Larry țâșnise furios din camera lui, să vadă despre ce poate fi vorba, iar Margo, convinsă ca s-a întors Peter să o reclame și că fusese ucis de Leslie, bâjbâia la închizătoarea podului, țipând cât o ținea gura.

— Să nu fi făcut vreo prostie!... Să nu fi făcut vreo prostie! se văietă mama zbătându-se să scape de Widdle și Puke care, crezând că-i vorba de o plăcută hârjoneală nocturnă, apucaseră de marginea cămășii și trăgeau de ea, mârâind sălbatic.

— Asta-i culmea culmilor! Nu poți nici măcar să dormi în pace. Familia asta o să mă înnebunească, urla Larry.

— Nu-i faceți niciun rău! Lăsați-l în pace, lașilor, se auzea vocea stridentă și plânsă a lui Margo care se trudea disperată să descuie ușa podului.

— Hoții, fiți liniștiți! Nu-s decât hoții, țipa Leslie din pragul camerei sale.

— Trăiește încă!... Trăiește încă!... Scăpați-mă de câinii ăștia.

— Brutelor... Cum ați îndrăznit să-l împușcați. Lăsați-mă să ies. ...Lăsați-mă să ies.

— Nu mai face atâta gură. Sunt doar niște hoți.

— Animale și explozii cât e ziua de lungă și o salvă de douăsprezece detunături la miezul nopții... s-a depășit orice limită a excentricității.

Într-un final, mama ajunse în pod, cu Widdle și Puke ținând-o de tivul cămășii de noapte; palidă și tremurând de frică, deschise ușa ca să găsească o Margo la fel de palidă și tremurătoare. După ce s-a mai potolit zăpăceala, am descoperit despre ce era vorba și ce și-a închipuit fiecare. Mama, tremurând încă de enervare, îl certă cu severitate pe Leslie.

— Nu-i bine să faci așa ceva, dragă, e stupid. Când tragi cu pușca, anunță-ne cel puțin.

— Da, spuse acru Larry. Fă în așa fel încât să fim preveniți. Strigă „arde" sau ceva de felul acesta.

— Nu înțeleg cum aș putea să iau hoții prin surprindere, dacă sunt silit să previn în gura mare întreaga familie, spuse Leslie agasat.

— Naiba să mă ia dacă înțeleg de ce trebuie să fim noi luați prin surprindere, se revoltă Larry.

— Anunță-ne printr-un clopoțel, sau ceva de genul acesta. Dar, te rog, să nu mai faci ce ai făcut. Aproape că mi-a venit rău.

Dar întâmplarea o făcu pe Margo să iasă din pod ceea ce, vorba mamei, era o adevărată binefacere. Deși din nou în relație de „bună ziua" cu familia, Margo tot mai tindea să-și oblojească inima sfârâmată în singurătate. Își făcu obiceiul să dispară câte o bucată bună de vreme neavând

alți tovarăși decât câinii. Așteptă până se dezlănțui vântul brusc și floros al toamnei, numit siroco, ca să constate că locul ideal unde se putea regăsi în singurătate era o mică insulă situată într-un golf din fața casei, cam la jumătate de milă în larg. Într-o zi, când dorința de a fi singură devenise irezistibilă, mi-o împrumută pe *Bootle-Bumtrinket* (fără să-mi ceară voie), înghesui în ea câinii și o porni spre insulă ca să stea la soare și să reflecteze la Iubire.

Abia la ora ceaiului, cu ajutorul unui binoclu, am reușit să descopăr unde îmi dispăruse barca împreună cu Margo. Furios și prost inspirat, am informat-o pe mama unde se află Margo și i-am spus deschis că nu sunt de acord să-mi mai ia barca fără să-i dau eu voie. Cine, am întrebat eu iritat, mi-ar mai construi altă barcă dacă *BootleBumtrinket* se avariază? Între timp siroco începu să urle în jurul casei ca o haită de lupi și mama, pusă în mișcare de ceea ce la început am considerat că ar fi o vie îngrijorare pentru soarta lui *Bootle-Bumtrinket,* alergă gâfâind sus și se aplecă pe fereastra dormitorului, cercetând golful cu ajutorul binoclului. Lugaretzia, suspinând și frângându-și mâinile, șchiopată și ea până sus și amândouă, tremurând de îngrijorare, alergau de la o fereastră la alta, cercetând cu privirea golful înspumat. Mama voia neapărat să trimită pe cineva ca să o salveze pe Margo, dar nu era nimeni disponibil. Deci tot ceea ce putea face era să se instaleze la fereastră, cu binoclul lipit de ochi, în timp ce Lugaretzia se oferi să se roage Sfântului Spiridon și-i tot povestea mamei cum un unchi de-al ei s-a înecat exact în timpul unui siroco asemănător. Din fericire mama nu înțelegea decât cam un cuvânt din șapte din povestirea Lugaretziei.

În cele din urmă, îi veni se pare și lui Margo în cap s-o pornească spre casă înainte ca vântul să se întețească și mai tare. O văzurăm coborând printre pomi spre barca

care se legăna și se smucea în locul unde era ancorată. Dar Margo înainta încet și într-un mod foarte curios; mai întâi căzu de două ori, apoi, ajunsă la vreo cincisprezece metri depărtare de barcă, se învârti un timp în cerc, părând că o caută. Îndrumată de lătratul lui Roger merse, în sfârșit, împiedicându-se spre plajă și găsi barca. Avu apoi de întâmpinat serioase dificultăți ca să-i determine pe Widdle și Puke să se urce înăuntru. Nu aveau nimic împotriva plimbărilor cu barca pe vreme liniștită, dar nu fuseseră încă pe o mare agitată și nu aveau chef să facă tocmai atunci asta. Odată ce reușea să-l îmbarce pe Widdle, trebuia să se întoarcă să-l prindă pe Puke și până când reușea să pună mâna pe el, Widdle sărea din nou pe plajă. Distracția aceasta dură ceva timp. Până la urmă reuși să-i bage pe amândoi înăuntru, sări și ea după ei și vâsli cu nădejde câtva timp până să-și dea seama că nu dezlegase barca.

Mama urmărea înaintarea ei prin golf cu sufletul la gură. *BootleBumtrinket,* intrând adânc în apă, nu era tot timpul vizibilă și, de câte ori dispărea în spatele vreunui val deosebit de înalt, mama rămânea paralizată de neliniște, convinsă că barca s-a dus la fund cu toată suflarea din ea. Apoi, pata alb-portocalie apărea din nou curajoasă pe creasta unui val și mama putea din nou să respire. Direcția în care vâslea Margo era și ea foarte neobișnuită, căci *Bootle-Bumtrinket* își schimba mersul când într-o parte când într-alta, fără nicio noimă, apărând uneori deasupra valurilor, cu nasul îndreptat spre coasta Albaniei. O dată sau de două ori, Margo se ridică clătinându-se în picioare și scrută orizontul umbrindu-și ochii cu mâna. Se așeză apoi și începu din nou să vâslească. Într-un final, când barca mai mult din întâmplare ajunsese destul de aproape ca să putem fi auziți, coborârăm toți jos la debarcader și

începurăm să-i dăm îndrumări, strigând cât ne ținea gura ca vocile să se înalțe deasupra vuietului valurilor și al vâjâitului vântului. Dirijată de strigătele noastre, Margo vâsli curajoasă spre țărm și lovi debarcaderul cu atâta violență, mai, mai să o trântească pe mama jos în mare. Câinii săriră în grabă din barcă și o luară la fugă în sus pe deal, vădit speriați că-i vom sili să mai facă o călătorie cu același căpitan. Când am reușit să o scoatem pe Margo la țărm, am descoperit motivul pentru care condusese barca într-un fel atât de neobișnuit. Ajungând pe insulă, se înfășurase bine și, întinzându-se la soare, căzuse într-un somn adânc din care fusese trezită de zgomotul vântului. Dormind mai mult de trei ore în soarele arzător, se trezise cu ochii atât de umflați și inflamați, încât abia mai reușea să vadă. Vântul și stropii de apă contribuiră și ei astfel că, până să ajungă la debarcader, nu mai vedea aproape deloc. Roșie și arsă de soare, avea pleoapele atât de umflate, încât arăta ca un pirat mongol dintre cei mai fioroși.

— Zău, Margo, îmi vine uneori să cred că nu ești în toate mințile, spuse mama, ștergându-i ochii cu ceai rece. Faci prostii cât tine de mari.

— Fleacuri, mamă, nu face caz pentru atâta lucru. Se poate întâmpla oricui.

Dar incidentul păru să-i vindece inima sfărâmată, căci renunță la plimbările solitare și nu se mai aventură singură pe mare; începu din nou să se comporte normal, adică cât de normal putea.

De obicei iarna se apropia blând de insulă. Cerul tot mai rămânea senin, marea albastră și calmă, și soarele cald. Dar se simțea o neliniște în aer. Frunzele galbene și roșii care pluteau și se rostogoleau prin tot ținutul șușoteau și chicoteau între ele, sau dădeau fuga din loc în loc, ca niște cercuri colorate. Se antrenau, parcă, se pregăteau

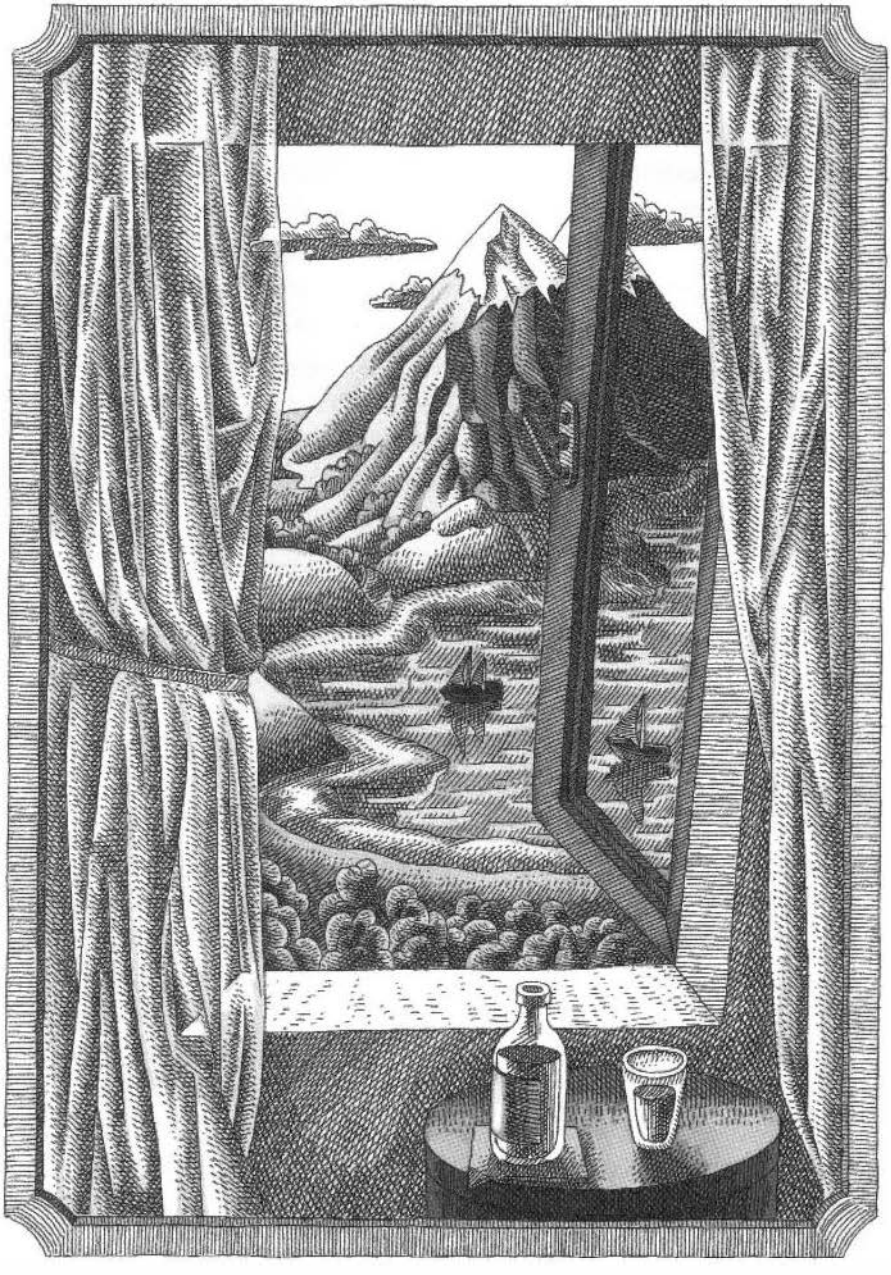

pentru ceva și discutau agitate cu voci ruginite, îngrămădindu-se în jurul trunchiurilor de copaci. Și păsările, adunate în grupuri mici, umflându-se în pene, ciripeau gânditoare. Era o atmosferă de expectativă, ca atunci când un public numeros așteaptă să se ridice cortina. Și apoi, într-o bună dimineață, deschideai obloanele și privind peste măslini, dincolo de golful albastru, la munții roșcați de pe peninsulă, îți dădeai seama că a sosit iarna, căci fiecare vârf de munte purta o scufie zdrențuită de zăpadă. Acum, atmosfera de așteptare sporea aproape cu fiecare oră. Peste câteva zile nori mici, albi își începeau parada lor de iarnă, mărșăluind pe cer gingași și bucălați, lungi, languroși și dezordonați sau mici și sprinteni ca penele. Mânându-i de la spate, ca pe o turmă de oi prost asortată, venea vântul. Era cald la început și apărea în rafale potolite, care se frecau de măslini făcând frunzele să tremure și să devină argintii de emoție, legănând chiparoșii și punându-i să se unduiască, îmboldind frunzele moarte să danseze în vârtejuri vesele care se potoleau tot atât de brusc cum începuseră. Jucăuș, ciufulea penele de pe spinarea vrăbiilor, făcându-le să se cutremure și să se înfoieze; lua prin surprindere pescărușii, forțându-i să se oprească în mijlocul văzduhului și să-și arcuiască aripile albe ca să-i țină piept. Obloanele începeau să se trântească și ușile să sporovăiască în tocurile lor, dar soarele tot mai strălucea, marea rămânea blajină, iar munții stăteau binevoitori, bronzați de vară, purtându-și căciulile lor de zăpadă.

Timp de vreo săptămână vântul se juca cu insula, mângâind-o, fredonând de unul singur printre ramurile goale. Urma apoi o acalmie, un răstimp de câteva zile de liniște ciudată și apoi, deodată, când te așteptai mai puțin, vântul își făcea din nou apariția, dar un vânt schimbat,

un vânt nebun care urla și zbiera și se repezea la insulă încercând să o arunce în mare. Cerul albastru dispărea și o mantie de nori fini, cenușii, se așternea peste insulă. Marea devenea de un albastru-închis, aproape negru și avea creste de spumă. Chiparoșii biciuiți se profilau ca niște pendule negre pe cer, măslinii (care stătuseră asemenea unor mumii toată vara, tăcuți ca niște vrăjitori) se molipseau de nebunia vântului și se legănau trosnind pe trunchiurile lor diforme și viguroase, iar frunzele susurau, devenind, din verzi, argintii ca sideful. Acesta era evenimentul despre care vorbiseră în șoaptă frunzele ofilite, pentru care se antrenaseră; pline de bucurie, se ridicau în aer și dansau, rotindu-se, coborând, năpustindu-se în gol și căzând epuizate când vântul sătul de ele trecea mai departe. După vânt urma ploaia, dar o ploaie caldă sub care te puteai plimba și de care te bucurai, picături mari și grase care răpăiau în obloane, băteau toba în frunzele de viță și gâlgâiau muzical în uluce. Râurile, sus, în munții Albaniei, se umflau și râncjeau arătându-și colții albi când se precipitau în jos spre mare, rupând din mal, antrenând rămășițele verii, bețe, bușteni, smocuri de iarbă și altele pe care le aruncau în golf, desenând pe apa bleumarin vine în spirală din mâl și corpuri plutitoare. Treptat, aceste vine se spărgeau și marea se transforma din albastră în pământiu-gălbui. Venea apoi vântul care îi răvășea suprafața, aduna apa în valuri masive, ca niște lei formidabili, cu coame albe, ce se aruncau asupra țărmului.

Începea sezonul vânătorii: pe peninsulă, marele lac Butrinto avea un chenar de gheață argintie pe margini și suprafața îi era presărată cu cârduri de rațe sălbatice. Pe dealurile cafenii, umede și măcinate de ploaie, iepurii, căprioarele și mistreții se adunau prin desișuri ca să scurme și să râme pământul înghețat și să dezgroape bulbii și rădăcinile. Pe insulă, mlaștinile și bălțile își aveau

stolurile lor de becațe, care cercetau pământul moale cu ciocuri lungi și flexibile, vuind ca săgețile când izbucneau în zbor de sub picioarele tale. În pădurea de măslini, printre mirți, stăteau la pândă sitarii graşi și greoi, sărind la o parte când îi deranjai cu un foșnet puternic de aripi, arătând ca grămăjoare de frunze suflate de vântul toamnei.

Leslie era bineînțeles în elementul său în acest anotimp. Cu o bandă de entuziaști făcea excursii în peninsulă o dată la două săptămâni, întorcându-se cu câte un porc mistreț cu păr țepos, iepuri pătați de sânge și coșuri uriașe pline vârf de trupurile irizate ale rațelor. Murdar, neras, mirosind tare a ulei de pușcă și sânge, Leslie ne dădea amănunte despre vânătoare. Îi străluceau ochii în timp ce se mișca prin cameră demonstrându-ne unde și cum era așezat, unde și cum a ieșit mistrețul din ascunzătoare, bubuitul puștii rostogolindu-se printre munții golași, bufnitura glonțului și tumbele pe care le făcea animalul în hățișuri. Descria totul atât de viu încât aveai impresia că ai fost prezent la vânătoare. Când o făcea pe mistrețul, adulmecând vântul, agitându-se neliniștit în desișul dintre trestii, uitându-se pe sub sprâncene țepoase, ascultând zgomotul hăitașilor și al câinilor, când era unul dintre gonaci, înaintând prudent printre tufișurile care îi veneau până la brâu, privind cercetător în stânga și în dreapta și scoțând un strigăt curios, tremurat, ca să scoată vânatul din ascunziș. Odată ce mistrețul ieșea la lumină și pornea spre vale gâfâind, își sălta arma imaginară pe umăr și trăgea, pușca ricoșa în mod foarte realist și, într-un colț al camerei, mistrețul se dădea de-a berbeleacul în întâmpinarea morții.

Mama nu fusese preocupată de partidele de vânătoare ale lui Leslie până nu adusese acasă primul mistreț. Uitându-se la trupul mare și musculos, la colții ascuțiți care îi ridicau buza de sus într-un rânjet, tresări de spaimă.

— Doamne! Nu mi-am dat seama că-i atât de mare! exclamă ea. Sper că eşti prudent, dragă.

— N-ai de ce să-ţi faci griji, o asigură Leslie. Nu-i periculos decât dacă iese din ascunzătoare chiar la picioarele tale. Atunci e o treabă mai complicată, căci, dacă nu-l nimereşti, sare pe tine.

— Foarte periculos, comentă mama. Nu mi i-am imaginat atât de mari... Ai putea fi lesne rănit, ba chiar omorât de una dintre bestiile astea, dragă.

— Nu, nu, mamă, sunt în perfectă siguranţă atâta timp cât nu apare la picioarele mele.

— Nu văd de ce-i periculos chiar şi atunci, îşi dădu cu părerea Larry.

— Ce vrei să spui? întrebă Leslie.

— Păi, dacă se dă la tine şi nu-l nimereşti, sari peste el.

— Nu fi ridicol, râse ironic Leslie. Afurisiţii sunt laţi de vreun metru în dreptul umerilor şi sunt ai naibii de rapizi. Nu-ţi rămâne timp să sari peste ei.

— Nu văd deloc de ce nu, continuă Larry. N-ar fi mai greu decât dacă ai sări peste un scaun. Şi în orice caz, dacă nu poţi sări aşa, ai putea să te salţi cu ceva.

— Vorbeşti aiurea, Larry; nu i-ai văzut mişcându-se. Ar fi imposibil să sari sau să te salţi peste ei.

— Ceea ce vă lipseşte vouă vânătorilor este imaginaţia, îl critică Larry. Îţi sugerez idei minunate şi ţie îţi rămâne doar să le încerci. Dar nu, le condamni de la bun început.

— Foarte bine, data viitoare vii şi tu să ne demonstrezi cum se face.

— Nu susţin că aş fi un om de acţiune cu păr pe piept, spuse Larry grav. Locul meu este în lumea ideilor. Activitatea cerebrală, ca să zic aşa. Îmi pun creierul la dispoziţia ta pentru a-ţi elabora planuri şi stratageme, iar tu, voinicule, le duci la îndeplinire.

— E i bine, pe ăsta n-am să-l duc la îndeplinire, afirmă Leslie cu convingere.

— Îmi pare cât se poate de nesăbuit, spuse mama. Te rog să nu faci vreo prostie, dragă, iar tu, Larry, încetează să-i mai bagi idei periculoase în cap.

Larry era întotdeauna plin de idei în domeniile în care nu avea nicio experienţă. Pe mine mă învăţa care ar fi calea cea mai bună să studiez natura, lui Margo îi dădea sfaturi despre îmbrăcăminte, mamei cum să-şi ţină în frâu familia şi să acopere depăşirea contului din bancă, lui Leslie îi spunea cum să vâneze. Poziţia lui era absolut sigură, deoarece niciunul dintre noi n-ar fi putut să se răzbune, spunându-i care este maniera cea mai bună de a scrie. În mod invariabil, când vreun membru al familiei întâmpina vreo dificultate, Larry cunoştea calea optimă de a o rezolva; dacă vreunul se lăuda cu o realizare, Larry nu reuşea să vadă pentru ce se face atâta caz — lucrul era cât se poate de simplu, cu condiţia să-ţi foloseşti creierii. Această tendinţă spre îngâmfare îl făcu să dea foc casei.

Leslie se întorsese dintr-o escapadă pe peninsulă, încărcat de vânat şi umflându-se în pene de mândrie. Reuşise, ne explica el, să tragă cu stânga şi cu dreapta. Trebui totuşi să ne dea toate amănuntele ca să fim lămuriţi prin ce a reuşit să se acopere de glorie. În limbajul vânătoresc a trage cu stânga şi cu dreapta înseamnă a ucide două păsări sau animale într-o succesiune rapidă, trăgând întâi cu glonţul din ţeava din stânga puştii şi apoi cu cel din ţeava din dreapta. Stând în bucătăria spaţioasă, pavată cu piatră, luminată de strălucirea roşie a focurilor de cărbune, ne povestea cum îşi făcuse apariţia, în zorii de iarnă, stolul de raţe sălbatice, împânzind tot cerul. Cum i-au trecut pe deasupra capului, cu un fâlfâit sonor, şi el, Leslie, ţintind pe cea care le conducea, a tras şi imediat

a întors puşca spre pasărea următoare şi a tras din nou cu o iuţeală uluitoare, astfel încât, pe când apleca ţevile încă fumegânde ale armei, cele două raţe căzură aproape în acelaşi timp în lac. Adunată în bucătărie, familia asculta vrăjită descrierile lui plastice. Masa largă de lemn era încărcată cu vârf de vânat, mama şi Margo curăţau de pene o pereche de raţe pentru cină, eu examinam diferitele specii şi-mi notam observaţiile în jurnalul de zi (care deveni curând şi mai pătat de sânge şi de puf), iar Larry stătea pe un scaun ţinând în braţe o raţă sălbatică mai curăţică şi mângâindu-i aripile ţepene, şi privea spre Leslie care, intrat până la mijloc într-o mlaştină imaginară, ne arăta pentru a treia oară cum reuşise o stângă-şi-o-dreaptă.

— Foarte bine, dragă, îl lăudă mama după ce Leslie descrisese scena pentru a patra oară. Îmi închipui că a fost foarte greu.

— Nu văd de ce, spuse Larry.

Leslie, care era tocmai pe punctul să o ia de la capăt, se opri şi-l privi supărat.

— A! Nu vezi? întrebă el pus pe harţă. Şi ce ştii tu, mă rog, despre toate astea? Nu eşti în stare să ţinteşti niciun măslin la trei paşi de tine, ca să nu mai vorbim de o pasăre în zbor.

— Dragul meu băiat, nu vreau să-ţi ştirbesc din glorie, spuse Larry pe tonul lui cel mai enervant şi mai onctuos. Pur şi simplu nu văd de ce consideri că-i atât de greu să faci ceva ce mie mi se pare extrem de simplu.

— Simplu? Dacă ai avea cea mai vagă experienţă de vânătoare, n-ai mai numi asta simplu.

— Nu văd de ce e necesară cine ştie ce experienţă. Mie mi se pare că-i suficient să nu-ţi pierzi capul şi să ţinteşti acceptabil.

— Nu vorbi prostii, îl apostrofă dezgustat Leslie. Tu ești pornit să crezi că tot ce fac alții în afară de tine este simplu.

— Iată prețul pe care îl plătesc pentru agilitate și suplețe, suspină Larry. De obicei, de câte ori încerc să fac ceva, constat că este ridicol de simplu. Acesta-i motivul pentru care nu văd de ce faci atâta caz pentru o dibăcie absolut banală de tragere la țintă.

— Ridicol de simplu când încerci să le faci? repetă Leslie, nevenindu-i să-și creadă urechilor. De altfel, n-am avut niciodată prilejul să te văd ducând la îndeplinire vreo sugestie pe care o dai.

— Calomnie grosolană, exclamă Larry ofensat. Sunt oricând dispus să dovedesc că ideile mele sunt viabile.

— Perfect. Hai atunci să ne demonstrezi cum tragi, cu stânga-și-cu-dreapta.

— Cu plăcere. Fă-mi rost de pușcă și de victime și-ți voi dovedi că nu-i nevoie de cine știe ce dibăcie dacă ai o minte ingenioasă care poate considera problema din punct de vedere matematic.

— Foarte bine. Mâine mergem după becațe jos în mlaștină. O să ai ocazia să-ți pui mintea ta ingenioasă la încercare cu ele.

— Nu-mi face nicio plăcere să măcelăresc niște păsări care după toate aparențele au fost oprite din creștere de la naștere, spuse Larry, dar odată ce-mi este în joc onoarea, bănuiesc că trebuie să le sacrific.

— Fii liniștit. Dacă dobori una, înseamnă că ai noroc, spuse Leslie satisfăcut.

— Zău, copii, voi vă certați pentru cele mai stupide fleacuri, spuse mama filozofic, ștergându-și penele de pe ochelari.

— Sunt de acord cu Les, declară Margo pe neașteptate. Prea îi place lui Larry să spună tuturor cum se fac lucrurile, în timp ce el nu face nimic. I-ar prinde bine să i se dea o lecție. Părerea mea este că Les a dat dovadă de multă dibăcie împușcând două păsări dintr-o lovitură, sau cum s-o fi zicând.

Leslie, sub impresia că Margo a înțeles greșit în ce consta fapta lui vitejească, începu să povestească din nou episodul cu și mai multe amănunte.

Plouase toată noaptea așa că a doua zi dimineață când am pornit să-l vedem pe Larry înfăptuind isprava, pământul jilav clefăia sub picioare și era parfumat ca o budincă de prune. Ca să dea onorul cuvenit evenimentului, Larry își pusese o pană de curcan la pălăria de tweed și arăta ca un mic, maiestuos și teribil de demn Robin Hood. Se lamenta energic tot timpul cât a durat coborâșul până la mlaștina din vale, unde se adunau stolurile de becațe. Era frig, era alunecos, nu înțelegea de ce Leslie nu-l crede pe cuvânt și-l pune să se preteze la această ridicolă farsă, pușca era grea, nu va fi probabil nimic de vânat căci nu reușea să vadă decât un pinguin debil mintal care ar fi putut ieși afară pe o asemenea vreme. Reci și neînduplecați, îl grăbeam să coboare, făcând-o pe surzii la toate protestele și argumentele sale.

Mlaștina era de fapt fundul unei văi mici, vreo zece acri de șes care se cultivau în timpul lunilor de primăvară și vară. Iarna erau lăsați în paragină și se transformau într-o pădure de bambus și iarbă, intersectată de canale de irigație, pline ochi cu apă. Aceste șanțuri care se încrucișau făceau vânatul dificil, căci cele mai multe erau prea largi ca să poată fi sărite și nici să treci prin ele nu era posibil, deoarece erau formate din vreo doi metri de mâl și peste un metru de apă murdară. Erau traversate ici și colo

de scânduri înguste de lemn, dintre care cele mai multe putrede și șubrede, dar ele ofereau unica posibilitate de a te deplasa prin mlaștină. Timpul dedicat vânătorii era împărțit între a pândi vânatul și a te uita unde este podul următor.

Abia traversasem primul podeț, când trei becațe țâșniră de sub picioarele noastre și se îndepărtară zumzăind și legănându-se în zbor. Larry ridică pușca la umăr și trase emoționat de cocoșul armei. Ciocănelele căzură, dar nu se auzi nimic.

— Poate n-ar fi o idee rea să și încarci pușca, spuse Leslie cu o anumită undă de triumf.

— Am crezut c-ai încărcat-o tu, spuse amărât Larry. Doar tu ești purtătorul de arme, ce naiba! Le-aș fi doborât pe astea două dacă n-ar fi fost lipsa ta de eficacitate.

Încărcă pușca și porniram încet mai departe printre bambuși. În fața noastră se auzeau o pereche de coțofene croncănind dușmănoase de câte ori ne mișcăm. Larry le blestema și amenința în șoaptă pentru că avertizau vânatul. Continuară să zboare în fața noastră croncănind tare, până când Larry ajunse la capătul răbdării. Se opri pe un podeț care se curba deasupra unei întinderi mai mari de apă liniștită.

— N-am putea face ceva cu păsările astea? se răsti el, scos din sărite. Sperie orice vânat cale de o milă.

— Pe becațe nu, îl liniști Leslie. Rămân în preajma ta până când calci aproape pe ele.

— Pare inutil să mai continuăm. Am putea tot așa de bine trimite o fanfară în fruntea noastră.

Strânse pușca sub braț și păși furios înainte pe punte. Atunci avu loc catastrofa. Se afla tocmai la mijlocul scândurii care gemea și se cutremura, când două becațe ce stătuseră ascunse în iarba înaltă de la celălalt capăt al podului țâșniră din iarbă și o porniră glonț spre cer. Larry, uitând în

emoția momentului poziția destul de precară în care se afla, ridică arma la umăr și, clătinându-se nesigur pe podul care se legăna, trase cu gloanțele din amândouă țevile. Pușca răsună și reculă, becațele zburară nevătămate, iar Larry, cu un chiot de spaimă, căzu pe spate în șanțul de irigație.

— Ține pușca deasupra capului... Ține pușca deasupra capului, urlă Leslie.

— Nu te ridica în sus că te înfunzi, țipă Margo. Stai liniștit.

Dar Larry, întins lat pe spate, nu avea decât o singură idee și anume să iasă cât se poate de repede. Se îndreptă și încercă să se pună pe picioare, folosind spre disperarea lui Leslie țevile puștii drept sprijin. Se ridică greoi, nămolul se cutremură și clocoti, pușca dispăru la fund și Larry se înfundă până la mijloc.

— Uite ce-ai făcut cu pușca, urlă Leslie furios. Mi-ai înfundat țevile.

— Ce naiba vrei de la mine! se răsti Larry. Să zac aici și să mă las tras la fund? Dă-mi mâna, pentru numele lui Dumnezeu!

— Scoate afară pușca, spuse furios Leslie.

— Refuz să salvez pușca dacă tu nu mă salvezi pe mine. Afurisită treabă! Doar nu-s focă... scoate-mă afară.

— Dacă-mi întinzi capătul puștii te trag afară, idiotule, strigă Leslie. Altfel nu pot să ajung până la tine.

Larry scormoni disperat prin apă în căutarea puștii și se mai afundă câțiva centimetri buni până să o recupereze, acoperită de nămol negru și rău mirositor.

— Dumnezeule, uită-te la ea, se jeli Leslie, ștergând nămolul cu batista. Uită-te la ea, sărăcuța!

— Când ai de gând să încetezi cu văicărelile pentru nenorocita aia de armă și să mă tragi afară? întrebă

sarcastic Larry. Sau vrei să mă afund în noroi ca un fel de Shelley sportiv?

Leslie îi întinse capetele țevilor și cu toții am început să tragem din răsputeri. Se părea că nu are niciun efect, în afară de faptul că de îndată ce ne opream Larry se afunda puțin mai adânc.

— Sper că intenția este să mă salvați, remarcă el gâfâind, nu să-mi dați *le coup de grâce?*

— Nu mai tot trăncăni și încearcă și tu să te salți, îl sfătui Leslie.

— Ce altceva crezi că fac, pentru numele lui Dumnezeu. Mă rup în trei, după cum vezi.

În cele din urmă, după un efort susținut, nămolul scoase un râgâit prelung și Larry țâșni la suprafață iar noi îl traserăm pe mal. Rămase așa acoperit cu noroiul negru care duhnea, arătând ca o statuie de ciocolată, venită în contact cu un cuptor încins; când ne-am apropiat de el părea că se topește.

— N-ai pățit nimic? întrebă Margo. Larry o săgeta cu privirea.

— Nimic, răspunse el sarcastic. Mă simt bine. Niciodată nu m-am distrat așa tare. În afară de faptul că sunt puțin atins de pneumonie, că mi s-a șubrezit coloana și că unul dintre pantofii mei zace dedesubt la o distanță de un stânjen marin, mă distrez de minune.

Șchiopătând spre casă, își revărsă asupra capetelor noastre disprețul și mânia și până să ajungem la vilă era pe deplin convins că totul fusese un complot. Văzându-l cum intră în casă lăsând în urmă o dâră ca plugul pe câmp, mama scoase o exclamație de groază.

— Ce-ai făcut, dragă? întrebă ea.

— Ce-am făcut? Ce-ți închipui c-am făcut? Am fost la vânătoare.

— Dar cum ai ajuns în halul ăsta? Ești leoarcă, dragă. Ai căzut în apă?

— Zău, mamă, tu și cu Margo sunteți de o perspicacitate atât de remarcabilă, încât uneori mă mir cum de ați supraviețuit.

— Te-am întrebat doar, dragă.

— Bineînțeles că am căzut în apă. Ce altceva îți închipui că am făcut?

— Trebuie să te schimbi, dragă, altfel ai să răcești.

— Mă descurc singur, ripostă Larry demn. S-a atentat destul la viața mea pentru o singură zi.

Refuză să fie ajutat, luă o sticlă de coniac din cămară și se retrase la el în cameră unde, la indicațiile lui, Lugaretzia aprinse un foc uriaș. Se înfofoli bine și se așeză în pat unde strănuta și bea coniac. La prânz trimise după altă sticlă și la ora ceaiului îl auzirăm cântând în gura mare, întrerupt din când în când de o serie de strănuturi gigantice. La ora cinci, Lugaretzia urcă anevoie scările cu o a treia sticlă și mama fu cuprinsă de îngrijorare. O trimise pe Margo să vadă dacă Larry nu a pățit ceva. Urmă o tăcere prelungită, urmată de vocea furioasă a lui Larry și de a lui Margo care pleda pe un ton plângăreț. Mama, încruntându-se, porni în sus pe scări să vadă cum stau lucrurile, iar Leslie și cu mine o urmarăm. În cameră focul duduia în cămin, iar Larry stătea ascuns sub un munte de așternut. Margo, ținând în mână un pahar, se oprise disperată în dreptul patului.

— Ce s-a întâmplat cu el? întrebă mama, înaintând hotărâtă.

— S-a îmbătat, spuse Margo dezolată și nu reușesc să-l fac să-și vină în fire. Încerc să-i dau niște săruri Epsom, ca să nu se simtă groaznic mâine dimineață, dar nici nu vrea să se atingă de ele. Se tot ascunde sub așternut și spune că încerc să-l otrăvesc.

Mama luă paharul din mâna lui Margo și se apropie de pat.

— Hai, Larry, isprăvește cu prostiile, îl lua ea repede. Bea asta imediat.

Așternutul se săltă și capul ciufulit al lui Larry apăru din adâncuri. Privi cu ochi împăienjeniți spre mama și clipi gânditor.

— Ce babă oribilă!... Sunt sigur că te-am mai văzut pe undeva, spuse el și, înainte ca mama să-și revină din șocul de a-l auzi vorbind astfel, Larry căzu într-un somn adânc.

— De, spuse mama uluită, trebuie să fi băut, nu glumă. În orice caz, acum a adormit, așa că hai să-i întețim focul și să-l lăsăm. Mâine se va simți mai bine.

Margo fu cea care descoperi a doua zi dimineață că o bucată de jăratic sărise din cămin, lunecase printre scândurile dușumelei și aprinsese bârna de dedesubt. Zbură jos pe scări, în cămașă de noapte, palidă de emoție și dădu buzna în camera mamei.

— Arde casa... ieși afară... ieși afară..., strigă ea dramatic.

Mama sări în grabă jos din pat.

— Trezește-l pe Gerry... Trezește-l pe Gerry, țipă ea, muncindu-se, din motive numai de ea știute, să-și tragă corsetul peste cămașa de noapte.

— Treziți-vă... treziți-vă... foc... foc! striga Margo cât o ținea gura.

Leslie și cu mine dădurăm năvală pe coridor.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Leslie.

— Foc! îi țipă Margo în ureche. Larry a luat foc. Mama își făcu apariția, arătând, fără îndoială, cam excentric cu corsetul tras strâmb peste cămașa de noapte.

— A luat foc Larry? Iute, salvați-l! strigă ea și o porni în fugă pe scări, spre pod, urmată îndeaproape de noi

ceilalți. Camera lui Larry era plină de un fum înecăcios care ieșea dintre scândurile dușumelei. Larry dormea liniștit. Mama se repezi la pat și începu să-l zgâlțâie.

— Trezește-te, Larry! Pentru numele lui Dumnezeu, trezește-te!

— Ce s-a întâmplat? întrebă el ridicându-se somnoros.

— Camera e în flăcări.

— Nu mă miră, spuse el culcându-se din nou. Spune-i lui Les să le stingă.

Margo, dând ascultare acestei indicații, luă o sticlă de coniac pe jumătate plină și începu să-l verse pe o suprafață largă de podea. Flăcările săriră în sus și începură să pârâie vesele.

— Zăpăcito, nu coniac! urlă Leslie. Apă!... Adu niște apă.

Dar Margo copleșită de contribuția ei la dezastru izbucni în lacrimi. Les, bodogănind furios, smulse așternutul de pe Larry care tot mai era culcat și-l folosi să potolească flăcările. Larry se ridică indignat.

— Ce dracu' se petrece aici? întrebă el.

— A luat foc camera, dragă.

— Nu văd de ce trebuie să îngheț eu de moarte pentru asta... De ce îmi smulgeți așternutul de pe mine? Zău, cât caz mai faceți. E simplu să stingi un foc.

— Ține-ți gura, se răsti Leslie, sărind în sus și în jos pe așternut.

— N-am văzut niciodată oameni care să intre în panică atât de repede ca voi, remarcă Larry. Nu-i nevoie decât să nu vă pierdeți capul. Les a reușit să oprească ce era mai urgent; dacă Gerry aduce acum toporul și tu mamă cu Margo cărați apă, curând îl vom stinge.

În cele din urmă, în timp ce Larry stătea în pat și dirija operațiunile, noi ceilalți reușirăm să spargem dușumeaua și să scoatem bârna care fumega. Trebuie să fi ars mocnit

toată noaptea, căci bârna, o bucată de lemn de măslin groasă de vreo treizeci de centimetri, era carbonizată pe jumătate. Când, la sfârșit, Lugaretzia veni să strângă maldărul de așternut care fumega, așchiile de lemn, apa și coniacul, Larry se culcă din nou în pat cu un suspin.

— Iată că am reușit, se felicită el. S-a făcut totul fără gălăgie și panică. Important este să nu-ți pierzi capul. Și acum, vă rog să-mi aduceți unul dintre voi o ceașcă de ceai. Mă doare capul de-mi plesnește.

— Nu mă miră; ieri seara erai beat turtă, spuse Leslie.

— Dacă nu ești în stare să faci deosebirea dintre a avea febră mare în urma unei expuneri la intemperii și a te deda unei orgii alcoolice, n-ai dreptul să-mi ponegrești mie reputația, îl apostrofă Larry.

— În orice caz, constată Margo, febra asta te-a lăsat mahmur.

— Nu sunt mahmur, se împotrivi Larry cu demnitate. Este doar efectul faptului că am fost trezit din somn, când s-a crăpat de ziuă, de o ceată isterică de oameni care m-au silit să iau situația în mână.

— Ai luat-o grozav în mână, stând întins pe pat, mormăi Leslie.

— Nu este acțiunea cea care contează, ci activitatea creierului din spatele ei, agerimea spiritului, abilitatea de a-ți păstra capul când toți cei din jurul tău și l-au pierdut. Fără mine ați fi ars probabil de vii, culcați în paturile voastre.

Conversație

Venise primăvara și insula scânteia de flori. Miei fluturând din codițe zburdau pe sub măslini, zdrobind florile galbene de șofran sub copitele lor mititele. Pui de măgari

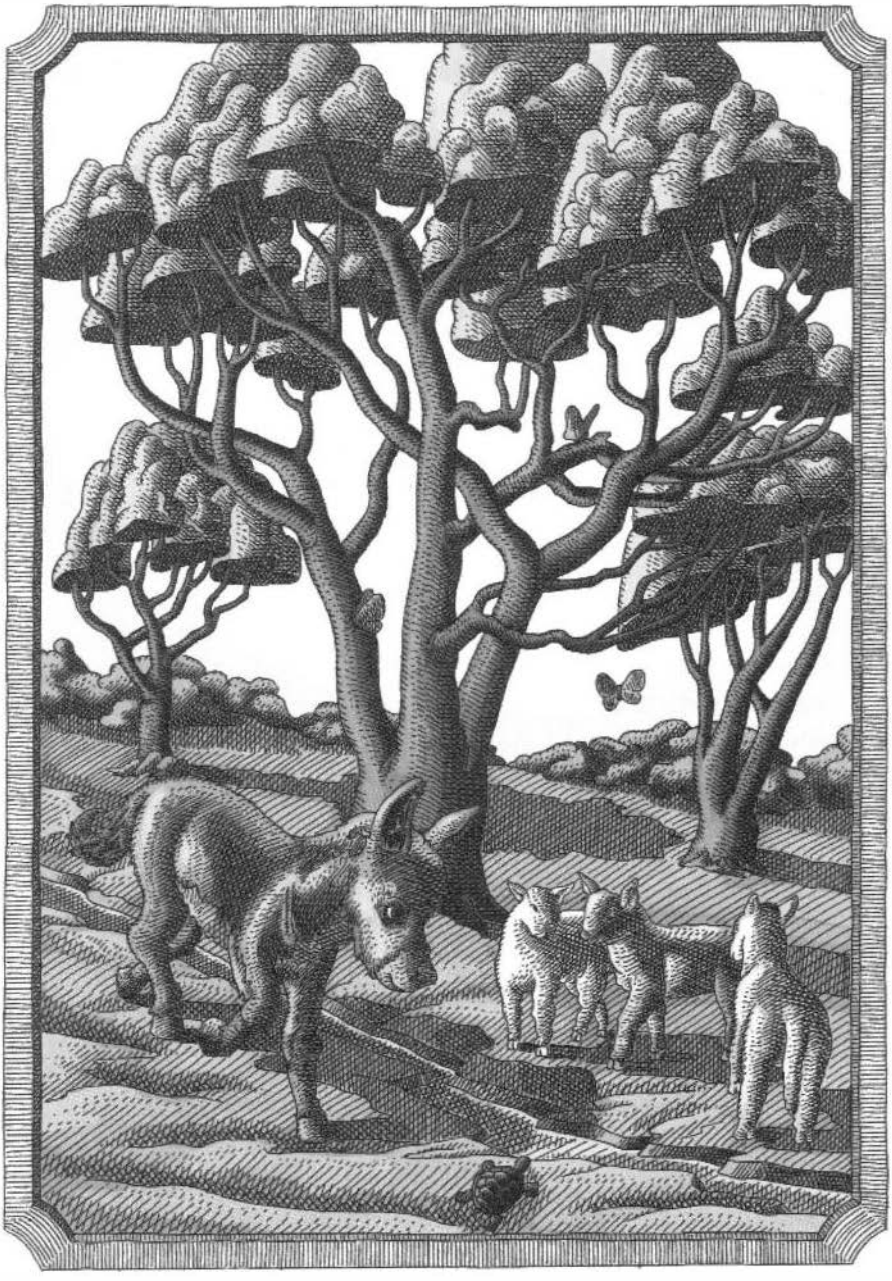

cu picioare butucănoase și nesigure rumegau printre zarnacadele. În lacuri, pâraie și șanțuri se încâlceau lanțuri de ouă pătate de broască. Broaștele țestoase își dădeau la o parte așternutul de iarnă din frunze și pământ și primii fluturi, decolorați și slăbiți de iarnă, pluteau cu un aer trist printre flori.

Vremea fiind răcoroasă și înviorătoare, familia își petrecea majoritatea timpului pe verandă mâncând, dormind, citind sau contrazicându-se. O dată pe săptămână, aveam obiceiul să ne adunăm aici pentru a citi corespondența adusă de Spiro. În cea mai mare parte consta din cataloage de arme pentru Leslie, jurnale de modă pentru Margo și de animale pentru mine. Poșta lui Larry conținea de obicei cărți și nesfârșite misive de la scriitori, artiști și muzicieni, despre scriitori, artiști și muzicieni. Mama primea un vraf de scrisori de la diverse rude, presărat cu câteva cataloage de semințe. În timp ce răsfoiam revistele, schimbam adesea păreri între noi, sau citeam câte un fragment cu voce tare. Acest lucru nu-l făceam dintr-un spirit de sociabilitate (căci oricum, niciun membru al familiei nu te asculta când citeai), ci din simplul motiv că nu eram în stare să savurăm din plin scrisorile și revistele dacă nu le împărtășeam cu cineva. Uneori totuși, câte o veste era destul de neașteptată ca să capteze atenția familiei și acest lucru s-a întâmplat într-o zi de primăvară, când cerul era ca de sticlă albastră și noi stăteam în umbra pestriță a viței-de-vie și devoram corespondența.

— O, asta-i drăguță... Privește, organdi cu mâneci bufante... Cred totuși că mi-ar plăcea mai mult din catifea... sau poate un corsaj de brocart cu fustă evazată. Ei da, asta-i nostimă... Se potrivește cu mănuși albe lungi și o pălărie dintr-alea de vară, ce ziceți?

Pauză. Zgomotul slab al gemetelor pe care le scotea Lugaretzia în sufragerie, îmbinat cu fâșâitul hârtiei. Roger căsca sonor, urmat pe rând de Widdle și Puke.

— Dumnezeule, ce frumusețe!... Te rog, privește-o! vizor telescopic... Percutor... Ce splendoare! Mda, o sută cincizeci. Nu-i scump, presupun, merită banii... Stai să vedem... Țeava dublă, amortizor... Da, aș crede că-i nevoie de o armă puțin mai grea pentru rațe.

Roger își scărpina pe rând urechile, răsucindu-și capul într-o parte cu o expresie fericită și gemând ușurel de plăcere. Widdle se culcă și închise ochii, Puke încerca în zadar să prindă o muscă, hăpăind din fălci când se repezea spre ea.

— A, lui Antoine i s-a acceptat în sfârșit un poem. Există în el un talent real, dacă ar fi în stare numai să și-l dezgroape. Verlaine și-a instalat o tipografie într-un grajd... A! Ediții limitate ale propriilor sale opere. O, doamne! George Bullock s-a apucat de portrete... Portrete!? Ce ziceți? Și nu-i în stare să picteze niciun sfeșnic. Asta-i o carte bună. Ar trebui să o citești, mamă: *Dramaturgii elisabetani*... o lucrare minunată... Câteva părți splendide.

Roger se muncea să ajungă la partea lui posterioară în căutarea unui purice, folosindu-și dinții din față drept pensetă și fonfăind sonor. Lui Widdle îi tresăreau picioarele și coada, sprâncenele roșcate se mișcau în sus și în jos de mirare în fața propriul său vis. Puke se prefăcea că doarme, stând lungit, cu un ochi la pândă, așteptând să se așeze musca.

— Mătușa Mabel s-a mutat în Sussex... Spune că Henry și-a luat toate examenele și urmează să se angajeze la o bancă. Eu cel puțin cred că e vorba de o bancă... Scrisul ei e îngrozitor, în ciuda educației costisitoare cu care se tot laudă... Unchiul Stephen și-a rupt un picior... Bietul

bătrân! Și a luat scabie?... O, nu! Zău, ce scris poate să aibă... S-a urcat pe o scară și a căzut rupându-și piciorul. N-aș fi crezut că-i așa de zănatic ca să se urce la vârsta lui pe o scară... ridicol... Tom s-a căsătorit... Una dintre fetele Garnett...

Mama lăsa întotdeauna la urmă o scrisoare voluminoasă pe care adresa era scrisă cu litere bine rotunjite, sigure și mari: rația lunară de la mătușa ei Hermione. Scrisorile acesteia trezeau invariabil un vuiet de indignare printre membrii familiei, așa că toți lăsam la o parte propriile noastre scrisori și ne îndreptam atenția spre mama care, cu un suspin de resemnare, desfăcea cele douăzeci de pagini și ceva, se așeza mai confortabil pe scaun și începea lectura.

— Spune că doctorii nu mai au multă speranță în ceea ce o privește, ne comunică mama.

— Nu mai au speranțe de vreo patruzeci de ani și ea continuă să fie tare ca un bou, zise Larry.

— Spune că ne-a considerat puțin excentrici pentru felul în care am plecat în graba mare spre Grecia, dar că au avut o iarnă grea și crede că poate a fost o hotărâre înțeleaptă să alegem un loc cu climă salubră.

— Salubră! exclamă Larry. Ăsta-i cuvânt pe care să-l folosești?!

— O, cerule!... O, nu! O, doamne!

— Ce s-a întâmplat?

— Spune că vrea să vină să stea cu noi, doctorii i-au recomandat un climat cald.

— Nu, refuz. Nu sunt în stare să o suport! strigă Larry sărind în picioare. Destul că Lugaretzia ne arată gingiile în fiecare dimineață, nu vreau să o mai avem și pe mătușa Hermione murind bucățică cu bucățică prin toată casa, zi de zi. Trebuie să refuzi, mamă... Spune-i că nu avem loc.

— Nu pot, dragă, în ultima scrisoare i-am povestit cât de mare este vila în care locuim.

— Probabil că nu mai ține minte, își exprimă Leslie speranța.

— Da' de unde! Amintește aici... Stai să văd... Da, ascultați: „...odată ce acum se pare că vă puteți permite o locuință atât de spațioasă, sunt sigură, Louie dragă, că n-o să refuzi un colțișor unei bătrâne care nu mai are mult de trăit". Vedeți și voi! Ce putem face oare?

— Scrie-i că bântuie o epidemie de vărsat și trimite-i o fotografie cu acneea lui Margo, sugeră Larry.

— Nu vorbi prostii, dragă, de altfel i-am spus că aici ducem o viață foarte sănătoasă.

— Zău, mamă, ești imposibilă! exclamă supărat Larry. Eram nerăbdător să-mi petrec vara lucrând, înconjurat doar de câțiva prieteni aleși cu mare grijă și acum năvălește cămila aia rea și bătrână care miroase a naftalină și cântă imnuri la toaletă.

— Exagerezi, dragă. Și nu înțeleg de ce trebuie să aduci vorba despre toaletă. N-am auzit-o cântând nicăieri imnuri.

— Nu face nimic altceva decât să cânte imnuri: *Îndrumă-ne, lumină sfântă*, în timp ce toți facem coadă la ușă.

— Să lăsăm asta. Oricum ne trebuie o scuză plauzibilă. Nu-i pot scrie că nu vrem să vină deoarece cântă imnuri.

— De ce nu?

— Fii rezonabil, dragă, la urma urmei ne este rudă.

— Și ce-i cu asta? Nu văd de ce trebuie să ne gudurăm față de o cotoroanță bătrână, numai pentru că ne este rudă, când lucrul cel mai înțelept pe care l-am putea face ar fi să o ardem pe rug.

— Nu-i chiar așa de rea, protestă mama cu jumătate de gură.

— Dragă mamă, dintre toate rudele infecte pe care trebuie să le suportăm, ea este fără îndoială cea mai rea. Să mor dacă reușesc să înțeleg de ce nu rupi legăturile cu ea.

— De, trebuie să-i răspund la scrisori, nu-i așa?

— De ce? Scrie „Plecați" pe plic și returnează-le.

— Nu pot, dragă, mi-ar recunoaște scrisul. Și în orice caz pe aceasta am deschis-o.

— Nu poate să-i scrie unul dintre noi că ești bolnavă? propuse Margo.

— Ba da, spunem că doctorii nu mai au nicio speranță, fu părerea lui Leslie.

— Scriu eu scrisoarea, se oferi Larry bucuros. Fac rost de un plic drăguț cu chenar negru... ca să dea evenimentului un aer verosimil.

— Ba n-ai să faci nimic din toate astea, spuse mama hotărâtă; dacă-i scrii așa ceva sosește imediat să mă îngrijească. Doar o cunoști!

— De ce păstrăm legătura cu ei, asta vreau să știu? se văietă Larry disperat. Ce satisfacție poți găsi în astfel de relații? Sunt cu toții sau fosilizați sau nebuni.

— Nu-i adevărat, nu sunt nebuni, se indignă mama.

— Nu fi absurdă, mamă... Gândește-te la mătușa Bertha care ține pisici imaginare... și mai este unchiul Patrick cel grozav care se plimbă în pielea goală și povestește unor oameni complet străini cum a ucis balene cu briceagul. Au toți sticleți la cap.

— E drept că sunt ciudați, dar fiind foarte bătrâni e de așteptat. Nu sunt nebuni, exclamă mama, adăugând cu sinceritate: în orice caz, nu într-atât încât să fie internați.

— Dacă-i vorba să fim năpădiți de rude, nu-i decât un singur lucru de făcut, spuse Larry resemnat.

— Ce anume? se interesă mama, privind curioasă pe deasupra ochelarilor.

— Trebuie să ne mutăm. Este de la sine înțeles.

— Să ne mutăm? Unde? întrebă mama nedumerită.

— Într-o vilă mai mică. După aceea poți să le scrii tuturor mortăciunilor alora că nu avem loc.

— Nu fi stupid, Larry. Nu putem s-o ținem tot într-o mutare. Ne-am mutat aici să facem față prietenilor tăi.

— Ei da! Și acum ne mutăm ca să nu facem față rudelor.

— Dar nu ne putem trambala întruna dintr-o parte într-alta a insulei. O să creadă lumea că ne-am ieșit din minți.

— Ne vor considera și mai ieșiți din minți dacă își face apariția zgripțuroaica bătrână. Zău, mamă, n-am să pot s-o suport dacă vine. Am să împrumut probabil o pușcă de la Leslie și am să-i fac o gaură în corset.

— Larry, te rog, nu mai spune asemenea lucruri de față cu Gerry.

— Nu fac decât să te previn. Urmă o pauză în timp ce mama își ștergea înfrigurată ochelarii.

— Dar mi se pare atât de excentric să tot schimbăm locuințele în felul acesta, spuse ea în cele din urmă.

— Nu văd de ce ar părea excentric, ripostă surprins Larry. Este un lucru perfect logic.

— Bineînțeles că-i așa, întări Leslie. Este un fel de autoapărare.

— Fii înțeleaptă, mamă, o încurajă Margo. La urma urmei, o mutare e tot atât de bună ca un chef.

Și astfel, purtând în minte acest nou proverb, ne-am mutat.

PARTEA A TREIA

„Un om voios trăiește la fel de mult
(s-a spus)
Ca omul trist, ba chiar o zi în plus."

UDALL, *Ralph Roister Doister*

Vila Albă-ca-Zăpada

Așezată pe vârful unui deal, printre măslini, noua vilă, albă ca zăpada, avea o verandă largă, împodobită cu o draperie deasă de viță-de-vie. În fața casei se afla o grădină cât o batistă, bine îngrădită, în care se încâlceau flori sălbatice. Întreaga grădină era umbrită de o magnolie mare ale cărei frunze lucioase, de un verde-închis, aruncau o umbră deasă. Drumeagul bătătorit din poarta casei cobora șerpuind printre măslini, vii și livezi, înainte de a ajunge la șosea. Ne plăcuse vila de îndată ce ne-o arătase Spiro. Stătea părăginită, dar teribil de elegantă printre măslini beți și arăta ca o prețioasă din secolul al XVIII-lea lungită în mijlocul unei mulțimi de slujnice. Farmecul ei a sporit mult, din punctul meu de vedere, când am descoperit într-una din camere un liliac stând agățat cu capul în jos de un oblon și chițăind dușmănos. Am sperat că va continua să-și petreacă zilele în casă, dar de îndată ce ne-am mutat, a considerat că locul s-a aglomerat prea tare și a plecat în căutarea unui trunchi pașnic de măslin.

Am regretat că a luat această hotărâre, dar având multe alte preocupări, l-am dat în curând uitării.

Acolo, la vila albă, am ajuns să cunosc mai îndeaproape călugărițele. Până atunci le vedeam întâmplător dând târcoale printre mirți, dar nu le privisem niciodată cu prea multă atenție. Acum eram obligat să le iau în seamă, căci în vârful dealului pe care era situată vila se aflau cu sutele, iar majoritatea erau mult mai mari decât cele văzute până atunci. Se ghemuiau dispreţuitoare în măslini, printre mirți, pe frunzele verzi și netede ale magnoliei, iar noaptea se adunau în casă, rotindu-se la lumina lămpii, cu aripile verzi ce se zbăteau ca roțile unei vechi nave cu zbaturi, ca să se ridice pe mese sau scaune și să umble încet, cu un aer afectat, întorcându-și capul într-o parte și în alta în căutare de pradă și privind spre noi fix, cu ochii bulbucați deasupra unei fețe fără barbă. Nu știusem până atunci că aceste insecte pot crește atât de mari, căci unele dintre cele care ne vizitau ajungeau la o lungime de zece centimetri. Acești monștri nu aveau teamă de nimic și nu se dădeau în lături să atace ceva tot atât de mare, sau chiar mai mare decât ele. Păreau să considere casa o proprietate a lor, iar pereții și plafonul, teren legitim de vânătoare. Dar și reptilele geko care trăiau printre crăpăturile zidului din jurul grădinii se simțeau îndreptățite să vâneze prin casă și astfel, între aceste specii de insecte și reptile se purta un război permanent. Majoritatea bătăliilor erau simple încăierări între o călugăriță și un geko și, cum erau de obicei de forțe cam egale, lupta ducea rar la vreun rezultat. Uneori avea loc câte o bătălie demnă de urmărit. Am avut norocul să asist dintr-o tribună centrală la o astfel de luptă, căci s-a desfășurat deasupra, pe și în patul meu.

În timpul zilei reptilele geko trăiau sub bucățile dezlipite de ciment de pe zidul grădinii. Când soarele apunea

și umbra răcoroasă a magnoliei se așternea peste casă și grădină, apăreau scoțându-și căpșoarele din crăpături și privind curioase în jurul lor cu ochi aurii. Treptat, ieșeau de tot afară și alunecau pe zid, cu trupurile turtite și cozile groase, aproape conice, ce păreau cenușii în lumina amurgului. Înaintau cu grijă pe zidul cârpit cu mușchi până ajungeau la loc sigur în vița de deasupra verandei și rămâneau acolo răbdătoare, așteptând să se întunece și să se aprindă lămpile. Atunci își alegeau locul de vânat și se îndreptau spre el mișunând pe pereții casei. Unele ajungeau în dormitoare, altele în bucătărie, iar câteva rămâneau pe verandă printre frunzele de viță.

Un anumit geko își alesese drept teren de vânătoare dormitorul meu și am ajuns să-l cunosc destul de bine și să-l botez Geronimo, deoarece asalturile lui asupra insectelor mi se păreau tot atât de iscusite și dibaci plănuite ca oricare dintre isprăvile renumitului indian nord-american. Geronimo părea să fie o idee mai presus de ceilalți geko. În primul rând, trăia singur sub un pietroi în stratul de cârciumărese de sub fereastra mea și nu tolera niciun alt geko prin apropierea culcușului său. Tot așa nu îngăduia ca vreun geko străin să intre la mine în dormitor. Se trezea mai devreme decât semenii săi, ieșind de sub piatră cât timp zidurile și casa mai erau încă scăldate în lumina palidă a apusului. O zbughea în sus peste găurile făcute prin desprinderea tencuielii albe, până ajungea la fereastra dormitorului meu. Privea curios pe deasupra pervazului clătinând repede capul de vreo două, trei ori, nu știu dacă pentru a mă saluta pe mine sau din satisfacția de a fi găsit camera așa cum o lăsase. Stătea pe pervaz, înghițind în sec, până se lăsa întunericul și se aducea o lampă. Sub lumina aurie părea să-și schimbe culoarea din cenușiu într-un sidefiu-roz palid și translucid care făcea

să iasă în evidență desenele cochet formate din bobițe și pielea să-i pară atât de fină și subțire, încât aveai impresia că trebuie să fie transparentă și că ai putea să-i vezi viscerele, încolăcite îngrijit ca trompa unui fluture.

Cu ochii strălucind de entuziasm, șerpuia în sus pe perete până la locul preferat, colțul din stânga dinspre exterior al tavanului, unde atârna cu capul în jos, așteptând să apară cina.

Hrana nu întârzia să sosească. Primul văl de țânțari și buburuze pe care Geronimo îl ignora era curând urmat de insecte cu picioare lungi, cu aripi dantelate, de molii mici și alți gândaci mai robuști. Aveai multe de învățat urmărind tactica de pândă a lui Geronimo. O chrisopă sau o molie, după ce se învârtise în jurul lămpii până amețise, zbura în sus și se instala pe tavan în cercul de lumină desenat de lampă. Geronimo atârnând cu capul în jos, în colț, se încorda. Dădea rapid de două, trei ori din cap și apoi pornea atent pe tavan și înainta milimetru cu milimetru, ținând insecta sub privirea fixă a ochilor lui strălucitori. Încetișor, aluneca peste tencuială până ajungea la vreo doisprezece centimetri de pradă. Se oprea o clipă și puteai să-i vezi gheruțele mișcându-se ca să se înțepenească bine de tencuială. Ochii i se bulbucau mai tare de emoție și o expresie de ferocitate despre care el își închipuia că face să înghețe sângele în vine i se așternea pe față. Vârful cozii se zbătea mărunt și apoi aluneca pe plafon, ușor ca o picătură de apă. Se auzea un hăpăit slab după care se întorcea fericit și mulțumit de sine, ținând în gură insecta ale cărei picioare și aripi îi atârnau peste buze ca o mustață de morsă ciudată și tremurătoare. Dădea din coadă ca un cățeluș bucuros și apoi alerga spre colțișorul său să-și ia masa în tihnă. Avea privirea incredibil de ascuțită căci adesea l-am văzut ochind câte o molie

minusculă în celălalt capăt al camerei și înconjurând tavanul ca să se apropie și să o prindă.

Comportamentul lui față de rivalii care încercau să-i uzurpe teritoriul era foarte direct. De-abia se săltaseră și ei peste pervazul ferestrei unde se opreau să se mai odihnească după urcușul anevoios pe peretele vilei, că se auzea un zgomot bătăios și Geronimo traversa ca un fulger tavanul și cobora în jos pe perete ca să aterizeze pe pervaz, cu o mică bufnitură. Înainte ca noul-venit să poată face vreo mișcare, Geronimo se arunca asupra lui. Partea curioasă era că, spre deosebire de ceilalți geko, nu se repezea spre capul sau toracele inamicului. Țintea direct coada și, prinzând-o în gură, la vreun centimetru depărtare de vârf, se ținea de ea ca un buldog, scuturând-o într-o parte și în alta. Noul-venit, descurajat de acest atac perfid și neobișnuit, recurgea la seculara stratagemă de protecție a șopârlelor: își lepăda coada. Escalada apoi pervazul și o zbughea cât se poate de repede spre stratul de cârciumărese de jos. Geronimo, gâfâind puțin din cauza efortului, rămânea triumfător pe pervaz cu coada adversarului atârnându-i din gură și zbătându-se ca un șarpe. Asigurându-se că rivalul s-a îndepărtat, se așeza comod și începea să devoreze coada, obicei dezgustător pe care eu îl dezaprobam cu tărie. Dar se vede că era felul său de a sărbători o victorie și nu-și găsea liniștea până când coada nu se lăfăia în siguranță în stomacul lui umflat.

Majoritatea călugărițelor care zburau la mine în cameră erau mici. Geronimo era întotdeauna gata să le facă de petrecanie, dar erau prea iuți pentru el. Spre deosebire de celelalte insecte, nu păreau atrase de lumina lămpilor. În loc să se învârtească în jurul lor ametite, stăteau liniștite într-un loc bine ales, ca să poată devora dansatorii de câte ori se așezau ca să-și mai tragă sufletul. Ochii bulbucați

păreau tot atât de ageri ca și ai unui geko și reușeau totdeauna să-i simtă prezența și să plece în grabă, mult înainte ca el să ajungă la distanță de luptă. În noaptea marii bătălii totuși, Geronimo dădu peste o călugăriță care nu numai că nu și-a luat zborul, dar fusese ea cea care venise să-l întâmpine, ceea ce era mai mult decât putea el să îndure.

Mă preocupau de câtva timp obiceiurile de înmulțire a călugărițelor. Urmărisem nefericitul mascul ghemuindu-se pe spatele femelei care, cu mult sânge rece, ronțăia din el pe deasupra umărului. Chiar după ce capul și toracele dispăruseră în gura drăgălașă a femelei, partea posterioară tot mai continua să-și facă datoria. După ce privisem felul lor sălbatic de a face dragoste, eram foarte curios să le văd depunând și clocind ouăle. Prilejul acesta s-a ivit într-o bună zi când eram pe deal și m-am găsit față în față, ca să zic așa, cu o călugăriță excepțional de mare care pășea semeț prin iarbă. Burta îi era dilatată și eram sigur că este în așteptarea fericitului eveniment. Se opri și, legănându-se pe picioarele ei zvelte, mă privi rece și își văzu de drum, trecând țeapănă printre firele de iarbă. Mi-am zis că tot ce aveam mai bun de făcut era să o capturez, ca să-și depună ouăle într-o cutie unde aș fi putut să le privesc în voie. De îndată ce-și dădu seama că voiam să o prind, se răsuci și se așeză pe coadă cu aripile verzi-palid întinse și brațele încovoiate în sus, într-un gest sfidător de avertizare. Amuzat de agresivitatea ei îndreptată împotriva unei ființe atât de mari, am apucat-o fără multe fasoane de torace cu două degete. Imediat brațele lungi și ascuțite s-au îndoit pe spate și mi-au cuprins degetul mare. Am avut senzația că jumătate de duzină de ace îmi pătrund în piele. Surprins, i-am dat drumul și m-am așezat să-mi sug rana: trei dintre înțepături erau într-adevăr adânci

GERONIMO ŞI CECILIA

și, când mi-am stors degetul, au apărut picături de sânge. Respectul meu față de călugăriță crescu. Era evident o insectă de care trebuia să ții seama.

La următoarea încercare am fost mai prudent și mi-am folosit amândouă mâinile, prinzând-o cu una de torace și imobilizând-o cu cealaltă. Se zbătea zadarnic și încerca să mă muște plecându-și fața ascuțită și răutăcioasă spre mâna mea, vrând să-mi ciugulească pielea; fălcile erau prea slabe ca să aibă vreun efect. Am dus-o acasă și am închis-o în dormitorul meu într-o cușcă mare acoperită cu voal și decorată artistic cu ferigi, iarbă și pietre, printre care se mișca sprintenă. Am botezat-o Cecilia fără niciun motiv evident și-mi petreceam o mulțime de timp prinzându-i fluturi pe care îi mânca în cantități considerabile cu un apetit ce nu părea să se micșoreze, în timp ce stomacul îi creștea tot mai mare. Tocmai când eram sigur că-și va depune ouăle dintr-un moment într-altul, a găsit nu știu cum o gaură în cușcă și a evadat.

Într-o noapte, citeam în pat când Cecilia, bătând tare din aripi, traversă camera și se opri greoaie pe zid la vreo treizeci de centimetri de locul unde Geronimo se străduia să înghită ultimele bucățele ale unei molii foarte păroase. Se opri cu puf lipit de buze și privi uimit spre Cecilia. Sunt sigur că nu văzuse niciodată o călugăriță atât de voluminoasă, căci Cecilia îl întrecea cu mai bine de un centimetru. Mirat de mărimea ei și uluit de nerușinarea de a se instala la el în cameră, Geronimo nu fu în stare câteva minute decât să o privească atent. Între timp, Cecilia își întorcea capul dintr-o parte în alta uitându-se împrejur cu un aer de interes ostil, ca o fată bătrână arțăgoasă într-o galerie de artă. Revenindu-și din uimire, Geronimo hotărî că o insectă atât de impertinentă merită să primească o lecție. Își șterse gura de tavan și apoi clătină repede din

cap și dădu ca dintr-un bici din coadă, ca să se ambaleze probabil și să atingă o furie ce sfidează moartea. Cecilia nu-l luă deloc în seamă, ci continuă să privească împrejur, legănându-se încetișor pe picioarele ei lungi și suple. Geronimo alunecă încet pe perete, înghițind de furie și se opri la vreun metru distanță de insectă, mișcând din picioare ca să se sprijine bine pe ele. Cecilia, cu mirare bine simulată, păru că atunci îl observă pentru prima dată. Fără să-și schimbe poziția, întoarse capul și privi peste umăr. Geronimo n-o scăpa din privire și înghițea tot mai violent. Cecilia, după ce îl cercetă rece cu ochii bulbucați, continuă să inspecteze plafonul de parcă n-ar fi existat niciun geko. Geronimo mai înaintă câțiva centimetri, își înțepeni iar ghearele, tremurând din vârful cozii și apoi se repezi spre insectă. Atunci se petrecu ceva ciudat. Cecilia care până atunci păruse absorbită de inspectarea unei crăpături din tencuială, sări brusc în aer, se răsuci și ateriză în același loc, dar cu aripile întinse ca o pelerină. Se lăsă pe picioarele din spate, iar pe cele mai de nădejde din față le îndoi gata de luptă. Geronimo nu era pregătit pentru o primire atât de spinoasă, frână și se opri la vreo șapte centimetri de călugăriță privind-o fix. Ea îi întoarse privirea cu o agresivitate disprețuitoare. Geronimo părea dezorientat de felul cum se desfășoară evenimentele. Conform experienței sale, insecta ar fi trebuit să-și ia zborul și să bâzâie în cealaltă parte a camerei odată ce l-a văzut apropiindu-se, dar iată că aceasta stătea pe coadă, cu brațele gata să înțepe și cu pelerina verde de aripi fâșâind încetișor pe când se legăna dintr-o parte în alta. Oricum ajunsese prea departe ca să mai poată da înapoi, își adună tot curajul și se avântă să ucidă.

Datorită iuțelii și greutății sale, când se ciocni de călugăriță o făcu să se rostogolească și-i apucă cu fălcile partea

de jos a toracelui. Cecilia, drept represalii, își încleștă picioarele din față de cele din spate ale lui Geronimo. Se clătinau și fremătau pe plafon și în jos pe perete, fiecare încercând să câștige un cât de mic avantaj. Urmă o pauză în timpul căreia adversarii se odihniră și se pregătiră pentru runda a doua, fără să slăbească însă strânsoarea. Mă întrebam dacă n-ar trebui să intervin, nu voiam să fie ucis niciunul dintre ei. Pe de altă parte, lupta era atât de palpitantă, încât nu mă trăgea inima să-i despart. Până să mă hotărăsc, au reînceput. Dintr-un motiv oarecare, Cecilia era înclinată să încerce să-l tragă pe Geronimo jos pe podea, pe câtă vreme el era la fel de hotărât să o tragă pe ea sus pe tavan. Se clătinară înainte și înapoi un timp, fiind când unul când celălalt deasupra, dar nu se petrecu nimic hotărâtor. Apoi Cecilia făcu o greșeală fatală. Profitând de o poziție favorabilă, într-unul dintre momentele lor periodice de repaos, se aruncă în aer încercând, se pare, să traverseze în zbor camera cu Geronimo atârnându-i de gheare ca un uliu cu un miel. Dar nu luase în calcul greutatea reptilei. Saltul ei brusc îl luă pe geko prin surprindere și-i dezlipi pernuțele ca niște ventuze de pe tavan, dar, odată ajunși în aer, greutatea lui deveni prea mare pentru puterile Ceciliei. Căzură pe pat într-o încâlcitură complicată de cozi și aripi. Căzătura îi surprinse pe amândoi. Își dădură drumul și rămaseră pe pătură, privindu-se cu ochi scăpărători. Momentul era potrivit să intervin și să pun capăt luptei; dar tocmai când eram gata să-i prind pe cei doi adversari, s-au repezit din nou unul la altul. De data aceasta Geronimo, mai înțelept, prinse în gură unul dintre brațele ascuțite ale Ceciliei care se răzbună cuprinzându-l cu celălalt pe după gât. Amândoi se găseau în dezavantaj pe pătură, căci li se agățau ghearele, împiedicându-le mișcările. Se luptară totuși pe pat și

începură să-și facă drum spre pernă. Consecințele luptei se vedeau acum bine la amândoi: Cecilia avea o aripă ruptă și zdrobită și un picior îndoit și scos din uz, în timp ce Geronimo avea un mare număr de zgârieturi sângerânde pe spate și gât, produse de ghearele din față ale Ceciliei. Eram mult prea curios să văd cine câștigă ca să-mi mai treacă prin minte să-i opresc, așa că am evacuat patul, în timp ce ei se apropiau de pernă, căci nu aveam chef să simt gheara Ceciliei înfigându-mi-se în piept.

Călugărița dădea semne de oboseală, dar contactul dintre picioarele ei și suprafața netedă a cearșafului păru să o învioreze. Din păcate își cheltui energia nou dobândită pe un obiectiv greșit. Eliberă gâtul lui Geronimo și-i apucă în schimb coada. Nu-mi dau seama dacă făcând astfel își închipuise că-l va sălta în aer și-l va imobiliza, dar efectul fu contrar. De îndată ce ghearele i se înfipseră în coadă, Geronimo și-o lepădă, dar zvârcolirea furibundă necesară acestei operații făcu să i se clatine violent capul. Drept urmare, rupse brațul Ceciliei pe care îl ținea în gură. Și în felul acesta, Cecilia rămase într-o gheară cu coada care se zbătea, iar Geronimo, fără coadă și însângerat, ținea în gură brațul Ceciliei care mai zvâcnea. Cecilia ar mai fi putut câștiga bătălia dacă l-ar fi atacat la iuțeală pe Geronimo, fără să-i lase timp să scuipe brațul care îi umplea gura, dar era prea absorbită de coada care se zbătea și pe care, cred, o considera o parte vitală a dușmanului, drept care își ținea înfiptă în ea unica ei gheară. Geronimo scuipă brațul și, sărind înainte, deschise gura. Atât capul cât și toracele Ceciliei dispărură înăuntru.

Acesta fu de fapt sfârșitul luptei. Mai rămânea doar de văzut dacă reptila va rezista până la moartea insectei. Picioarele îi trosneau, aripile se desfăcură ca niște evantaie verzi și foșneau agitându-se, abdomenul mare

pulsa și toate mișcările trupului ei în agonie îi rostogoliră pe amândoi, disperați, sub așternutul mototolit. O bună bucată de timp nu i-am mai putut vedea; auzeam doar trosniturile slabe ale aripilor, dar de la o vreme și acestea încetară. Urmă o pauză după care un mic cap zgâriat și pătat cu sânge se ivi de sub marginea cearșafului, o pereche de ochi aurii mă contemplară triumfător, în timp ce Geronimo, târându-se ostenit, ieșea la vedere. O bucată bună de piele îi fusese jupuită de pe umăr, lăsând o pată roșie însângerată. Spatele îi era presărat cu bobițe de sânge, pe unde îl înțepase ghearele Ceciliei și ciotul de coadă care îi mai rămăsese lăsa o dâră de sânge pe pătură. Era hărtănit, șchiop, frânt de oboseală, dar victorios. Rămase un timp pe pat înghițind în sec și-mi îngădui să-i șterg spatele cu un tampon de vată prins într-un băț de chibrit. Drept recompensă, i-am prins cinci muște grase pe care le-a mâncat cu plăcere. Refăcându-și oarecum forțele, a pornit-o încet în jurul peretelui, peste pervaz și în jos pe zidul exterior al casei la lăcașul său de sub piatră, în stratul de cârciumărese. Hotărâse, se pare, că are nevoie să se odihnească o noapte după o asemenea încăierare violentă. Noaptea următoare era din nou la locul său obișnuit, țanțoș ca întotdeauna, mișcând ciotul de coadă de plăcere în timp ce contempla ospățul de insecte care plutea în jurul lămpii.

Două săptămâni după marea bătălie, Geronimo își făcu apariția într-o noapte pe pervazul ferestrei însoțit, spre mirarea mea, de un alt geko. Noul sosit era destul de micuț, cam jumătate cât Geronimo, de un roz foarte delicat și cu ochi mari și strălucitori. Geronimo își reluă poziția obișnuită în colț, în timp ce noul-venit își alese un loc în centrul plafonului. Începură vânătoarea de insecte cât se poate de concentrați, ignorându-se complet unul pe

altul. Mi-am închipuit la început că noul-venit, fiind atât de gingaș, era mireasa lui Geronimo, dar investigațiile în stratul de cârciumărese dovediră că, dedesubtul pietrei, ducea în continuare o viață de burlac. Noul geko dormea se pare în altă parte, întovărășindu-se cu Geronimo doar noaptea când mișunau pe zid spre dormitor. Ținând seama de atitudinea sa războinică față de ceilalți geko, mi-a venit greu să înțeleg cum de-l tolera pe noul-venit. Am cochetat cu ideea că ar putea fi vorba despre vreun fiu sau fiică a lui Geronimo, dar știam că reptilele geko n-au niciun fel de viață de familie, depun doar ouăle și lasă tineretul (odată clocit) să se descurce singur. Deci supoziția mea nu era plauzibilă. Încă nu hotărâsem ce nume să dau noului locatar al camerei mele când căzu victimă unui destin tragic.

În stânga vilei se întindea o vale mare, ca un amfiteatru verde, bogat împodobit de coloanele răsucite ale măslinilor. Valea era înconjurată de un mal de argilă și prundiș, înalt de vreo șapte metri, la baza căruia creștea un strat de mirt care acoperea o grămadă de pietroaie prăbușite. Locul reprezenta pentru mine un teren fertil de vânătoare, căci un mare număr de animale de tot soiul trăiau prin preajmă. Într-o zi, vânând printre pietroaie, am găsit un trunchi mare și putred de măslin sub un tufiș. Gândindu-mă că ar putea fi ceva interesant dedesubt, am împins din răsputeri până l-am dislocat și l-am rostogolit, lăsându-l cu partea umedă în sus. În covata formată sub greutatea lui, erau ghemuite două viețuitoare la vederea cărora mi s-a tăiat respirația.

Erau, pe cât puteam să văd, broaște obișnuite, dar cele mai mari pe care le văzusem vreodată. Fiecare avea o circumferință mai mare decât o farfurioară obișnuită. Erau verzi-cenușii, pline de excrescențe, cu pete albe curioase din loc în loc unde pielea era lucioasă și nepigmentată.

Stăteau acolo lipite de pământ ca doi Buddha obezi și leproși, uitându-se la mine și înghițind vinovat, așa cum fac broaștele. A le ține pe fiecare într-o mână era ca și cum ai fi umblat cu două mingi dezumflate de piele. Broaștele clipiră spre mine cu ochii lor aurii filigranați și se instalară mai bine în palme, privindu-mă cu încredere, gurile lor largi, cu buze groase, dând impresia că se lățesc într-un zâmbet timid și nesigur. Mă încântau și eram atât de emoționat că le-am descoperit, încât simțeam că dacă nu le arăt imediat cuiva, plesnesc de bucurie neîmpărtășită. Am rupt-o la fugă spre vilă, ținând câte o broască în fiecare mână, ca să arăt familiei ce descoperisem.

Când am dat buzna în casă, mama și Spiro erau în cămară să vadă cum stăm cu alimentele. Ținând broaștele în sus, i-am implorat să privească la minunatele mele amfibii. Eram foarte aproape de Spiro, când s-a întors și a dat cu ochii de fața unei broaște. Chipul încruntat a lui Spiro a pălit, ochii s-au holbat și pielea i-a devenit verzuie; asemănarea dintre el și broască era remarcabilă. Smulgându-și batista din buzunar și ducând-o la gură, Spiro ieși în grabă pe verandă unde vomă cu violență.

— Nu trebuie să-i arăți lui Spiro asemenea lucruri, dragă, mă mustră mama. Știi că are un stomac sensibil.

I-am spus că deși știam că are stomacul sensibil, nu mi-am închipuit că văzând niște vietăți atât de drăgălașe ar putea să i se facă rău.

— Ce cusur aveau broaștele? am întrebat eu foarte mirat.

— Niciunul, dragă, sunt drăgălașe, spuse mama privind bănuitor spre broaște. Doar că nu plac la toată lumea.

Spiro intră legănându-se, palid la față, tamponându-și fruntea cu batista. Am ascuns repede broaștele la spate.

— Vai de mine, domnu' Zerris, se lamentă el. De ce-mi arăți asemenea lucruri? A trebuit să fug afară, doamnă Durrells, mi-e martor Dumnedzeu, când văd o lighioană ca asta trebuie să vărs si m-am gândit că-i mai bine să vărs afară decât aiți. Să nu-mi mai arăți asa ceva, domnu' Zerris, te rog.

Spre nemulțumirea mea, restul familiei a avut cam aceeași reacție văzând cele două broaște gemene și astfel, întristat că nu pot trezi niciun fel de entuziasm printre ceilalți, le-am dus la mine în cameră și le-am așezat cu grijă sub pat.

În aceeași seară, când s-au aprins luminile, le-am dat drumul să se miște prin cameră și mă distram prinzând insectele care se plimbau în jurul lămpii și dându-le să le mănânce. Se deplasau greoaie încoace și încolo, înghițind ofrandele mele, iar gura lor largă hăpăia închizându-se cu un țăcănit ușor, când limba lipicioasă împingea insecta înăuntru. La un moment dat, o molie excepțional de mare și de isterică dădu buzna în cameră și, închipuindu-mi ce gustare aleasă ar fi putut fi, am început să o urmăresc cu asiduitate. După puțin timp se așeză pe tavan, la câțiva centimetri de prietenul lui Geronimo. Din moment ce molia era cam de două ori mai mare decât el, înțelept, nu-i dădu nicio atenție. Străduindu-mă să o dobor ca să o dau broaștelor, am aruncat prostește în ea cu o revistă. N-am nimerit molia, dar l-am luat prin surprindere pe geko tocmai când privea spre o muscă care se apropia. Revista zbură într-un colț al camerei și geko căzu cu o bufnitură pe covor chiar în fața celei mai mari dintre cele două broaște. Înainte ca reptila să-și vină în fire și înainte să pot face ceva ca să o salvez, broasca se aplecă înainte, cu o expresie binevoitoare pe față, gura largă se deschise, căzând ca un pod basculant, limba săgetă întâi în afară,

apoi înăuntru, purtând șopârla cu ea, ca apoi gura să se închidă și broasca să-și reia expresia de veselie timidă. Geronimo, atârnând cu capul în jos, în colțul lui, rămase indiferent la soarta amicului său, dar eu eram îngrozit de toată întâmplarea și chinuit de sentimentul de vinovăție. Am închis în grabă broaștele la ele în cutie, de teamă ca nu cumva însuși Geronimo să devină următoarea victimă a ferocității lor.

Cele două broaște mari mă intrigau din mai multe motive. Mai întâi, deși păreau să fie din specia obișnuită, aveau niște pete albe ciudate pe trup și picioare. De asemenea, toate celelalte broaște pe care le văzusem erau de vreo patru ori mai mici decât acestea. Un alt lucru curios mi se părea a fi faptul că le găsisem împreună sub un butuc; să găsești și un singur monstru ca acela era ceva neobișnuit, darămite o pereche! Eram sigur că făcusem o descoperire unică. Mă întrebam dacă n-o fi cumva vreo specie nouă, nestudiată. Plin de speranță, le-am ținut prizoniere sub pat până joia următoare, când a sosit Theodore. Văzându-l, m-am repezit cu sufletul la gură în camera mea și le-am adus jos să i le arăt.

— A, da! exclamă Theodore, privindu-le îndeaproape și pipăindu-le cu arătătorul. Da, ai dreptate, sunt niște exemplare foarte mari.

Ridică o broască și o puse jos pe podea, de unde se uita trist spre el, umflându-se și fleșcăindu-se ca o bucată de cocă mucegăită.

— Da, spuse Theodore. Par să fie broaște obișnuite deși, cum se spune, sunt... ăăă... niște exemplare excepționale. Petele astea bizare se datorează lipsei de pigmentație. Cred că-i din cauza vârstei, deși... evident, pot să nu am dreptate. Trebuie să aibă o vârstă considerabilă ca să atingă asemenea proporții.

Eram mirat, căci nu considerasem niciodată broaștele drept animale care trăiesc mult. L-am întrebat pe Theodore cam ce vârstă pot atinge.

— De, e greu de spus... nu există statistici după care să te orientezi, remarcă el cu ochii licărind. Dar îmi închipui că unele atât de mari ca acestea ar putea foarte bine să fie de doisprezece sau chiar de douăzeci de ani. Par să aibă multă tenacitate de supraviețuire. Am citit undeva că niște broaște au fost zidite în pereții unei case sau așa ceva și au rămas acolo mai mulți ani. Cred că au stat închise acolo vreo douăzeci și cinci de ani.

Ridică și cea de a doua broască din cutie și o puse jos, alături de perechea ei. Stăteau alături, înghițind și clipind, cu părțile lor moi tremurând odată cu respirația. Theodore le contemplă concentrat câteva clipe, apoi scoase un clește din buzunarul vestei, se duse în grădină, întoarse mai multe pietre, până găsi o râmă mare și umedă de culoarea ficatului. O ridică cu cleștele și se întoarse pe verandă. Se aplecă deasupra broaștelor și lăsă râma care se zvârcolea să cadă pe dalele de piatră, unde se încolăci făcându-se nod și apoi încet începu să se întindă. Broasca care era mai aproape își ridică capul, clipi des, și se întoarse cu fața spre râmă. Viermele continuă să se zbată ca un fir de lână pe un cărbune aprins. Broasca se aplecă înainte, privind-o cu o expresie de mare interes.

— Aha! exclamă Theodore și zâmbi în barbă.

Râma execută într-un spasm cifra opt și broasca se aplecă înainte emoționată. Gura mare se deschise, limba roșie ieși afară și partea din față a viermelui fu împinsă în hăul care se căscase. Broasca închise gura cu un zgomot sec și partea cea mai mare a râmei, care atârna în afară, se zbătea violent. Broasca se așeză pe coadă și cu multă grijă începu să-și îndese viermele în gură, folosindu-se

de degetele mari. Pe măsură ce fiecare bucată a râmei care se zvârcolea era împinsă înăuntru, broasca înghițea din greu, închizând ochii cu o expresie de durere acută. Încet dar sigur, bucățică cu bucățică, râma dispărea între buzele groase, până când a rămas doar un capăt de vreo doi centimetri care atârna afară contractându-se.

— Ei, da, spuse Theodore pe un ton amuzat. Totdeauna mă distrez privindu-le mâncând râme. Îmi vin în minte scamatorii aceia, știi, care scot metri întregi de panglici din gură... ăăă... doar că fenomenul e invers.

Broasca clipi, înghiți disperată, dând ochii peste cap și ultima bucățică de râmă dispăru în gură.

— Mă întreb, spuse Theodore gânditor, cu ochii scânteind, mă întreb dacă s-ar putea dresa broaștele să înghită și săbii. Ar fi o încercare interesantă.

Luă cu grijă broaștele și le puse la loc în cutie.

— Nu săbii ascuțite, bineînțeles, continuă el, îndreptându-se și legănându-se pe vârfurile picioarelor. Dacă sabia ar fi ascuțită, te-ai alege cu o broască găurită.

Râse pe înfundate frecându-și marginile bărbii cu degetul mare.

Flori cuvântătoare

Nu peste mult timp am primit trista veste că mi-au găsit un alt profesor. De data aceasta era un individ numit Kralefsky a cărui origine era o încâlcitură complicată de naționalități, printre care predomina cea engleză. Familia m-a asigurat că-i vorba despre o persoană foarte drăguță și care, pe deasupra, era și interesat de păsări; deci ne vom înțelege probabil bine. Această informație nu m-a

impresionat cine știe ce. Întâlnisem mulți oameni care susțineau că-i interesează păsările și care s-au dovedit (când i-am luat la întrebări) că erau niște șarlatani care nu știau nici cum arată o pupăză sau nu puteau spune care este diferența între un codroș negru și unul obișnuit. Eram sigur că familia inventase această iubire de păsări numai pentru a mă consola că iar trebuie să învăț. Puteam să jur că reputația lui de ornitolog i se trage din faptul că avusese un canar pe când avea vreo paisprezece ani. Prin urmare, într-o stare sufletească cât se poate de mohorâtă, am pornit spre oraș pentru prima mea lecție.

Kralefsky ocupa ultimele două etaje ale unei mari case pătrate și mucegăite de la periferia orașului. Am urcat scările largi și, cu bravură ostentativă, am bătut tare în ciocănelul care împodobea ușa. Am așteptat apoi, încruntându-mă la mine însumi și înfigându-mi cu o considerabilă violență tocul pantofului în covorul roșu. Tocmai când mă pregăteam să bat din nou, se auziră niște pași ușori și ușa se dădu în lături pentru a-mi dezvălui noul meu profesor.

Am hotărât imediat că acest Kralefsky nu era câtuși de puțin om, ci un spiriduș travestit în muritor, cu ajutorul unui costum vechi, dar foarte spilcuit. Avea un cap mare, de forma unui ou, înclinat pe spate spre o cocoașă bine rotunjită. Această poziție îi dădea ciudata înfățișare că tocmai ridică din umeri, privind în sus spre cer. Un nas lung, frumos coroiat, cu nări largi i se lăfăia în mijlocul feței, iar ochii, neobișnuit de mari, erau umezi și de culoarea coniacului. Aveau o privire fixă și pierdută de parcă posesorul lor tocmai se trezise dintr-o transă. Gura largă și subțire reușea să îmbine corectitudinea cu umorul și zâmbetul de bun-sosit dădea la iveală niște dinți regulați, dar galbeni.

— Gerry Durrell? întrebă el, legănându-se ca o vrabie și fluturând spre mine mâinile mari și osoase. Gerry Durrell, nu-i așa? Intră, dragă băiete, te rog, intră.

Îmi făcu semn cu un deget arătător foarte lung și mă strecurai pe lângă el în antreul întunecat, făcând scândurile dușumelei să protesteze scârțâind sub covorul uzat ca o piele râioasă.

— Pe aici; iată camera unde vom studia, mă informă Kralefsky cu voce subțire, deschizând o ușă și invitându-mă într-o mică încăpere sumar mobilată.

Mi-am pus cărțile pe masă și m-am așezat pe scaunul pe care mi-l indicase. Se aplecă deasupra mesei, balansându-se pe vârfurile degetelor cu unghii bine îngrijite și îmi surâse vag. I-am întors zâmbetul neștiind prea bine ce vrea de la mine.

— Prieteni! exclamă el cu entuziasm. Este cât se poate de important să fim prieteni. Sunt foarte sigur că vom deveni prieteni, tu nu?

Am încuviințat clătinând din cap și mușcându-mi interiorul obrajilor ca să nu-mi vină să zâmbesc.

— Prietenie, murmură el, închizând ochii extaziat de acest gând, prietenie! Asta e!

Buzele i se mișcau în tăcere și mă întrebam dacă nu se roagă, iar în caz afirmativ, dacă o face pentru mine, pentru sine sau pentru amândoi. O muscă i se învârti în jurul capului ca apoi să i se așeze, plină de încredere, pe nas. Kralefsky tresări, o goni cu mâna, deschise ochii și clipi la mine.

— Da, da, asta-i totul, spuse el hotărât. Sunt sigur că vom fi prieteni. Mama ta mi-a spus că iubești mult istoria naturală. Vezi, asta face să avem ceva în comun de la bun început. O legătură, cum se spune, nu-i așa?

Introduse degetul arătător și pe cel mare în buzunarul vestei și, scoțând un ceas de aur, îl privi cu reproș. Suspină, puse ceasul la loc și apoi își netezi chelia de pe creștetul capului care strălucea ca o piatră cafenie prin părul ca un lichen.

— Sunt pe cale să fac avicultură, deși doar ca amator, se oferi el modest să mă informeze. Poate te interesează să-mi vezi colecția. Vreo jumătate de oră printre viețuitoarele cu pene nu poate, după părerea mea, să ne strice, înainte de a ne apuca de lucru. În afară de asta, am cam întârziat azi-dimineață și vreo două au nevoie de apă proaspătă.

Mă conduse pe niște scări care scârțâiau la etajul de sus al casei și se opri în fața unei uși dublate cu postav verde. Scoase un snop imens de chei care clincăneau muzical, în timp ce o căuta pe cea potrivită. O bagă în broască, răsuci și apoi împinse ușa grea. O ploaie de lumină se revărsă din cameră și, odată cu ea, un cor asurzitor de păsări. Părea că din antreul ponosit al etajului de sus s-ar fi deschis porțile paradisului. Podul era imens, ocupând aproape toată suprafața casei. Nu avea covor și unica mobilă era o masă de scândură, în mijlocul încăperii, iar pereții erau acoperiți de la podea până la plafon de șiruri și șiruri de colivii mari și aerisite, conținând zeci de păsări care fâlfâiau și ciripeau. Podeaua încăperii era acoperită cu un strat subțire de semințe pentru păsări care trosneau plăcut sub pașii tăi de parcă te-ai fi plimbat pe o plajă acoperită cu pietriș. Fascinat de mulțimea de păsări, am înconjurat încet camera, oprindu-mă să privesc fiecare colivie, în timp ce Kralefsky (care părea să fi uitat de prezența mea) luă o stropitoare de pe masă și, dansând sprinten de la colivie la colivie, umplea castroanele cu apă.

Impresia de la început că toate păsările erau canari se dovedi complet greșită. Spre încântarea mea, am descoperit

sticleți pictați ca niște clovni în roșu aprins, galben și negru, florinți verzi și galbeni ca frunzele lămâilor în plină vară, cânepari cu haine elegante cafenii și maro, botgroși cu pieptul proeminent și trandafiriu și o armată de alte păsări. Într-un colț al încăperii am găsit o mică ușă cu geam care dădea pe balcon. La fiecare capăt fusese construită o cușcă de păsări. Într-una trăia un mierloi negru și catifelat, cu un cioc elegant, galben ca banana, iar în cea opusă, un fel de sturz îmbrăcat în pene de un albastru nemaipomenit. O combinație celestă de nuanțe între bleumarin și opal.

— Sturz de stâncă, anunță Kralefsky, ridicând brusc capul și arătând spre frumoasa pasăre. Mi-a fost trimis din Albania anul trecut când era pui. Din păcate nu am reușit să-i găsesc încă doamnă.

Scutură afectuos stropitoarea spre sturz și se retrase înăuntru. Sturzul se uită spre mine cu o privire strengărească, își înfoie pieptul și scoase o serie de sunete care semănau cu un chiot amuzat. După ce l-am privit îndeung și cu lăcomie, m-am întors în pod, unde Kralefsky tot mai dădea apă la păsări.

— Nu ți-ar plăcea să mă ajuți? întrebă el, privindu-mă cu ochi pierduți și lăsând stropitoarea să se încline, asfel că șuvița fină de apă începu să picure pe vârful foarte lustruit al unuia dintre pantofi. Sarcina aceasta este mult mai ușoară dacă-i făcută de două perechi de mâini, mi-am zis eu întotdeauna. Dacă ții stropitoarea așa... eu am să-ți dau farfuriile să le umpli. Perfect. Așa! Terminăm cât ai clipi.

Și astfel, în timp ce eu umpleam castronașele de ceramică cu apă, Kralefsky le lua atent între arătător și degetul mare și le băga îndemânatic prin ușa coliviei, de parcă ar fi vârât bomboane în gura unui copil. În timp ce trebăluia, îmi vorbea și mie și păsărilor cu absolută

imparțialitate, dar, cum nu schimba deloc tonul, uneori nu-mi dădeam seama dacă câte o remarcă îmi este adresată mie sau vreunui locatar al coliviilor.

— Da, azi sunt într-o formă bună. Din cauza soarelui, știi?... De îndată ce trece în partea aceasta a casei încep sa cânte... nu-i așa? Va trebui să faci mai multe ouă data viitoare... Numai două, draga mea, numai două! Cu toată bunăvoința din lume, ăsta nu se poate numi cuibar. Îți plac semințele astea noi? Ții și tu vreuna, ia zi? Vezi aici câteva dintre cele mai interesante păsări mâncatoare de semințe... Să nu mai faci așa ceva în apa curată... A le face pe unele să se înmulțească este, bineînțeles, o îndeletnicire grea, dar îți și aduce satisfacții, după părerea mea, în special încrucișările... doar două, ai ouat doar două, bineînțeles... hoțomanule, hoțomanule!

În cele din urmă am terminat cu apa și Kralefsky mai contemplă câteva momente păsările, zâmbindu-și în barbă în timp ce-și ștergea insistent mâinile cu un șervet. Apoi îmi făcu turul încăperii, oprindu-se în fața fiecărei colivii ca să-mi vorbească despre pasărea din interior, strămoșii ei și ce intenționa să facă cu ea. Tocmai examinam, într-o tăcere plăcută, un botgros gras și îmbujorat, când deodată un sunet puternic și tremurat răsună mai tare decât larma cântecului de păsări. Spre uimirea mea, zgomotul părea să vină de undeva din stomacul lui Kralefsky.

— Pe Jupiter, exclamă el îngrozit, întorcând spre mine o privire chinuită. Pe Jupiter!

Își băgă arătătorul și degetul mare în vestă și-și scoase ceasul. Apăsă pe un mic resort și sunetul se opri. Eram ușor decepționat văzând că sunetul are o sursă obișnuită. Simțeam că un profesor ale cărui măruntaie sunau la diferite intervale ar fi contribuit mult la farmecul lecțiilor.

Kralefsky se uită curios la ceas și apoi își strâmbă fața dezgustat

— Pe Jupiter, repetă el slab, s-a și făcut ora douăsprezece... timpul zboară, nu glumă... Vai, mie! Pleci la și jumătate, nu-i așa?

Puse ceasul la loc în buzunar și-și mângâie chelia.

— Ei bine, spuse el în cele din urmă, nu cred că putem face vreun progres la învățătură în jumătate de oră. De aceea, ca să treacă timpul plăcut pentru tine, propun să mergem jos în grădină și să culegem câteva cruciulițe pentru păsărele. Le face foarte bine, în special când ouă.

Deci ne-am dus în grădină și am cules cruciulițe, până când mașina lui Spiro a coborât claxonând strada, ca o rață rănită.

— Mașina ta, presupun, spuse Kralefsky politicos. Am reușit să strângem la timp o provizie bună de verdeață. Ajutorul tău a fost neprețuit, deci mâine vei fi aici la nouă fix, nu-i așa? Asta e! Putem considera că dimineața de astăzi nu a fost pierdută; a fost ca un fel de introducere, ne-am studiat unul pe celălalt și sper că a fos atinsă o coardă a prieteniei. Pe Jupiter! Da, asta-i foarte important! Pe mâine deci și *au revoir*.

Pe când închideam poarta de fier forjat, îmi făcu amabil semn cu mâna și o porni spre casă lăsând în urma lui o dâră înflorată de cruciulițe aurii, în timp ce-și legăna cocoașa printre tufele de trandafiri.

Ajuns acasă, familia mă întrebă dacă mi-a plăcut noul meu profesor. Fără să intru în amănunte, am răspuns că mi s-a părut foarte drăguț și că sunt sigur că vom deveni prieteni. Întrebat ce am studiat în cursul primei noastre dimineți, am răspuns, cu o anumită doză de onestitate, că dimineața a fost dedicată ornitologiei și botanicii. Familia păru satisfăcută. Dar foarte curând am descoperit

că domnul Kralefsky era un partizan al muncii și că era hotărât să mă educe, indiferent care ar fi fost ideile mele în această privință. Lecțiile erau destul de plictisitoare, căci folosea o metodă de predare care fusese probabil la modă pe la mijlocul secolului la XVIII-lea. Istoria era servită în hălci mari și indigeste și datele erau învățate pe de rost. Stăteam și le repetam într-un cor tărăgănat și monoton, până când deveneau ca o incantație pe care o scandam automat, mințile noastre fiind ocupate cu altceva. La geografie ne limitam, spre nemulțumirea mea, la insulele britanice și nenumărate hărți trebuiau desenate și completate cu o grămadă de comitate și orășele. Apoi comitatele și orășelele trebuiau învățate pe dinafară, odată cu numele celor mai importante râuri, produsele principale, populația și multe alte informații serbede și absolut inutile.

— Somerset? spunea el, cu un tremolo în voce, arătând acuzator spre mine.

Mă încruntam într-o încercare disperată de a-mi aminti ceva despre acest comitat. Ochii lui Kralefsky se măreau de îngrijorare, urmărindu-mi eforturile mintale.

— Bine, spunea el, într-un final, când devenise evident că despre Somerset cunoștințele mele erau inexistente. Bine, hai să lăsăm comitatul Somerset și să-l încercăm pe Warwickshire. Deci, Warwickshire – capitala comitatului? Warwick. Asta e! Și acum ce se produce în Warwick, ia spune?

Din punctul meu de vedere, nu se producea nimic în Warwick, dar mă hazardam pe ghicite, spunând cărbune. Descoperisem că dacă continuai să numești diverse produse, fără să ții seama de comitatul sau orașul de care era vorba, mai devreme sau mai târziu nimereai un răspuns corect. Suferința lui Kralefsky în fața greșelilor mele era

foarte reală. În ziua în care l-am informat că în Essex se produce oțel inoxidabil, avea lacrimi în ochi. Dar aceste perioade lungi de întristare erau mai mult decât compensate de bucuria și încântarea de care era cuprins când prin vreo stranie coincidență răspundeam corect la câte o întrebare.

O dată pe săptămână ne chinuiam dedicând dimineața limbii franceze. Kralefsky vorbea frumos franțuzește și să mă audă masacrând această limbă era aproape mai mult decât putea el să îndure. Nu-i trebui mult ca să ajungă la convingerea că era inutil să încerce să-mi predea după manualele obișnuite așa că acestea au fost puse deoparte și înlocuite cu o carte în trei volume despre păsări. Dar chiar și așa era o muncă anevoioasă. Uneori, când citeam pentru a douăzecea oară descripția penajului unui prigor, pe fața lui Kralefsky se așternea o expresie de cruntă hotărâre. Trântea cartea ca să se închidă, alerga afară în antreu și apărea peste un minut purtând o panama elegantă.

— Cred că ne-am înviora puțin... dacă am face o plimbare, anunța el, aruncând priviri nemulțumite volumului *Les Petits Oiseaux de l'Europe*. Propun să trecem prin oraș și să ne întoarcem pe faleză. Ce spui? Excelent. Dar nu trebuie să pierdem timpul, ești de acord, nu? Va fi un bun prilej pentru un exercițiu de conversație în limba franceză. Deci niciun cuvânt englezește, totul trebuie spus în franceză. Numai așa ne vom familiariza cu această limbă.

Și astfel, într-o tăcere aproape absolută, ne croiam drum prin oraș. Frumusețea acestor plimbări consta în faptul că indiferent în ce direcție ne-am fi îndreptat, ajungeam în mod invariabil la târgul de păsări. Eram ca *Alice în Țara din Oglindă*: indiferent cu câtă hotărâre ne îndreptam în direcție opusă, foarte curând ne trezeam în micul scuar unde tarabele erau înțesate cu cuști din

nuiele împletite şi aerul răsuna de cântecul păsărilor. Aici franceza era dată uitării împreună cu algebra, geometria, datele istorice, oraşele de provincie şi alte subiecte similare. Cu ochii strălucitori, cu chipuri îmbujorate, treceam din tarabă în tarabă, examinând cu atenţie păsările. Ne tocmeam cumplit cu vânzătorii şi, treptat, braţele ni se încărcau de colivii.

Eram apoi brusc readuşi pe pământ de sunetul delicat al ceasului din buzunarul lui Kralefsky. Lăsa aproape să-i cadă povara instabilă de colivii în efortul de a-şi scoate ceasul ca să-l oprească.

— Pe Jupiter! Ora douăsprezece. Cine ar fi crezut? Te rog, ţine câneparul ăsta puţin ca să-mi opresc ceasul... Mulţumesc, trebuie să ne grăbim, nu? Mă îndoiesc că vom putea ajunge pe jos, încărcaţi cum suntem. Vai de mine! Cred că-i mai bine să luăm o trăsură. Este o extravaganţă, bineînţeles, dar n-ai ce-i face dacă-şi bagă dracul coada.

Deci traversam în grabă scuarul, îngrămădeam marfa noastră care ciripea şi fâlfâia din aripi într-o trăsură şi porneam spre casa lui Kralefsky. Clinchetul hamurilor şi tropotul copitelor se armonizau plăcut cu ciripitul cumpărăturilor.

După ce trecuseră câteva săptămâni de când studiam cu Kralefsky am descoperit că nu locuia singur. În cursul dimineţii, la anumite intervale, se întrerupea brusc în mijlocul unor socoteli sau din recitarea oraşelor dintr-un comitat şi-şi lăsa capul pe o parte ca şi cum ar asculta ceva.

— Iartă-mă o clipă, spunea el. Trebuie să mă duc să o văd pe mama.

La început m-am mirat, convins fiind că Kralefsky era mult prea bătrân ca să mai poată avea o mamă. După adânci cugetări, am ajuns la concluzia că aceasta era doar o formulă de politeţe ca să spună că vrea să meargă la

toaletă, căci îmi dădeam seama că nu toată lumea împărtășea lipsa de jenă a familiei mele când era vorba despre acest subiect. Nu-mi trecu prin cap că dacă presupunerea mea era corectă, Kralefsky se retrăgea la toaletă mai des decât orice altă ființă umană pe care o cunoscusem. Într-o dimineață, am mâncat la micul dejun o cantitate mare de fructe zemoase al căror efect se făcu simțit tocmai când eram în plină lecție de istorie. Odată ce Kralefsky era atât de rușinos în privința toaletei, m-am gândit să-mi formulez dorința cât mai delicat și că cel mai bine ar fi să adopt formula lui, ce-i drept cam curioasă. L-am privit cu hotărâre în ochi și i-am spus că aș vrea să merg la mama lui.

— La mama? repetă el uimit. Să mergi la mama, acum?

Nu vedeam de ce face atâta caz, așa că am confirmat clătinând din cap.

— Bine, spuse el, cu îndoială. Sunt sigur că va fi încântată să te cunoască, totuși ar fi mai bine să mă duc să văd dacă-i posibil acum.

Ieși din cameră, tot cam nedumerit și reveni după câteva minute.

— Mama va fi încântată să te vadă, mă anunță el, dar te roagă să o scuzi dacă nu-i așa de aranjată.

Mi s-a părut cam exagerat să vorbești despre toaletă de parcă ar fi fost o ființă omenească, dar, odată ce Kralefsky era evident excentric în privința acestui subiect, m-am hotărât să-i fac pe plac. L-am asigurat că nu mă supără dacă mama lui era puțin în dezordine, căci și a noastră era adesea într-un hal fără de hal.

— A... ăăă... da, da. Bănuiesc că da, murmură el, aruncându-mi o privire destul de surprinsă.

Mă conduse în jos pe coridor, deschise o ușă și, spre marea mea mirare, mă invită într-un spațios dormitor umbrit. Camera era o pădure de flori. Vedeai vase, cupe și

oale agățate peste tot și fiecare conținea o mulțime de flori frumoase care luceau în penumbră ca niște pereți de giuvaere într-o peșteră verde. La un capăt al camerei era un pat enorm, și în el, sprijinită pe o grămadă de perne, era întinsă o siluetă nu mult mai mare decât a unui copil. Trebuie să fi fost foarte bătrână, mă gândeam eu, în timp ce ne apropiam, căci trăsăturile ei fine și delicate erau acoperite de o rețea de riduri care brăzdau o piele tot atât de gingașă și catifelată ca pielița unei ciuperci. Dar lucrul cel mai uimitor pe care îl avea era părul. Îi cădea pe umeri ca o cascadă bogată și apoi cobora până la jumătatea patului. Era de un castaniu cât se poate de cald și de frumos, sclipind și strălucind de parcă ar fi ars, amintindu-mi de frunzele toamnei și de blana lucitoare de iarnă a vulpii.

— Mamă dragă, o strigă încetișor Kralefsky, traversând camera și așezându-se pe un scaun lângă pat. Mamă dragă, uite-l pe Gerry care a venit să te vadă.

Silueta miniaturală de pe pat ridică pleoapele subțiri și palide și mă privi cu ochi mari, căprui, tot atât de strălucitori și inteligenți ca ai unei păsări. Ridică o mână subțire și frumos formată, încărcată cu inele, din adâncul cosițelor ei castanii și mi-o întinse zâmbind jucăuș.

— Mă simt atât de măgulită că ai venit să mă vezi, spuse ea cu o voce dulce și răgușită. În zilele noastre, mulți oameni consideră persoanele de vârsta mea plictisitoare.

Intimidat, am murmurat ceva și ochii strălucitori priviră spre mine licărind, iar ea râse muzical, ca o mierlă, și netezi patul cu palma.

— Stai jos, mă invită ea. Vino și stai jos să vorbim câteva minute.

Am ridicat cu grijă grămada de păr castaniu și am mutat-o mai la o parte ca să mă pot așeza pe pat. Părul

era moale, mătăsos și greu ca un val de culoarea flăcărilor care-mi foșnea printre degete. Doamna Kralefsky îmi surâse și, ridicând o șuviță între degete, o răsuci ușor ca să strălucească.

— Ultimul orgoliu pe care îl mai am, spuse ea, tot ce a mai rămas din frumusețea de altădată.

Privi în jos spre șuvoiul de păr ca și cum ar fi fost un animal de casă, sau altă ființă care nu avea nimic de-a face cu persoana ei, și-l mângâie cu afecțiune.

— E straniu, spuse ea, foarte straniu. Teoria mea este că anumite lucruri frumoase se îndrăgostesc de ele însele așa cum a făcut Narcis. Odată ce se întâmplă asta, nu au nevoie de ajutor ca să trăiască, devin atât de absorbite de propria lor frumusețe, încât nu trăiesc decât pentru ea, ai crede că se hrănesc din ea și astfel, cu cât devin mai frumoase, cu atât sunt mai puternice. Trăiesc într-un cerc. Este ceea ce s-a întâmplat cu părul meu. Se bizuie pe sine însuși, crește numai de dragul lui însuși și faptul că sărmanul meu trup a căzut în ruină nu-l afectează câtuși de puțin. Când voi muri, vor putea să-mi căptușească bine sicriul cu el și va continua probabil să crească și după ce trupul meu se va preface în pulbere.

— Lasă, mamă, nu mai vorbi așa, o dojeni blând Kralefsky. Nu-mi plac gândurile astea morbide.

Își întoarse capul și-l privi cu afecțiune, râzând încetișor.

— Dar nu sunt morbide, John. E numai o teorie pe care o am, explică ea. Și în afară de asta, gândește-te ce giulgiu frumos o să fie.

Se uită în jos, spre păr, zâmbind fericită. În liniștea care se așternuse, ceasul lui Kralefsky începu să sune. Tresări, îl scoase din buzunar și se uită la el.

— Pe Jupiter, exclamă el, sărind în picioare. Ouăle alea trebuie să se fi clocit. Iartă-mă, te rog, mamă, un minut. Trebuie neapărat să mă duc să le văd.

— Fugi, fugi, spuse ea. Am să stau de vorbă cu Gerry până te întorci. N u-ți face griji pentru noi.

— Asta e! exclamă Kralefsky și traversă iute camera, printre grămezile de flori, ca o cârtiță care sapă într-un curcubeu.

Ușa se închise cu un suspin în urma lui și doamna Kralefsky se întoarse, îmi zâmbi și începu să-mi vorbească.

— Se spune că atunci când îmbătrânești ca mine trupul îți funcționează mai încet. Nu sunt de acord. Nu, nu cred că-i adevărat. Teoria mea este că nu tu, ci viața se mișcă mai încet pentru tine. Mă înțelegi? Totul se domolește, iar tu poți observa mult mai multe când lucrurile sunt într-o mișcare lentă. Vezi atâtea lucruri! Atâtea lucruri extraordinare se întâmplă în jurul tău despre care n-ai avut habar înainte. Trăiești o aventură încântătoare, absolut încântătoare.

Oftă de mulțumire și privi în jurul camerei.

— Să luăm florile, continuă ea, arătând bogăția de flori care îi umplea camera. Ai auzit vreodată florile vorbind?

Foarte intrigat, am negat scuturând din cap. Ideea că florile vorbesc era nouă pentru mine.

— Ei bine, te asigur că vorbesc. Stau de vorbă îndelung unele cu altele, cel puțin presupun eu că stau de vorbă, căci bineînțeles nu pricep ce spun. Și tu când vei fi bătrân ca mine le vei putea auzi, cu condiția să rămâi deschis la astfel de lucruri. Cei mai mulți spun că pe măsură ce îmbătrânești nu mai crezi în nimic, nu te mai miră nimic, astfel că devii mai receptiv la idei. Prostii! Toți bătrânii pe care îi cunosc au avut mințile închise ca niște stridii cenușii de când erau adolescenți.

Îmi aruncă o privire pătrunzătoare.

— Crezi că sunt cam bizară? Cam într-o ureche, spunându-ți că florile stau de vorbă?

În grabă și sincer am negat acest lucru. Am spus era mai mult ca sigur că florile comunică între ele. Am menționat faptul că liliecii scot niște chițăituri foarte slabe pe care eu sunt în stare să le aud, dar pe care o persoană mai în vârstă nu le-ar putea auzi deoarece au o frecvență foarte înaltă.

— Chiar așa! Chiar așa! exclamă ea încântată. Depinde de lungimea de undă. Am redus totul în raport cu procesul de încetinire. Un alt lucru pe care nu-l observi cât ești tânăr este personalitatea pe care o au florile. Sunt tot așa de diferite unele de altele ca și oamenii. Stai să vezi. Uită-te la trandafirul acela, acolo sus, singur în vas.

Într-un colț pe o măsuță, într-un vas mic de argint, stătea un trandafir superb, catifelat și de un purpuriu atât de închis, încât părea negru. Era o floare minunată, petalele admirabil arcuite și îmbujorarea atât de delicată și perfectă, ca puful de pe aripile unui fluture proaspăt ieșit din crisalidă.

— Nu-i așa că-i o frumusețe? mă întrebă doamna Kralefsky. Nu-i minunat? Îl am de două săptămâni. E greu de crezut, nu-i așa? Și nu era boboc când a sosit. Nu, era complet deschis. Dar știi, era așa de bolnav că nu am crezut că va supraviețui. Persoana care îl culesese fusese atât de neatentă încât l-a pus într-un buchet de ochiul-boului. Fatal. Pur și simplu fatal. N-ai idee cât de crude sunt toate florile de acest soi. Sunt un fel de flori grosolane și rezistente, foarte pământești. Și dacă pui o floare atât de aristocrată cum este trandafirul printre ele, trebuie să te aștepți la necazuri. Până când a ajuns aici se gârbovise și se ofilise în așa hal că nici nu l-am observat printre

florile de ochiul-boului. Dar din fericire le-am auzit. Ațipisem aici când au început, mai ales cele galbene, am eu impresia, care sunt de obicei mai agresive. Evident, n-am înțeles ce spun, dar suna oribil. La început nu știam cu cine vorbesc; credeam că se ceartă între ele. Apoi m-am ridicat din pat să privesc și am găsit bietul trandafir strivit în mijlocul lor și chinuit de moarte. L-am scos, l-am pus să stea singur și i-am dat jumătate de aspirină. Aspirina face bine trandafirilor. Drahmele sunt bune pentru crizanteme, aspirina pentru trandafiri, coniacul pentru sângele-voinicului, o picătură de zeamă de lămâie pentru florile cărnoase ca begonia. Ei bine, scos din buchetul de ochiul-boului și ajutat de acest întăritor, a reînviat foarte curând și acum pare atât de recunoscător. E clar că se străduiește să rămână frumos cât de mult poate ca să-mi mulțumească.

Privi cu afecțiune spre trandafirul care strălucea în vasul lui de argint.

— Ei da, am învățat multe despre flori. Sunt ca și oamenii. Pune prea multe împreună și au să înceapă să se calce pe nervi și să se vestejească. Amestecă flori de mai multe feluri și ai să asiști la ceea ce pare să fie o groaznică luptă de clasă și, bineînțeles, apa este importantă. Mulți oameni cred, imaginează-ți, că-i bine să schimbi apa în fiecare zi. Greșit! Poți auzi cum mor florile dacă faci așa. Eu schimb apa o dată pe săptămână, adaug și un pumn de țărână și florilor le merge de minune.

Ușa se deschise și Kralefsky intră cu mersul lui legănat, zâmbind triumfător.

— Au ieșit toți puii, ne anunță el. Toți patru. Sunt atât de mulțumit. Eram de-a dreptul îngrijorat, căci clocește pentru prima oară.

— Foarte bine, dragă. Mă bucur, spuse doamna Kralefsky încântată, știu că-ți face plăcere. Eu și Gerry am avut o conversație cât se poate de interesantă. Cel puțin mie mi s-a părut interesantă.

Ridicându-mă în picioare, am asigurat-o că și eu am găsit-o foarte interesantă.

— Trebuie să mai vii să mă vezi, dacă nu te plictisești, spuse ea. Cred că vei găsi că am idei cam excentrice, dar merită să fie ascultate.

Zâmbi spre mine așa cum stătea culcată pe pat, sub vălul bogat de păr și ridică o mână într-un gest curtenitor de despărțire. L-am urmat pe Kralefsky, dar din ușă am privit îndărăt și i-am zâmbit. Stătea liniștită și cuminte, sub greutatea părului ei. Ridică din nou mâna și o flutură. Aveam impresia că în penumbră florile se mutaseră mai aproape, se îngrămădiseră curioase în jurul patului de parcă așteptau ca ea să le spună ceva. O bătrână regină răvășită, întinsă pe catafalc, înconjurată de suita ei de flori care șopteau.

Pădurea de ciclame

Cam la vreun kilometru depărtare de vilă se ridica un deal conic, destul de mare, acoperit cu iarbă și tufișuri și încununat cu trei păduri de măslini, separate unele de altele prin largi fâșii de mirți. Le numeam pădurile de ciclame, căci în anotimpul potrivit pământul de sub măslini era inundat de roșul ca anilina și ca vinul al ciclamelor care păreau să crească aici mai dese și mai luxuriante decât în oricare altă parte a ținutului. Bulbii cărnoși, circulari, creșteau în straturi ca de stridii, fiecare

cu ciorchinele lui de un verde adânc, frunze cu nervuri albe, izvor de flori frumoase care păreau făcute din fulgi de omăt stropiţi cu anilină.

Pădurea de ciclame era un loc excelent pentru a-ţi petrece câte o după-amiază. Lungit la umbra trunchiurilor de măslini, puteai privi în vale, peste mozaicul de câmpuri, vii şi livezi, cum strălucea marea printre măslini şi cum mii de scântei alergau pe suprafaţa ei, când se freca lin şi languros de ţărm. Vârful dealului părea să-şi aibă propria lui briză, un puişor ce-i drept, dar oricât de cald era jos în vale, sus printre măslini acest vântuleţ se juca necontenit, făcând frunzele să şuşotească, iar ciclamele să se încline unele la altele, salutându-se la nesfârşit. Era locul ideal pentru a te odihni după o vânătoare aprigă de şopârle, când capul îţi zvâcnea de soare, hainele îţi atârnau decolorate de transpiraţie, iar cei trei câini, cu limbile scoase afară, gâfâiau ca nişte locomotive vechi, miniaturale. Acolo, în timp ce mă odihneam odată împreună cu câinii, am făcut rost de două vietăţi noi care, indirect, au stârnit un lanţ de coincidenţe, afectându-l atât pe Larry, cât şi pe domnul Kralefsky.

Câinii, cu limbile scoase, se azvârliseră jos printre ciclame şi stăteau întinşi pe burtă, cu picioarele din spate desfăcute, ca să se lipească cât mai bine de pământul răcoros. Ochii le erau pe jumătate închişi şi fălcile inundate de salivă. Stăteam sprijinit de un trunchi de măslin care îşi petrecuse ultima sută de ani ca să crească în forma ideală pentru a-ţi odihni spatele de el şi priveam peste câmpuri, încercând să-mi recunosc prietenii ţărani printre petele colorate care se mişcau pe ele. Departe, în vale, dincolo de un pătrat auriu de porumb, apăru o formă mică, în negru şi alb, ca o cruce de Malta tărcată, lunecând repede pe deasupra terenurilor cultivate, ca să se îndrepte

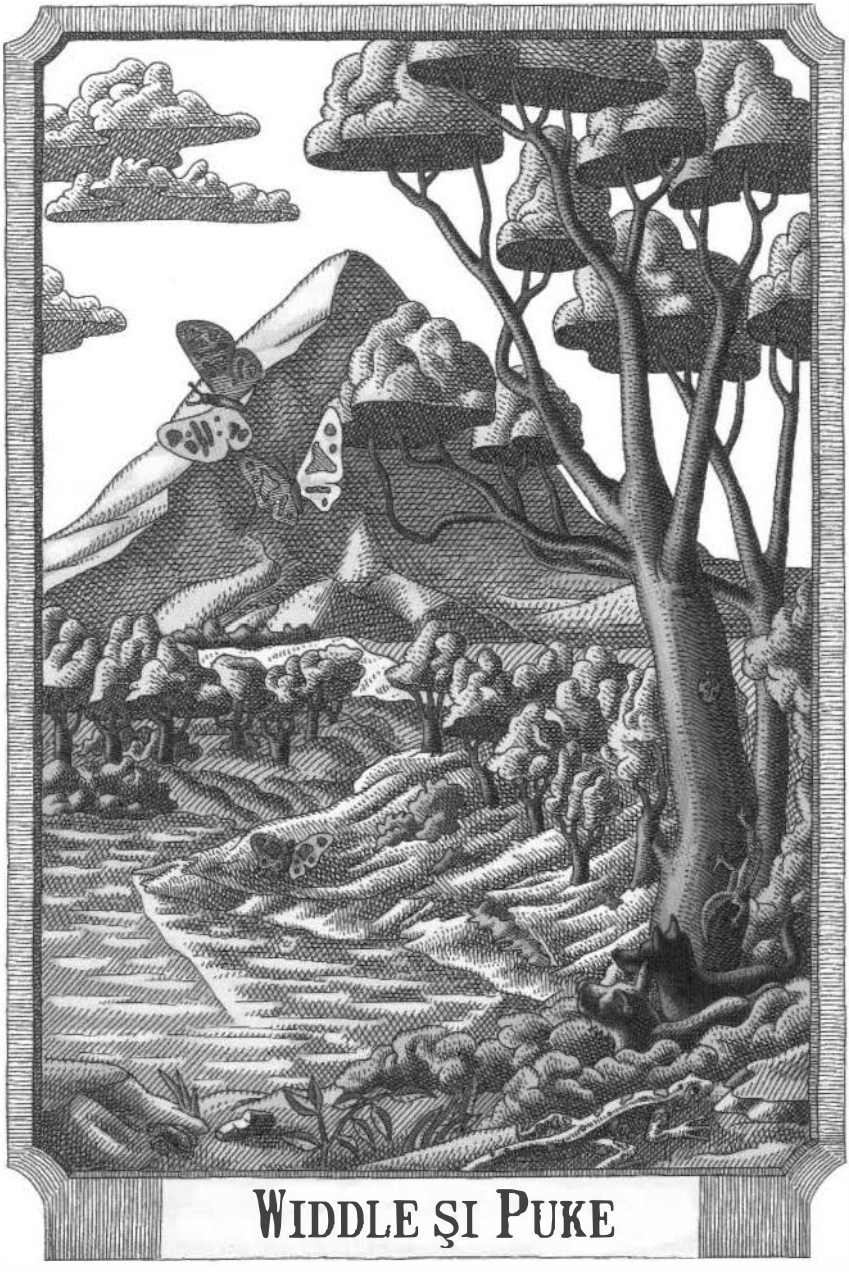

WIDDLE ŞI PUKE

hotărâtă spre vârful dealului unde stăteam eu. Zburând în sus spre mine, coțofana scoase trei cloncănituri scurte, aspre, care răsunară cam înfundat, de parcă ciocul îi era plin de hrană. Plonjă ca o săgeată în adâncurile unui măslin din apropiere, urmă o pauză și apoi, dintre frunze, izbucni un cor de țipete stridente și șuierătoare care, după un crescendo, se pierdu încet. Auzii din nou coțofana cloncănind blând și prevenitor și apoi ieși dintre frunze și pluti în jos, în vale. Am așteptat până când nu se mai vedea decât o pată, o molie plutind pe deasupra triunghiului franjurat de vie de la orizont, apoi m-am ridicat în picioare și, cu băgare de seamă, am dat târcoale copacului din care se auziseră sunetele ciudate. Sus, printre crengi, pe jumătate ascuns de frunzele verzi și argintii, puteam zări o construcție mare, ovală de ramuri ca o minge uriașă și păroasă, înțepenită printre crăci. Curios, am început să mă cațăr în copac, în timp ce câinii, adunați la baza lui, priveau cu interes. Când am ajuns în dreptul cuibului, am privit în jos și stomacul mi s-a strâns de spaimă, căci fețele câinilor care priveau nerăbdători spre mine nu erau mai mari decât niște flori de mac. Atent, cu palmele transpirându-mi, m-am târât spre exteriorul crengilor, până am ajuns alături de cuibul ascuns printre frunzele ciufulite de vânt. Era o construcție masivă, un coș mare de bețe împletite și în inima lui o cupă adâncă din lut și radicele. Gura de intrare, mică, era înconjurată cu crengi zbârlite de țepi ascuțiți și tot așa laturile cuibului și acoperișul frumos boltit, făcut din nuiele împletite. Era un cuib decorat anume ca să-i descurajeze chiar și pe cei mai pasionați ornitologi.

Evitând pe cât posibil să privesc în jos, m-am întins pe burtă de-a lungul crengii și mi-am strecurat cu grijă mâna în interiorul mănunchiului de spini, bâjbâind în cupa de

lut. Simțeam între degete piele moale și pufoasă care tremura în timp ce un cor strident și șuierător se înălța din cuib. Cu grijă, mi-am arcuit degetele în jurul unui puișor gras și cald și l-am scos afară. Cu tot entuziasmul meu, am fost silit să recunosc că nu era o frumusețe. Ciocul pătrat, cu câte o cută galbenă la fiecare colț, capul chel și ochii împăienjeniți, pe jumătate deschiși, îi dădeau o expresie amețită și cam toantă. Pielea încrețită îi atârna în falduri pe tot corpul. Părea prinsă ușor și la întâmplare de carne cu acele tuleielor negre. Între picioarele slabe atârna o burtă imensă și fleșcăită, cu pielea atât de fină încât puteai distinge vag organele interne de sub ea. Puiul se cuibări în palma mea, cu burta revărsându-i-se pe de lături ca un balon umplut cu apă și șuiera plin de speranță. Bâjbâind în interiorul cuibului am constatat că mai erau trei pui, tot atât de urâți ca și cel pe care îl țineam în mână. După puțină reflecție și după ce i-am examinat pe toți cu atenție, am hotărât să iau doi și să las cealaltă pereche în cuib. Mi se părea un aranjament cinstit și nu vedeam de ce ar fi putut obiecta mama. Mi l-am ales pe cel mai mare (deoarece urma să crească mai repede) și pe cel mai mic (din cauza aspectului său jalnic), i-am pus cu grijă în cămașă și am coborât atent la câinii care mă așteptau. Când le-am arătat noul adaos la menajeria mea, Widdle și Puke au tras imediat concluzia că trebuie să fie comestibili și au încercat să verifice dacă aveau dreptate. După ce i-am certat, i-am arătat păsărelele lui Roger. I-a mirosit, cum avea el obiceiul și apoi s-a retras în grabă, când puii și-au ridicat capetele pe gâturile lungi și deșirate și și-au deschis larg ciocurile șuierând cu lăcomie.

În timp ce duceam puii spre casă, mă întrebam ce nume să le dau. Încă mai dezbăteam problema, când am ajuns la vilă, unde familia, chiar atunci sosită dintr-o expediție

în oraș pentru cumpărături, cobora din mașină. Ținând câte un pui în fiecare mână, i-am rugat să încerce să le găsească un nume. Familia aruncă o privire și apoi reacționă ca de obicei.

— Ce dulci sunt, spuse Margo.

— Cu ce ai de gând să-i hrănești? se interesă mama.

— Absolut dezgustători! exclamă Leslie.

— N-ai mai terminat cu animalele? întrebă Larry cu silă.

— Vai de mine, domnu Zerris, spuse Spiro dezgustat, ce sunt astea?

Am răspuns destul de rece că sunt pui de coțofană, că nu le cerusem părerea asupra lor și nu doream decât să mă ajute să-i botez. Cum să le zic?

Dar familia nu era dispusă să coopereze.

— Ce inimă ai avut să-i desparți de mama lor, bieții mititei, zise Margo.

— Sper că sunt destul de mari să mănânce, dragă, spuse mama.

— Pe ținstea mea, țe lucruri mai găseste si domnu' Zerris ăsta, se lamentă Spiro.

— Trebuie să fii atent să nu fure, mă sfătui Leslie.

— Fură? se alarmă Larry. Credeam că stăncuțele fură.

— Și coțofenele, îl informă Leslie, sunt nemaipomenit de hoațe!

Larry scoase o bancnotă de o sută de drahme din buzunar și o flutură deasupra puișorilor care își aruncară imediat capul în sus pe gâturi tremurătoare și căscară ciocurile, șuierând și bolborosind frenetic. Larry făcu repede un salt îndărăt.

— Ai dreptate, pe onoarea mea, exclamă agitat. Ai văzut! Au încercat să mă atace și să-mi ia banii.

— Nu fi ridicol, dragă, îl potoli mama. Le e doar foame.

— Da' de unde, mamă... I-ați văzut sărind la mine, nu? Din cauza banilor. Chiar la vârsta asta fragedă au instincte criminale. Nu-i putem ține; ar însemna să trăim alături de un Arsène Lupin. Du-te și pune-i de unde i-ai luat, Gerry.

Le-am explicat inocent și neținând seama de adevăr că nu pot face acest lucru deoarece mama lor i-ar respinge și i-ar lăsa să moară de foame. Cum prevăzusem, acest argument le făcu imediat pe mama și pe Margo să treacă de partea mea.

— Nu-i putem lăsa pe bieții mititei să moară de foame, protestă Margo.

— Nu văd nimic rău în a-i păstra, spuse și mama.

— Veți regreta amarnic, fu Larry de părere. O căutați cu lumânarea. Vor prăda toate camerele. Va trebui să îngropăm lucrurile de valoare și să angajăm un paznic înarmat. E nebunie curată.

— Nu vorbi prostii, dragă, încercă mama să-l calmeze. Le putem ține într-o cușcă, lăsându-le afară doar ca să facă mișcare.

— Mișcare! exclamă Larry. Bănuiesc că numești mișcare faptul că vor fâlfâi prin toată casa cu bancnote de o sută de drahme în ciocurile lor odioase.

Am promis formal că nu voi îngădui nici într-un caz coțofenelor să fure. Larry îmi aruncă o privire ucigătoare. Le-am atras atenția că păsările tot nu aveau nume, dar nimeni nu reuși să găsească ceva potrivit. Priveam spre puișorii tremurători, dar nu ne venea nicio idee.

— Te vrei să faci cu spurcățiunele astea? întrebă Spiro.

I-am răspuns destul de acru că intenționam să le țin la mine și că de altfel nu erau spurcăciuni, ci coțofene.

— Cum le dziți? întrebă Spiro încruntându-se.

— Coțofene, Spiro, coțofene, spuse mama pronunțând încet și clar.

Spiro cântări în minte această îmbogățire a vocabularului său englezesc, și-l repetă în gând, ca să-l fixeze bine.

— Conțofene, spuse el, în cele din urmă. Conțofene, nu?

— Coțofene, Spiro, îl corectă Margo.

— Tot asa dzic si eu, spuse indignat Spiro. Conțofene.

Din momentul acela am renunțat să le mai căutăm un nume și le-am spus pur și simplu Conțofenele.

Până când Conțofenele s-au îndopat suficient ca să le crească toate penele, Larry se obișnuise într-atât să le vadă prin preajmă, încât uitase de pretinsele lor obiceiuri criminale. Grase, lucitoare și gureșe, instalate în vârful coșului în care le țineam, bătând viguros din aripi, Conțofenele păreau imaginea însăși a inocenței. Toate bune și frumoase până când au învățat să zboare. În prima fază săreau de pe masa din verandă, bătând cu frenezie din aripi și alunecând în jos, se răsturnau pe dalele de piatră, la o distanță de vreo cinci metri. Curajul le crescu odată cu forța aripilor și în scurt timp efectuară primul lor zbor adevărat, dând ocol, ca din călușei, vilei. Erau atât de frumoase, cu cozile lor lungi, lucind în soare, aripile fâșâind în timp ce coborau în zbor pe sub vița-de-vie, încât am chemat familia să le privească. Conștiente că au public, Conțofenele zburau din ce în ce mai iute, fugărindu-se una pe alta, plonjând la câțiva centimetri de zid, ca apoi să se abată într-o parte și să facă acrobații pe ramurile magnoliei. La un moment dat însă una dintre ele, prinzând prea mult curaj din cauza aplauzelor noastre, calculă greșit distanța, se ciocni de viță și căzu pe verandă unde dintr-un brav as al aerului nu a mai rămas decât un mănunchi amărât de pene care, cu ciocul larg deschis, șuiera plângăreț spre mine, când l-am ridicat să-l consolez. Dar odată

ce au ajuns să-și stăpânească aripile, Conțofenele și-au însușit repede și planul vilei și erau gata de hoțomănii.

Știau că bucătăria este un loc bun de vizitat, cu condiția să rămână în pragul ușii și să nu se aventureze înăuntru. În salon și sufragerie nu intrau niciodată dacă era cineva acolo. Despre dormitoare știau că singurul în care vor fi primite cu căldură era al meu. Zburau și în camera mamei și a lui Margo, dar le plictisea faptul că li se cerea tot timpul să nu facă ba una, ba alta. Leslie le lăsa până în pervazul ferestrei, dar nu mai departe și renunțară să-l mai viziteze din ziua când, din greșeală, a descărcat o armă. Și-au pierdut curajul. Cred că aveau o vagă bănuială că Leslie atentase la viața lor. Dar camera care le intriga și le fascina cel mai mult era, bineînțeles, a lui Larry, din cauză, cred eu, că nu reușiseră niciodată să privească pe îndelete înăuntru. Încă înainte de a atinge pervazul ferestrei, erau întâmpinate cu asemenea urlete de furie, urmate de o revărsare rapidă de proiectile, încât erau silite să zboare cât mai repede spre magnolie pentru a fi în siguranță. Nu puteau înțelege deloc atitudinea lui Larry. Ajunseseră la concluzia că odată ce făcea atâtea caz, avea probabil ceva de ascuns și că era de datoria lor să descopere despre ce e vorba. Își aleseră cu grijă momentul, așteptând răbdătoare, până într-o după-amiază când Larry plecă să înoate, lăsând fereastra deschisă.

N-am știut de isprava Conțofenelor până la întoarcerea lui Larry. Am constatat că lipsesc, dar am crezut că au zburat până în vale să fure niște struguri. Își dădeau, pare-se, bine seama că fac ceva interzis, căci deși vorbărețe de obicei, au întreprins raidul în tăcere, ba (după părerea lui Larry) făceau pe rând de pază pe pervazul ferestrei. Urcând dealul, Larry văzu spre groaza lui pe una dintre ele stând în fereastră și țipă furios spre ea. Pasărea scoase un strigăt

de alarmă și cealaltă ieși din cameră, tulind-o împreună în magnolie, cârâind răgușit, ca niște elevi prinși într-o livadă cu fructe. Larry năvăli în casă și se repezi spre camera lui, înhățându-mă și pe mine *en route*. Când deschise ușa, scoase un geamăt de suflet chinuit.

Conțofenele scotociseră prin încăpere cu o meticulozitate demnă de orice agent de la serviciul secret care caută niște planuri dispărute. Vrafuri de manuscrise și hârtii bătute la mașină stăteau răspândite pe dușumea ca maldărele de frunze toamna, cele mai multe având un model atrăgător de găurele. Conțofenele nu putuseră rezista hârtiei. Mașina de scris stătea apatică pe masă, amintind de un cal spintecat într-o arenă de corida, panglica ieșită și încâlcită, clapele stropite cu găinaț. Covorul, patul și masa sclipeau ca gheața, sub un așternut de ace de prins foi. După câte se pare, Conțofenele îl bănuiseră pe Larry că ar fi fost traficant de droguri; se luptaseră voinicește cu cutia în care ținea bicarbonat și-i împrăștiaseră conținutul pe un întreg rând de cărți care arăta acum ca un șir de munți acoperiți cu zăpadă. Masa, dușumeaua, manuscrisul, patul și în special perna erau acoperite cu un lanț artistic și original format din urme de picioare făcute cu cerneală verde și roșie. S-ar fi părut că fiecare dintre cele două păsări își alesese culoarea favorită și călcase în ea. Călimara cu cerneală albastră, care ar fi bătut mai puțin la ochi, era neatinsă.

— Asta-i ultima picătură, spuse Larry cu voce tremurândă. Absolut ultima picătură. Sau faci ceva cu păsările astea sau le sucesc eu însumi gâtul.

Am protestat spunând că nu e drept să dea vina pe Conțofene. Lucrurile le stârneau curiozitatea, i-am explicat eu. Nu puteau să reziste, așa erau ele făcute. Toți cei din tribul

corbilor, am continuat eu înflăcărat pledoaria, mureau de curiozitate. Nu-și dădeau seama că fac ceva rău.

— Nu ți-am cerut o conferință despre tribul corbilor, spuse Larry amenințător, și nu mă interesează simțul moral al coțofenelor, fie că-i moștenit sau dobândit. Îți spun doar că va trebui sau să te descotorosești de ele sau să le închizi, dacă nu vrei să le smulg eu pană cu pană.

Restul familiei, neputând să-și facă siesta din cauza certei noastre, se adună să vadă despre ce-i vorba.

— Vai de mine, dragă, ce-ai făcut aici? întrebă mama, privind mizeria din cameră.

— Mamă, n-am niciun chef să răspund la întrebări tâmpite.

— Trebuie să fi fost coțofenele, spuse Leslie, cu satisfacția unui profet când s-a dovedit că a avut dreptate. Lipsește ceva?

— Nu, nu lipsește nimic, răspunse Larry cu amărăciune. De asta am fost cruțat.

— Ți-au deranjat teribil hârtiile, observă Margo. Larry se uită o clipă fix la ea, respirând adânc.

— Ce atenuare magistrală a realității, spuse el în cele din urmă. Ești întotdeauna gata să rezumi o catastrofă printr-o platitudine bine aleasă. Îți invidiez abilitatea de a rămâne mută în fața destinului.

— Nu e nevoie să fii grosolan, îl apostrofă Margo.

— Larry n-a vrut să te jignească, minți mama. E natural să fie indispus.

— Indispus? Indispus?! Vulturii ăștia râioși vin aici fâlfâind din aripi ca o pereche de critici și-mi distrug și mânjesc manuscrisul înainte să mă lase măcar să-l termin și tu îmi spui că sunt indispus!

— Este foarte agasant, dragă, spuse mama, încercând să-și exprime vehement dezaprobarea pentru cele

întâmplate, dar sunt sigură că n-au făcut-o cu intenție. La urma urmei, nu sunt decât niște păsări. Nu poți să ai pretenția să te înțeleagă.

— Te rog, nu începe și tu, spuse Larry furios. Mi s-a oferit deja un discurs despre sensul binelui și al răului în tribul corbilor. Găsesc dezgustător felul cum familia noastră se comportă față de animale. Toată pelteaua asta antropomorfică despre care se sporovăiește drept scuză! De ce nu zeificați coțofenele și nu înălțați o închisoare în care să vă închinați lor. După felul cum îi dați cu gura înainte, ai crede că eu port vina și din greșeala mea camera arată de parcă ar fi trecut pe aici Attila hunul. Ei bine, vă previn că dacă nu se face imediat ceva cu păsările astea, mă ocup eu personal de ele.

Larry fiind atât de pus pe crimă, mi-am spus că e mai bine bine să îndepărtez Conțofenele de primejdie, așa că le-am ademenit la mine în cameră, cu ajutorul unui ou crud și le-am închis în coșul lor, ca să mă gândesc ce-i de făcut. Era clar că vor trebui puse într-un fel de colivie, dar voiam una într-adevăr mare și-mi era teamă că n-am să reușesc de unul singur să o construiesc. Ar fi fost inutil să cer ajutor familiei, așa că am hotărât să-l antrenez pe domnul Kralefsky în această activitate. Ar fi putut veni să petreacă ziua la noi și, odată colivia terminată, ar fi avut prilejul să mă învețe și cum să lupt. Eram de mult în așteptarea unui moment potrivit ca să iau aceste lecții de luptă corp la corp și ocazia mi se părea ideală. Aptitudinea domnului Kralefsky pentru lupta corp la corp era, descoperisem, unul dintre numeroasele lui talente ascunse.

În afara mamei sale și a păsărelelor, am descoperit că Kralefsky mai avea o preocupare și aceasta era o întreagă lume imaginară pe care o crease în minte, o lume în care se petreceau tot timpul aventuri ciudate și pasionante,

aventuri la care nu participau decât două personaje principale : el însuși (ca erou) și o reprezentantă a sexului frumos, cunoscută sub denumirea de o Doamnă. Constatând că eu păream să cred întâmplările pe care mi le povestea, deveni din ce în ce mai îndrăzneț și zi de zi îmi îngăduia să pătrund mai adânc în paradisul său personal. Totul începu într-o dimineață când făceam o pauză de cafea și biscuiți. Nu știu cum ajunsesem să vorbim despre câini și i-am mărturisit dorința mea fierbinte de a avea un buldog, animal pe care îl găseam de o urâțenie irezistibilă.

— Pe Jupiter! Da, buldogii! spuse Kralefsky. Animale bune, leale și curajoase. Din păcate, nu se poate spune același lucru despre bulterieri.

Sorbi cafeaua și mă privi sfios. Am simțit că așteaptă să fie tras de limbă, așa că l-am întrebat de ce crede că nu te poți bizui pe bulterieri.

— Perfizi, îmi explică el, ștergându-se la gură. Foarte perfizi.

Se sprijini de spătarul scaunului, închise ochii și-și adună vârful degetelor ca într-o rugăciune.

— Îmi aduc aminte cum odată, cu mulți ani în urmă, când eram în Anglia, am fost cel care a contribuit la salvarea vieții unei doamne, atacată de o astfel de brută.

Deschise ochii și mă cercetă cu privirea. Văzând că sunt numai urechi, îi închise la loc și continuă:

— Era o dimineață frumoasă de primăvară și ieșisem să iau aer în Hyde Park. Fiind foarte devreme, nu era nimeni prin preajmă și nu se auzea decât cântecul păsărilor. Mersesem o bucată bună când, brusc, m-a surprins un lătrat profund, puternic.

Vocea coborî până la o șoaptă înfiorată și, cu ochii închiși, își lăsă capul într-o parte, ca atunci când asculți.

Părea atât de real, încât şi mie mi se părea că aud lătrăturile sălbatice şi regulate, răsunând printre narcise.

— La început, n-am dat prea multă atenţie. Am presupus că e un câine care se distrează vânând veveriţe. Apoi, deodată, printre lătrăturile feroce, am auzit o voce strigând după ajutor.

Se înţepeni în scaun, se încruntă, nările îi palpitară.

— Am luat-o la fugă, printre arbori, şi deodată am văzut ceva înspăimântător.

Făcu o pauză şi-şi trecu mâna peste frunte de parcă şi acum îi făcea rău să-şi amintească scena.

— Lipită cu spatele de un copac, stătea o doamnă. Fusta îi era ruptă şi sfâşiată, picioarele muşcate îi sângerau şi încerca să respingă bulterierul furios cu un scaun de grădină. Bruta, cu gura înspumată, sărea şi mârâia, aşteptând să o poată apuca. Forţele Doamnei păreau că sunt epuizate. Nu mai era niciun moment de aşteptat.

Cu ochii încă strâns închişi ca să poată vedea mai bine imaginea, Kralefsky se îndreptă în scaun. Pe chip i se aşternu o expresie de sfidare, de cui-dracu-îi-pasă, expresia unui om pe cale să salveze o Doamnă de un bulterier.

— Mi-am ridicat bastonul şi am sărit înainte, scoţând un strigăt de încurajare către Doamnă. Dulăul, atras de vocea mea, sări imediat la mine, mârâind oribil şi i-am tras o asemenea lovitură în cap, încât bastonul mi s-a rupt în două. Animalul, deşi bineînţeles ameţit, era încă plin de forţă. Stăteam fără apărare în faţa lui în timp ce el îşi aduna puterile ca să se repeadă, cu fălcile deschise, spre beregata mea.

Fruntea lui Kralefsky se umezise bine în timpul povestirii. Făcu deci o pauză să-şi scoată batista şi să se tamponeze. L-am întrebat nerăbdător ce s-a întâmplat până la

urmă, moment în care Kralefsky și-a reunit vârful degetelor și a continuat:

— Am făcut singurul lucru care se putea face. Șansele erau una la mie, dar n-am avut ce face, am fost nevoit să risc. Când dulăul mi-a sărit în față, i-am băgat mâna în gură și, apucându-i limba, i-am răsucit-o cât am putut. Dinții i s-au închis pe încheietura mâinii mele, sângele a început să curgă, dar l-am ținut așa, cu înverșunare, știindu-mi viața în joc. Câinele se zbătea frenetic. Eram extenuat, simțeam că nu-l mai pot ține. Și atunci, brusc, a mai avut o ultimă convulsie care l-a săltat în sus, după care a căzut mort. Reușisem! Animalul fusese sufocat de propria lui limbă.

Am suspinat încântat. Fusese o poveste grozavă care ar fi putut fi și adevărată. Și chiar dacă nu era adevărată, era unul dintre acele lucruri care simțeam că ar trebui să se întâmple. Îl înțelegeam foarte bine pe Kralefsky care, văzând că viața îl privează de un bulterier pe care să-l sugrume, și-l procurase el singur. I-am spus că după părerea mea dovedise mult curaj în felul cum se descurcase cu câinele. Kralefsky deschise ochii, se înroși de plăcere văzând entuziasmul meu sincer și zâmbi depreciativ.

— Nu, nu-i vorba de curaj, mă corectă el. Doamna se afla în primejdie și un gentleman nu putea să procedeze altfel. Pe Jupiter, era singura cale!

Văzând că a găsit în mine un auditor dispus și încântat să-l asculte, încrederea lui Kralefsky spori. Îmi povesti din ce în ce mai multe aventuri de-ale sale și fiecare era mai înfiorătoare decât precedenta. Am descoperit că dacă îi băgam în cap, cu dibăcie, o idee, puteam fi sigur că voi asculta o aventură bazată pe ea a doua zi dimineață, după ce fantezia lui avusese răgazul să țeasă întâmplarea. Vrăjit, ascultam cum el și cu Doamna fuseseră singurii

supravieţuitori ai unei nave naufragiate, în drum spre Murmansk („Aveam o afacere de rezolvat acolo"). Timp de două săptămâni plutise împreună cu Doamna pe un aisberg, cu hainele îngheţate, hrănindu-se din când în când cu câte un peşte sau un pescăruş. Vaporul care i-a descoperit şi i-a salvat ar fi putut trece fără să-i observe dacă Kralefsky n-ar fi avut o idee strălucită: să aprindă blana Doamnei şi să semnalizeze prin foc.

M-a încântat povestea în care fusese luat prizonier de nişte bandiţi în deşertul sirian (o dusese pe Doamnă să-i arate nişte morminte) şi când ticăloşii au ameninţat să ia frumoasa lui tovarăşă ca să ceară un preţ de răscumpărare pe ea, s-a oferit el în locul ei. Dar bandiţii, convinşi, se pare, că Doamna ar fi un ostatec mai atrăgător, au refuzat. Kralefsky detesta vărsările de sânge, dar în asemenea circumstanţe, ce putea să facă un gentleman? A fost obligat să-i omoare pe toţi cei şase bandiţi cu un cuţit ascuns în cizmele care îl protejau de ţânţari. În timpul Primului Război Mondial fusese, bineînţeles, în Serviciul Secret. Deghizat cu o barbă, fusese lăsat să cadă în spatele liniei duşmanilor pentru a contacta un alt spion englez şi a pune mâna pe nişte planuri. N-am fost foarte surprins când celălalt spion s-a dovedit a fi o Doamnă. Fuga lor (cu planurile) din faţa plutonului de execuţie era o capodoperă de ingeniozitate. Cine în afară de Kralefsky s-ar fi putut gândi să se furişeze în depozitul de arme, să încarce toate puştile cu gloanţe oarbe şi în momentul execuţiei să simuleze moartea?!

Mă obişnuisem atât de mult cu poveştile extraordinare ale lui Kralefsky încât, în rarele ocazii când îmi spunea una uşor verosimilă, îi dădeam crezare. De aici i s-a tras prăbuşirea. Într-o zi mi-a povestit cum, pe când era tânăr la Paris, plimbându-se într-o seară, dăduse peste o brută

mare de om maltratând o Doamnă. Kralefsky, jignit în instinctul său de gentleman, lovi prompt cu bastonul în capul omului. Acesta era tocmai campionul Franței la lupte greco-romane și ceru imedat să i se dea satisfacție. Kralefsky acceptă. Se fixă data și Kralefsky începu să se antreneze pentru luptă (o dietă vegetariană și multe exerciții) și când veni ziua cea mare se simți mai în formă ca oricând. Adversarul lui Kralefsky care, judecând după descrierea lui, se asemăna îndeaproape atât la proporții cât și la mentalitate cu Omul din Neanderthal, fu surprins să vadă că îi poate ține piept. Se luptară pe tot ringul timp de o oră, fără ca vreunul să-l poată doborî pe celălalt. Deodată, Kralefsky își aminti o figură învățată de la un prieten al său, japonez. Cu o răsucire și o smucitură, își săltă adversarul în sus, îl învârti și-l aruncă în afara ringului. Bietul om fusese atât de grav rănit, încât a stat trei luni la pat, în spital. Așa cum pe bună dreptate remarca Kralefsky, era o pedeapsă binemeritată pentru un individ atât de josnic încât să ridice mâna asupra unei Doamne.

Pornind de la această poveste, l-am rugat pe Kralefsky să mă învețe primele noțiuni de luptă corp la corp, deoarece aveam convingerea că mi-ar fi de mare folos dacă mi-ar ieși vreodată în cale o Doamnă la ananghie. Kralefsky nu păru prea entuziast. Altădată, îmi spuse el, când vom avea mai mult loc, îmi va arăta poate câteva figuri. Uitase promisiunea, însă eu nu și, în ziua în care a venit să mă ajute să construiesc căsuța Conțofenelor, am hotărât să-i reamintesc de ea. În timpul ceaiului, am așteptat până a intervenit o pauză potrivită în conversație și i-am amintit lui Kralefsky de felul cum l-a înfruntat pe faimosul campion francez de lupte corp la corp. Kralefsky nu păru bucuros să se vorbească despre această ispravă. Păli și-mi făcu grăbit semn să tac.

— N u-i frumos să te lauzi în public cu astfel de lucruri, îmi șopti el răgușit.

Eram dispus să-i respect modestia, cu condiția să-mi predea o lecție de lupte. I-am explicat că tot ce doresc era să-mi arate câteva dintre mișcările mai simple.

— Bine, cedă Kralefsky, lingându-se pe buze. Presupun că-ți pot arăta câteva dintre figurile elementare. Dar trebuie să știi că e nevoie de mult timp ca să devii un luptător versat.

Încântat, l-am rugat să-mi spună dacă vrea să ne luptăm afară, pe verandă, unde ne poate privi și familia, sau închiși în salon. Kralefsky a ales salonul. Era important să nu ne distragă nimic atenția, îmi explică el. Așa că am intrat în casă, am împins mobila din calea noastră și Kralefsky, în silă, și-a scos haina. Îmi spuse că cel mai important principiu al luptei este să-l faci pe adversar să-și piardă echilibrul. Acest lucru se putea realiza cuprinzându-l de talie și smucindu-l brusc într-o parte. Îmi demonstră cum se procedează, prinzându-mă și aruncându-mă ușor pe divan.

— Și acum, spuse el ridicând un deget, vreau să știu dacă ai priceput.

I-am spus că da, că speram să fi priceput destul de bine.

— Asta e!, spuse Kralefsky, și acum încearcă să mă arunci tu pe mine.

Hotărât să fac cinste instructorului meu, l-am aruncat cu mult entuziasm. M-am repezit la el, i-am înconjurat pieptul cu brațele, l-am strâns cât am putut ca să nu-mi scape și apoi l-am aruncat cu o răsucire abilă a mâinii pe scaunul cel mai apropiat. Din nefericire nu l-am aruncat destul de tare și, ratând scaunul, s-a prăbușit pe podea, scoțând un țipăt care făcu familia să vină în goană de pe

verandă. Palid și gemând, campionul de lupte fu culcat pe divan și Margo se duse să-i aducă puțin coniac.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce i-ai făcut? întrebă mama.

Am asigurat-o că nu am făcut decât să urmez indicațiile lui. M-a invitat să-l trântesc și l-am trântit. Era cât se poate de simplu și nu mi se putea aduce nicio învinuire.

— Nu ești conștient de forța ta, dragă, îmi spuse mama. Trebuie să fii mai atent.

— Ce prostie să faci așa ceva, mă mustră Leslie. L-ai fi putut omorî.

— Știu pe cineva schilodit pe viață dintr-o căzătură la lupte, spuse Larry ca să se afle în treabă.

Kralefsky gemu și mai tare.

— Zău, Gerry, faci niște prostii cât tine de mari, spuse mama tulburată, având evident imaginea unui Kralefsky țintuit într-un scaun cu rotile pentru tot restul vieții.

Enervat de ceea ce considerăm a fi o acuzație nedreaptă, le-am explicat din nou că nu a fost din vina mea. Mi s-a demonstrat cum trebuie aruncat adversarul și apoi am fost invitat să dovedesc că am înțeles. Deci l-am aruncat.

— Sunt sigur că nu ți-a spus să-l trânțești așa. Puteai să-i rupi șira spinării. Ca omul acela pe care îl știu eu și căruia i s-a frânt coloana vertebrală ca o banană. Foarte curios, mi-a spus că se vedeau așchii de os.

Kralefsky deschise ochii și aruncă spre Larry o privire îndurerată.

— Mă întreb dacă n-aș putea căpăta puțină apă, spuse el slab.

În clipa aceea Margo se întoarse cu coniacul și l-am îndemnat pe Kralefsky să ia o înghițitură. Culoarea îi reveni puțin în obraji și se culcă din nou, închizând ochii.

— Poți să te ridici, ăsta-i semn bun, spuse Larry vesel. Deși nu cred că-i un indiciu în care te poți total încrede.

Am cunoscut un artist care, căzând de pe scară și-a fracturat coloana și abia după o săptămână, în timpul căreia a umblat, au constatat ce are.

— Nu mai spune! se miră Leslie profund interesat. E chiar adevărat? Și ce s-a întâmplat cu el?

— A murit, ne informă Larry.

Kralefsky se ridică și zâmbi palid.

— V-aș ruga să fiți atât de amabili, să-l lăsați pe Spiro să mă conducă în oraș. Cred că-i mai înțelept să consult un medic.

— Bineînțeles că vă conduce Spiro, spuse mama. V-aș sfătui să vă duceți la laboratorul lui Theodore și să-l rugați să vă facă o radiografie, așa, pentru liniștea dumneavoastră.

L-am înfășurat deci pe Kralefsky care era palid, dar stăpânit, în mai multe pături și l-am așezat cu grijă pe bancheta din spate a mașinii.

— Rugați-l pe Theodore să ne trimită un bilețel prin Spiro ca să știm rezultatul, spuse mama. Sper că în curând vă veți simți mai bine. Îmi pare teribil de rău de cele întâmplate. Totul din neatenția lui Gerry.

Sosise clipa cea mare a lui Kralefsky. Scoase un zâmbet de nepăsare chinuită și clătină slab din mână.

— Vă rog, vă rog, nu vă faceți probleme. Nu vă mai gândiți la ce a fost, spuse el. Nu certați băiatul. Nu a fost vina lui. Eu sunt cel care mi-am pierdut puțin antrenamentul.

Seara târziu, Spiro reveni din această misiune de binefacere, aducând un bilet de la Theodore:

„Dragă doamnă Durrell,

Din radiografia pe care i-am făcut-o domnului Kralefsky la piept reiese că are două coaste rupte, una dintre ele, îmi pare rău să vă anunț, destul de grav. Nu părea

dispus să vorbească despre cauza accidentului, dar se vede că s-a exercitat asupra lui o forță considerabilă. Totuși, dacă stă legat vreo săptămână, nu vor rămâne leziuni permanente.

Calde salutări tuturor
Al dumneavoastră,
Theodore

P.S. *Nu am lăsat din întâmplare prin casă când v-am vizitat joia trecută o mică cutie neagră? Conținea niște țânțari* Anopheles, *foarte interesanți, pe care i-am căpătat și se pare că i-am rătăcit. Vă rog să-mi dați de știre dacă i-ați găsit sau nu.*"

Lacul crinilor

Conțofenele erau extrem de indignate că au fost puse la închisoare, deși locuința era destul de spațioasă. Suferind de o curiozitate de nepotolit, găseau foarte supărător faptul de a nu putea investiga și comenta tot ce se petrece. Raza lor vizuală se limita la partea din față a casei și dacă ceva se petrecea în spatele ei, le apuca aproape nebunia; cârâiau și croncăneau indignate, în timp ce se tot învârteau în zbor prin cușcă, vârându-și capul prin sârmă, în efortul de a vedea ce se petrece. Închise cum erau, puteau să-și consacre mult timp studiilor care constau în a pune baze temeinice cunoștințelor de limbă greacă și engleză și a produce imitații abile după sunetele din natură. În scurt timp, reușiră să strige pe nume pe toți membrii familiei și așteptau, cu terbilă viclenie, până când Spiro intra în mașină și străbătea o parte din deal, înainte de a se repezi în colțul coliviei ca să strige „Spiro... Spiro... Spiro" făcându-l să frâneze brusc și să se întoarcă acasă,

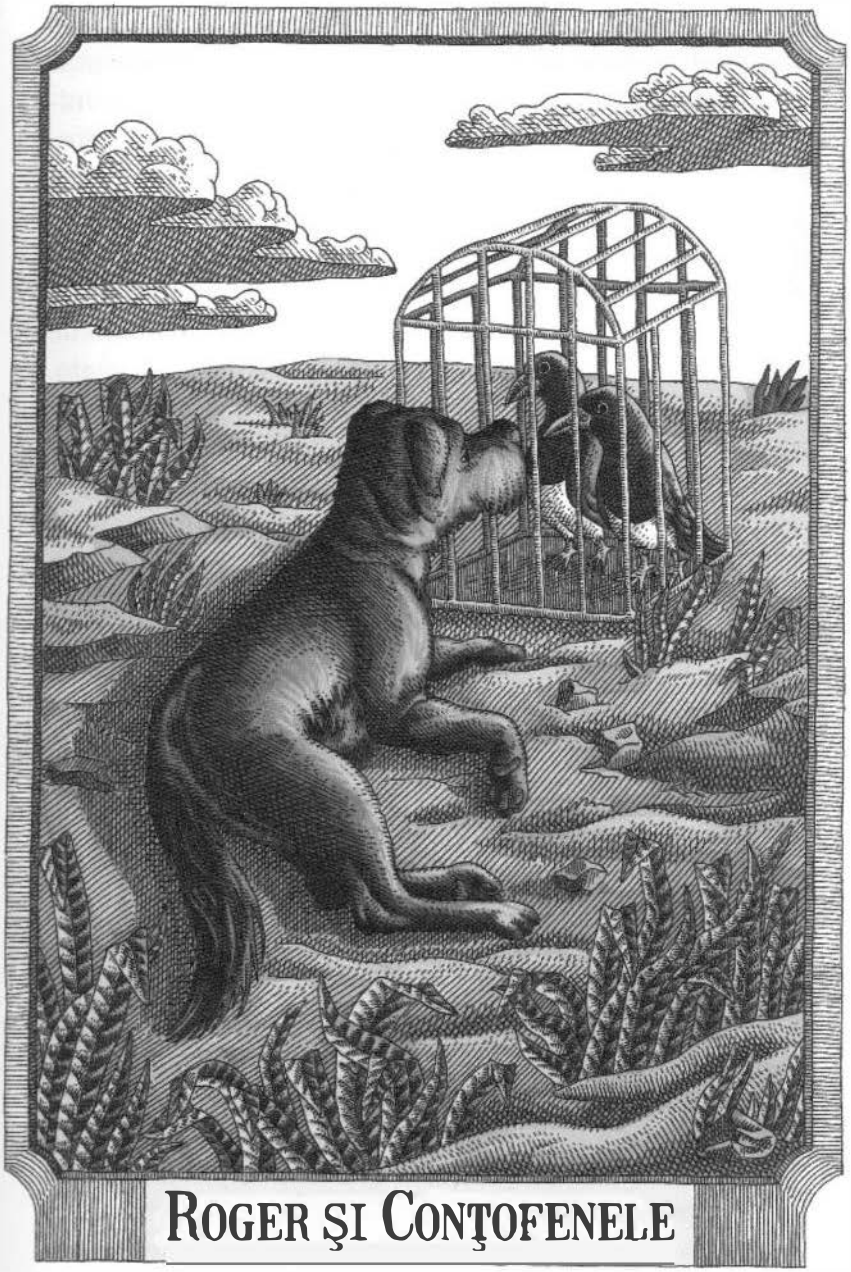

ROGER ŞI CONŢOFENELE

să vadă cine îl cheamă. De asemenea se amuzau nevinovat strigând „pleacă" și „vino" într-o succesiune rapidă, atât în greacă cât și în engleză, spre totala confuzie a câinilor. Un alt șiretlic, de pe urma căruia se amuzau copios, era să păcălească droaia de păsări care își petreceau ziua scurmând pline de speranță printre măslini.

Din când în când femela ieșea în ușa bucătăriei și scotea o serie de piuituri intercalate cu un zgomot ciudat de sughiț pe care găinile îl recunoșteau drept semnal de mâncare și se adunau ca prin minune la poarta din spate. De îndată ce Conțofenele și-au însușit strigătul prin care se chemau păsările la hrană, le-au necăjit până când au început să slăbească. Așteptau momentul cel mai nepotrivit pentru a-l folosi; când găinile cu nesfârșit efort și mult cârâit se duseseră să se aciueze prin copaci, sau când, în căldura după-amiezii, se instalaseră toate în tihnă să-și facă siesta la umbra mirților. Abia începuseră să picotească când Conțofenele începeau să scoată strigătul de mâncare, una piuind, alta sughițând. Găinile aruncau o privire iritată împrejur, așteptând fiecare ca alta să dea semne de viață. Conțofenele strigau din nou, mai seducător și insistent. Brusc, o găină cu mai puțină stăpânire de sine sărea cotcodăcind în picioare și dădea buzna spre cușca Conțofenelor, iar celelalte, cârâind și bătând din aripi, o urmau zorite. Alergau spre cotețul de sârmă cioc nindu-se și cotcodăcind, călcându-se în picioare, ciupindu-se între ele, apoi se opreau într-o înghesuială dezordonată și fremătau privind în sus spre colivia în care Conțofenele lustruite și elegante, în costumele lor alb cu negru, priveau în jos spre ele chicotind, ca o pereche de pungași de la oraș care au reușit să înșele o adunare de țărani cinstiți.

Conțofenelor le erau dragi câinii, dar nu scăpau nicio ocazie să-i sâcâie. Le plăcea în special de Roger care se

ducea adesea să le viziteze, culcându-se în apropierea cuștii de plasă, cu urechile ciulite, în timp ce păsările stăteau pe pământ, în cușcă, la zece centimetri de botul lui și-i vorbeau în cârâituri line, șuierate, izbucnind din când în când în hohote de râs răgușit, de parcă i-ar fi spus glume deocheate. Nu-l tachinau pe Roger cum o făceau cu ceilalți doi și n-au încercat niciodată să-l atragă cu dulci ademeniri destul de aproape de sârmă ca să se lase în jos și să-l tragă de coadă, cum făceau adesea cu Widdle și Puke.

În general, Conțofenelor le plăceau câinii, cu condiția să arate și să se comporte ca adevărați câini. Din cauza aceasta, când Dodo își făcu apariția în mijlocul nostru, Conțofenele refuzară categoric să creadă că-i câine și o tratară chiar de la început cu un fel de dispreț zgomotos și batjocoritor.

Dodo făcea parte dintr-o rasă cunoscută sub numele de Dandie Dinmont Terrier. Acești câini par niște baloane lungi și umflate, acoperite cu păr, picioare scurte și strâmbe, ochi enormi, bulbucați și urechile lungi și pleoștite. Oricât ar părea de ciudat, mamei i se datora introducerea în familie a acestui câine diform, de rasă neobișnuită. Niște prieteni de-ai noștri aveau o pereche de câini din această rasă care pe neașteptate, după ani de sterilitate, dăduseră naștere la șase cățeluși. Bietul om ajunsese la capătul puterilor, încercând să găsească familii iubitoare pentru toate vlăstarele și astfel mama, bună din fire și fără să se gândească, acceptă și ea unul. Plecă într-o după-amiază să-și aleagă un pui și, destul de prost inspirată, luă o cățelușă. Nu-i trecu prin minte că este imprudent să introducă o cățea într-o casă populată exclusiv de câini foarte bărbați. Și astfel, ținând cățelul sub un braț (ca pe un cârnat abia conștient), mama se urcă în mașină și plecă în triumf spre casă, să ne arate noul membru al familiei.

Cățelușa, hotărâtă să facă momentul de neuitat, vomă cu violență și fără pauză de când se urcă până coborî din mașină. Familia adunată pe verandă văzu achiziția mamei urcând cărarea clătinându-se, cu ochii holbați, picioruşele trudind disperate să țină trupul lung și greu în mișcare, urechile fluturând violent, oprindu-se din când în când din mers ca să vomeze într-un strat de flori.

— Cât e de dulce! exclamă Margo.

— Sfinte dumnezeule, arată ca un melc fără cochilie, spuse Leslie.

— Spune, mamă, întrebă Larry, contemplând-o pe Dodo cu dezgust, cum de ai reușit să faci rost de un Frankenstein canin?

— Dar e foarte drăguță, repetă Margo, ce vedeți rău în el?

— Nu-i un el, ci o ea, spuse mama, privind-o cu mândrie... O cheamă Dodo.

— De la bun început două lucruri nu sunt în regulă, spuse Larry. Numele e groaznic pentru un animal și a aduce o cățea aici în casă, laolaltă cu cei trei desfrânați, înseamnă să-ți cauți singură beleaua. În afară de asta, numai uită-te la ea! Uită-te ce formă are! Cum de a ajuns în halul ăsta? A suferit vreun accident sau așa-i din naștere?

— Nu vorbi prostii, dragă; e rasa lor. Așa trebuie să fie.

— Da' de unde, mamă, e un monstru. Cine ar accepta de bunăvoie să prăsească așa ceva?

Am explicat că rasa Dachshund are o formă foarte asemănătoare și a fost obținută anume ca să poată intra în găuri după viezuri. Probabil că și cei din rasa Dandie Dinmont sunt crescuți într-un scop similar.

— Asta pare că a fost prăsită să intre în canale de scurgere, spuse Larry.

— Nu fi dezgustător, dragă. Se pare că sunt niște cățeluși drăguți și foarte credincioși.

— N-au încotro. Sunt obligați să fie credincioși oricui le arată câtuși de puțin interes. Nu-mi închipui că au mulți admiratori pe lume.

— Cred că ești nesuferit în ceea ce o privește și, în orice caz, nu ești tu persoana cea mai indicată să-ți dai cu părerea în privința frumuseții, căci oricum e tot atât de superficială ca și pielea și înainte să arunci pietre, vezi bârna din ochiul tău, spuse Margo triumfătoare.

Larry privi uimit.

— E acesta vreun proverb, sau vreun citat din *Gazeta Constructorului?*

— Cred că vrea să spună „Dacă semeni vânt, pietrele rămân", spuse Leslie.

— Îmi faci silă, ripostă Margo, demnă și disprețuitoare.

— Du-te și tu cu Dodo la stratul de flori.

— Hai, lăsați, spuse mama, nu vă certați pentru ea. Este câinele meu, mie îmi place și asta contează.

Și astfel s-a instalat Dodo în familie, dând curând la iveală niște defecte de fabricație din cauza cărora ne dădea mai multă bătaie de cap decât toți ceilalți câini la un loc. În primul rând, unul dintre picioarele din spate îi era slab și, la orice oră din zi și din noapte, șoldul îi ieșea din articulație, fără niciun motiv aparent. Dodo, care nu era stoică, întâmpina această catastrofă cu urlete stridente care creșteau până la o intensitate atât de înfiorătoare încât nu le mai puteai îndura. Era foarte ciudat că piciorul nu părea să o supere când mergea la plimbare sau țopăia cu entuziasm elefantin pe verandă, după vreo minge; dar în mod invariabil seara, când toată familia stătea liniștită, adâncită în scris, citit, sau împletit, piciorul lui Dodo sărea brusc din încheietură. Se arunca pe spate și scotea

DODO

un urlet care ne făcea pe toți să sărim în sus și să lăsăm baltă orice preocupare. În timp ce-i masam piciorul și i-l puneam la loc, Dodo scheuna până la epuizare și apoi cădea imediat într-un somn adânc și liniștit, în timp ce noi rămâneam atât de vlăguiți, încât nu mai eram în stare să ne concentrăm la nimic tot restul serii. Curând ne-am dat seama că inteligența lui Dodo era extrem de limitată. Nu era loc în capul ei decât pentru o singură idee în același timp. Dar intrată acolo, Dodo o reținea cu strășnicie, în ciuda oricărei opoziții. Hotărâse încă de la sosire că mama îi aparține exclusiv, dar nu a dat semne să fie exagerat de posesivă, până într-o după-amiază când, plecând la cumpărături în oraș, mama a lăsat-o pe Dodo acasă. Convinsă că nu avea s-o mai vadă niciodată, Dodo începu să scheaune. Rătăcea prin casă, urlând îndurerată și, din când în când, jalea o asalta atât de violent încât piciorul îi ieșea din articulație. O întâmpină pe mama cu o nemaipomenită bucurie și, de frică să n-o piardă din nou, luă hotărârea ca din acel moment să n-o mai scape din ochi. Deci stătea lipită de mama cu tenacitatea unei lipitori, neîndepărtându-se de ea decât cel mult un metru. Când mama ședea, Dodo i se lungea la picioare. Dacă mama se ridica și traversa camera să-și ia o carte sau o țigară, Dodo o întovărășea și apoi se întorceau împreună și se așezau din nou, Dodo scoțând un suspin adânc de satisfacție la gândul că dejucase încă o dată încercările mamei de a evada. Insista să fie de față când făcea mama baie, stând tristă lângă cadă și privind-o cu o intensitate jenantă. Încercarea de a o lăsa în afara camerei de baie o făcea pe Dodo să urle ca turbată și să se azvârle în tăblia ușii, fapt care ducea aproape invariabil la alunecarea șoldului din articulație. Părea să nutrească convingerea că mama nu este în siguranță singură în camera de baie, chiar dacă

ea stătea de pază la ușă. Rămânea posibilitatea, se temea ea, ca mama să-i scape strecurându-se prin gura de canal.

La început Dodo fu privită cu dispreț tolerant de Roger, Widdle și Puke. Nu aveau o părere cine știe ce grozavă despre ea. Era prea grasă și prea deșălată ca să poată merge cu ei până mai departe și orice încercare de a se juca cu ea părea să-i stârnească o criză de mania persecuției, drept care galopa înapoi spre casă urlând după ajutor. Luând toate în considerație, erau înclinați să o considere ca pe un adaos plictisitor și inutil la casă, până când au descoperit că are o supremă și covârșitor de încântătoare calitate: intra în călduri cu o regularitate monotonă. Dodo însăși manifesta o inocență mișcătoare în ceea ce privește tainele vieții. Părea nu numai uimită, dar chiar speriată de izbucnirile ei subite de popularitate, în timpul cărora admiratorii veneau în număr atât de mare, încât mama trebuia să umble înarmată cu un băț solid. Din cauza acestei inocențe victoriene, Dodo căzu ușor victimă ademenirilor lui Puke cel cu sprâncene roșcate și avu de înfruntat o soartă mai cumplită decât moartea când mama, din nebăgare de seamă, îi închise pe amândoi în salon, în timp ce ea pregătea ceaiul. Tocmai atunci sosi pe neașteptate preotul englez cu soția și mama îi invită în camera unde se amuza perechea fericită. Eforturile care au urmat pentru a susține o conversație normală au stors-o pe mama de vlagă și au lăsat-o cu o durere atroce de cap.

Spre surpriza tuturor (inclusiv a lui Dodo), din această uniune s-a născut un cățel, un boț de viață ciudat și plângăreț, cu trupul mamei sale și neobișnuitele pete cărămizii și albe ale tatălui. Să devii așa, pe nepregătite, mamă era foarte demoralizant și Dodo se trezi în pragul unei epuizări nervoase, fiind împărțită între dorința de a rămâne pe loc cu puiul și pornirea de a sta cât se poate de aproape de

mama. Nu ne-am dat totuși seama de tulburările ei psihice. Până la urmă, Dodo recurse la un compromis și începu să se țină după mama, cărând puiul în gură. Abia după ce petrecuse întreaga dimineață în felul acesta, am observat și noi ce face. Nefericitul pui, cu capul în gura ei, atârna bălăbănindu-și trupul, pe când Dodo se ținea de călcâiele mamei. Cearta și rugămințile neavând niciun efect, mama a fost obligată să rămână la ea în cameră cu Dodo și cu puiul ei, iar noi le duceam mâncare sus pe o tavă. Nici așa problema nu era complet rezolvată, căci dacă mama se ridica de pe scaun, Dodo, vigilentă, își apuca puiul și o privea cu ochii în alertă, gata s-o urmeze dacă va fi cazul.

— Dacă situația mai continuă așa, remarcă Leslie, puiul acesta devine girafă.

— Știu, bietul de el, se plânse mama. Dar ce pot să fac? Îl ridică și când mă vede că aprind o țigară.

— Lucrul cel mai simplu ar fi să-l înec, o sfătui Larry. Când va crește va fi oricum un animal hidos. Privește-i părinții.

— Nici prin cap să nu-ți treacă așa ceva, se indignă mama.

— Nu fi oribil! exclamă Margo. Bietul mititel!

— Dar este ridicol să accepți să fii legată de un scaun din cauza unui câine.

— E câinele meu și dacă am chef să stau aici, am să stau, spuse mama hotărâtă.

— Pentru cât timp? Situația poate continua câteva luni.

— Găsesc eu ceva, spuse demn mama.

Soluția pe care a găsit-o în cele din urmă era simplă. O angajă pe fiica cea mai mică a femeii de serviciu să poarte puiul în locul lui Dodo. Acest aranjament părea să o satisfacă perfect pe Dodo și mama putea să se deplaseze

din nou prin casă. Se plimba din cameră în cameră, ca un potentat oriental, cu Dodo lipăind lângă călcâiele ei și mica Sofia încheind coloana, cu limba scoasă și ochii micșorați din cauza efortului, purtând în brațe o pernă mare pe care se odihnea odrasla ciudată a lui Dodo. Dacă mama urma să rămână mai mult timp în același loc, Sofia punea reverențios perna jos și Dodo se sălta pe ea cu un suspin adânc. De îndată ce mama era gata să plece în altă parte a casei, Dodo se dădea jos, se scutura și-și relua poziția în cavalcadă, în timp ce Sofia înălța perna de parcă ar fi fost o coroană pe ea. Mama privea peste ochelari să se asigure că toată lumea este gata de plecare, făcea un mic semn din cap și pleca spre treaba următoare.

În fiecare după-masă, mama scotea câinii la plimbare și familia se amuza copios privind-o cum coboară dealul.

Roger, ca cel mai în vârstă dintre câini, conducea procesiunea, urmat de Widdle și Puke. Venea apoi mama, cu o enormă pălărie pe cap care o făcea să arate ca o ciupercă însuflețită, purtând în mână o cazma cu care să sape vreo plantă sălbatică interesantă, dacă-i ieșea în cale. Dodo pășea legănat în urmă cu ochii holbați și limba scoasă și Sofia încheia cortegiul purtând cățelul imperial pe pernă. Circul mamei, îi spunea Larry și, ca să o necăjească, îi striga de la fereastră:

— Hei, cucoanî, la ci orî începi panarama?

Îi cumpărase o sticlă cu loțiune pentru crescut părul, explicându-ne că în felul acesta poate face experiențe asupra Sofiei ca s-o transforme într-o femeie cu barbă.

— Asta-i lipsăști circului dumitali, cucoanî, spunea el cu voce groasă, o fimee cu barbî. Dacă vrei un spectacol di mâna-ntăi fă rost di-o fimee cu barbî.

Fără să se sinchisească de ironii, mama continua să-și conducă ciudata ei caravană printre măslini, în fiecare după-masă la ora cinci.

Sus, în nordul insulei, se afla un lac cu numele frumos și răsunător: Antiniotissa. Era locul nostru preferat de excursii. O fâșie de apă fără adâncime, lungă de vreun kilometru și jumătate, înconjurată de o coamă deasă de trestie și papură și despărțită de mare la un capăt printr-o dună ușor curbată de nisip alb, fin. Theodore ne întovărășea întotdeauna, căci el și cu mine găseam un câmp bogat de explorare în băltoacele, șanțurile și hârtoapele mocirloase de pe țărmul lacului. Leslie își lua negreșit o baterie de puști, deoarece în pădurea de trestii mișuna vânatul, în timp ce Larry ținea să poarte un harpon enorm și stătea cu orele în șuvița de apă care unea lacul de mare, străduindu-se să prindă peștii mari care înotau pe acolo. Mama era încărcată cu coșuri pline de mâncare, coșuri goale pentru cules plante și diferite instrumente de grădinărit, ca să sape noile descoperiri. Margo era probabil cea mai puțin echipată, neluându-și decât un costum de baie, un prosop mare și o sticlă cu ulei pentru bronzat. Tot echipamentul de mai sus făcea ca plimbările noastre la Antiniotissa să devină ceva de genul unei expediții majore.

Într-o anumită perioadă a anului lacul era mai frumos ca oricând: în anotimpul crinilor. Curba lină a dunei care se întindea între golf și lac era unicul loc din insulă unde creșteau crinii de nisip, niște bulbi stranii și diformi, îngropați în nisip care o dată pe an scoteau la suprafață frunze groase verzi și flori albe, astfel încât duna devenea o ghirlandă de nea. Vizitam întotdeauna lacul în perioada aceea căci era ceva de neuitat. Nu mult după ce Dodo devenise mamă, Theodore ne informă că se apropie sezonul crinilor și începurăm să ne pregătim pentru excursia noastră la Antiniotissa. Curând ne-am dat seama că având

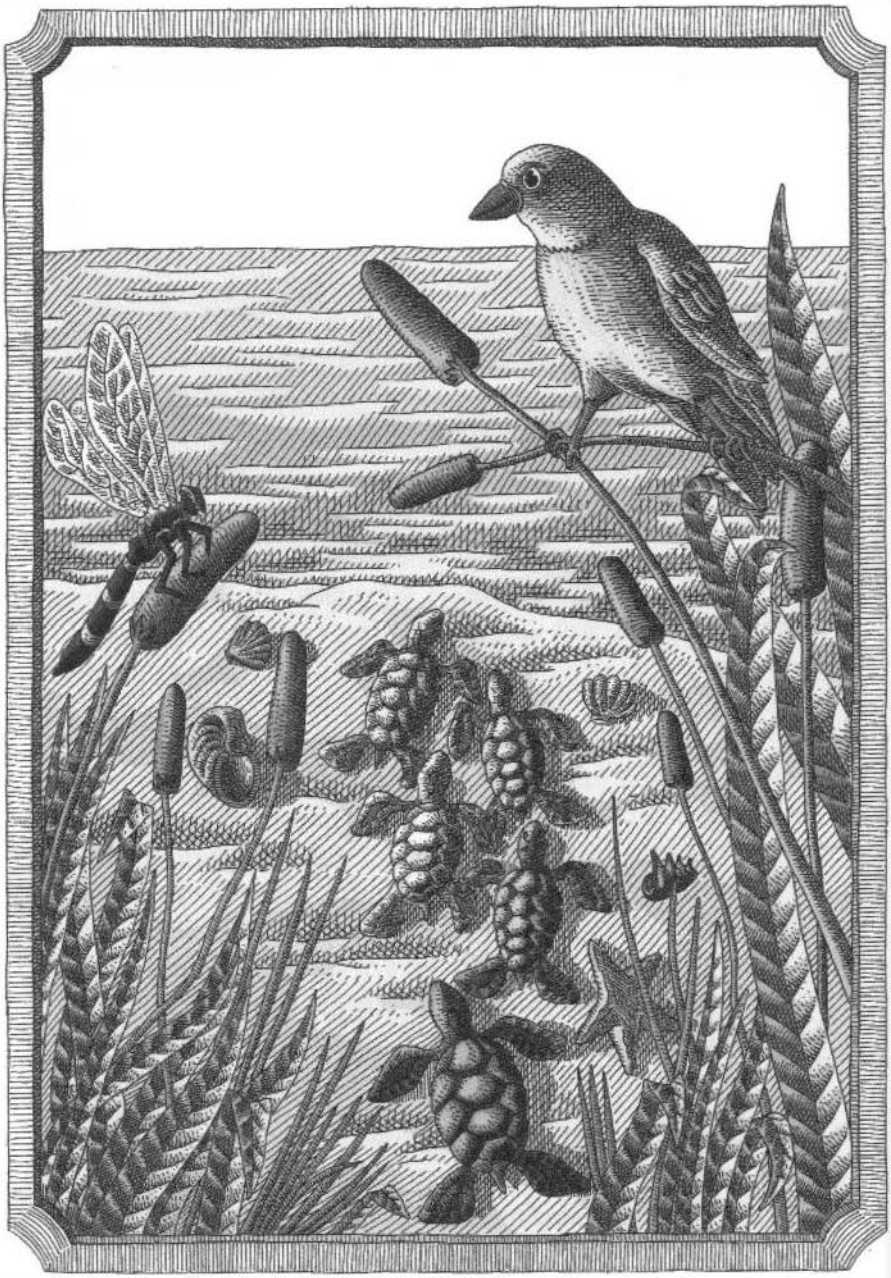

în mijlocul nostru o mamă care alăptează, lucrurile urmau să se complice considerabil.

— De data aceasta trebuie să mergem cu barca, spuse mama, încruntându-se la modelul complicat în dinți de ferestrău al jachetei pe care o împletea.

— De ce cu barca? Durează de două ori pe atâta, se miră Larry.

— Nu putem merge cu mașina, dragă, căci lui Dodo i se face rău și, în orice caz, n-avem loc toți.

— Sper că n-ai cumva de gând să iei javra asta cu tine, întrebă îngrozit Larry.

— N-am încotro, dragă... două ochiuri pe față, unul sărit... nu pot să o las acasă... trei ochiuri pe față... știi doar cum e ea.

— În cazul acesta, te rog să închiriezi o mașină special pentru câini. Să fiu al dracului dacă am de gând să colind ținutul arătând de parcă tocmai am prădat crescătoria de câini din Battersea.

— Nu poate merge cu mașina. Tocmai ce ți-am explicat. Are rău de mașină... Acum taci câteva clipe, dragă. Trebuie să număr.

— E ridicol... începu Larry exasperat.

— Șaptesprezece, optsprezece, nouăsprezece, douăzeci, rosti mama tare și fioros.

— E ridicol să fim siliți să luăm calea cea mai lungă numai pentru că Dodo varsă de câte ori vede o mașină.

— Ai văzut! se enervă mama. M-ai făcut să greșesc socoteala. Te rog să nu te mai certi cu mine când împletesc.

— De unde știi că n-o să aibă rău de mare? se interesă Leslie.

— Oamenii care au rău de mașină n-au niciodată rău de mare, explică mama.

— Nu cred. Astea-s superstiții bătrânești. Nu-i așa, Theodore?

— De, nu știu ce să spun, răspunse judicios Theodore. Am mai auzit spunându-se astfel, dar nu-mi dau seama dacă e adevărat. Tot ce știu e că până acum nu am avut rău de mașină.

Larry se uită la el nedumerit.

— Ce dovedește asta? întrebă el.

— Păi, în barcă mi se face totdeauna rău, explică simplu Theodore.

— Asta-i bună! exclamă Larry. Dacă luăm mașina i se face rău lui Dodo și dacă luăm barca, lui Theodore. N-aveți decât să alegeți.

— Nu știam că ai rău de mare, Theodore, se miră mama.

— Din păcate da. Găsesc că-i un mare inconvenient.

— Pe o vreme ca asta marea este deosebit de calmă. Nu vei avea nimic, îl încurajă Margo.

— Din păcate, răspunse Theodore legănându-se pe vârful picioarelor, asta nu are nicio importanță. Sufăr la... ăăă... cea mai vagă mișcare. De fapt, în diferite ocazii, când la cinema rula un film cu vapoare pe mări furtunoase, am fost obligat să... am fost obligat să mă ridic de pe scaun.

— Cea mai simplă soluție este să ne împărțim, propuse Leslie. Jumătate mergem cu barca, cealaltă jumătate cu automobilul.

— Iată o idee excelentă, aprobă mama. Problema a fost rezolvată.

Dar nu asta a fost soluția, deoarece am aflat că drumul spre Antiniotissa era blocat de o mică alunecare de teren și era, deci, imposibil să ajungem cu mașina. Trebuia să mergem sau pe mare sau deloc.

Am pornit în zorii calzi și sidefii ai unei zile care se anunța caniculară și cu mare liniștită. Ca să aibă loc întreaga familie, câinii și Sofia, a trebuit să luăm pe lângă *Vaca*

Mării și pe *Bootle-Bumtrinket.* Obligația de a remorca forma rotundă a lui *Bootle-Bumtrinket* micșora mult viteza bărcii, dar era singura soluție. La sugestia lui Larry, câinii, Sofia, mama și Theodore stăteau în *Bootle-Bumtrinket,* iar noi ceilalți îngrămădiți în *Vaca Mării.* Din păcate, Larry nu luase în calcul un factor important: talazul lăsat în trecere de *Vaca Mării.* Valul se arcuia ca un zid de sticlă albastră, pornind de la pupă și atingând înălțimea maximă tocmai când lovea pieptul de scândură al lui *Bootle-Bumtrinket,* ridicând-o sus în aer și lăsând-o să cadă din nou jos cu un trăsnet. N-am observat efectul pe care îl avea valul timp îndelungat, căci zgomotul motorului înghițea strigătele prin care mama, înnebunită, ne cerea ajutor. Când într-un final ne-am oprit și am lăsat bărcuța să salte până la noi, am constatat că nu numai Dodo și Theodore aveau rău de mare, dar și toți ceilalți; inclusiv Roger care era un marinar înăsprit și cu experiență. A trebuit să-i luăm pe toți în *Vaca Mării,* și să-i întindem pe jos, pe rând, în timp ce Spiro, Larry, Margo și cu mine le-am luat locul în *Bootle-Bumtrinket.* Până să ne apropiem de Antiniotissa, toți se simțeau mai bine cu excepția lui Theodore care încă se mai ținea cât mai aproape de marginea bărcii, uitându-se fix la cizme și răspunzând monosilabic la orice întrebare. Am ocolit ultimul cap de stânci roșii și aurii, așezate în straturi ondulate ca un vraf gigantic de ziare fosilizate, sau ruina ruginie și acoperită de lut a unei biblioteci colosale, iar *Vaca Mării* și *Bootle-Bumtrinket* intrară în golful larg și albastru care se întindea la gura lacului. Arcul de nisip alb ca perla se sprijinea de duna din spatele lui acoperită cu crini: mii de flori albe care, în soare, păreau nenumărate cornuri de fildeș cu gura îndreptată spre cer, emițând, în loc de muzică, un parfum puternic și greu, esența distilată

a verii, a cărui dulceață caldă o respirai adânc, iarăși și iarăși, încercând să o păstrezi în tine. Motorul se stinse cu un vuiet final care răsună scurt printre stânci și apoi cele două bărci se îndreptară șopotind spre țărm, iar parfumul crinilor năvăli peste apă să ne întâmpine.

După ce am cărat și am instalat echipamentul pe nisipul alb, fiecare s-a dus să-și vadă de treabă. Larry și Margo, întinși și pe jumătate adormiți în apa mică, se lăsau legănați de undele ușoare și blânde. Mama își luase alaiul la o scurtă plimbare, cu o săpăligă și un coș. Spiro, îmbrăcat numai în izmene și arătând ca un om preistoric, acoperit cu păr negru, intrase până la genunchi în fâșia de apă care curgea din lac spre mare și, încruntat, se aținea cu un trident la cârdurile de pești care i se loveau de picioare. Leslie, Theodore și cu mine, prin tragere la sorți, ne împărțisem țărmul lacului ca apoi să pornim în direcții opuse. Semnul de frontieră dintre cele două jumătăți de mal era un măslin mare și diform. Odată ajunși acolo, ne-am întors și am pornit, noi într-o direcție, iar Leslie în cealaltă, evitând astfel posibilitatea de a fi împușcați din greșeală prin stufărișul des și derutant. Și astfel, în timp ce Theodore și cu mine ne cufundam și ne făceam de lucru prin bălți și pârâiașe, ca doi bâtlani zeloși, Leslie colinda tufărișurile de cealaltă parte a lacului și din când în când o împușcătură răsuna până la noi, marcând progresele sale.

Sosind ora prânzului, ne adunarăm flămânzi pe plajă, Leslie cu o tolbă ticsită de vânat, iepuri umezi de sânge, potârnichi și prepelițe, becațe și porumbei sălbatici, eu și Theodore cu eprubetele și sticlele pâlpâind de vietăți mărunte. Focul pălălăia, mâncarea era înșirată pe pături și vinul adus de la malul mării unde fusese pus la rece. Larry își trase colțul de pătură mai sus pe dună, ca să se poată întinde cât era de lung în mijlocul trompetelor

albe ale crinilor. Theodore stătea drept și corect, cu barba tremurândă, în timp ce mesteca hrana încet și tacticos. Margo, întinsă elegant la soare, ciugulea gingaș dintr-o grămadă de fructe și legume. Mama și Dodo erau instalate la umbra unei mari umbrele, Leslie stând pe vine pe nisip, cu pușca în dreptul coapsei, ținea într-o mână o halcă mare de friptură și cu cealaltă mângâia gânditor țevile armei. Alături, Spiro, ghemuit lângă foc, cu sudoarea șiroindu-i pe fața păroasă și picurând în stropi lucitori pe pieptul acoperit cu păr negru, rotea deasupra focului o frigare improvizată din lemn de măslin, cu șase becațe grase înșirate pe ea.

— Ce paradis, mormăi Larry cu gura plină, tolănit printre florile luminoase. Simt că locul acesta a fost creat pentru mine. Mi-ar plăcea să rămân întins aici pentru totdeauna, cu un grup de driade goale și voluptuoase care să-mi dea în gură hrana și vinul. În cele din urmă, peste multe secole, respirând adânc și egal, m-aș îmbălsăma cu acest parfum și într-o bună zi credincioasele mele driade n-ar mai găsi în urma mea decât parfumul. Vrea cineva să-mi întindă una dintre smochinele acelea care par delicioase?

— Am citit odată o carte foarte interesantă despre îmbălsămare, spuse Theodore entuziast. În Egipt se pare că nu se dau în lături de la niciun efort când vine vorba de pregătirea cadavrelor. Trebuie să mărturisesc că am găsit foarte ingenioasă metoda de a... ăăă... de a extrage creierul pe nas.

— Îl trag prin nări, cu un fel de cârlige, nu-i așa? se interesă Larry.

— Larry, dragă, te rog, nu când mâncăm...

După ce terminam de mâncat, ne retrăgeam la umbra măslinilor din apropiere și moțăiam în căldura după-amiezii, în timp ce cântecul alinător și ascuțit al greierilor

se revărsa asupra noastră. Din când în când, câte unul dintre noi se ridica, cobora spre mare, se bălăcea în apă un minut ca apoi să se reîntoarcă răcorit, să-și continue siesta. La ora patru Spiro care, mătăhălos și moale, sforăise de parcă ar fi clocotit, își recăpăta cunoștiința cu o pufnitură și se îndrepta legănat spre plajă să aprindă focul pentru ceai. Noi ceilalți ne trezeam încet, visători, întinzându-ne și suspinând și o porneam agale peste nisip spre ceainicul care susura scoțând aburi. Pe când ne ghemuiam la pământ cu cești în mână, clipind și visând, încă pe jumătate adormiți, o prigorie apăru printre crini și începu să țopăie spre noi, cu piept ca de jăratic și ochi strălucitori. Se opri la vreo trei metri și ne privi critic. Convinsă că ne-ar prinde bine o reprezentație, țopăi până într-un loc unde o pereche de crini formau o mică boltă, se opri într-o poză teatrală, își înfoie pieptul și fluieră un cântec dulce și modulat. După ce termină, își plecă brusc capul în ceea ce părea o reverență ridicol de vanitoasă și apoi zbură ca o săgeată printre crini, speriată de râsetele care izbucniseră.

— Prigoriile sunt atât de drăguțe, spuse mama. Îmi amintesc cum în Anglia era una care stătea ore întregi cu mine când lucram în grădină. Îmi place cum își înfoaie pieptul.

— Când și-a aplecat capul, ai fi zis că face o reverență, zise Theodore, iar când și-a înfoiat pieptul a făcut să-mi vină în minte o... o cântăreață de operă mai dolofană.

— Da, cântând ceva spumos și ușor. Aș zice Strauss, îl completă Larry.

— Că tot a venit vorba despre operă, spuse Theodore cu ochi sclipitori, v-am povestit vreodată despre ultima reprezentație de operă care a avut loc în Corfu?

I-am răspuns că nu și ne-am așezat mai bine, amuzându-ne aproape tot atât de mult privindu-l pe Theodore cum povestește, ca și de cele povestite.

— Venise... o trupă de operă plecată în turneu. Era cred din Atena, dar se poate să fi fost și din Italia. Primul spectacol a fost *Tosca*. Cântăreață care interpreta rolul eroinei era excepțional de... de bine dezvoltată, așa cum se întâmplă, pare-se, întotdeauna. Ei bine, după cum știți, în actul final al operei, Tosca se aruncă de pe parapetul unei fortărețe, sau mai degrabă castel. În prima seară eroina se urcă pe zidurile castelului, își cântă ultima arie și apoi se aruncă să-și afle... știți... moartea, pe stâncile din prăpastia de jos. Din nenorocire, se pare că mașiniștii uitaseră să pună sub zid ceva pe care să aterizeze. Rezultatul a fost că bubuitul căderii și... ăăă... chiotul de durere care i-a urmat au atenuat cumva impresia că Tosca nu mai era decât un trup zdrobit de stâncile din vale. Cântărețul care tocmai se tânguia că Tosca era moartă a fost nevoit să cânte foarte... foarte tare, ca să-i acopere strigătele. Eroina rămase, cum era de așteptat, destul de indispusă după incident și, drept urmare, în seara următoare, mașiniștii teatrului s-au dedat cu entuziasm misiunii de a-i asigura o aterizare agreabilă. Eroina, cam lovită, ce-i drept, reuși să ducă șchiopătând spectacolul până la... ăăă... scena finală. Se urcă din nou pe parapet, cântă ultima arie și se aruncă în întâmpinarea morții. Din păcate, cei cărora li se imputase o cădere prea dură în prima seară acum trecuseră la cealaltă extremă. Grămada uriașă de saltele și... chestiile alea cu arcuri pentru pat erau atât de elastice, încât eroina, după ce căzu pe ele, fu săltată cu putere în sus. Și astfel, în timp ce toată distribuția era jos la... cum îi ziceți? ...a, da, rampă, spunându-și unul altuia că Tosca e moartă, partea de sus a eroinei reapăru de două

sau de trei ori deasupra parapetului, spre dezorientarea publicului.

Prigoria, care țopăise tot mai aproape în timpul istorisirii, se sperie și zbură din nou, la hohotele noastre de râs.

— Zău, Theodore, sunt sigur că tu îți petreci timpul liber ticluind aceste povești, protestă Larry.

— Nu, nu, se împotrivi Theodore, zâmbind fericit în barbă. Dacă ar fi în oricare altă parte a lumii așa ar trebui să fac, dar aici în Corfu... ăăă... arta este anticipată, am putea spune.

După ceai, Theodore și cu mine ne-am dus din nou la marginea lacului să continuăm investigațiile până când n-a mai fost destulă lumină. Atunci ne-am îndreptat agale spre plajă, unde focul făcut de Spiro pulsa și scânteia ca o enormă crizantemă printre crinii albi ca niște fantome. Spiro prinsese cu harponul trei pești mari și acum îi frigea pe un grătar, concentrat și încruntat, punând ba o feliuță de usturoi, ba storcând puțin suc de lămâie și presărând piper pe carnea albă și delicată care se vedea în locurile unde pielea arsă începea să se jupoaie. Luna se ridica deasupra munților, argintând crinii, cu excepția celor pe care fiăcările pâlpâitoare îi lumina în roșu. Undele mici se grăbeau peste marea luminată de lună și răsuflau de ușurare când ajungeau în sfârșit la mal. Bufnițele începură să strige prin copaci și, în punctele întunecate, licuricii sclipeau în zbor, lumina verde ca jadul pulsând vag.

Și în cele din urmă, căscând și întinzându-ne, ne-am dus lucrurile jos la bărci. Am vâslit până la gura golfului și apoi, în timp ce Leslie trebăluia la motor, ne-am uitat îndărăt spre Antiniotissa. Sub lună, crinii păreau un câmp de zăpadă și perdeaua de măslini din spate era străpunsă de luminile licuricilor. Focul pe care îl aprinsesem și pe

care îl călcasem în picioare, înainte de a pleca, ca să se stingă, lucea ca un petec de granate la marginea florilor.

— Nu încape îndoială că... ăăă... e un loc frumos, spuse Theodore cu intensă satisfacție.

— Un loc splendid, încuviință mama, întărind cu formula ei pentru superlativ. Mi-ar plăcea să fiu îngropată aici.

Motorul se cutremură nesigur, apoi izbucni într-un vuiet adânc. *Vaca Mării* prinse viteză, trăgând pe *Bootle-Bumtrinket* în urma ei, iar dâra pe care o lăsam se deschidea în evantai, albă și delicată ca o pânză de păianjen pe apa întunecată, înflăcărându-se ici, colo cu o scânteie efemeră de fosforescență.

Câmpuri ca o tablă de șah

Mai jos de vilă, mărginite de dealurile pe care se înălța clădirea și de mare, se aflau câmpurile ca o tablă de șah. Marea se arcuia spre țărm formând un mare golf înconjurat aproape din toate părțile de uscat, cu apa nu prea adâncă și strălucitoare. Pe șesul din lungul țărmului se desena un model complicat de canale înguste care fuseseră cândva, pe vremea veneților, depozite de sare. Fiecare petec de pământ încadrat de apă era intens cultivat și verde de recoltele de porumb, cartofi, smochine și struguri. Aceste câmpuri, mici pătrate colorate, mărginite de ape lucitoare, formau o tablă de șah multicoloră pe care figurile colorate ale țăranilor se mișcau din loc în loc.

Era unul dintre locurile mele preferate de vânătoare căci micile canale și tufărișurile stufoase adăposteau o mulțime de vietăți. Te puteai pierde cu ușurință, căci dacă alergai entuziast după un fluture și traversai câteva

podețe dintr-o insulă în alta, puteai să te rătăcești și să umbli în jos și în sus, nereușind să te orientezi într-un labirint de smochini, papură și perdele de porumb. Cea mai mare parte a câmpurilor aparțineau unor prieteni de ai mei, țărani care locuiau sus pe deal, așa că atunci când mă plimbam pe acolo eram sigur că voi avea prilejul să mă odihnesc și să stau de vorbă, la un ciorchine de strugure, cu vreo cunoștință, sau să primesc vești interesante ca de pildă că pe terenul lui Georgio, în pepenărie, sub o plantă, era ascuns un cuib de ciocârlie.

Dacă traversai direct tabla de șah, fără să te lași abătut din drum de vreun prieten, sau de țestoasele de apă care alunecau pe bancurile miloase și cădeau făcând pleosc în canal, sau de bâzâitul spart al unei libelule care trecea pe lângă tine, ajungeai într-un punct unde toate canalele se lățeau ca să dispară într-o suprafață mare de nisip, modelată în nenumărate cute de fluxul ultimei nopți. Aici lanțuri lungi și șerpuitoare de resturi indicau retragerea mării, lanțuri fascinante făcute din algă marină colorată, ace-de-mare moarte, dopuri de la plasele de pescuit care păreau bune de mâncat – ca niște felii de tartă cu fructe –, bucăți de sticlă prelucrate și șlefuite de către flux și nisip în bijuterii transparente, scoici țepoase ca ariciul, altele netede, ovale, de un roz delicat ca unghiile unei zeițe înecate. Aici era țara păsărilor de apă: becațe, ostrigari, nagâți și rândunici de mare stăteau împrăștiate în grupuri mici și gălăgioase la marginea mării unde undele lungi alergau spre țărm și se spărgeau în creste arcuite în jurul micilor cocoașe de nisip. Aici, dacă ți-era foame, puteai intra în apă și prinde crevești grași și transparenți, dulci ca strugurii când îi mâncai cruzi, sau puteai săpa cu degetele de la picioare în nisip până găseai niște scoici striate ca nucile. Dacă luai două, le puneai cap la cap în

dreptul articulațiilor și le răsuceai tare în direcția opusă, se deschideau bine una pe alta. Conținutul, deși ușor elastic, era lăptos și avea un gust delicat.

Într-o după-amiază, neavând nimic mai bun de făcut, am hotărât să iau câinii și să vizitez câmpurile. Mă gândeam să mai încerc o dată să-l prind pe Old Plop, apoi să trec pe malul mării și să mănânc câteva scoici, să înot și în drum spre casă să mă opresc pe câmpul lui Petro ca să mai stau de vorbă cu el la o felie de pepene și câteva rodii dolofane. Old Plop era o țestoasă de apă, bătrână și mare, care trăia într-un canal. De o lună și mai bine mă tot căzneam să o capturez. În ciuda vârstei ei înaintate, era foarte șireată și rapidă și, indiferent cu câtă precauție mă apropiam când dormea pe bancul mâlos, se trezea totdeauna la momentul crucial, bătea înnebunită din picioare, aluneca pe nămol și se lansa în apă, ca o barcă de salvare rotofeic. Prinsesem bineînțeles multe broaște țestoase din această specie, atât din cele negre, împestrițate cu pete ca niște gămălii aurii, cât și din cele zvelte, cenușii cu linii maro. Dar îmi rămăsese inima la Old Plop. Era mai mare decât oricare țestoasă de apă văzută de mine și atât de bătrână încât carapacea bătătorită și pielea încrețită deveniseră complet negre, ștergând orice semn că a fost cândva tânără. Hotărâsem să fie a mea și, după ce o lăsasem în pace timp de o săptămână, mă gândeam că a venit timpul să trec iar la atac.

Am pornit la vale cu câinii, încărcat de tolba mea plină de sticle și cutii, plasa de prins fluturi și un coș în care să-l pun pe Old Plop în eventualitatea că îl voi prinde. Conțofenele strigară: „Gerry! Gerry! Gerry!" în urma mea cu un ton stăruitor de implorare și apoi, văzând că nu mă întorc, începură să boscorodească, să chicotească și să scoată sunete insolente. Vocile lor se stinseră odată

ce-am ajuns în pădurea de măslini, anulate fiind de corul greierilor, ale căror cântece făceau să vibreze aerul. Mergeam pe drumul alb, fierbinte și moale sub pași ca un puf de pudră. M-am oprit să beau din fântâna lui Yani și apoi m-am aplecat peste cocina primitivă, făcută din ramuri de măslin, în care trăiau doi porci. I-am mirosit bine și aprobator, pe când se bălăceau cu o satisfacție sonoră într-o mare de noroi năclăios, am tras o palmă celui mai mare pe crupa murdară și tremurătoare și mi-am văzut de drum. La primul cot al șoselei am avut un schimb energic de cuvinte cu două țărănci durdulii care purtau pe cap coșuri cu fructe și care erau furioase din cauza lui Widdle. Văzându-le absorbite în conversație, se strecurase lângă ele și, după ce le adulmecase bine, se ușurase peste picioarele și fustele lor. Cearta pentru a stabili cine este de vină ne-a ținut pe toți în loc vreo zece minute plăcute și a continuat, în timp ce eu coboram la vale, până am ajuns prea departe ca să mai auzim și să apreciem insultele pe care ni le adresam reciproc.

Tăind-o peste trei câmpuri, m-am oprit o clipă pe lotul lui Taki să-i gust strugurii. Nu era acolo, dar știam că nu are nimic împotrivă. Strugurii erau din cei mici și rotunzi, cu gust dulce, tămâios. Când îi storceai, îți țâșnea în gură tot conținutul zemos și fără sâmburi și-ți rămânea între degete pielița fiască. Împreună cu câinii am mâncat patru ciorchini și am mai pus doi în geantă să-i savurez mai târziu. Am mers apoi pe marginea canalului spre locul unde Old Plop își avea panta favorită de nămol. Când tocmai eram pe punctul de a convinge câinii că e nevoie de tăcere absolută, o șopârlă mare și verde ieși ca o săgeată dintr-un lan de porumb și o zbughi în sus. Câinii, lătrând sălbatic, o luară la goană pe urma ei. Când am ajuns la panta lui Old Plop, nu rămăsese decât un șir de valuri care

se lățeau încet pe apă, anunțându-mă că țestoasa fusese prezentă. M-am așezat jos, să aștept câinii, repetând în minte insultele bogate și pitorești cu care aveam să-i bombardez. Dar, spre mirarea mea, nu se întorceau. Lătratul lor îndepărtat se opri, urmă o pauză și apoi începură să latre în cor, într-un fel monoton, la distanță egală, ceea ce însemna că au găsit ceva. Întrebându-mă ce ar putea să fie, am pornit în grabă spre ei.

Erau adunați în semicerc lângă un smoc de iarbă la marginea apei și s-au repezit zburdând să mă întâmpine, dând din coadă și scheunând de nerăbdare. Roger își ridică buza de sus într-un rânjet de bucurie că am venit să le examinez descoperirea. La început n-am reușit să văd ce îi emoționase într-atâta. Apoi, ceea ce crezusem că-i o rădăcină se mișcă și ochii mei văzură o pereche de șerpi de apă, grași și pământii, înlănțuiți pasional în iarbă, privind spre mine cu ochi argintii, inexpresivi, din capetele lor în formă de cazma. Era o descoperire palpitantă care aproape că era o compensație pentru pierderea lui Old Plop. De mult doream să prind un astfel de șarpe, dar înotau atât de repede și agil, încât nu reușisem niciodată să mă apropii destul de mult ca să-i capturez. Și acum, câinii descoperiseră perechea aceasta frumoasă, culcată la soare, anume parcă să fie prinsă.

Câinii, simțind că și-au făcut datoria găsindu-mi șerpii și conducându-mă la ei, se îndepărtară să se pună la adăpost (căci nu aveau încredere în reptile) și stăteau urmărindu-mă atenți. Am manevrat încetișor plasa mea de fluturi, până am reușit să deșurubez mânerul. Aveam astfel un băț cu care să-i prind, dar întrebarea era cum să prinzi doi șerpi cu un singur băț. În timp ce căutam soluția, unul dintre ei a luat hotărârea în locul meu, descolăcindu-se alene și alunecând în apă, drept ca o lamă

de cuțit. Considerându-l pierdut, priveam supărat cum lungimea lui ondulată se contopește cu luciul apei. Și atunci, spre încântarea mea, am zărit o coloană de nămol ridicându-se încet și desfăcându-se la suprafața apei ca un trandafir. Șarpele se îngropase la fund. Știam că va rămâne acolo, până când va bănui că am plecat. Mi-am concentrat atenția asupra perechii sale și am apăsat cu bățul în iarba deasă. Se răsuci formând un nod complicat și, deschizând gura rozalie, sâsâi la mine. L-am apucat strâns de gât cu arătătorul și degetul mare și șarpele a rămas moale în mâna mea, în timp ce eu îi mângâiam burta albă și frumoasă și spinarea brună pe care solzii erau ușor ridicați, ca la un con de brad. L-am pus cu blândețe în coș și am început pregătirile să-l prind și pe al doilea. Am mers puțin la vale și, înfigând coada plasei în canal ca să văd ce adâncime are, am constatat că erau vreo șaizeci și cinci de centimetri de apă, deasupra unui strat de vreun metru de nămol moale și tremurător. Apa fiind opacă și șarpele îngropat în fundul mâlos, m-am gândit că metoda cea mai simplă era să-l caut cu degetele de la picioare (ca atunci când căutam scoici comestibile) și, odată ce l-am reperat, să mă arunc asupra lui.

Mi-am scos sandalele și am intrat în apa caldă, simțind nămolul lichid alunecându-mi printre degete și mângâindu-mi picioarele, ușor ca cenușa. Doi nori mari negri înfloriră în dreptul coapselor mele și plutiră peste canal. M-am apropiat de locul unde stătea ascunsă prada mea, mișcându-mi picioarele încet și cu atenție prin perdeaua mișcătoare de nămol. Simțind sub talpă un trup alunecos, mi-am vârât brațele până la cot în apă și am apucat. Degetele n-au prins decât nămolul care se prelingea și plutea încet în nori tumultuoși. Tocmai îmi blestemam ghinionul când șarpele țâșni la suprafață, la un metru depărtare de

mine și începu să înoate, ondulându-se pe apă. Scoțând un chiot de triumf, m-am aruncat cu tot trupul deasupra lui.

A urmat un moment de confuzie, căci m-am înfundat în apa negricioasă și nămolul mi-a intrat făcând clăbuci în ochi, urechi și gură, dar, simțind trupul reptilei zbătându-se violent în strânsoarea mâinii mele, radiam de bucuria triumfului. Gâfâind și bolborosind sub așternutul de nămol, m-am așezat și am apucat șarpele de gât ca să nu-i dau timp să-și vină în fire și să mă muște. Am scuipat îndelung, încercând să scap de stratul fin și nisipos pe care îl simțeam pe dinți și pe buze. Când, în sfârșit, m-am ridicat în picioare și am pornit spre țărm, am constatat, spre mirarea mea, că publicul format din câini sporise cu sosirea tăcută a unui om care se așezase confortabil pe vine și mă privea cu un amestec de interes și amuzament.

Era un individ scurt și îndesat, a cărui față oacheșă era încununată de o claie de păr blond, de culoarea tutunului, tuns scurt. Avea ochii mari, foarte albaștri, cu o sclipire plăcută, veselă în ei și laba gâștii pe pielea fină din coada lor. Un nas scurt, ca un cioc de șoim, se arcuia peste gura mare și spirituală. Purta o cămașă albastră de bumbac care se decolorase până la nuanța unei flori de nu-mă-uita uscată de soare și o pereche de pantaloni vechi, de flanelă gri. Nu l-am recunoscut și am bănuit că-i vreun pescar dintr-un sat mai îndepărtat de pe coastă. Mă privi grav cum mă străduiam să ajung pe țărm și apoi zâmbi.

— Să fii sănătos, spuse el cu o voce adâncă și plină.

I-am întors politicos salutul și apoi am început să mă căznesc să introduc cel de-al doilea șarpe în coș, fără să-mi scape primul. Mă așteptam să-mi țină o cuvântare despre cât sunt de periculoși inofensivii șerpi de apă și la ce pericol mă expun punând mâna pe ei, dar spre mirarea mea a rămas tăcut, privind interesat cum bag în coș șarpele

zvârcolicios. Treaba odată făcută, m-am spălat pe mâini și am scos strugurii pe care îi șterpelisem din via lui Taki. Omul acceptă jumătate din ei și am rămas tăcuți, sugând zeama din pulpă cu o plăcere zgomotoasă. Când ultima pieliță fu aruncată în canal, omul scoase niște tutun și-și răsuci o țigară cu degetele lui boante și brune.

— Ești străin? întrebă el, trăgând în piept fumul cu imensă satisfacție.

I-am răspuns că sunt englez și că familia mea locuiește într-o vilă sus pe dealuri. Mă așteptam la inevitabilele întrebări în legătură cu sexul, numărul și vârsta celorlalți membri ai familiei, urmat de un interogatoriu privind cauza pentru care locuiam în Corfu. Așa obișnuiau țăranii, fără vreun motiv supărător, ci numai din prietenie. Consimțeau să-ți vorbească foarte simplu și direct despre viața lor particulară și se simțeau jigniți dacă nu făceai și tu la fel. Dar, spre surprinderea mea, omul păru satisfăcut de răspunsul pe care i l-am dat și nu mă mai întrebă nimic. Rămase acolo, aruncând inele frumoase de fum spre cer și privind în jurul său cu ochi albaștri visători. Eu am zgâriat cu unghia un model atrăgător în carapacea de mâl cenușiu care se întărea pe coapsa mea și am hotărât că trebuie să intru în mare ca să-mi spăl hainele și să fac baie, înainte de a mă reîntoarce acasă. M-am ridicat în picioare și am pus pe umăr sacul și plasa. Câinii s-au ridicat și ei, s-au scuturat și au căscat. Mai mult din politețe am întrebat omul încotro merge. Eticheta țărănească cerea să pui întrebări. Dovedeau interesul pe care îl purtai persoanei. Nu-l întrebasem încă nimic până atunci.

— Merg jos, spre mare, spuse el, făcând semn cu țigara. Jos la barcă. Tu unde te duci?

I-am spus că și eu merg spre mare ca să mă spăl și să găsesc niște scoici de mâncare.

— Merg și eu cu tine, spuse el ridicându-se și întinzându-se. Am un coș plin de scoici în barcă. Dacă vrei poți să mănânci din ele.

Am străbătut tăcuți câmpurile și când am ajuns pe plajă mi-a arătat în depărtare forma unei bărci cu vâsle care stătea tihnită pe o parte cu o fustă încrețită de unde în jurul pupei. Îndreptându-ne spre ea, l-am întrebat dacă este pescar și, dacă da, de unde vine.

— Sunt de aici de pe dealuri, răspunse el. Cel puțin casa mea este aici, dar acum stau la Vido.

Răspunsul m-a mirat căci Vido era o insuliță în afara orașului Corfu și, din câte știam, nu locuiau pe ea decât pușcăriași și paznici căci era închisoarea insulei. I-am spus ceea ce știam.

— E adevărat, încuviință el, aplecându-se să-l mângâie pe Roger care trecea pe lângă noi. E adevărat. Eu sunt pușcăriaș.

Am crezut că glumește și m-am uitat cercetător la el, dar expresia feței lui era serioasă. L-am întrebat dacă tocmai a fost eliberat.

— Da' de unde! N-am eu norocul ăsta, zâmbi el. Mai trebuie să fac doi ani. Dar sunt un pușcăriaș cumsecade, înțelegi, cinstit și care nu face scandal. Toți cei ca mine, în care simt ei că pot avea încredere, au voie să-și facă bărci și să plece acasă la sfârșitul săptămânii, dacă nu-i prea departe. Trebuie să mă întorc acolo luni dis-de-dimineață.

Odată lucrul explicat, mi se părea bineînțeles simplu. Nici nu mi-a trecut prin cap că această procedură ar fi neobișnuită. Știam că închisorile din Anglia nu-ți îngăduiau să-ți petreci week-end-ul acasă, dar eram în Corfu și aici totul era posibil. Muream de curiozitate să știu ce crimă a făcut și tocmai ticluiam în minte o întrebare plină de tact, când am ajuns la barcă și ce-am văzut în ea

mi-a alungat orice alt gând din minte. La pupă, priponit de scaun de piciorul lui galben, stătea un imens pescăruș, cu spatele negru, care mă contempla cu niște ochi galbeni zeflemitori. Am pășit nerăbdător înainte și mi-am întins mâna spre spatele lat și negru.

— Fii atent, ai grijă, e mare bătăuș, mă preveni omul în grabă.

Sfatul lui venea prea târziu căci eu deja pusesem mâna pe spinarea neagră a păsării și-mi treceam lin degetele peste penele mătăsoase. Pescărușul s-a lăsat la pământ, a deschis ușor ciocul și irisul negru al ochilor s-a contractat de mirare, dar era atât de uluit de îndrăzneala mea, încât nu mi-a făcut nimic.

— Sfinte Spiridoane! exclamă omul uimit. Îi place de tine. N-a lăsat încă pe nimeni să-l atingă fără să-l ciupească.

Mi-am afundat degetele în penele albe și frizate de pe gâtul păsării și, în timp ce-l scărpinam încetișor, plecă capul înainte și ochii galbeni deveniră visători. L-am întrebat unde reușise să prindă o pasăre atât de nemaipomenită.

— Am fost cu barca în Albania astă-primăvară să prind niște iepuri și l-am găsit într-un cuib. Era mititel și pufos ca un miel. Acum e cât o rață mare, spuse omul privindu-l gânditor. Rață grasă și urâtă care ciupește, asta ești tu, nu-i așa?

Pescărușul, ascultând ce i se spune, deschise un ochi și scoase un țipăt scurt și aspru care ar fi putut fi tăgăduire sau încuviințare. Omul se aplecă și trase de sub scaun un coș mare. Era plin cu scoici mari și grase care zornăiau melodios. Ne-am așezat în barcă să mâncăm scoicile și tot timpul am privit pasărea, fascinat de pieptul și capul alb ca zăpada, de ciocul lung și coroiat, de ochii fioroși,

galbeni ca șofranul de primăvară, de spatele lat și aripile puternice, negre ca funinginea. Din călcâiul picioarelor lui mari cu membrane, până în vârful ciocului era, după părerea mea, minunat. Am înghițit ultima scoică, mi-am șters mâinile pe latura bărcii și l-am întrebat pe om dacă nu mi-ar putea face rost la primăvară de un pui de pescăruș.

— Ai vrea unul? întrebă el surprins. Îți place?

Am avut impresia că-mi subestima sentimentele. Mi-aș fi vândut sufletul pentru un asemenea pescăruș.

— Ia-l dacă-ți place, spuse omul degajat, întinzând degetul mare spre pasăre.

Nu-mi venea să-mi cred urechilor. Era de neconceput ca cineva care posedă o creatură atât de minunată s-o dea cadou cu atâta ușurință. L-am întrebat dacă lui nu-i place pasărea.

— Ba da, îmi place, răspunse omul, privind gânditor spre pescăruș, dar mănâncă mai mult decât îi pot eu prinde și-i așa de afurisit că ciupește pe toată lumea. Nici-unul dintre ceilalți pușcăriași sau paznici nu-l iubește. Am încercat să-l las să plece, dar nu vrea. Se tot întoarce. Aveam de gând să-l iau cu mine în Albania, la vreun sfârșit de săptămână și să-l las acolo, așa că, dacă ești sigur că-l vrei, poți să-l iei.

Dacă sunt sigur că-l vreau? Era ca și cum mi s-ar fi oferit un înger. Un înger cu o expresie cam sardonică, ce-i drept, dar cu cele mai fantastice aripi. În emoția mea, nici nu m-am mai întrebat cum va întâmpina familia sosirea unei păsări de mărimea unei gâște, cu ciocul ca un brici. De teamă că omul își va schimba părerea, m-am dezbrăcat în grabă, mi-am scuturat, pe cât am putut, nămolul uscat de pe haine și am înotat puțin. M-am îmbrăcat din nou, mi-am fluierat câinii și mă pregăteam să-mi duc darul acasă. Omul dezlegă sfoara, ridică pescărușul și mi-l trecu

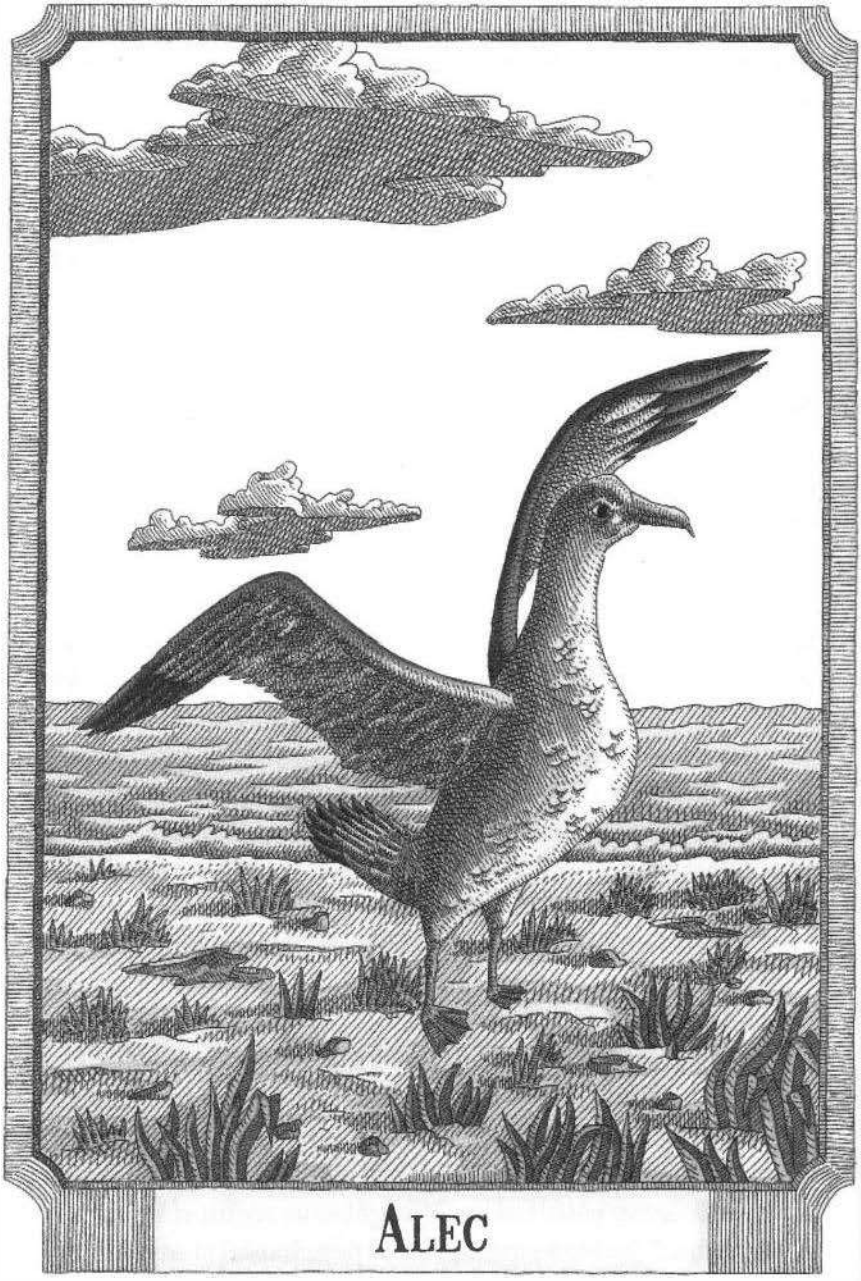
ALEC

mie. L-am luat sub braț, mirat că o pasăre atât de uriașă e ușoară ca pana. I-am mulțumit omului, din toată inima, pentru cadoul lui minunat.

— Își cunoaște numele, mă informă el, prinzând ciocul păsării între degete și scuturându-l încet. Eu îi spun Alec. Vine când îl strigi.

Alec, auzindu-și numele, bătu violent din picioare și privi spre fața mea cu ochi galbeni întrebători.

— O să ai nevoie de niște pește pentru el, spuse omul. Mâine ies în larg cu barca, pe la opt. Dacă vii cu mine, i-am putea prinde o porție bună de pește.

I-am răspuns că sunt de acord și Alec scoase un țipăt de acceptare. Omul se aplecă peste prora bărcii să-i dea vânt în apă iar eu mi-am adus brusc aminte de ceva. L-am întrebat, cât am putut de degajat, cum îl cheamă și de ce stă la închisoare. Mi-a aruncat un zâmbet fermecător peste umăr.

— Mă numesc Kosti, răspunse el. Kosti Panopoulos. Mi-am omorât nevasta.

Se aplecă peste prora bărcii și o săltă. Barca alunecă șușotind pe nisip și intră în apă. Undele mici începură să sară și să-i lingă pupa, ca niște cățeluși nerăbdători. Kosti se cățără în barcă și ridică vâslele.

— Să fii sănătos, îmi strigă el. Ne vedem mâine.

Vâslele scârțâiră melodios și barca începu să alunece iute peste apele limpezi. M-am întors, purtând pasărea sub braț și m-am îndreptat, târându-mi picioarele, spre câmpurile ca o tablă de șah.

Drumul spre casă mi-a luat destul timp. Am constatat că apreciasem greșit greutatea lui Alec; părea să devină din ce în ce mai greu pe măsură ce înaintam. Atârna tot mai greu, până când am fost silit să-l smucesc ca să-l ridic din nou sus, sub braț. Protestă foarte viguros cu un țipăt.

La jumătatea drumului am văzut un smochin numai bun ca să-mi dea și hrană și umbră. Am hotărât să fac un popas. În timp ce ședeam lungit în iarba înaltă și mestecam smochine, Alec stătea alături, atât de nemișcat de parcă era sculptat în lemn și privea câinii fără să clipească. Singurul semn de viață era irisul care se dilata și se contracta ori de câte ori câinii făceau o mișcare.

Odihniți și înviorați, am propus bandei mele să atacăm ultima etapă a călătoriei. Câinii se ridicară, dar Alec își înfoie penele făcându-le să foșnească asemeni frunzelor uscate și tremură din tot trupul. Se pare că nu era de acord să-l port ca pe o boccea veche sub braț, ciufulindu-i penele. Acum, că mă convinsese să-l pun jos într-un loc atât de plăcut, nu avea niciun chef să continue o călătorie care i se părea și plictisitoare și inutilă. Când m-am aplecat să-l ridic, clămpăni din cioc, scoase un țipăt puternic și strident și-și ridică aripile deasupra spatelui, în poziția adoptată de îngerii de pe morminte. Se uită fix la mine. De ce, părea să mă întrebe privirea lui, să părăsim locul acesta? E umbră, e iarbă moale și apă în apropiere. Ce rost are să pleci și să te lași spinărit prin tot ținutul, într-un fel pe cât de incomod, pe atât de nedemn? Am încercat să-l conving un timp și, când mi s-a părut că s-a liniștit, am făcut o altă încercare de a-l ridica. De data aceasta nu mi-a mai lăsat nicio îndoială că dorința lui era să rămână unde se afla. S-a repezit cu ciocul atât de iute, încât nu m-am mai putut feri și mi-a ciupit exact mâna cu care voiam să-l apuc. Parcă mă tăiasem cu un piolet. Degetele îmi erau zdrelite și mă dureau în dreptul încheieturilor, și dintr-o rană de vreo cinci centimetri curgea sângele pârâu. Alec părea atât de mulțumit de sine și mândru de acest atac, încât mi-am ieșit din fire. Apucând plasa mea de fluturi am lăsat-o în jos cu îndemânare și, spre

surprinderea lui, l-am învăluit în faldurile ei. Am sărit pe el, fără să-i las timp să se dezmeticească și i-am prins ciocul în mână. I l-am înfășurat bine cu batista și l-am strâns cu o sfoară. Scoțându-mi cămașa, l-am împachetat cu ea astfel încât aripile care se zbăteau să rămână pironite de corp. Stătea acolo, legat ca pentru piață, sfidându-mă cu privirea și scoțând țipete înfundate de furie. Neînduplecat, mi-am ridicat echipamentul, am pus pescărușul sub braț și am pornit-o mândru spre casă. Odată ce-l primisem, nu aveam de gând să-i suport toanele, căci trebuia să-l duc acasă. Tot timpul drumului a continuat, fără pauză, să scoată țipete sălbatice, înăbușite dar pătrunzătoare, așa că până să ajung la vilă eram supărat foc pe el.

Am intrat în salon, l-am pus pe dușumea și am început să-l dezleg, în timp ce el acompania răgușit operația. Zgomotul o făcu pe mama și pe Margo să vină în grabă din bucătărie. Alec, eliberat acum din cămașa mea, stătea în mijlocul camerei, cu batista încă legată de cioc și trâmbița furios.

— Ce dumnezeu mai este și asta? gâfâi mama.

— Ce pasăre enormă! exclamă Margo. O fi vreun vultur.

Lipsa de cunoștințe ornitologice a familiei mă iritase întotdeauna. Am explicat morocănos că nu-i vultur ci pescăruș cu spate negru și am povestit cum l-am căpătat.

— Vai de mine, dragă, cu ce ai de gând să-l hrănești? Mănâncă pește?

— Alec, mi-am exprimat eu speranța, mănâncă de toate.

Am încercat să-l prind ca să-i desfac batista de pe cioc, dar fiind evident sub impresia că vreau să-l atac, începu să țipe și să trâmbițeze tare și furios prin batistă. Noua izbucnire îi aduse pe Larry și Leslie din camerele lor.

— Cine naiba cântă la cimpoi? întrebă Larry repezindu-se înăuntru.

Alec se opri o clipă, privi rece spre noul-venit, se lămuri în privința lui și începu să strige tare și disprețuitor.

— Sfinte dumnezeule, spuse Larry, pășind grăbit înapoi și ciocnindu-se de Leslie, ce dracu-i ăsta?

— E noua pasăre pe care a adus-o Gerry, spuse Margo. Nu-i așa că-i fioroasă?

— E un pescăruș, spuse Leslie, privind peste umărul lui Larry. Ce matahală de pasăre!

— Da' de unde, îl contrazise Larry. E un albatros.

— Nu, e un pescăruș.

— Fii serios, cine a mai văzut un pescăruș așa de mare. Ți-o spun eu. E un blestemat de albatros.

Alec făcu câțiva pași spre Larry și țipă din nou la el.

— Cheamă-l la tine, Gerry, îmi porunci Larry. Fă ceva și potolește-l pe afuristul ăsta. Sare la mine.

— Stai liniștit și n-o să-ți facă nimic, îl sfătui Leslie.

— Ție ce-ți pasă? Tu ești în spatele meu. Gerry, prinde imediat pasărea, până nu mă nenorocește definitiv!

— Nu striga așa, dragă, îl sperii.

— Hai că asta-i bună! O namilă cât pasărea Roc fâlfâie prin cameră, atacându-ne pe toți și tu îmi spui că eu îl sperii.

Am reușit să mă strecor în spatele lui Alec și să-l prind. Apoi, printre protestele lui asurzitoare, i-am scos batista de pe cioc. Când i-am dat din nou drumul, s-a cutremurat indignat și a clămpănit de două, trei ori din cioc, scoțând un sunet ca un șfichiuit de bici.

— Ascultă la el, exclamă Larry. Scrâșnește din dinți.

— Nu are dinți, îl informă Leslie.

— Oricum, scrâșnește din ceva. Sper că nu are de gând să-l țină, mamă? Este evident că-i un animal periculos. Uite-te numai la ochii lui. Și, în plus, nu poartă noroc.

— De ce să nu poarte noroc? întrebă mama care era foarte interesată de superstiții.

— E știut de toată lumea. Ajunge să ai o pană în casă și dă molima peste toți, sau înnebunesc, sau ceva de genul ăsta.

— Ăia sunt păunii, dragă.

— Nu, îți spun eu că-i vorba de albatroși. Poți să întrebi pe cine vrei.

— Nu, dragă. Păunii sunt cei care aduc ghinion.

— Fie, și așa, dar oricum nu putem păstra namila asta în casă. Ar fi curată nebunie. Amintește-ți ce a pățit *Bătrânul Marinar**. Va trebui să dormim toți cu arbaleta sub pernă.

— Tu complici lucrurile, zău, Larry, spuse mama. Mie mi se pare destul de blând.

— Așteaptă până o să te trezești într-o dimineață și ai să constați că ți-a scos ochii.

— Ce prostii mai spui și tu, dragă. Nu pare deloc periculos.

În clipa aceea Dodo – care, dacă evenimentele se succedau rapid avea nevoie de ceva timp ca să le ajungă din urmă – îl observă pentru prima dată pe Alec. Sufland din greu, cu ochii bulbucați de curiozitate, se legănă spre el și-l adulmecă. Ciocul lui Alec se repezi ca un fulger și dacă Dodo nu și-ar fi întors capul în momentul acela, ca răspuns la strigătului meu de alarmă, ar fi rămas cu nasul retezat. După felul în care s-au desfășurat lucrurile, primi numai o lovitură piezișă în cap care o surprinse într-atât încât piciorul îi sări din încheietură. Lăsă capul pe spate și scoase un urlet asurzitor. Alec, sub impresia că e vorba de o competiție vocală, își dădu toată silința să țipe și mai

* Aluzie la *Balada bătrânului marinar* de Samuel Taylor Coleridge, în care un marinar este blestemat fiindcă a ucis un albatros și este condamnat să poarte pe gât lesul păsării (n. red.).

tare și bătu din aripi așa de violent, încât stinse o lampă care se găsea în preajmă.

— Ați văzut cu toții, triumfă Larry. Ce vă spuneam eu, nu-i în casă decât de cinci minute și a și ucis un câine.

Mama și Margo o masau pe Dodo ca să tacă și Alec urmărea operația cu interes. Plescăi din cioc ca și cum l-ar fi mirat cât de fragil e tribul cățeilor, apoi decoră din abundență podeaua și-și clătină coada, fudulindu-se ca cineva care a făcut o treabă foarte bună.

— Ce plăcere, exclamă Larry. De acum înainte, bănuiesc că va trebui să ne bălăcim prin casa, înfundați până la brâu în guano.

— N-ar fi mai bine să-l duci afară, dragă? sugeră mama. Unde ai de gând să-l ții?

I-am explicat că m-am gândit să împart în două cușca Conțofenelor și să-l țin și pe Alec tot acolo. Mama găsi ideea foarte bună. Până să termin cușca, l-am ademenit pe terasă anunțând pe fiecare membru al familiei în parte, de locul unde se află.

— Foarte bine, spuse Larry în timpul cinei. Să nu dați vina pe mine dacă vila o să fie distrusă de un ciclon. V-am prevenit. Mai mult ce pot să fac?

— De ce un ciclon, dragă?

— Albatroșii aduc întotdeauna vreme rea.

— Este prima dată când am auzit că un ciclon înseamnă vreme rea, constată Leslie.

— Dar sunt păunii cei care nu poartă noroc, dragă. Ți-am mai spus-o, se tângui mama. Sunt sigură, căci o mătușă de a mea avea niște pene dintr-o coadă de păun în casă și i-a murit bucătăreasa.

— Mamă dragă, albatrosul are reputație mondială ca pasăre de rău augur. Lupi de mare, bătrâni și tăbăciți, pălesc și leșină când văd câte unul. Credeți-mă ce vă spun.

Într-o noapte o să ne pomenim cu hornul casei aprins de focul Sfântului Elmo și până o să ne dăm seama ce-i cu noi o să fim înecați în propriile noastre paturi de un val seismic ucigător.

— Spuneai că o să fie un ciclon, îi aminti Margo.

— Un ciclon și un val seismic, spuse Larry. Probabil și un pic de cutremur și câteva erupții vulcanice pe deasupra. Ar însemna să provocăm providența ținând bestia asta aici.

— Spune cel puțin cum l-ai găsit, se interesă Leslie.

I-am povestit cum m-am întâlnit cu Kosti (fără să amintesc șerpii de apă, căci pentru Leslie orice șarpe era tabu) și cum mi-a dăruit pasărea.

— Niciun om în toate mințile nu dă cuiva un dar ca acesta, declară Larry. Cine este de fapt persoana aceea?

Fără să mă gândesc am spus că-i un pușcăriaș.

— Un pușcăriaș, repetă mama cu voce tremurătoare. Ce vrei să spui? Cum adică pușcăriaș?

Am explicat cum Kosti are permisiunea să plece acasă la sfârșitul săptămânii, deoarece este un membru de încredere al comunității din Vido. Am mai adăugat că a doua zi plecăm împreună la pescuit.

— Nu știu dacă-i bine să faci asta, dragă, spuse mama plină de îndoială. Nu-mi surâde ideea să te plimbi cu un pușcăriaș. Nu poți ști niciodată ce a făcut.

Indignat, am asigurat-o că știu foarte bine. Și-a omorât nevasta.

— Un ucigaș, spuse mama îngrozită. Dar cum e cu putință să hălăduiască așa prin tot ținutul? De ce nu l-au spânzurat?

— Pedeapsa cu moartea nu este aplicată aici decât banditilor, explică Leslie. Pentru asasinat capeți trei ani și pentru pescuit cu dinamita, cinci.

— Este de-a dreptul ridicol, se revoltă mama. N-am auzit în viața mea ceva atât de scandalos.

— Indică, cred, o concepție justă a importanței lucrurilor, spuse Larry. Scrumbiile-s mai presus de femei.

— În orice caz, nu vreau să te știu colindând drumurile cu un asasin. Ar fi în stare să-ți taie beregata, sau așa ceva.

După o oră de argumente și rugăminți, mama consimți, în cele din urmă, să mă lase la pescuit împreună cu Kosti, cu condiția să coboare și Leslie și să-l vadă înainte de plecare. Deci a doua zi dimineață m-am dus la pescuit cu Kosti și când m-am întors, aducând destulă hrană cât să-l țină ocupat pe Alec vreo două zile, mi-am invitat prietenul sus la vilă, ca mama să-l poată inspecta în voie.

Mama, după considerabile eforturi, reușise să încredințeze memoriei două sau trei cuvinte grecești. Această lipsă de vocabular avea efectul de a limita conversațiile ei, chiar în momentele cele mai bune. Pusă în fața supliciului de a purta o conversație cu un asasin, uită cu desăvârșire toată greaca pe care o știa. A fost deci obligată să stea pe verandă, surâzând nervos, în timp ce Kosti, cu cămașa lui decolorată și pantalonii peticiți bea un pahar cu bere, iar eu traduceam conversația.

— Pare un om foarte drăguț, spuse mama, după ce Kosti își luă rămas-bun. Nu arată deloc a ucigaș.

— Cum îți închipui că trebuie să arate un ucigaș? întrebă Larry. Cu bot de iepure și un picior bont, strângând într-o mână o sticlă cu otravă?

— Nu vorbi prostii, dragă. Bineînțeles că nu. Dar mi-am închipuit că arată, cum să spun, puțin mai fioros.

— Nu poți judeca oamenii după aspect. Numai faptele lor vorbesc. Ți-aș fi putut spune imediat că-i un ucigaș.

— Cum, dragă? întrebă foarte intrigată mama.

— Foarte simplu, spuse Larry, cu un suspin de dezaprobare. Numai un ucigaș s-ar fi putut gândi să-i dea lui Gerry albatrosul ăsta.

O petrecere cu animale

Casa vuia de activitate. Grupuri de țărani, încărcați cu coșuri de legume și găini care cârâiau, stăteau grămadă la ușa din spatele vilei. Spiro venea de două și uneori de trei ori pe zi, cu mașina ticsită cu lăzi de vin, scaune, mese pliante și coșuri cu alimente. Conțofenele molipsite de agitație fâlfâiau dintr-un capăt în celălalt al cuștii, scoțându-și capul prin plasa de sârmă și rostind tare și zgomotos comentarii despre zarva și activitatea din jur. În sufragerie, Margo stătea jos pe podea, înconjurată de coli imense de hârtie pe care făcea desene mari și colorate, în salon, Leslie, în mijlocul unei grămezi uriașe de mobilă, calcula prin operații matematice numărul de scaune și mese pe care casa le putea cuprinde fără să devină de nelocuit. În bucătărie, mama (ajutată de două fete de la țară vorbărețe) se mișca într-o atmosferă de interior de vulcan, înconjurată de nori de aburi, focuri scânteietoare și de oalele care clocoteau și șuierau încetișor. Câinii și cu mine treceam din cameră în cameră, dând câte o mână de ajutor, câte un sfat, străduindu-ne să fim de folos. Sus, în camera lui, Larry dormea liniștit. Familia se pregătea pentru o petrecere.

Ca de obicei, ne hotărâsem brusc să dăm petrecerea, fără alt motiv decât că așa ne-a venit nouă cheful. Plină până la refuz de bunăvoință, familia invitase pe toți cei care le trecuseră prin minte, inclusiv persoane

antipatizate din toată inima. Toți ne apucarăm cu entuziasm să facem pregătirile. Fiind pe la începutul lui septembrie, am hotărât să o considerăm petrecere de Crăciun și, ca să fie treabă cinstită, am invitat musafirii pentru masa de prânz, ceai și cină. Asta însemna prepararea unei vaste cantități de mâncare și mama (înarmată cu un vraf de cărți de bucate, cu colțurile îndoite) dispărea în bucătărie unde rămânea cu orele. Chiar când apărea, cu ochelarii aburiți, era imposibil să mai vorbești cu ea despre altceva în afară de mâncare.

Ca de obicei, în rarele ocazii în care familia dorea în unanimitate să invite musafiri, pregătirile începeau cu atât de mult timp înainte și cu atâta zel, încât până să se reverse zorii zilei destinate festivității, toți erau nervoși și epuizați de oboseală. Petrecerile noastre, este inutil să mai spun, nu se desfășurau niciodată conform planurilor. Indiferent cât ne-am fi străduit, în ultimul moment intervenea o încurcătură care schimba macazul și făcea ca planurile noastre întocmite cu grijă, să o ia într-o direcție total opusă celei prevăzute de noi. Cu trecerea anilor ne obișnuisem, din fericire, cu acest lucru, căci de altfel petrecerea noastră de Crăciun era condamnată de la bun început, căci fusese aproape complet preluată de către animale. Totul începuse destul de inocent cu un caras auriu.

Cu ajutorul lui Kosti o capturasem, în sfârșit, pe bătrâna țestoasă de apă pe care o poreclisem Old Plop. Obținerea unei prăzi atât de regale în colecția mea de animale îmi dădea sentimentul că s-ar cuveni să fac ceva pentru sărbătorirea evenimentului. Lucrul cel mai bun pe care îl puteam face, mi-am zis eu, era reorganizarea bazinului în care țineam țestoasele de apă și care nu era de fapt decât o albie veche de tablă. Îmi dădeam seama că-i o dărăpănătură prea umilă ca să fie locuința unei ființe ca Old Plop și,

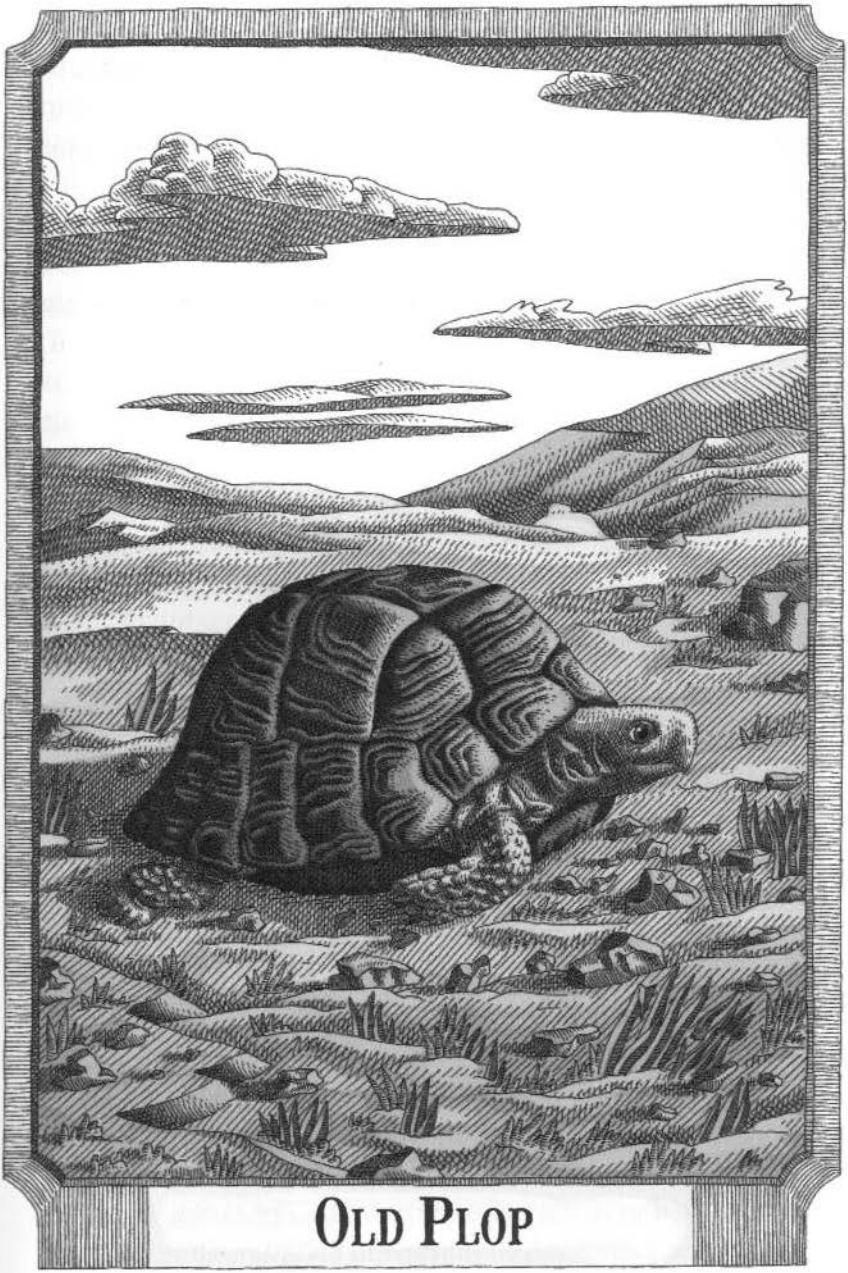
OLD PLOP

cum primisem un bazin mai mare și pătrat de piatră (în care se păstrase pe vremuri ulei de măsline), am început să-l împodobesc artistic cu bolovani, plante de apă, nisip și prundiș. Odată terminat, părea un colț de natură și atât broaștele țestoase cât și șerpii de apă dădeau impresia că ar fi mulțumiți. Totuși nu eram complet satisfăcut. Deși rezultatul era incontestabil demn de apreciat, ceva părea să lipsească. După multă reflecție, am ajuns la concluzia că aveam nevoie, ca ultim adaos, de niște carași aurii. Problema era unde să-i găsesc. Locul cel mai apropiat unde i-aș fi putut cumpăra era Atena, dar ar fi fost mult prea complicat și, mai ales, ar fi luat timp. Doream să am gata bazinul pentru ziua petrecerii. Familia, știam eu, era prea ocupată ca să-și găsească timp să umble după carași aurii, așa că m-am adresat lui Spiro. Acesta, după ce i-am descris cu amănunte grafice ce era un caras auriu, mi-a spus că nu crede să-mi poată îndeplini dorința. Nu-i ieșise în cale niciodată în Corfu un asemenea pește. Totuși, m-a asigurat că va face tot ce este cu putință. După o așteptare atât de lungă încât credeam că a și uitat, într-o zi, înainte de petrecere, îmi făcu semn să mă retrag cu el într-un colț liniștit și aruncă o privire în jur să vadă dacă nu ne aude cineva.

— Domnu Zerrys, cred că ți-am găsit pestii ăia aurii, mormăi el răgușit. Nu spune nimic la nimeni. Diseară vii cu mine în oras, când o duc pe mama la coafor, si aduți țeva în care să-i pui.

Emoționat de această veste, căci aerul conspirativ al lui Spiro adăuga o savoare plăcută de pericol și intrigă achiziției carașilor aurii, am petrecut după-amiaza pregătind un bidon în care să-i aduc acasă. Seara Spiro sosi cu întârziere. Împreună cu mama am așteptat o bucată bună

de vreme până să vedem maşina urcând dealul, claxonând şi bubuind, ca să se oprească cu un schelălăit în faţa vilei.

— Îmi pare rău, doamnă Durrells, că am întârziat, se scuză el, ajutând-o pe mama să se urce în maşină.

— Nu-i nimic, Spiro. Ne era doar teamă că ai avut un accident.

— Acţident! spuse Spiro dispreţuitor. Eu n-am niţiodată acţident. Nu, a fost iar pilorul.

— Pilorul? întrebă mama nedumerită.

— Da, totdeauna mă necăzeşte la timpul ăsta, se plânse Spiro.

— N-ar trebui să vezi un doctor, dacă te supără?

— Doctor?! repetă mirat Spiro. Pentru ţe?

— Păi, pilorul poate deveni periculos, îl informă mama.

— Periculos?

— Da, dacă îl neglijezi.

Spiro se încruntă, gânditor, un minut.

— Voiam să dzic pilorul de la avion, spuse el în cele din urmă.

— Pilor de la avion?

— Da, dziţe că-i franţudz.

— Vrei să spui pilot de avion?

— Asta dziţeam si eu, pilor, se indignă Spiro.

Se înserase când, lăsând-o pe mama la coafor, Spiro mă conduse de cealaltă parte a oraşului şi parcă maşina în faţa unei porţi enorme de fier forjat. Ieşi din maşină, privi în jur de mai multe ori, apoi se rostogoli până la poartă şi fluieră. Ca urmare a acestui semnal, un individ bătrân şi cu favoriţi apăru din tufişuri şi amândoi se sfătuiră în şoaptă.

— Dă-mi tinicheaua, domnu Zerrys, si să stai aiţi, mormăi el, vin acusica.

Tipul cu favoriţi deschise poarta. Spiro intră şi împreună se afundară, pe vârful degetelor, în tufişuri. După jumătate de oră Spiro reapăru, strângând bidonul la pieptul lui masiv, cu pantofii clefăind şi scurgându-i-se apă din cracii pantalonilor.

— Iată-i, domnu Zerrys, spuse el, întinzându-mi bidonul.

În interior înotau cinci caraşi aurii, graşi şi lucitori. Nespus de încântat, i-am mulţumit lui Spiro din toată inima.

— E în regulă, spuse el pornind motorul. Numai să nu sufli niţi un cuvânt la nimeni.

L-am întrebat de unde îi luase? Cui aparţinea grădina?

— Lasă asta, se încruntă el, si ţine-i ascunşi si nu povesti la nimeni despre ei.

Abia după câteva săptămâni, trecând întâmplător împreună cu Theodore pe lângă aceleaşi porţi de fier forjat, l-am întrebat ce-i acolo. Mi-a explicat că este palatul în care locuieşte regele Greciei (sau oricare oaspete regal), când descinde pe insulă. Admiraţia mea pentru Spiro deveni fără margini. Să jefuieşti un palat şi să furi caraşi aurii din eleşteul regal, mi se părea o ispravă nemaipomenită. Spori de asemenea, în ochii mei, prestigiul peştişorilor şi adăugă o strălucire specială formei lor dolofane, când îi vedeam plutind degajaţi printre broaştele ţestoase de apă.

Încă de dimineaţa din ziua petrecerii începură să se întâmple tot felul de lucruri. Mai întâi mama descoperi că Dodo îşi găsise să intre în călduri tocmai în ziua aceea. Una dintre cele două ţărăncuţe fu delegată să stea în faţa uşii din spate, cu o mătură, pentru a respinge candidaţii, astfel încât mama să poată găti fără întreruperi. Dar, în ciuda acestei precauţii, erau momente de panică când câte un Romeo mai îndrăzneţ reuşea să se strecoare în bucătărie, prin uşa principală.

După micul dejun m-am dus în grabă să-mi văd peștișorii și am descoperit cu groază că doi dintre ei fuseseră uciși și în parte mâncați. Încântarea de a-i fi primit mă făcuse să trec cu vederea faptul că atât broaștele țestoase cât și șerpii de apă erau amatori, din când în când, și de un peștișor gras. Deci am fost obligat să mut reptilele în bidoane de petrol până voi fi soluționat problema. Se făcuse aproape ora prânzului când am terminat de hrănit Conțofenele și pe Alec și eu tot nu găsisem soluția de a ține peștii și reptilele împreună. Primii musafiri amenințau să sosească din clipă în clipă. Necăjit, m-am îndreptat spre bazinul meu aranjat cu atâta grijă, ca să descopăr, spre oroarea mea că cineva mutase bidonul cu șerpi în bătaia soarelui. Stăteau la suprafața apei atât de moi și înfierbântați încât pentru o clipă am crezut că sunt morți. Era limpede că puteau fi salvați numai printr-un ajutor aplicat rapid. În consecință, am luat bidonul și m-am repezit cu el în casă. Mama era în bucătărie, hărțuită și absentă, încercând să-și împartă atenția între gătit și curtezanii lui Dodo. I-am explicat primejdia în care se aflau șerpii și teama mea că nu puteau fi salvați decât printr-o baie lungă și rece. Îmi dădea voie să-i pun în baie pentru vreo oră?

— Bine, dragă, cred că se poate. Dar ai grijă să fi terminat toată lumea cu baia și nu uita să dezinfectezi cada la sfârșit, spuse mama.

Am umplut cada cu apă bună, rece și am pus cu grijă șerpii înăuntru; după câteva minute au dat semne clare de renaștere. Foarte satisfăcut, i-am lăsat să se răcorească bine, în timp ce eu m-am dus să mă schimb. Coborând, am făcut un salt pe verandă să văd cum arată masa de prânz, întinsă sub umbra viței-de-vie. În mijloc, unde fuseseră aranjate cu multă artă niște flori, stăteau cocoțate Conțofenele clătinându-se lin într-o parte și în alta. Negru de

mânie, am privit masa. Tacâmurile erau aruncate la voia întâmplării, pe farfurii era întins un strat de unt şi urme unsuroase de picioare rătăceau în sus şi în jos pe faţa de masă. Piperul şi sarea fuseseră folosite cu mult efect ca să decoreze resturile mânjite ale unui castron cu sos picant. Cana de apă fusese răsturnată peste toată masă ca să marcheze ultima şi inegalabila pecete personală a Conţofenelor.

Cât despre vinovate, mi s-a părut mie că se petrece ceva ciudat. În loc să zboare cu toată viteza, au rămas aşezate printre florile rupte, legănându-se ritmic, cu ochii strălucitori, cârâind mulţumite una la alta. După ce mă priviseră cu atenţie concentrată câteva clipe, una dintre ele, foarte nesigură pe picioare, traversă masa cu o floare în cioc. Ajunsă la margine, îşi pierdu echilibrul şi căzu grea la pământ. Cealaltă, amuzată, scoase un cârâit răguşit, îşi puse capul sub aripă şi adormi. Nu-mi puteam explica această comportare neobişnuită. Apoi am observat pe jos o sticlă spartă de bere. Era limpede că Conţofenele făcuseră un chef numai ele singure şi erau bete criţă. Le-am prins destul de uşor, deşi cea de sub masă încerca să se ascundă după un şervet mânjit cu unt, pretinzând că nu e acolo. Tocmai le ţineam în braţe şi mă întrebam dacă nu m-aş putea furişa cu ele la cuşcă, prefăcându-mă că nu sunt la curent cu toată tărăşenia, când apăru mama care aducea un castronaş cu sos. Prins asupra faptului, nu mai aveam nicio şansă să fiu crezut dacă aş fi atribuit harababura unei pale puternice de vânt, sau unor şobolani sau orice scuză mi-ar fi trecut prin cap. Conţofenele şi cu mine trebuia să ne mâncăm papara.

— Zău, dragă, trebuie să fii mai atent când închizi portiţa coliviei. Doar ştii de ce sunt în stare, se tângui mama.

Nu face nimic, a fost un accident și presupun că nu sunt responsabile, odată ce sunt bete.

Ducând Conțofenele amețite și neputincioase înapoi la cușcă, am descoperit că de ce mi-a fost teamă n-am scăpat. Alec profitase de ocazie ca s-o șteargă și el. Am băgat Conțofenele în despărțitura lor și le-am tras o săpuneală zdravănă. Trecuseră acum în faza războinică și-mi atacau înverșunate pantoful. Ciorovăindu-se apoi ca să stabilească cui îi revenea onoarea să-mi mănânce șiretul, s-au repezit una la alta. Le-am lăsat fâlfâind sălbatic în cercuri dezordonate, dându-și cu ciocul lovituri neputincioase și m-am dus în căutarea lui Alec. Am străbătut grădina și casa, dar nu era nicăieri. Mi-am zis că poate a zburat să se scalde puțin în mare și am respirat ușurat gândindu-mă că-i dus din calea noastră.

Între timp, primii oaspeți ieșiră pe verandă să bea ceva. M-am dus și eu la ei și foarte curând m-am adâncit într-o conversație cu Theodore. Pe când vorbeam, am fost surprins să-l văd pe Leslie ieșind dintre măslini, cu pușca sub braț, cu o plasă cu becațe și cu un iepure mare. Uitasem că plecase la vânătoare, în speranța să împuște vreun sitar venit de timpuriu.

— Aha! exclamă Theodore vesel, în timp ce Leslie sărea peste grilajul verandei să ne arate tolba cu vânat. E părul tău iepuresc sau... o perucă?*

— Theodore! Ai șterpelit poanta din Lamb, spuse acuzator Larry.

---

* Un calambur celebru din opera sciitorului englez Charles Lamb (1775-1834), bazat pe un joc de cuvinte intraductibil în limba română: „Is that thy own hare, or a wig?". Efectul de comic absurd provine din faptul că în limba engleză hare (iepure de câmp) sună destul de asemănător cu hair (păr) (n. red.).

— Ei da... Mă tem că așa-i. Dar prilejul părea atât de potrivit, se scuză pocăit Theodore.

Leslie dispăru în casă, ca să se schimbe, iar Theodore și cu mine reluarăm conversația. Apăru și mama și se așeză pe zid, cu Dodo la picioare. Grația ei de amfitrioană era puțin știrbită de faptul că-și tot întrerupea conversația ca să se strâmbe fioros și să fluture un ciomag spre grupul de câini cu limbile scoase care se adunaseră în grădina din față. Din când în când, se încingea câte o luptă cu mârâieli între aspiranții irascibili ai lui Dodo și de fiecare dată membrii familiei se întorceau să țipe „liniște" în tonuri amenințătoare. Acest strigăt avea drept efect că cei mai nevricoși dintre musafiri își vărsau băutura. După fiecare incident de acest fel, mama se întorcea surâzătoare și se străduia să readucă conversația la normal. Tocmai reușise să facă acest lucru pentru a treia oară, când convorbirile înghețară iarăși brusc, din cauza unui urlet care se auzi din interiorul casei. Era un strigăt în genul celui pe care l-ar fi scos un minotaur dacă ar fi suferit de măsele.

— Ce-o fi cu Leslie? întrebă mama.

Nu fu lăsată mult timp în incertitudine căci Leslie se năpusti gol pe verandă, acoperit doar cu un prosop minuscul.

— Gerry! urlă el stacojiu la față de furie. Unde-i băiatul ăla?

— Liniștește-te, dragă, îl potoli mama. Despre ce e vorba?

— Șerpi, șuieră Leslie, făcând cu brațele un gest impetuos ca să indice o lungime extremă și apoi prinzând în grabă prosopelul care aluneca. Șerpi, despre asta e vorba.

Efectul scenei asupra musafirilor era demn de studiat. Cei care ne cunoșteau urmăreau totul cu viu interes. Cei neinițiați se întrebau dacă lui Leslie nu-i lipsește cumva o doagă și nu știau dacă-i mai bine să ignore incidentul

și să discute în continuare, sau să sară asupra lui înainte ca vreunul să fie atacat.

— Despre ce vorbești, dragă?

— Ticălosul ăla de băiat a umplut afurisita de baie cu scârbe de șerpi, o lămuri Leslie, prezentând limpede situația.

— Vezi cum vorbești, dragă, spuse mama automat, adăugând absentă, aș dori să pui ceva pe tine. Ai să răcești dacă stai așa.

— Niște scârbe cât furtunul de stropit. E o minune că nu am fost mușcat.

— Nu face nimic, dragă, e de fapt vina mea. Eu i-am spus să-i pună acolo, se scuză mama și apoi adăugă, simțind că musafirii aveau nevoie de o lămurire. Sufereau de insolație, bieții de ei.

— Zău, mamă, exclamă Larry. Părerea mea este că se merge prea departe cu chestiile astea.

— Ei, lasă acum, nu începe și tu, dragă, spuse mama ferm. Leslie este cel care a făcut baie cu șerpii.

— Nu înțeleg de ce trebuie întotdeauna să se amestece și Larry! interveni Margo cu obidă.

— Eu mă amestec? Da' de unde! Dar când mama conspiră cu Gerry ca să umple baia cu șerpi, nu crezi că-i datoria mea să intervin?

— Mai taci din gură, se răsti Leslie. Tot ce vreau să știu este când are de gând să ia scârbele alea de acolo.

— Cred că faci prea mare caz pentru nimica toată, își exprimă părerea Margo.

— Dacă vom fi obligați să ne spălăm într-un cuib de șerpi cu ochelari, voi fi silit să mă mut, ne preveni Larry.

— Pot să fac și eu o baie sau nu? întrebă Leslie.

— Nu-i poți scoate tu singur?

— Numai Sfântul Francisc din Assisi s-ar simți la el acasă aici la noi.

— Pentru numele lui Dumnezeu, taci din gură.

— Am și eu dreptul să-mi exprim părerile, nu?

— Vreau o baie, asta-i tot. Chiar nu cred că cer prea mult.

— Lăsați acum cearta, dragă, interveni mama. Gerry, poate e mai bine să te duci să scoți șerpii din cadă. Pune-i deocamdată în chiuvetă sau vezi tu unde.

— Nu, să fie scoși imediat afară!

— Foarte bine, dragă, nu țipa.

În cele din urmă am împrumutat o cratiță de la bucătărie și mi-am pus șerpii în ea.

Spre încântarea mea își reveniseră complet și sâsâiau energic când i-am scos din baie. Întorcându-mă pe verandă am ajuns la timp să-l aud pe Larry perorând pe îndelete în fața întregii adunări.

— Vă asigur că această casă este o capcană a morții. Fiecare colț imaginabil, fiecare cotlon este înțesat cu animale periculoase, gata să sară la tine. Cum de am scăpat nemutilat pe viață este mai mult decât pot eu pricepe. Cea mai simplă, cea mai inofensivă acțiune, ca de pildă să-ți aprinzi o țigară este încărcată de primejdii. Nici măcar inviolabilitatea dormitorului meu nu este respectată. Mai întâi am fost atacat de un scorpion, un animal hidos care împrăștie venin și pui peste tot. Apoi camera mea a fost făcută praf de coțofene. Acum avem șerpi în baie și un stol uriaș de albatroși fâlfâie în jurul casei, scoțând un sunet ca de instalație sanitară defectă.

— Larry, dragă, chiar exagerezi, spuse mama, zâmbind vag spre invitați.

— Dragă mamă, dacă mi se poate imputa ceva, este că atenuez faptele. Ce zici despre noaptea în care Quasimodo a hotărât să doarmă în camera mea?

— N-a fost chiar atât de îngrozitor, dragă.

— Ei bine, spuse Larry cu demnitate, poate ție îți face plăcere să fii trezită la trei și jumătate dimineața de un porumbel care pare dornic să-și împingă rectul în ochii tăi și...

— Să lăsăm astea. Am vorbit destul despre animale, îl întrerupse grăbită mama. Cred că prânzul este gata. Deci hai să ne așezăm cu toți la masă.

— În concluzie, spuse Larry, în timp ce cobora de pe verandă spre masă, băiatul ăsta este un pericol public – are sticleți la cap.

Fiecărui invitat i se arătă locul. Se auzi un hârșâit sonor, când scaunele fură trase și apoi toți musafiri se așezară zâmbind. În clipa următoare, doi dintre musafiri scoaseră câte un chiot de durere și săriră de pe scaunele lor ca niște rachete.

— Vai de mine! Ce s-a mai întâmplat? întrebă mama agitată.

— Trebuie să fie din nou scorpionii, spuse Larry, părăsindu-și în grabă scaunul.

— M-a mușcat ceva. M-a mușcat de picior.

— Ați văzut! exclamă Larry, privind în jur triumfător. Exact cum vă spuneam. O să găsiți probabil o pereche de urși ascunși sub masă.

Singurul care nu înghețase de spaimă la gândul unui pericol misterios care mișuna în jurul picioarelor lui fu Theodore. Se aplecă grav, ridică fața de masă și-și băgă capul dedesubt.

— Aha, spuse el cu interes și voce voalată.

— Ce-i acolo? întrebă mama.

Theodore apăru de sub fața de masă.

— Pare să fie un fel de... ăăă... un fel de pasăre... mare. Alb cu negru.

— E albatrosul, spuse Larry însufleţit.

— Nu, nu îl corectă Theodore. Un gen de pescăruş, aş spune eu.

— Nu vă mişcaţi! Staţi pe loc, dacă nu vreţi să vă reteze picioarele de la genunchi, îi sfătui Larry pe musafiri.

Dacă se voia un îndemn calculat să potolească panica, cuvintele lui lăsau mult de dorit. Toată lumea se ridică în picioare şi evacuă masa. De dedesubt, Alec scoase un ţipăt lung şi ameninţător. Greu de spus dacă din cauza decepţiei de a-şi fi pierdut victimele, sau ca protest împotriva zgomotului.

— Prinde pasărea asta imediat, Gerry, porunci de la o distanţă sigură Larry.

— Da, dragă, încuviinţă mama. Pune-l mai bine la loc, în cuşca lui. Nu poate rămâne acolo dedesubt.

Am ridicat uşor marginea feţei de masă ca să-l văd pe Alec instalat regeşte dedesubt, privindu-mă cu ochii galbeni de furie. Am întins o mână spre el, la care, ridicând din aripi, clămpăni ameninţător din cioc. Era clar că nu era dispus să-ţi îngăduie să-l iei în glumă. Am luat un şervеţel şi am început să manevrez ca să ajung la ciocul lui.

— Ai nevoie de ajutor, dragul meu? întrebă Kralefsky, simţind, se vede, că reputaţia lui de ornitolog îl obligă să-şi ofere asistenţa.

Spre vădita lui uşurare, am refuzat. I-am explicat că Alec e indispus şi îmi va lua ceva timp până să-l prind.

— Pentru numele lui Dumnezeu, grăbeşte-te, se răceşte supa, se răsti Larry nervos. Nu-l poţi ademeni cu ceva? Ce mănâncă bestia?

— „Orice pescăruş drăguţ iubeşte un matelot", recită Theodore, cu imensă satisfacţie.

— Theodore, te implor, protestă Larry chinuit, nu în momentele de criză.

— Pe Jupiter, are un aer într-adevăr fioros, constată Kralefsky, pe când eu mă luptam cu Alec.

— Îi este probabil foame, remarcă voios Theodore. Văzându-ne pe noi stând la masă i s-a făcut și pescărușului de pește.

— Theodore!

Am reușit în cele din urmă să pun mâna pe ciocul lui Alec și l-am scos țipând și zbătându-se de sub masă. Înfierbântat și ciufulit, i-am legat aripile ca să-l duc în cușcă. L-am lăsat acolo insultându-mă și amenințându-mă cât îl ținea gura și m-am reîntors ca să-mi continui prânzul întrerupt.

— Îmi amintesc de un bun prieten de al meu care a fost odată molestat de un pescăruș mare, își aminti Kralefsky, sorbindu-și supa.

— Serios? întrebă Larry. Nu știam că sunt niște păsări atât de depravate.

— Se plimba pe o faleză cu o doamnă, continua Kralefsky, fără să-l asculte pe Larry. Deodată pasărea a coborât brusc din cer și i-a atacat. Prietenul meu îmi spunea că a întâmpinat mari dificultăți până să-l alunge cu umbrela. O experiență de nedorit, pe Jupiter!

— Extraordinar, exclamă Larry.

— Ar fi trebuit să îndrepte umbrela spre el, spuse Theodore grav și să strige: „Stai pe loc, sau trag!"

— De ce? întrebă Kralefsky foarte mirat.

— Pescărușul l-ar fi crezut și ar fi luat-o la fugă foarte speriat, explică Theodore cu răbdare.

— Nu înțeleg prea bine... începu Kralefsky încruntându-se.

— Căci pescărușul e o pasăre ușor de păcălit, spuse triumfător Theodore.

— Theodore, mă obligi să-ți spun că ești ca un număr străvechi din *Punch,* gemu Larry.

Paharele zornăiau, cuțitele și furculițele zăngăneau și sticlele de vin gâlgâiau pe măsură ce se desfășura prânzul. Bunătăți după bunătăți își făceau apariția pe masă și atunci când musafirii își arătau în unanimitate aprecierea, mama surâdea modest. Conversația gravita bineînțeles în jurul animalelor.

— Mi-aduc aminte cum, pe când eram copil, am fost trimis în vizită la una dintre numeroasele noastre mătuși bătrâne și excentrice. Fetișul ei erau albinele. Grădina îi era plină până la refuz de sute de stupi care bâzâiau ca stâlpii de telegraf. Într-o după-amiază și-a pus mănuși, s-a acoperit cu un văl enorm, ne-a încuiat pe noi în casă să fim în siguranță și s-a dus să scoată puțină miere dintr-un stup. Se pare că nu le-a afumat bine, sau ce se obișnuiește să se facă și, când a ridicat capacul, un roi de albine s-a înălțat și s-a așezat fix pe ea. Noi priveam toată scena de la fereastră. Cum nu ne pricepeam la albine, credeam că totul se desfășoară normal, până când am văzut că o rupe la fugă, dând ocol grădinii, încercând disperată să scape de albine și agățându-și vălul de un tufiș de trandafiri. În cele din urmă a ajuns lângă casă și s-a năpustit spre ușă. Nu-i puteam deschide căci luase cheia cu ea. Am tot încercat să o facem să înțeleagă acest lucru, dar țipetele ei de durere și bâzâitul albinelor ne acopereau vocile. Leslie a fost cel care a avut ideea strălucită să arunce asupra ei o găleată cu apă, de la fereastra dormitorului. În entuziasmul său, a aruncat, din nefericire, și găleata. Să fii udat până la piele cu apă rece și apoi lovit în cap cu o găleată mare de tablă galvanizată este destul de supărător, dar să trebuiască să te mai și lupți între timp cu o mare de albine făcea situația extrem de neplăcută. Când, în cele din urmă, a intrat în casă, se umflase atât de tare, încât era de nerecunoscut.

Larry făcu o pauză și suspină cu tristețe.

— Groaznic, pe Jupiter, exclamă Kralefsky cu ochii mari. Ar fi putut fi ucisă.

— Da, ar fi putut fi, încuviință Larry, și, în orice caz, mie mi-a stricat toată vacanța.

— Și-a revenit? se interesă Kralefsky.

Era clar că plănuia o aventură cu Albina Furioasă pe care ar fi putut-o avea el cu Doamna lui.

— O, da, după câteva săptămâni de spital, răspunse Larry degajat. Nu s-a lecuit totuși de albine. Scurt timp după aceea un roi întreg și-a făcut cuib în horn și, încercând să le gonească cu fum, a dat foc casei. Până să vină pompierii, n-a mai rămas decât un schelet carbonizat, înconjurat de albine.

— Groaznic! Groaznic! se tângui Kralefsky.

Theodore, ungându-și agale o bucățică de pâine cu unt, scoase un mormăit slab de amuzament. Băgă pâinea în gură, mestecă tăcut un minut și apoi își șterse cu grijă barba de șervețel.

— Că tot veni vorba despre focuri, începu el, cu o licărire poznașă în ochi, v-am povestit ce s-a întâmplat când brigada de pompieri din Corfu s-a modernizat? Comandantul pompierilor, vizitând, se pare, Atena, a fost extrem de impresionat de... ăăă... de utilajul nou împotriva incendiilor pe care l-a văzut acolo. S-a gândit că a venit momentul să scape și Corfu de vechea pompă trasă de cai și să obțină una nouă... de preferat roșie și lucitoare. Mai erau și alte îmbunătățiri pe care dorea să le introducă. S-a reîntors arzând de... ăăă... de entuziasm. Primul lucru pe care l-a făcut a fost o gaură rotundă în tavanul stației de pompieri ca să se poată oamenii antrena dându-și drumul în jos pe un stâlp, cum văzuse el că se practică. Se pare însă că, în graba lui de a moderniza, a uitat să pună stâlpul și,

în consecință, la primul exercițiu doi pompieri și-au rupt picioarele.

— Nu, Theodore, refuz să cred! Nu poate fi adevărat.

— Ba da, te rog, crede-mă, e perfect adevărat. Au adus oamenii la mine în laborator să le fac radiografii. Comandantul se pare că nu le vorbise oamenilor despre stâlp și ei au crezut că trebuie să sară jos prin gaură. Asta n-a fost decât începutul. La un preț considerabil s-a achiziționat o pompă de incendii mare. Comandantul a insistat să fie cea mai mare și mai bună. Din păcate, era atât de mare, încât nu putea să se deplaseze prin oraș decât în sens unic. Știți doar cât de strâmte sunt majoritatea străzilor. Gonea adesea, sunând înnebunită din sirenă, în direcția opusă incendiului. Odată ieșită din oraș, unde drumurile sunt ceva mai largi, putea să întoarcă și să o pornească spre foc. Lucrul cel mai curios după părerea mea a fost avertizorul de incendii pe care l-a procurat comandantul: unul dintre acelea, dacă știți, la care trebuie să spargi geamul, iar înăuntru dai de un mic telefon. Au fost discuții serioase unde să-l plaseze. Comandantul mi-a explicat cât de greu au luat hotărârea, deoarece nu aveau nicio idee unde urmau să izbucnească incendiile. Și astfel, ca să evite orice confuzie, au plasat avertizorul de incendii pe ușa stației de pompieri.

Theodore făcu o pauză, își frecă barba cu degetul mare și luă puțin vin.

— Abia sfârșiseră cu organizarea lucrurilor când a avut loc primul foc. Din fericire, eram prin preajmă și am putut urmări tot evenimentul. Era vorba despre un garaj, și flăcările se întețiseră bine până să ajungă proprietarul la stația de pompieri și să spargă sticla avertizorului de incendii. A urmat un schimb furios de cuvinte, căci comandantul era supărat văzând că s-a spart sticla atât

de curând. I-a atras atenția că ar fi putut foarte bine bate la ușă. Semnalizatorul de incendii era nou nouț și avea să dureze săptămâni întregi până să înlocuiască sticla. În cele din urmă, pompa de incendiu a fost scoasă în stradă și pompierii adunați. Comandantul a ținut o mică cuvântare, îndemnând pe oameni să-și facă... datoria. Apoi se urcă fiecare la locul său. S-a mai iscat o neînțelegere până să decidă cui îi revine onoarea să sune din clopot, dar până la urmă însuși comandantul și-a asumat această sarcină. Trebuie să recunosc că mașina, când în sfârșit și-a făcut apariția, era într-adevăr impresionantă. Toți au sărit jos, au început să se agite și păreau extrem de eficienți. Au desfășurat un furtun foarte lung și apoi s-au izbit de un nou obstacol. Nimeni nu reușea să găsească cheia cu care să deschidă ușa din spate a mașinii, ca să poată atașa furtunul. Comandantul spunea că i-a încredințat-o lui Yani, dar se pare că Yani era liber în seara aceea. După multă ceartă a fost delegat cineva să alerge acasă la Yani care, din fericire, nu locuia prea departe. În așteptare, pompierii admirau vâlvătăile care între timp deveniseră considerabile. Cel trimis s-a reîntors, anunțând că Yani nu era acasă, dar soția lui știa că e plecat spre incendiu. S-a căutat prin mulțime și, spre indignarea comandantului, l-au găsit pe Yani printre spectatori, cu cheia în buzunar. Comandantul, foarte supărat, a atras atenția că tocmai genul acesta de lucruri lasă o impresie proastă. Au deschis spatele mașinii, au atașat furtunul și au dat drumul la apă. Între timp, cum era de așteptat, din garaj abia dacă mai rămăsese ceva care... putea fi stins.

După prânz, musafirii erau prea îmbuibați ca să mai facă altceva în afară de o siestă pe verandă și încercările lui Kralefsky de a organiza o partidă de crichet fură întâmpinate cu o totală lipsă de entuziasm. Câțiva dintre

noi care aveam mai multă energie l-am rugat pe Spiro să ne ducă cu mașina să înotăm și ne-am lăfăit în mare până s-a făcut timpul să ne întoarcem la ceai, alt triumf gastronomic al mamei. Grămezi gata să se prăbușească de plăcinte calde, biscuiți fragezi și subțiri ca foița, pișcoturi ușoare ca zăpada, gem fluid, prăjituri închise la culoare, consistente și umede, garnisite cu fructe, altele stropite cu coniac, sfărâmicioase cum e coralul și acoperite cu miere. Conversația se oprise aproape cu desăvârșire. Nu se mai auzea decât clinchetul ceștilor și suspinul adânc al câte unui oaspete sătul peste măsură, care tot mai accepta o felie de tort. Am rămas în continuare pe verandă, în grupuri mici care discutau într-un fel dezlânat și visător în timp ce fluxul verde al amurgului se așternea peste crângurile de măslini și adâncea umbra sub vița-de-vie, făcând să nu se mai deslușească chipurile.

Spiro, care fusese plecat de unul singur într-o expediție misterioasă, se întorcea cu mașina printre pomi, claxonând de mama focului, ca să anunțe toată suflarea că a sosit.

— De ce trebuie oare Spiro să tulbure liniștea serii cu zgomotul ăsta infernal? întrebă Larry cu voce îndurerată.

— Ai dreptate, ai dreptate, murmură somnoros Kralefsky, la ora asta ar trebui să auzi privighetori, nu claxoane de mașină.

— Îmi amintesc cât de mirat am fost, se auzi din umbră vocea amuzată a lui Theodore, prima dată când am mers cu Spiro cu mașina. Nu mai știu exact despre ce vorbeam, dar deodată mi-a declarat: „Ei, da, domnu' doctor, când trec eu printr-un sat, abia dacă mai rămâne țineva". Am avut o... ăăă... viziune curioasă a satului golit de oameni și cu grămezi uriașe de cadavre pe marginea șoselei. Spiro a continuat: „Uite, asa, când trec printr-un sat, sun în drați, să-i sperii pe toți de moarte".

Mașina făcu un ocol ca să ajungă în fața casei și farurile luminară pentru scurt timp veranda, scoțând în evidență bolta dantelată de frunze verzi de viță, grupurile de invitați vorbind și râzând, cele două țărăncuțe, cu basmale roșii, lipăind în sus și în jos, cu tălpile goale pe dalele de piatră, ca să pună masa. Mașina se opri, motorul se stinse și Spiro urcă legănându-se cărarea, purtând la piept un pachet enorm și aparent greu, învelit în hârtie cafenie.

— Sfinte dumnezeule, priviți! exclamă Larry dramatic, arătând cu un deget tremurător. Editorul mi-a înapoiat din nou manuscrisul.

Spiro se opri și explică cu voce tare, încruntându-se.

— Da' de unde, domnu' Larrys. Estem ței trei curcani fripți de nevastă-mea pentru mama.

— A, deci mai sunt speranțe, spuse Larry scoțând un oftat exagerat de ușurare. Eram gata să leșin. Hai să intrăm înăuntru să bem ceva.

În interior camerele străluceau în lumina lămpilor și picturile murale colorate făcute de Margo se mișcau lin pe pereți, atinse drăgăstos de briza serii. Răsuna clinchetul paharelor, dopurile săreau cu un zgomot ca de piatră care cade într-o fântână, sifoanele oftau ca niște trenuri obosite. Musafirii se înviorară; ochii le străluceau și conversația era în plin crescendo.

Plictisită de petrecere și nereușind să atragă atenția mamei, Dodo hotărî să iasă puțin singură în grădină. Păși legănându-se în lumina lunii și-și alese un loc potrivit sub magnolie pentru a se împărtăși cu natura. Dintr-o dată, spre consternarea ei, se trezi cu o haită de câini zbârliți, bătăioși și neciopliți care aveau evident cele mai sumbre intenții în legătură cu ea. Cu un țipăt de groază, le întoarse coada și fugi spre casă cât o țineau piciorușele scurte și grase. Dar curtezanii ei înflăcărați nu aveau de gând să renunțe fără bătaie. Petrecuseră o după-amiază fierbinte și enervantă încercând să facă cunoștință cu

Dodo și nici nu le trecea prin cap să rateze această ocazie venită parcă de sus, fără să încerce să intre în raporturi mai intime cu ea. Dodo galopă în salonașul ticsit de lume, strigând după ajutor, iar pe urmele ei se revărsa valul de câini, gâfâind și mârâind. Roger, Puke și Widdle care se furișaseră în bucătărie pentru o gustărică se reîntoarseră în plină viteză și se cutremurară văzând ce se petrece. Dacă urma ca cineva să o seducă pe Dodo, trebuia să fie, după părerea lor, unul dintre ei, nu un slăbănog de paria din sat. Se năpustiră cu avânt asupra admiratorilor lui Dodo și, cât ai clipi, camera deveni o învălmășeală haotică de câini care se băteau și mârâiau și oaspeți cuprinși de isterie care săreau ca să nu fie mușcați.

— Sunt lupi... E semn că o să avem o iarnă grea, țipă Larry sărind sprinten pe un scaun.

— Fiți calmi! Fiți calmi! urlă Leslie, înșfăcând o pernă și aruncând-o asupra celui mai apropiat grup de câini încăierați.

Perna căzu, fu imediat sfâșiată de cinci boturi furioase și un imens nor de pene se ridică în aer și începu să plutească deasupra scenei.

— Unde-i Dodo? tremură vocea mamei. Găsiți-o pe Dodo. Au s-o nenorocească.

— Opriți-i! Opriți-i! Se omoară! țipa Margo care, apucând un sifon, începu să stropească atât oaspeți, cât și câini, cu o totală imparțialitate.

— Cred că piperul e bun pentru câinii care se bat, spuse Theodore, în timp ce penele îi cădeau pe barbă ca fulgii de zăpadă, deși bineînțeles, n-am încercat personal niciodată.

— Pe Jupiter! strigă Kralefsky. Fiți atenți! Salvați doamnele!

Urmă el însuși îndemnul ajutând femeia cea mai apropiată să se urce pe o sofa și cățărându-se și el alături.

— Și apa e considerată bună, continua Theodore gânditor și, ca și cum ar fi vrut să probeze, turnă paharul cu vin, cu mare dexteritate, peste un câine care trecea.

La sfatul lui Theodore, Spiro dădu fuga în bucătărie și se întoarse ținând în mâinile ca niște șunci un bidon de petrol, plin cu apă.

— Atenție, răcni el, îi învăț eu minte.

Musafirii s-au risipit în toate direcțiile, dar nu destul de repede. Masa lucitoare de apă se arcui în aer, lovi dușumeaua, ca să sară din nou și iar să cadă și să se spargă ca valul unui flux, prin toată camera. Asupra oaspeților care se găseau prin apropiere, rezultatul a fost cât se poate de dezastruos, dar efectul asupra câinilor a fost uimitor și instantaneu. Înspăimântați de bubuitul și susurul apei, abandonară lupta și se refugiară afară, în noapte, lăsând în urma lor o scenă de masacru care îți tăia respirația. Camera arăta ca un coteț de găini lovit de un ciclon. Prietenii noștri se învârteau uzi și decorați cu pene. Fulgii se așezau pe lămpi și mirosul acru de ars umplea aerul. Mama, cu Dodo strânsă în brațe, examina încăperea.

— Leslie, dragă, du-te și adu niște șervete ca să ne putem usca. Camera e într-un hal fără hal. Nu-i nimic. Să mergem cu toții pe verandă, nu? Îmi pare atât de rău de cele întâmplate, adăugă ea mieros. Vedeți, e din cauza lui Dodo. E momentul în care stârnește mult interes printre câini.

În cele din urmă, invitații au fost uscați, curățați de pene și, cu paharele pline, au fost instalați pe verandă unde luna pecetluia dalele cu umbrele negre ca cerneala ale frunzelor de viță. Larry, cu gura plină de mâncare, zdrăngănea încetișor la ghitară, fredonând nedeslușit. Prin ușa-fereastră puteam vedea cum Leslie și Spiro, încruntându-se de concentrare, desfăceau pricepuți curcanii rumeni. Mama

trecea de la un musafir la altul, întrebând îngrijorată dacă au primit destulă mâncare. Kralefsky își cocoțase pe zidul verandei silueta lui ca de crab și luna se ițea pe deasupra cocoașei în timp ce el îi povestea lui Margo o întâmplare lungă și încâlcită. Theodore ținea doctorului Androchelli o conferință despre stele, indicând constelațiile cu un picior de curcan mâncat pe jumătate.

În noapte, insula era vărgată și peticită cu negru și argintiu de către lună. Jos, în chiparoșii negri, bufnițele se strigau unele pe altele alinător. Cerul părea întunecat și moale ca o blană de cârtiță, stropită ca de o rouă delicată de stele. Ramurile magnoliei se deslușeau imense deasupra casei, încărcate cu flori albe, ca sute de imagini reflectate ale lunii. Parfumul lor dens și dulce plutea languros deasupra verandei, un parfum ca o vrajă care te trăgea afară spre natura misterioasă și luminată de lună.

Întoarcerea

Cu o corectitudine de gentleman pentru care mi-a venit greu să-l iert, domnul Kralefsky o informase pe mama că m-a învățat tot ce era în stare; venise timpul, credea el, să merg undeva, poate în Anglia sau Elveția, pentru a-mi desăvârși educația. Disperat, am luptat împotriva acestei idei. Am afirmat că-mi place să fiu educat numai pe jumătate; totul face asupra ta o impresie mai puternică când ești ignorant. Dar mama era de neînduplecat. Trebuia să ne întoarcem în Anglia și să petrecem acolo vreo lună consolidându-ne situația (adică certându-ne cu banca) și apoi vom hotărî unde urma să-mi continui studiile.

Pentru a potoli murmurul furios de răzvrătire a familiei, ne-a spus că vom considera totul ca o vacanță, o călătorie de plăcere. În curând ne vom reîntoarce în Corfu.

Și astfel am împachetat cuferele, valizele și geamantanele, am comandat cuști pentru păsări și broaște țestoase, iar câinii păreau jenați și puțin vinovați, cu zgărzile lor noi. Ne-am plimbat pentru ultima oară printre măslini, ne-am luat rămas-bun, cu lacrimi în ochi, de la numeroșii noștri prieteni țărani și apoi mașinile, încărcate până la refuz de lucrurile noastre, au pornit încet în jos într-o procesiune ce sugera, după cum a remarcat Larry, înmormântarea unui negustor de succes. Muntele nostru de bagaje fu descărcat în hangarul vămii și mama aștepta alături, zăngănind un enorm mănunchi de chei. Afară, în lumina strălucitoare a soarelui, restul familiei vorbea cu Theodore și Kralefsky care veniseră să ne conducă. Funcționarul vămii își făcu apariția și tresări ușor la vederea grămezii noastre de bagaje, încoronate de cușca din care Conțofenele priveau răuvoitoare. Mama surâdea nervos și-și scutura cheile, cu aerul vinovat al unui traficant de diamante. Vameșul privi bănuitor spre mama și bagaje, își strânse cureaua și se încruntă.

— Asta a tale? întrebă el ca să fie sigur.

— Da, da, ale mele, ciripi mama emoționată, cântând un solo rapid cu cheile. Doriți să deschid ceva?

Vameșul cântări din ochi totul, țuguindu-și gânditor buzele.

— Aveți țeva ane noi? întrebă el.

— Scuzați?

— Aveți țeva ane noi?

Mama aruncă o privire disperată după Spiro.

— Îmi pare rău, nu prea înțeleg.

— Aveți țeva ane noi... țeva ane noi? Mama surâse cu un farmec disperat.

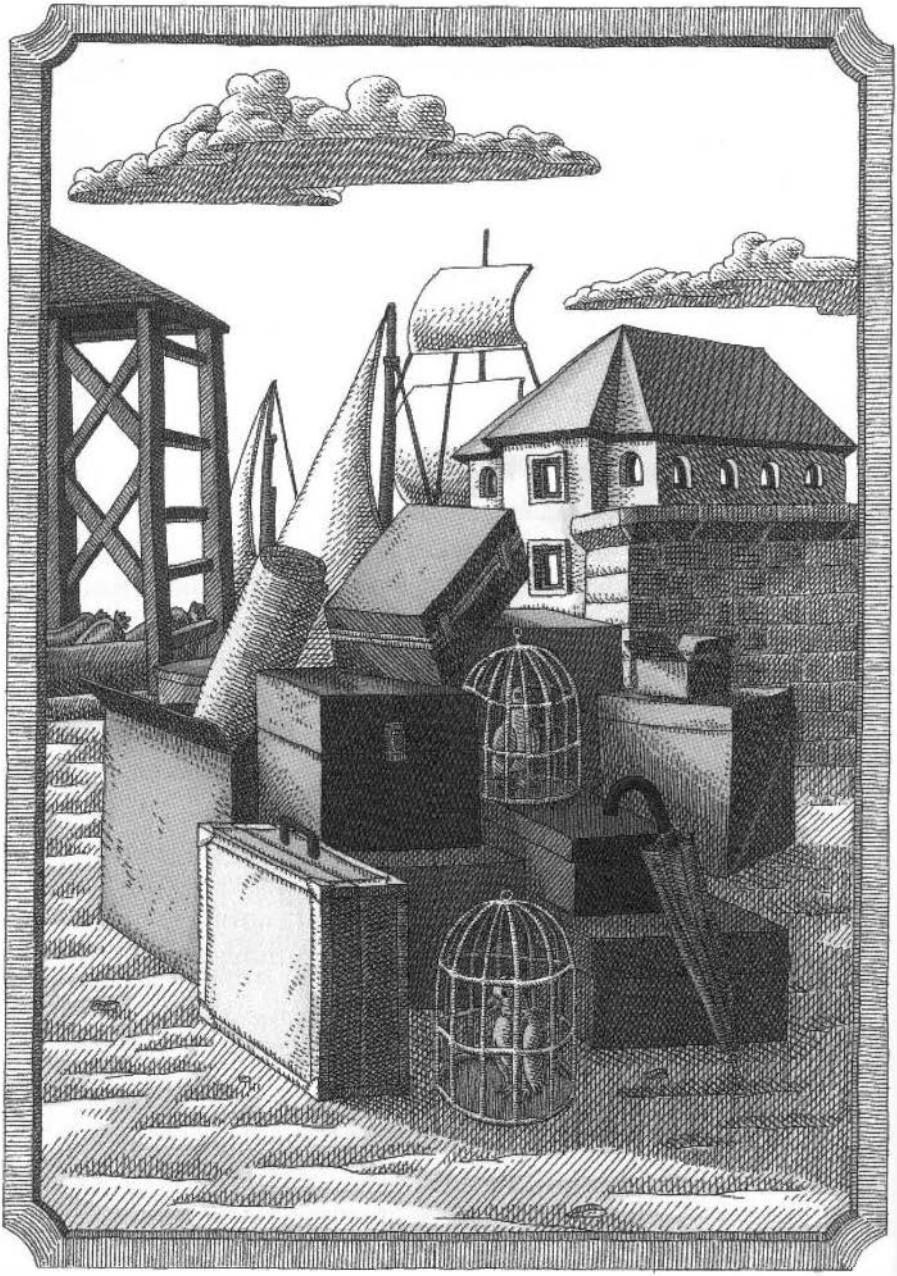

— Îmi pare rău, nu prea...

Vameșul îi aruncă o privire furioasă.

— Madam, spuse el amenințător, aplecându-se peste masă, vorbestem engledzeste?

— O, da, răspunse mama, încântată că l-a înțeles. Vorbesc puțin.

Sosirea oportună a lui Spiro o salvă de furia vameșului. Păși zgomotos înăuntru, transpirând din belșug, o liniști pe mama, îl potoli pe vameș, explică că n-am mai cumpărat haine noi de ani de zile și avu grijă ca bagajul să fie transportat afară pe chei, înainte să aibă cineva răgaz să se dezmeticească. Împrumută apoi o bucată de cretă de la vameș și însemnă el singur toate bagajele ca să nu se ivească complicații.

— Ei, bine, nu vă spun adio, ci doar la revedere, mormăi Theodore, dând mâna corect cu fiecare dintre noi. Sper să vă avem din nou printre noi... ăăă... foarte curând.

— Să ne vedem sănătoși! Să ne vedem sănătoși! spuse Kralefsky cu voce subțire, țopăind de la unul la altul. Vom aștepta cu nerăbdare să vă reîntoarceți. Pe Jupiter, da! Și distrați-vă bine. Profitați cât mai mult de Anglia. Faceți să fie într-adevăr o vacanță. Asta e!

Spiro ne strânse fiecăruia mâna în tăcere și apoi rămase cu ochii la noi, cu fața încruntată ca de obicei, frământându-și pălăria între mâinile uriașe.

— Vă dzic si eu la revedere, ne spuse el, cu o voce răgușită care începu să-i tremure, în timp ce lacrimi mari izvorau din ochi și i se prelingeau pe obrajii păroși. Pe ținstea mea! N-am vrut să plâng, suspină el, stomacul imens săltându-i-se, dar e ca si cum as dzice la revedere alor mei. Simțesc că sunteți ai mei.

Nava trebui să aștepte răbdătoare, ca noi să-l consolăm pe Spiro. Apoi, când motorul începu să duduie și să ne poarte pe apele albastre, cei trei prieteni se detașau

pe fundalul multicolor cu case care tremurau răspândite pe coastă. Theodore, corect și drept, cu bastonul înălțat într-un grav salut, Kralefsky săltând și legănându-se și fluturând frenetic din mână. Spiro, ca un butoi încruntat, ștergându-și când ochii cu batista, când fâlfâind-o spre noi. Pe măsură ce vaporul înainta pe mare și Corfu se afunda sclipind în boarea sidefie a orizontului, o neagră deprimare puse stăpânire pe noi ca să dureze tot drumul, până în Anglia. Trenul hain gonea dinspre Brindisi spre Elveția și noi stăteam tăcuți, fără niciun chef de vorbă. Deasupra noastră, în plasa de bagaje, cintezoii cântau în colivia lor, Conțofenele băteau și ciocăneau din ciocuri, iar Alec scotea din când în când câte un țipăt jalnic. La picioarele noastre câinii dormeau sforăind. La granița elvețiană pașapoartele noastre fură controlate de un funcționar îngrozitor de eficient. Le înapoie mamei, împreună cu o foaie de hârtie, se înclină fără să zâmbească și ne lăsă cu întristarea noastră. Câteva clipe mai târziu, mama privea la formularul completat de funcționar și, pe măsură ce-l citea, se crispa.

— Ia priviți ce-a scris! exclamă ea indignată. Ce om impertinent!

Larry privi formularul și pufni.

— Asta-i pedeapsa pe care-o primești pentru că am plecat din Corfu, comentă el.

Pe formular, în dreptul coloanei în care se cerea descrierea pasagerilor, era scris cu litere de tipar: „Un circ ambulant și personalul său".

— Cum poate scrie așa ceva! spuse mama fierbând de mânie. Cât pot fi unii oameni de ciudați!

Trenul gonea huruind spre Anglia.

Un mesaj din partea Durrell Wildlife Conservation Trust

Sfârșitul acestei cărți nu este și sfârșitul poveștii lui Gerald Durrell. Diferitele experiențe despre care tocmai ați citit au fost un impuls și sursă de inspirație pentru cruciada sa dusă o viață întreagă pentru a proteja bogata diversitate a vieții animalelor de pe această planetă.

Deși a murit în 1995, cuvintele lui Gerald Durrell – din această carte și din celelalte cărți ale sale – continuă să insufle oamenilor de pretutindeni dragoste și respect pentru ceea ce el a numit „această lume magică".

Munca sa continuă prin eforturile neobosite ale Durrell Wildlife Conservation Trust.

De-a lungul anilor, mulți cititori ai lui Gerald Durrell au fost atât de motivați de experiențele și viziunea sa, încât au dorit să ducă povestea mai departe, sprijinind activitatea Durrell Wildlife Conservation Trust.

Sperăm că și voi veți fi în asentimentul lor, pentru că prin cărțile și viața sa, Gerald Durrell ne-a lansat tuturor o provocare. Așa cum spunea, „animalele nu au voce și nu pot exprima opțiuni; ele pot supraviețui doar cu ajutorul nostru." Sperăm că interesul vostru pentru ocrotirea animalelor nu se va încheia odată cu ultima pagină citită. Scrieți-ne acum și vă vom spune cum vă puteți implica în lupta noastră de a salva animalele pe cale de dispariție.

Pentru mai multe informații, sau pentru a face o donație, adresați-vă:

Durrell Wildlife Conservation Trust
Les Augrès Manor
Jersey, Channel Islands, JE3 5BP
UK

www.durrell.org

Cuprins

Cuvânt în apărare 7

PARTEA INTÂI

Migrația 11
Insula nebănuită 17
Vila zmeurie 29
Omul cu gândaci de trandafir 44
Un car de învățătură 62
O comoară de păianjeni 75
Dulcea primăvară 93
Conversație 107

PARTEA A DOUA

Vila galbenă ca narcisa 113
Colina broaștelor țestoase 131
O lume într-un zid 148
O paradă de licurici 165
Arhipelagul fermecat 183
Iarna sitarului 203
Conversație 225

PARTEA A TREIA

Vila Albă-ca-Zăpada 233
Flori cuvântătoare 250
Pădurea de ciclame 266
Lacul crinilor 286
Câmpuri ca o tablă de șah 307
O petrecere cu animale 327
Întoarcerea 350

Un mesaj din partea Durrell Wildlife Conservation Trust ... 355

Grupul Editorial ART
Comenzi – Cartea prin poștă
C.P. 4, O.P. 83, cod 062650, sector 6, București
tel.: (021) 224.01.30, 0744.300.870, 0721.213.576;
fax: (021) 224.32.87
Comenzi – online
www.editura-art.ro

„O idilă dintre cele mai delectabile cu putință."

The New Yorker

„O cascadă fermecătoare de zbenguieli amuzante care îți dă un sentiment foarte plăcut că a fost transportat într-un loc încântător în care grijile sunt interzise și orice este posibil."

The New York Times

„Dacă animalele, păsările și insectele ar putea vorbi, i-ar da lui Durrell unul dintre primele lor Premii Nobel."

The Times Litterary Supplement

Atunci când excentrica familie Durrell nu mai suportă deprimanta climă britanică, face ceea ce orice familie rezonabilă ar face: își vinde casa din Anglia și se mută cu tot cu cățel în însorita insulă grecească Corfu. Pentru Gerry, în vârstă de zece ani, acesta este începutul unei perioade magice și pline de aventuri. Întâlnirea dintre fabuloasa menajerie pe care Gerry o aduce în casă și originala lui familie dă naștere unei serii de catastrofe irezistibil de comice: șerpi salvați de insolație care ajung în cadă, cutii de chibrituri pline cu scorpioni mișunând pe masă la micul dejun, două cotofene care devastează casa și se îmbată criță la o petrecere, o cățelușă urâțică în călduri căreia îi iese piciorul din încheietură când ți-e lumea mai dragă și multe altele.

Nici ceilalți membri ai familiei Durrell nu sunt tocmai insipizi: o să vedeți ce se poate întâmpla în fața unor moaște sfinte, cum ieși dintr-o mlaștină la vânătoare de rațe, cum se conduce o barcă rotundă când suferi din amor etc.

Familia mea și alte animale este o veselă cronică de familie iubită cu pasiune de milioane de cititori, un clasic al umorului britanic de cea mai bună calitate.

www.editura-art.ro

ISBN 978-606-93631-8-8

9 786069 363188